

**AP TET
Paper
I & II**

STU
Lankalapalli Sai Srinivas

**English Content
&
Methodology**

AP TET - STU
Lankalapalli Sai Srinivas

ENGLISH CONTENT & METHODOLOGY

INDEX

No.	CONTENT	Pg.No
PART - A - GENERAL GRAMMAR		
1.	Parts of Speech	1 - 9
2.	Tenses	10 - 15
3.	Active Voice & Passive Voice	16 - 20
4.	Prepositions & Articles	21 - 33
5.	Degrees of Comparison	34 - 43
6.	Clauses	44 - 51
7.	Verbs - Main Verbs - Auxiliary Verbs	52 - 67
8.	Adverbs – Types of Adverbs	68 - 70
9.	Conjunction - Coordinating Conjunction - Subordinating Conjunction	71 - 73
10.	Direct Speech & Indirect Speech	74 - 80
11.	Question Tags	81 - 85
12.	Types of Sentences - Simple, Compound & Complex - Synthesis of Sentences	86 - 95
13.	Phrases - Uses of Phrases	96 - 98
14.	Composition – Letter Writing – Precis Writing	99 - 105
15.	Comprehension	106 - 113
16.	Vocabulary - Antonyms, Synonyms & Spellings Vocabulary	114 - 117
17.	Meaning of Idiomatic Expressions	118 - 127
18.	Correction of Sentences	128 - 133
19.	Sequencing of the Sentences in the Paragraph	134 - 135
20.	Error Identification within a Sentence	136

PART - B - METHODOLOGY		
1.	Aspects of English	137 - 148
2.	Objectives of Teaching English	149 - 152
3.	Phonetics / Transcription	153 - 165
4.	Development of Language Skills	166 - 174
5.	Approaches, Methods, Techniques of Teaching English & Remedial Teaching	175 - 183
6.	Teaching of Structures & Vocabulary	184 - 185
7.	Teaching Learning Materials in English	186
8.	Lesson Planning	187 - 192
9.	Curriculum and Textbooks	193 - 196
10.	Evaluation in English Language Basing on CCE	197 - 204

ENGLISH CONTENT & METHODOLOGY

PART - A - GENERAL GRAMMAR - 20 UNITS

1. PARTS OF SPEECH

* There are 8 parts of speech in English according to the function they do in a sentence. They are :

1. Noun	2. Pronoun
3. Verb	4. Adverb
5. Adjective	6. Conjunction
7. Preposition	8. Interjection

I. Noun (నామవాచకం) :

* Noun is the name of a person, place or thing. (ఒక వ్యక్తి, ప్రాంతం లేదా వస్తువు యొక్క పేరును తెలిపేది).

Eg : 1) My name is Rahul.

2) She is Kavitha.

3) Delhi is the capital of India.

4) The cow is a useful animal.

Types of Nouns :

1. Abstract Nouns :

* Names of things which cannot be seen or touched but can only be felt are called "abstract nouns" (కంటికి కనిపించని, స్పృశించలేని కేవలం feel అవ్వగలిగే things యొక్క పేర్లను abstract nouns అంటారు).

Eg : 1) She is in love with him.

2) Their friendship blossomed into love.

3) I want some privacy.

2. Concrete Nouns :

* Names of things which can be seen, touched, smelled and felt are called 'concrete nouns' (కంటికి కనిపించే, స్పృశించే, feel అవ్వగలిగే things యొక్క పేర్లను 'concrete nouns' అంటారు).

Eg : 1) Get me a glass of water.

2) There is a ball in the box.

3) The book is on the table.

3. Proper Nouns :

* A proper noun is the name given to a person or place or thing to make it more specific (ఒక వ్యక్తి,

ప్రాంతం లేదా వస్తువు యొక్క నిర్దిష్ట పేరు (particular name) ను తెలిపేది.

Eg: 1) His name is Karthik.

2) We are living in Mumbai.

3) Sunday is a holiday.

4. Common Nouns :

* A name that refers to people, places or things in common is called 'common noun'.

Eg : 1) My brother is a teacher.

2) My sister is a teacher.

3) The Godavari is a river.

4) Girls are more regular to school than boys.

5. Collective Nouns :

* Collective nouns are the names of a group of people, things, animals etc.

Eg : 1) A crowd of people.

2) A flock of sheep.

3) A bunch of keys.

6. Material Nouns :

* Material noun is the name of a substance out of which things are made. (ముడిపదార్థాల పేర్లను material nouns అంటారు).

Eg : 1) Gold is a precious metal.

2) Water is the most essential need for human beings.

3) I need some paper.

4) He chopped some wood for the fire.

7. Countable Nouns :

* Names of things which can be counted are called countable nouns (లెక్కించగలిగే things యొక్క పేర్లను countable nouns అంటారు).

Eg: 1) There are many birds in the tree.
2) Whose books are these ?
3) How many students are there in the class?

8. Uncountable Nouns :

* Names of things which cannot be counted are called uncountable nouns (తెక్కించలేని things యొక్క పేర్లను uncountable nouns అంటారు).

Eg:-

- 1) Please give me some advice
- 2) What is the latest news
- 3) Wisdom is more important than knowledge.

9. Regular Nouns :

* Nouns whose plurals are formed by adding 's', 'es', or 'ies' to them are called regular nouns. ('s', 'es' లేదా 'ies' తో బహువచనాలుగా ఏర్పడ గలిగే nouns ను 'regular nouns' అంటారు).

Eg:-

- 1) book - books
- 2) watch - watches
- 3) baby - babies

10. Irregular Nouns :-

* Nouns whose plurals are formed not by adding 's', 'es' or 'ies' are called 'irregular nouns'. ('s', 'es' మరియు 'ies' తో కాకుండా బహువచనాలుగా ఏర్పడు గలిగే nouns ను 'irregular nouns' అంటారు).

Eg:-

- 1) tooth - teeth
- 2) foot - feet
- 3) child - children
- 4) sheep - sheep

II. Pronoun (సర్వనామం) :

* Pronoun is a word which is used in place of / instead of a noun (noun కు బదులుగా వాడబడే ఏ word అయినా pronoun గా treat చేయవచ్చును)

Eg:-

- 1) She is my friend.
- 2) This is my mobile phone.
- 3) It is your responsibility.
- 4) One should love one's country.
- 5) What is your name ?.

Types of Pronouns :

1. Personal Pronouns :

* Pronouns that refer to persons are called personal pronouns. Words such as 'I, we, you, he, she, they, it' are called personal subject pronouns while words such as 'me us, you, him, her, them it' are called personal object pronouns.

Personal Pronouns Personal Pronouns

in Subjective Case	in objective case
I	me
we	us
you	you
he	him
she	her
it	it
they	them
Note :-	

* పైన list out చేయబడిన personal pronouns లోని 'it' ను 'personal pronoun' గా మరియు 'impersonal pronoun' గా కూడా use చేస్తారు.

2. Demonstrative Pronouns :

* Pronouns such as this, these, that, those which demonstrate (show) someone or something are called demonstrative pronouns. (వ్యక్తుల్ని లేదా వస్తువుల్ని demonstrate చేయడానికి ఉపయోగించే pronouns ను 'demonstrative pronouns' అంటారు)

Eg:-

- 1) This is my best friend.
- 2) Whose wallet is that ?
- 3) These are your duties.
- 4) What are those ?

3. Interrogative Pronouns :

* Pronouns like who, what, whom, which, whose etc. Which are used to ask questions are called interrogative pronouns (ప్రశ్నించడానికి వాడబడే వదాల్తైన who, what, whom, వెలు వాటిని interrogative pronouns అంటారు).

Eg:-

- 1) What is your favourite colour ?
- 2) Who are you ?
- 3) Whom did you invite ?

4) Whose is this shirt ?

5) Which do you like ?

4. Indefinite Pronouns :

* Pronouns such as one, many, some, all, anyone, anything, everything, nothing, somebody, everybody, anybody, nobody, several, etc., which refer to a non-specific person or thing are called indefinite pronouns (ఒక నిర్దిష్టమైన person ను గాని thing ను గానీ సూచించని pronouns ను 'indefinite pronouns' అంటారు).

Eg:-

1) Somebody is waiting for you outside.

2) All are happy today.

3) Many are absent.

4) Nobody has come yet.

5. Relative Pronouns :

* Pronouns such as that, which, who, whom and whose which are used to refer back to a noun or pronoun in a sentence are called relative pronouns. Relative pronouns introduce an adjective clause. (ఒక sentence లోని noun లేదా pronoun ను తిరిగి refer చేస్తూ వాటిని qualify చేస్తూ additional information ఇచ్చే pronouns ను relative pronouns అంటారు).

Eg:-

1) The book which you gave me yesterday is very interesting.

2) I am the one who called you last night.

3) It is he about whom much has been said by her.

4) Those that want to go home can leave now.

5) He is my friend whose father is abroad.

6. Possessive Pronouns :

* Pronouns such as mine, ours, yours, his, hers, and theirs which show ownership are called possessive pronouns ('ఒకరి యొక్క' అనే అర్థాన్నిచ్చే pronouns ను possessive pronouns అంటారు).

Eg:-

1) This pen is mine (the pen)
(noun)

2) The handbag is hers (the handbag)
(noun)

3) That house is ours (that house)
(noun)

4) My mobile phone is costlier than yours (Your mobile phone)
(noun)

5) Those books are his (Books)
(noun)

6) It's a favourite game of theirs.

7. Reciprocal Pronouns :

* The pronouns 'each other and one another' are called 'reciprocal pronouns'. These are used to express a mutual action or relationship. ('each other' మరియు 'one another' అను pronouns ను reciprocal pronouns అంటారు. ఇవి ఇద్దరు లేదా ఏవైనా రెండింటి మధ్య పరస్పరం జరిగే చర్యలు లేదా సంబంధాన్ని తెలియజేస్తాయి).

Eg:-

1) Hari and Giri help each other.

2) The three brothers help one another.

Note :-

* 'each other' ను two persons/ things తో use చేయగా 'one another' ను three or more persons/things తో use చేయవలెను.

8. Reflexive Pronouns :

* The pronouns such as myself, ourselves, yourself (singular), yourselves (plural), himself, herself, itself, themselves which indicate that both the subject and object are the same in a sentence. (ఒక sentence లోని subject ను మరలా object గా అదే sentence లో use చేసే pronouns ను 'reflexive pronouns' అంటారు).

Eg:-

1) I should blame myself for this result .
(Subject & object are the same)

- 1) (Subj) V
Mr. Rao is a teacher
↓
(expresses the state of being of the subject)
- 2) (Subj) V
Mr. Rao has a motorbike
↓
(expresses the possession of the subject)
- 3) (Subj) V
Mr. Rao teaches English
↓
(expresses the action done by the subject)
- 4) (Subj) V
Mr. Rao is respected by his students
↓
(expresses what is done to the subject)

❖ Verbs గురించి మరియు వాటిలోని రకాలు గూర్చి ప్రత్యేక chapters లో ఇవ్వబడిందని అభ్యర్థులు గమనించి క్షుణ్ణంగా అధ్యయనం చేయవలెను.

❖ Adverb is a word which modifies/intensifies the meaning of a verb, an adjective or another adverb. (ఒక verb లేదా adjective లేదా మరొక adverb యొక్క meaning ను modify చేయుపదమే 'adverb').

1) The boy walks fast
Verb Adverb

2) Sita is very beautiful

Noun Adverb Adjective

* పై sentence లోని noun అయిన Sita ను beautiful అనే adjective qualify చేస్తుందని అర్థమౌతుంది. అలాగే 'very' అనే adverb, 'beautiful' అనే adjective యొక్క meaning ను modify చేయడం కూడా గమనించగలరు.

3) My father works very hard

Verb Adverb Adv

Additional examples :

1. I will come tomorrow
Adv
2. He has already submitted his report.
Adv
3. He didn't come to school yesterday .
Adv
4. She has never been abroad.
Adv
5. My sister is more industrious than my brother.
Adv

1. Adverbs of place :

5

Eg:-

- 1) Come here.
- 2) Go there.
- 3) I've searched for him everywhere.
- 4) Bring them inside.
- 5) Take them outside.
- 6) Look up.
- 7) Go down.
- 8) Please come in.
- 9) See below for references
- 10) Put it on the shelf above.

2. Adverbs of time :

- * Words such as yesterday, tomorrow, already, recently, just, now, yet, etc., are called adverbs of time. (time ను సూచించే పదాలను adverbs of time అంటారు).

Eg:-

- 1) What are you doing now ?
- 2) I have already seen this film.
- 3) Will you come here tomorrow ?
- 4) The train hasn't come yet.
- 5) He has just left the place.
- 6) She has recently visited Hyderabad

3. Adverbs of frequency :

- * Words such as daily, regularly, every day, every week, every month, every Sunday, often, frequently, occasionally, now and then, again, always etc., are called adverbs of frequency. (ఒక action యొక్క repetition ను సూచించే words ను adverbs of frequency అంటారు).

Eg:-

- 1) He always tells lies
- 2) My little brother goes to school daily.
- 3) Don't do it again
- 4) We play cricket every Sunday
- 5) How often do you go to temple ?

4. Adverbs of manner :

- * Words such as slowly, fast, neatly, carefully, patiently, quickly, well, briskly, softly, gently, beautifully, happily etc., are called adverbs of manner. (ఒక action ఏ విధంగా (ఏ manner లో) జరిగిందో తెలియజేసే words ను adverbs of manner అంటారు).

Eg:-

- 1) Walk fast.
- 2) Sit quietly.
- 3) He did everything patiently.
- 4) The leaves are moving gently in the breeze.
- 5) The thief closed the door softly behind him.

5. Adverbs of degree :

- * The adverbs such as so, very, as, more, mostly, almost, quite, nearly, simply, enough, too, etc., are called adverbs of degree. (ఒక action యొక్క తీవ్రతను తెలియజేసే words ను adverbs of degree అంటారు).

Eg:-

- 1) The tea is too hot for me to drink.
- 2) My sister is very intelligent.
- 3) You are more courageous than me.
- 4) I am not as strong as you.
- 5) It is quite impossible.

6. Adverbs of certainty :

- * Words such as certainly, definitely, probably, undoubtedly, obviously, clearly, apparently, evidently etc., are called adverbs of certainty.

Eg:-

- 1) You are undoubtedly the winner of this competition.
- 2) She will certainly come here tomorrow
- 3) You're probably right
- 4) The old man walked slowly down the road, evidently in pain.
- 5) The man paused, apparently lost in thought.

7. Adverbs of Negation :

- * Adverbs such as not, never, no longer, nowhere, hardly, scarcely, rarely, barely, seldom, etc., are called adverbs of negation.

Eg:-

- 1) Barking dogs seldom bite.
- 2) I never realized just how easy it is.
- 3) There is nowhere for me to sit.
- 4) She hardly speaks to strangers.
- 5) There was scarcely a tree left standing after the storm.

Note :

- * ఏదేని sentence ఒక adverb of negation తో start అయితే అట్టి adverb తర్వాత helping verb + subject రావలెను.

Eg:-

- 1) She hardly speaks to strangers
(or)
Hardly does she speak to strangers
- 2) I will never call you.
(or)
Never will I call you.

'Inversion' గా పిలవబడే ఈ language function ను అభ్యర్థులు గమనించగలరు.

- * **Note :-** పైన పేర్కొన్న Adverb types ప్రకారం 'Wh' words లో 4 రకాల adverbs కలవు. అవి :

1. When - adverb of time
2. Where - adverb of place
3. Why - adverb of reason
4. How - adverb of manner

V. Adjective (విశేషణం) :

- * Adjectives are words which are used to qualify or modify nouns or pronouns. (nouns లేదా pronouns యొక్క విశేషణాన్ని తెలియజేసే words ను adjectives అంటారు)

Eg:-

1. Ramya is intelligent
Noun Adjective
2. The earth is round
Noun Adjective
3. He is happy
Pronoun Adjective

Types of Adjectives :

1. Demonstrative Adjectives :

- * Words such as this, that, these, those are called demonstrative adjectives. ఇది Noun ముందు వస్తాయి.

Eg:-

1. This place is very nice
Adjective Noun
2. That man is a criminal
Adjective Noun
3. I like these flowers
Adjective Noun
4. Whose are those books ?
Adjective Noun

2. Adjectives of quality :

- * Adjectives such as kind, good, bad, beautiful, rich, poor, tall, short, etc., which talk of the quality of a noun or pronoun are called adjectives of quality. (nouns లేదా pronouns యొక్క క్వాలిటీని తెలిపే words ను adjectives of quality అంటారు).

Eg:-

- 1) My son is wise.
- 2) The house is big.
- 3) My father is honest.
- 4) You are tall.
- 5) Your handwriting is good.

3. Adjectives of quantity :-

- * such as some, many, most, whole, enough, little, few, sufficient, great, etc., which talk of the quantity of a noun or pronoun are called adjectives of quantity. (ఒక noun లేదా pronoun యొక్క పరిమాణాన్ని (quantity) తెలిపే adjectives ను adjectives of quantity అంటారు).

Eg:-

- 1) Many boys are absent today.
- 2) I don't have much time.

- 3) She wants some colours.
- 4) All the students are regular to the classes.
- 5) There were only a few people sitting in the theatre.

4. Adjectives of number :

- * Words such as one, two, three, four etc., are called adjectives of number. ఇవి noun సంఖ్యను తెల్పుతాయి.

Eg:-

- 1) There was only one apple left for me.
- 2) About a hundred people attended the meeting.
- 3) Three boys failed in the test.

5. Distributive adjectives :

- * Adjectives such as any, each, every etc., are called distributive adjectives.

Eg:-

- 1) Do you like any fruits ?
- 2) Every teacher should come to school next Sunday.
- 3) Each question carries 10 marks.

6. Interrogative adjectives :

- * 'What, which and whose' are the three 'wh' words which can be used as interrogative adjectives.

Eg:-

1. What kind of person is he ?
Adjective Noun
2. Which way is the wind blowing ?
Adjective Noun
3. Whose wallet is this ?
Adjective Noun

7. Possessive Adjectives :

- * Adjectives such as my, your, our, his, her, their, Hari's, Giri's etc., are called possessive adjectives. These show the possession of a person. (ఒక వ్యక్తి ఏమి కలిగి. యున్నాడో తెలియజేసే words ను possessive adjectives అంటారు).

Eg:-

- 1) This is my job
Adjective Noun

I like your shirt

- 2) Adjective Noun

His parents are in Australia

- 3) Adjective Noun

What is her name ?

- 4) Adjective Noun

8. Adjectives of sequence :

- * Words such as first, second, third, fourth, etc., are called adjectives of sequence.

Eg:-

- 1) He is the fifth son
Adjective Noun
- 2) I am learning the sixth chapter
- 3) Who got the first rank ?
- 4) You are the last boy to come here today.

9. Articles as Adjectives :

- * The articles 'a, an and the' are basically adjectives, as these qualify a noun.

Eg:-

- 1) She is a singer
Adjective Noun
- 2) This is the pen which I bought in London
Adjective Noun

Note :

- * Adjectives యొక్క 3 రూపాలైన positive degree, comparative degree and superlative degree లను 'degrees of comparison' అనే topic నందు విపులంగా చర్చించడం జరిగింది.

Order of Adjectives :

- * ఒక noun ను qualify చేయడానికి కొన్నిసార్లు రెండు లేదా అంతకు మించిన adjectives ను use చేస్తారు. అలాంటప్పుడు ఆ adjectives ను క్రింది ఇవ్వబడిన order లో అమర్చవలెను.

Quantity + Quality
Number Opinion

+Size + Age + Shape
+Colour + Nationality + Purpose

Eg:-

I had a selfie with five beautiful tall young American girls.

[five - number, beautiful - quality, tall - size, young - age, American - nationality]

VI. Conjunction :

- * A word which joins words, phrases, clauses or sentences is called conjunction.

Eg:-

- 1) Sowmya and Ramya are good friends.
- 2) Work hard or you will fail.
- 3) As he was ill, he didn't come yesterday.

Types of Conjunctions :

1. Coordinate Conjunctions :

- * Words such as and, but, so, for, yet, etc., are called coordinate conjunctions. These are used in the middle of words, phrases or sentences (words, phrases లేదా sentences ను join చేయుటకు వాటి మధ్యలో మాత్రమే వాడబడే conjunctions ను coordinate conjunctions అంటారు).

Eg:-

- 1) The boy didn't do the homework so the teacher punished him.
- 2) He and she are classmates.
- 3) She was busy so she couldn't come.
- 4) He is wealthy yet he never seems content.
- 5) I believed him for he would not lie to me.

2. Sub-ordinate conjunctions :

- * Conjunctions such as though, as, since, because, when, while, if, unless, etc., which can be used either at the beginning or in the middle of a sentence to join two clauses. (Coordinate conjunctions వలె కాకుండా sub-ordinate conjunctions ను రెండు clauses ను join చేయుటకు sentence యొక్క beginning లో లేదా middle లో use చేస్తారు).

Note:-

- * Subordinate conjunctions are always to be used with subordinate clauses.

Eg:-

- 1) As he grew older he gained confidence
(or)
He gained confidence as he grew older

- 2) My phone rang when I was sleeping
(or)

When I was sleeping my phone rang

- 3) If you see him, give this note
(or)

Give this note if you see him.

3. Correlative conjunctions :

- * Word pairs such as either - or, neither - nor, not only - but also, such - that are called correlative conjunctions.

Eg:-

- 1) I am going to buy either a laptop or a mobile phone with the money.
- 2) He is not only a good batsman but also a good bowler.

Note:-

- * Conjunctions గూర్చి మరింత information 'linkers' అనే chapter నందు విశదీకరణగా చర్చించడం జరిగింది.

VII. Preposition :

- * A word which shows the relation of a word with some other word in a sentence is called 'preposition'.

Eg:-

- 1) The book is on the table.
- 2) I am proud of my country.
- 3) In spite of being poor, he is honest.
- 4) Tell me whatever you know concerning the kidnap of the girl.

Note :-

- * Prepositions గూర్చి మరింత information 'prepositions' అనే ప్రత్యేక chapter నందు ఇవ్వబడింది. అభ్యర్థులు గమనించగలరు.

VIII. Interjection (అశ్చర్యార్థకము) :

- * Interjection is a word or phrase spoken suddenly to express an emotion. 'Oh, Ha, Aha, Hurrah, Alas, Er, Huh, Wow etc., are some of the interjections.

Eg:-

- 1) Alas ! I'm lost in the wilderness.
- 2) Congrats! You've achieved your goal
- 3) Wow, what a pleasant surprise it is !
- 4) Oops! You've lost the target.

2. TENSES

- ◆ 'Tense' అనే పదము 'tempus' అనే Latin పదము నుండి వచ్చింది. 'Tense' అనగా 'time'.
- ◆ ప్రతి భాషలో మూడు కాలాలు(భూత, భవిష్యత్ మరియు వర్తమాన కాలాలు) ఉన్నట్లుగానే English language లో కూడా ప్రధానంగా మూడు tenses కలవు. అవి:

- 1) Present tense (వర్తమాన కాలం)
- 2) Past tense (భూత కాలం)
- 3) Future tense (భవిష్యత్ కాలం)

- ◆ పై మూడు tenses ను 'main tenses' అని పిలుస్తారు.
- ◆ ఒక్కో main tense ని మరలా 4 sub-tenses (ఉపకాలాలు) గా విభజిస్తారు. అవి:

- (i) Simple tense
- (ii) Continuous tense
- (iii) Perfect tense
- (iv) Perfect continuous tense

- ◆ పై విధంగా English Language లో మొత్తం '12 tenses'(ఉపకాలాలతో పాటు) ఉండునని గుర్తించి వాటిని క్షుణ్ణంగా అభ్యసించాలి.
- ◆ ఒక్కో main tenseకి 4 sub-tensesని జత చేయగా ఏర్పడు 12 tenses ని క్రింది విధంగా చూపబడినవి.

1. Present simple
2. Present continuous
3. Present perfect
4. Present perfect continuous
5. Past simple

6. Past continuous
7. Past perfect
8. Past perfect continuous
9. Future simple
10. Future continuous
11. Future perfect
12. Future perfect continuous

- ◆ ఎక్కువ మంది అభ్యర్థులు tense అనగానే ముందుగా present tense లోని 4 sub-tenses లు నేర్చుకుని తర్వాత మిగిలినవి అదే పద్ధతిలో అభ్యసిస్తుంటారు.
- ◆ అది చాలా క్లిష్టమైన పద్ధతి. అదే simple tense లు, continuous tense లు..... ఇలా పోల్చుకుంటూ అభ్యసిస్తే సులువుగా ఉంటుంది.
- ◆ కావున ముందుగా present simple, past simple మరియు future simple tense లకు మధ్య గల తేడాలు మరియు వీటిని ఎప్పుడు, ఎక్కడ ఎలా ఉపయోగించాలో క్రింది పట్టిక ద్వారా విపులంగా తెలుసుకుందాం.
- ◆ **గమనిక:** తెలుగులో వాక్య నిర్మాణం 'కర్త + కర్మ + క్రియ' తో ఏర్పడగా

English లో Subject + Verb + Object

కర్త) (క్రియ) (కర్మ) గా

sentence formation జరుగుతుంది. అని గమనించగలరు.

Present Simple Tense	Past Simple Tense	Future Simple Tense
Structures: $S + V_1 + O \rightarrow (\text{positive})$ $S + \text{don't/doesn't } V_1 + O \rightarrow (\text{Negative})$ Usage: ఈ tense ను repeated actions (పునరావృత్తమగు చర్యలు)ను గూర్చి తెలియజేయుటకు ఉపయోగిస్తారు. అంటే universal truths, scientific facts, habits, likes, dislikes etc.	Structures: $S + V_2 + O \rightarrow (\text{positive})$ $S + \text{didn't } V_1 + O \rightarrow (\text{Negative})$ Usage: ఈ tense ను గతం (past) లో సంభవించిన చర్యలను గూర్చి తెలియజేయుటకు ఉపయోగిస్తారు. Note: సంభవించిన సమయం (time of the action) ని తప్పక mention చేయాలి.	Structures: $S + \text{will/shall } V_1 + O \rightarrow (\text{positive})$ $S + \text{won't/shan't } V_1 + O \rightarrow (\text{Negative})$ Usage: ఈ tense ను భవిష్యత్ లో జరగబోవు చర్యలు (future actions) ను గూర్చి తెలియజేయుటకు ఉపయోగిస్తారు.
Adverbs / Key words used in this tense ఈ tense ను గుర్తించుటకు క్రింది పదాలను అభ్యసించాలి. every day, every week, every month, every Sunday/ Monday..., daily, regularly, occasionally, often, usually, frequently once a day/week/month/ year, once every 5 years / 10 years etc.	Adverbs / Key words used in this tenses ఈ tense ను గుర్తించుటకు క్రింది పదాలను అభ్యసించాలి. ago, some time ago, long ago, long long ago, yesterday, last week, last month, last year, last sunday/ Monday..., once, once upon a time, in 2002, in 1947, in my childhood, in my school days etc.	Adverbs / Key words used in this tense: ఈ tense ను గుర్తించుటకు క్రింది పదాలను అభ్యసించాలి. soon, shortly, this afternoon, this evening, tonight. tomorrow, day after tomorrow, next week, next month, next year, in 2030, in 2050 etc.

Eg: 1. I <u>wake up</u> at 5 a.m every day (positive) I <u>don't wake up</u> at 5 a.m every Sun day (Negative) 2. My mother <u>wakes up</u> at 4 a.m daily (positive) My mother <u>doesn't wake up</u> at 4 a.m every sunday (Negative) Note 1: Sentence యొక్క subject (క్ర) III person singulars (i.e, he,she, it, this, that, Hari, Giri, my friend etc) అయితే main verb కి 's', 'es' లేదా 'ies' ను add చేయాలి. Note 2: Negative form లో నున్న sentence లలో '<u>doesn't</u>' తర్వాత verb కి 's/es/ies' చేర్చరాదు. Eg: She <u>doesn't like</u> sweets. ✗ She <u>doesn't like</u> sweets. ✓	Eg: I <u>woke up</u> at 5 a.m yesterday (positive) I <u>didn't wake up</u> at 5 a.m last Sunday (Negative) Note: Negative form లోని sentence లో '<u>didn't</u>' తర్వాత 'V₂' వాడరాదు. V₁ (First form of the verb) మాత్రమే వాడాలి. 2. Somesh <u>passed</u> SSC last year. 3. Gowtham <u>didn't attend</u> school last week. 4. Once there <u>lived</u> a king. 5. Gayatri <u>didn't tell</u> me a story the prevoious night.	Eg: I <u>shall wake up</u> at 5.a.m tomorrow (positive) I <u>shan't wake up</u> at 5 a.m next Sunday (Negative) 2. She <u>will wake up</u> at 5a.m tomorrow (positive) She <u>won't wake up</u> at 5a.m next Sunday (Negative) Note: 'shall' అను సహాయక క్రియను (Auxiliary verb/Helping verb) 'I &we' తో మాత్రమే ఉపయోగిస్తారు. అలాగే 'will' అను auxiliary verb '<u>I & we</u>' తో పాటు అన్ని nouns & pronouns తో ఉపయోగిస్తారు.
---	---	---

Present Continuous Tense	Past Continuous Tense	Future Continuous Tense
Structures: S + <u>a m</u> + <u>V_{+ing}</u> + O → (positive) S + <u>a m</u> + <u>not</u> + <u>V_{+ing}</u> + O → (Negative) Usage: మనం మాట్లాడుతున్న సమయమందు లేదా ప్రస్తుతం జరుగుతూ ఉన్న క్రియలను గూర్చి తెలిపజేయుటకు ఈ tense ను ఉపయోగిస్తారు. Adverbs/Keywords used in this tense: now, right now, at present, at the moment, currently, now-a-days, these days, look !, Listen!, Don't disturb etc. Eg: I <u>am having</u> lunch now (Positive). I <u>am not having</u> lunch now (Negative) Note: 'am' అనే auxiliary verb 'I' అను pronoun తో మాత్రమే ఉపయోగించగా 'is' III person singulars తో మరియు 'are' అన్నీ plural nouns / pronouns తో use చేస్తారు. Eg: 1. I <u>am reading</u> a book at present. 2. He <u>is playing</u> chess right now. 3. They <u>are writing</u> an exam at the moment 4. Currently, children <u>are playing</u> in the ground	Structures: S + <u>was</u> + <u>V_{+ing}</u> + O → (positive) S + <u>was</u> + <u>not</u> + <u>V_{+ing}</u> + O → (Negative) Usage: గతం (past)లోని నిర్దిష్ట సమయమందు జరుగుతూ ఉన్న క్రియలను గూర్చి లేదా ఒక క్రియ చేయబడుతున్న సమయానికే పూర్తయిన జరుగుతూ ఉన్న క్రియను గూర్చి తెలియ జేయుటకు ఈ tense ను ఉపయోగిస్తారు. Adverbs/Keywords used in this tense: This time yesterday, yesterday morning, this time last week/ month/year, all day, yesterday, yesterday at 1 p.m/2p.m etc. Conjunctions: 'When & While' in the combination of the past simple tense and past continuous tense. Eg: I <u>was having</u> lunch at this time yesterday. (Positive) I <u>was not having</u> lunch at this time yesterday. (Negative) Note: 'was' అను auxiliary verb ను 'I' మరియు అన్నీ III person singulars తో use చేయగా 'were' ను అన్నీ plural nouns/ pronouns తో use చేస్తారు. Eg: 1. I <u>was writing</u> a letter this time yesterday. 2. I saw her when she <u>was crossing</u> the road. 3. We <u>were dancing</u> while they <u>were singing</u> 4. Saranya slipped out while the teacher <u>was writing</u> on the board.	Structures: S + <u>will/shall</u> be + <u>V_{+ing}</u> + O → (positive) S + <u>won't/shan't</u> be + <u>V_{+ing}</u> + O → (Negative) Usage: భవిష్యత్తులో నిర్దిష్ట సమయమందు ఒక action జరుగుతూ ఉంటుందని భావించే/ఉహించే అట్టి actions ఈ tense లో express చేయాలి Adverbs/Keywords used in this tense: this time tomorrow, this time next week/month / year, all day tomorrow, tomorrow at 1pm/ 2pm. Eg:- I <u>shall</u> be having lunch this time tomorrow (Positive) I <u>shan't</u> be having lunch this time tomorrow (Negative) <u>Won't</u> Note: Future simple లో మాధురిగానే ఈ tense లో కూడా 'shall' అను auxiliary verb 'I & We' అను pronouns తో మాత్రమే use చేయాలి. అదే 'will' అను సహాయక క్రియను మాత్రం 'I & We' తో పాటు అన్ని nouns/pronouns తో use చేయవచ్చును. Eg: 1. I <u>shall</u> be playing cricket this time tomorrow. 2. We <u>shall</u> be playing cricket this time tomorrow 3. He <u>will</u> be playing cricket this time tomorrow 4. Lasya <u>won't</u> be sleeping at 2 pm next Saturday.

Present Perfect Tense	Past Perfect Tense	Future Perfect Tense
Structures: S + have / has + V ₃ + O → (Positive) S + haven't / hasn't + V ₃ + O → (Negative) Usage: Past simple tense వలె Present perfect tense ని కూడా జరిగిపోయిన actions గురించి తెలియజేయుటకు use చేస్తారు. మరీ ముఖ్యంగా, present లో just completed actions గురించి మరియు గతంలో ఎప్పుడో సంభవించిన actions ను present context కి connect చేయుటకు present perfect tense ను use చేస్తాం. <u>Adverbs / Key words used in this tense:</u> just, just now, already, recently, yet, ever, never, since, for etc. Eg: 1. I <u>have done</u> my work (P) I <u>haven't done</u> my work. (N) 2. Satish <u>has come</u> just now 3. Sumanth <u>hasn't paid</u> the fee yet. 4. Balu <u>has already watched</u> the movie Note: 'have' అనే auxiliary verb ను 'I' తో పాటు అన్నీ plural nouns & pronouns తో use చేయగా 'has' ను కేవలం III person singulars తో మాత్రమే use చేయాలి.	Structures: S + had + V ₃ + O (Positive) S + hadn't + V ₃ + O (Negative) Note: ఈ tense ను ఎప్పుడూ ఒంటరి (separate) గా use చేయరాదు. దీనిని ఎల్లప్పుడూ <u>past simple tense</u> combination తో మాత్రమే ఉపయోగించాలి. Usage: గతం (Past) లో రెండు క్రియలు ఒకదాని తర్వాత మరొకటి జరిగినప్పుడు ఆ రెండింటిలో ముందు జరిగిన పనిని <u>past simple</u> లో చెబుతాం. ను వాడుతాం. తర్వాత జరిగిన పనిని <u>past simple</u> లో చెబుతాం. (first action) ను Past perfect tense లోను తర్వాతి action (second action) ను past simple tense లోను express చేయాలి. <u>Linkers used to connect the past simple & past perfect tenses:</u> by the time, before, after, when etc. Eg: I <u>had done</u> my work. (పై వాక్యం తప్పు ఏలనగా Past perfect tense ను ఒంటరి (separate) గా use చేయడం వల్ల) 1. I <u>had done</u> my work before they <u>they arrived</u> (తర్వాత పని) 2. I <u>hadn't done</u> my work before <u>they arrived</u> (ఇవ పని) Note: 'had' అనే auxiliary verb ను అన్నీ nouns మరియు pronouns (both singulars & plurals) తో use చేయవచ్చు.	Structures: S + will / shall have + V ₃ + O (Positive) S + won't/shan't have + V ₃ + O (Negative) (action) Usage: భవిష్యత్తులో నిర్దిష్ట సమయానికి ఒక క్రియ (action) పూర్తవుతుందని భావించిన అట్టి action ను future perfect tense లో express చేయాలి <u>Adverbs / Key words used in this tense:</u> by tomorrow, by this evening/week/month/year/
	<u>Linkers used to connect the present simple & Future perfect tenses</u> the end of this year / by next Sunday/Monday..., by 2025, by 2030 etc. Note: 'After' అనే ఈ linker ను ఈ combination లో use చేయరాదు. Eg: I <u>shall have done</u> my work by tomorrow evening (P) I <u>shan't have done</u> my work by tomorrow evening (N). before they arrive I <u>shall have done</u> my work. (present simple)	Note: Future simple, future continuous tenses మాదిరిగానే future perfect tense లో కూడా 'shall' కేవలం 'I & we' తో use చేయగా 'will' ను 'I & we' తో పాటు అన్నీ nouns మరియు pronouns తో use చేస్తారు.

Present Perfect Continuous Tense	Past Perfect Continuous Tense	Future Perfect Continuous Tense
Structures: S + have/has been + V_{+ing} + O + since for Usage: Present continuous tense లానే కూడా present perfect continuous tense ను కూడా ప్రస్తుతం మాట్లాడే సమయమందు జరుగుతూ ఉన్న క్రియలను గూర్చి express చేయటకు use చేస్తారు. మరియు మరీ ముఖ్యంగా, ఒక action ఎంత సేపటి నుండి (period of time) లేదా ఖచ్చితంగా ఎప్పటి నుండి (point of time) కొనసాగుతూ ఉంటోందో తెలియజేయాలంటే present perfect continuous tense ను use చేస్తారు. Prepositions used in this tense: 1. Since (point of time) 2. For (period of time) Eg:- 1. She has been learning music since 2015 /for 4 years 2. I have been working for this company for 19 years.	Structures: S + had been + V_{+ing} + O + since for Usage: Past continuous tense వలె past perfect continuous tense కూడా గతం (past) లో నిర్దిష్ట సమయానికి జరుగుతూ ఉన్న క్రియలను గూర్చి తెలియ జేయటకు use చేస్తారు. మరియు మరీ ముఖ్యంగా, ఒక action గతం (past) లో అప్పటికే ఎంత సేపటి నుండి (period of time) లేదా ఖచ్చితంగా ఎప్పటి నుండి (point of time) కొనసాగుతూ ఉండినదో తెలియజేయడానికి past perfect continuous tense ను use చేస్తారు. Prepositions used in this tense: 1. Since (point of time) 2. For (period of time) Eg:- 1. He said that he had been working for that company for 19 years. 2. When I met her last, she said that she had been learning music since 2015 /for 4 years.	Structures: S + will/shall have been + V_{+ing} + O + since for Usage: Future continuous tense లానే future perfect continuous tense ను కూడా భవిష్యత్తులో నిర్దిష్ట సమయానికి జరుగుతూ ఉన్న క్రియలను గూర్చి తెలియ జేయడానికి use చేస్తారు. మరియు మరీ ముఖ్యంగా, ఒక action భవిష్యత్తు (future) లో అప్పటికే ఎంత సేపటి నుండి (period of time) లేదా ఖచ్చితంగా ఎప్పటి నుండి (point of time) కొనసాగుతూ ఉండవచ్చు అని భావిస్తే అట్టి action ను future perfect continuous tense లో use చేస్తారు. Prepositions used in this tense: 1. Since (point of time) 2. For (period of time) Eg:- 1. Next year, I shall have been working for this company for 20. 2. She will have been learning music for 5 years in 2022

3. ACTIVE VOICE & PASSIVE VOICE

* English భాషలోని 'verb' యొక్క అనేక విధులలో 'Active voice and Passive voice' అనేవి అత్యంత ముఖ్యమైనవి. వీటి సహాయంతో ఒక sentence లోని subject ఏదైనా చర్య (action) ను చేస్తూ (active) ఉన్నదా లేక ఇతరుల యొక్క క్రియ/చర్య చేత ప్రభావితం కాబడుతూ (passive) ఉన్నదా అన్న విషయాన్ని తెలుసుకొనవచ్చును.

Active Voice :

* కర్తకు ప్రాధాన్యతను ఇస్తూ ఆ కర్త ఏ పని చేసిందో తెలియజేసే వాక్యాన్ని Active Voice లో ఉన్నదిగా గుర్తించాలి. తెలుగు వ్యాకరణంలో ఇటువంటి వాక్యాలను 'కర్తరీ వాక్యాలు' గా వ్యవహరిస్తారు.

Ex:-

1. Mr. Rao teaches English (రావు గారు ఇంగ్లీష్ బోధిస్తారు.)
2. He stole her bag last night. (అతడు ఆమె యొక్క బ్యాగ్ ను గత రాత్రి దొంగిలించాడు).
3. She will solve your doubts. (ఆమె నీ సందేహాలను నివృత్తి చేస్తుంది).

Passive Voice :

* 'కర్త' కంటే ఆ కర్త చేసిన 'క్రియ'కు ప్రాధాన్యతను ఇస్తూ 'కర్మ'తో ప్రారంభమయ్యే వాక్యాన్ని 'Passive Voice' లో ఉన్నదిగా గుర్తించాలి.

Eg:-

1. English is taught by Mr.Rao. (English రావు గారిచే బోధింపబడుతుంది).
 2. Her bag was stolen by him last night. (ఆమె యొక్క బ్యాగ్ అతనిచే గతరాత్రి దొంగిలించబడింది).
 3. Your doubts will be solved by her. (నీ యొక్క సందేహాలు ఆమెచే నివృత్తి కాబడును).
- * ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే 'కర్త' చేసే క్రియ 'Active Voice' లో ఉంటుందని, కర్తను ప్రభావితం చేసే 'క్రియ' 'Passive Voice' లో ఉంటుందని అభ్యర్థులు గమనించాలి.

* Active voice and Passive voice కి సంబంధించి 'verb' ను రెండు రకాలుగా వర్గీకరించవచ్చును.

అవి :-

1. Transitive Verb (సకర్మక క్రియ)
2. Intransitive Verb (అకర్మక క్రియ)

1. Transitive verb :

* ఒక verb కు object (కర్మ) తప్పనిసరి అయితే అట్టి verb ను 'Transitive verb' (సకర్మక క్రియ) అని అంటారు. క్రింది ఇవ్వబడిన రెండు వాక్యాలను గమనించండి.

Ex:-

1. He finished.
2. He finished his work.

* పై మొదటి వాక్యంలోని 'finished' అనే transitive verb కు object లేకపోవడం వలన అతను ఏమి finish చేసినో తెలియడం లేదు. రెండవ sentence లోని verb కు object (his work) చేర్చిన తర్వాత వాక్యం అర్థవంతంగా మరియు సంపూర్ణంగా ఉన్నదని గమనించగలరు.

2. Intransitive verb :

* ఒక verb కు object తో సంబంధం లేకుండా స్వతంత్రంగా అర్థాన్ని ఇవ్వగలిగితే అట్టి verb ను Intransitive verb అని అంటారు.

Ex:-

1. She is sleeping.
2. The old man died.

* పై రెండు వాక్యాలలోని 'Intransitive verbs' కు objects అక్కర్లేదు అని అభ్యర్థులు గమనించగలరు.

గమనిక :-

* 'Transitive Verbs' కలిగియున్న వాక్యాలు మాత్రమే Passive Voice లోనికి మార్చబడుతాయి. Intransitive Verbs తో Passive Voice సాధ్యపడదు.

* ఒక sentence ను Active Voice నుండి Passive Voice లోనికి మార్చునప్పుడు క్రింది మార్పులను అభ్యసనం చేయాలి.

Active Voice	Passive Voice
Pronouns :	
I	Me
We	Us
You	You
He	Him
She	Her
It	It
They	Them
Nouns :	
Hari	Hari
Gita	Gita ('nouns' తో మార్పు ఉండదు)
The boy	The boy
Verbs :	
V ₁ (positive)	$\frac{am}{is}{are} + V_3$
don't/doesn't V ₁ (negative)	$\frac{am}{is}{are} \text{ not} + V_3$
V ₂ (positive)	$\frac{was}{were} + V_3$
didn't V ₁ (negative)	$\frac{wasn't}{weren't} + V_3$
$\frac{am}{is}{are} + V+\text{ing}$	$\frac{am}{is}{are} \text{ being} + V_3$
$\frac{was}{were} + V+\text{ing}$	$\frac{was}{were} \text{ being} + V_3$

Active Voice	Passive Voice
$\frac{have}{has} + V_3$	$\frac{have}{has} \text{ been} + V_3$
had + V ₃	had been + V ₃
$\frac{will}{shall} \text{ have} + V_3$	$\frac{will}{shall} \text{ have been} + V_3$
will V ₁	will be + V ₃
shall V ₁	shall be + V ₃ × will be + V ₃ ✓
can V ₁	can be + V ₃
may V ₁	may be + V ₃
must V ₁	must be + V ₃
would V ₁	would be + V ₃
should V ₁	should be + V ₃
could V ₁	could be + V ₃
might V ₁	might be + V ₃
to V ₁	to be + V ₃
ought to V ₁	ought to be + V ₃
$\frac{have}{has} \text{ to} V_1$	$\frac{have}{has} \text{ to be} + V_3$
had to V ₁	had to be + V ₃
$\frac{will}{shall} \text{ have to} V_1$	will to be + V ₃
going to V ₁	going to be + V ₃
$\frac{am}{is}{are} \text{ to} V_1$	$\frac{am}{is}{are} + \text{to be} + V_3$
$\frac{was}{were} \text{ to} V_1$	$\frac{was}{were} \text{ to be} + V_3$

Steps to change an 'Assertive Sentence' from Active Voice to Passive Voice :

Eg:-

- * The gardeners water the plants.
- * ముందుగా, పై వాక్యంలోని subject ను, verb యొక్క రూపాన్ని మరియు object ను గుర్తించాలి.

Subject	V ₁	Object
The gardeners	water	the plants

Step - 1 :

- * Subject స్థానంలోకి object ను అదే విధంగా object స్థానంలోకి subject ను మార్పు చేయవలెను.
- * The plants..... the gardeners.
- * Verb యొక్క object గా నున్న 'the plants' అనే noun phrase ఇప్పుడు అదే verb యొక్క subject గా మార్పు చెందడం గమనించాలి.

Step - 2 :

- * పై sentence లోని main verb, V₁ form లో ఉన్నందున ఈ verb ను ఇది వరకు నేర్చుకున్న rules ప్రకారం am/ is/are+ V₃ అనే verb phrase లోనికి మార్చవలెను.
- The plants are watered.....the gardeners.

Note :

- * 'Agreement between the subject and verb' ప్రకారం 'are' అనే auxiliary verb ను plural subject (the plants) తో use చేయడం జరిగింది.

Step - 3 :

- * Passive voice లో main verb తర్వాత 'by', 'to' 'in', 'with' etc., వంటి prepositions ను verbs ను అనుసరించి వాడాలి.
- * The plants are watered by the gardeners.

Additional Examples :

1. We must follow the traffic rules. (A.V)
The traffic rules must be followed by us. (P.V)
2. I have known him for 5 years (A.V)
He has been known to me for 5 years. (P.V)
3. They are painting the door. (A.V)

The door is being painted by them (P.V)

4. I shall invite her to the party. (A.V)
She shall be invited to the party by me. (P.V)×
She will be invited to the party by me. (P.V)✓

Note:-

- * 'Shall' అనే auxiliary verb 'I, we' తో మినహా మిగిలిన వాటితో use చేయరాదు. (ప్రత్యేక సందర్భాలలో తప్ప)

5. You can do this job. (A.V)
This job can be done by you. (P.V)
6. Someone has stolen my wallet. (A.V)
My wallet has been stolen. (P.V)

Note :

- * Indefinite pronouns అయిన somebody, someone, nobody, none, everybody, anybody, one మొదలైనవి passive voice లోకి మార్పునప్పుడు object స్థానంలో use చేయక drop చేయవచ్చును.

7. Nobody has completed the work (A.V)
The work hasn't been completed. (P.V)
8. She has to wash the clothes. (A.V)
The clothes have to be washed by her. (P.V)
9. I am going to draw some pictures. (A.V)
Some pictures are going to be drawn by me. (P.V)

10. My friend gave me a pen. (A.V)
I was given a pen by my friend. (P.V)

(or)

A pen was given to me by my friend. (P.V)

Note :-

- * పై sentence లోని 'gave' అనే verb 'ditransitive verb' అనియు, ఈ verb కి రెండు objects అవసరమనియు అభ్యర్థులు గమనించాలి. Ditransitive Verbs తో నున్న వాక్యాలను Passive Voice లో object 1 తో కాని object 2 తో కాని పైన ఉదహరించిన విధంగా ప్రారంభించ వచ్చును.

Steps to change an 'Interrogative sentence' from Active Voice to Passive Voice :

Eg:-

1. Did you see them ? ('yes/no' question)

2. When did you see them ? ('wh' question)

ముందుగా, పై రెండు రకాల 'interrogative sentences' లోని subject, verb మరియు object లను గుర్తించాలి.

Helping Verb	Sub	Main Verb	Obj
did	you	see	them ?

	Helping Verb	Sub	Main Verb	Obj
When	did	you	see	them ?

Step - 1 :

- * Subject స్థానంలోకి object ను, object స్థానంలోకి subject ను మార్పు చేయవలెను.

Did they see you ?

When did they see you ?

Step - 2 :

- * Active Voice మరియు Passive Voice లలో auxiliary verb మరియు main verbs యొక్క స్థానాలను మార్చరాదు. అదే విధంగా Active voice లో ఉన్న main verb ను passive voice లో 'V₃' form లోనికి మార్చవలెను.

Were they seen you ?

When were they seen you ?

- * 'did' place లోనికి 'were', see place లోనికి 'seen' రావడం గమనించగలరు.

Note:-

- * 'did+V₁' అనే verb phrase, passive voice లోనికి మార్పునప్పుడు 'was/were+V₃' గా మారునని ఇదివరకే rules లో తెలుసుకున్నాం. అదే విధంగా, subject స్థానం లోనికి 'they' అను plural pronoun రావడం ద్వారా 'were' అనే plural auxiliary verb ను use చేయడం జరిగింది.

Step - 3 :

- * Passive voice లో 'Main verb' తర్వాత 'by', 'to', 'in', 'with' వంటి prepositions ను verb ను అనుసరించి ఉపయోగించాలి.

Were they seen by you ?

When were they seen by you ?

Note :

- * 'Wh' words యొక్క స్థానం రెండు voice లలో మారదు.

Additional Examples :

- Where did you take it ? (A.V)
Where was it taken by you ? (P.V)
- How will you do it ? (A.V)
How will it be done by you ? (P.V)
- Can you lift this box ? (A.V)
Can this box be lifted by you ? (P.V)
- Have you read this newspaper ? (A.V)
Has this newspaper been read by you ? (P.V)
- Why are you writing this letter ? (A.V)
Why is this letter being written by you ? (P.V)
- Do you know English ? (A.V)
Is English known to you ? (P.V)
- Should we finish it by this evening ? (A.V)
Should it be finished by this evening by us ? (P.V)
- What are you doing ? (A.V)
What is being done by you ? (P.V)
- Who do you like ? (A.V)
Who is liked by you ? (P.V)
- Who insulted you ? (A.V)
Who were you insulted by ? (P.V)

(or)

By whom were you insulted ? (P.V)

Steps to change an 'Imperative Sentence'

from Active Voice to Passive Voice :

- * Imperative Sentence అనగా request, command, order, advice, suggestion, warning, instruction, direction, demand వంటి భావాలను తెలియజేసేది అని అర్థం. ఈ వాక్యం సాధారణంగా 'verb' తో ప్రారంభమై full stop (period) తో end అవుతుంది. Imperative sentences ను second person (you) ను address చేయడానికి మాత్రమే ఉపయోగిస్తారని అభ్యర్థులు గమనించగలరు.

Ex:-

- 1) Close the door.
- 2) Don't postpone your work.

- * పైన ఇవ్వబడిన రెండు వాక్యాలలో subject లేకపోవడం గమనించగలరు. దీని అర్థం ఆ వాక్యాలలో subject ఉండదు అని అర్థం కాదు. 'you' అనే pronoun ఎల్లప్పుడూ 'Imperative sentences'లో subject గా ఉండునని గ్రహించాలి.

Eg:

	Sub	V	Obj
1.	(You)	close	the door
	Sub	V	Obj
2.	(You)	don't postpone	your work

- * పై రెండు వాక్యాలను Passive Voiceలోనికి మార్చునప్పుడు రెండు రకాల structures ను use చేయ వచ్చును.

Structure - 1 : Let + Obj + be + V₃

Eg:-

- Let the door be closed
- Let your work not be postponed.

Structure - 2 :-

You are $\frac{\text{requested}}{\text{ordered}} + \frac{\text{to}}{\text{not to}} V_1$
 $\frac{\text{advised}}{\text{warned}}$
 $\frac{\text{demanded}}$

Eg :-

- You are ordered to close the door.
- You are advised not to postpone the work.

Note :

- * Object లేని imperative sentences ను passive voice లోనికి మార్చునప్పుడు 'structure - 2' మాత్రమే use చేయాలి.

Eg:-

- Don't move. (A.V)
You are ordered not to move. (P.V)
- Don't repeat it. (A.V)
You are warned not to repeat it. (P.V)
- Work hard (A.V)
You are advised to work hard (P.V)

Additional Examples :

- Shut the door. (A.V)
Let the door be shut. (P.V)

(or)

You are ordered to shut the door. (P.V)

- Please help me (A.V)

You are requested to help me. (P.V)

(or)

Let me be helped by you (P.V) (Less common)

Note :

- * Object గా persons ఉన్నప్పుడు 'let' తో sentence ను passive voice లో చాలా అరుదుగా వాడుతారు అని గమనించాలి.

- Bring it here. (A.V)

Let it be brought here. (P.V)

- Open the window. (A.V)

Let the window be opened. (P.V)

- Throw the ball. (A.V)

Let the ball be thrown. (P.V)

- Don't touch the electrical equipment. (A.V)

You are cautioned/warned not to touch the electric equipment. (P.V)

(or)

Let the electric equipment not be touched. (P.V)

- Show me your tickets. (A.V)

You are demanded to show me your ticket. (P.V)

(or)

Let your tickets be showed to me (P.V)

(or)

Let me be showed your tickets. (P.V) (less common)

- Go straight and turn left. (A.V)

You are directed to go straight and turn left. (P.V).

- Answer all the questions. (A.V)

You are instructed to answer all the questions. (P.V)

(or)

Let all the questions be answered. (P.V)

- Open fire. (A.V)

You are commanded to open fire. (P.V)

(or)

Let fire be opened.

4. PREPOSITIONS & ARTICLES

PREPOSITION :

- * Preposition is a word which shows the relation of a noun, pronoun or phrase with other words within a sentence. (ఒక sentenceలోని noun, pronoun లేదా phrase అదే sentence లోని ఇతర wordsతో గల సంబంధాన్ని తెలియజేసే పదమే 'preposition')

Eg : We are in the kitchen.

- * పై sentenceలోని preposition అయిన 'in' we అనే pronounకు kitchen అనే wordకు మధ్యగల సంబంధాన్ని (being inside) తెలియజేస్తుంది. ఒకవేళ 'in' అనే ఈ preposition ను తొలగించి పై వాక్యాన్ని చదివినట్లయితే '**We are the kitchen**' అను అర్థాన్ని ఇస్తూ 'we' మరియు 'kitchen' రెండూ ఒక్కటే అని తెలియజేయును.

- * కావున, prepositions ను చాలా జాగ్రత్తగా అభ్యసించవలెను. నేటి పోటీ పరీక్షలలో English విభాగమందు prepositions లేకుండా ఎటువంటి question paper ఉండుటలేదు అన్నది అతిశయోక్తి కాదు.

Types of Prepositions :- (Prepositionsలోని రకాలు)

1. Simple Prepositions
2. Compound Prepositions
3. Participle Prepositions
4. Phrase Prepositions

1. Simple Prepositions :-

- * at, with, in, on, up, by, for, of, off, into, onto, over, down, out, till, but మొదలగు words ను simple prepositions అని అంటారు.

The usage of 'At' :-

- * ఒక వ్యక్తి లేదా వస్తువు 'ఎక్కడ' ఉందని చెప్పడానికి మరియు ఏదేని సంఘటన 'ఏ చోట' జరిగిందో/జరుగుతుందో తెలియజేయుటకు.

Eg:-

1. My father is at office now.
2. I am at home now.
3. Her parents are living at a village.

- * ఏదేని సంఘటన ఏ సమయమందు జరిగిందో/జరుగుతుందో తెలియజేయుటకు.

Eg:-

1. We left at 2 O' clock.
2. I will meet you at the end of the week.
3. You can see the stars at night.

- * ఒక వ్యక్తి ఏ వయసు (age) వద్ద ఏమి చేసెనో/చేయునో తెలుపుటకు.

Eg:-

1. My father got married at 19.
2. The man died at the age of 60.

- * ఒక వ్యక్తి లేదా వస్తువుకు సంబంధించి 'direction' గూర్చి మాట్లాడుటకు.

Eg:-

1. He is looking at her.
2. The policeman pointed a gun at the criminal.

- * Speed, rate మొదలగు తెలియజేయుటకు

Eg:-

1. He drove the car at 100 kmph
2. Mangoes are sold at ₹ 50 per kg.

- * Telephone/mobile phone number ముందు

Eg:-

1. You can reach me at 9989993200
2. Call him at 040-23462428

- * ఒక వ్యక్తి ఏ విషయం పట్ల సమర్థవంతంగా/ప్రతిభావంతుడై యున్నాడో తెలియజేయుటకు. [good - at; bad - at]

Eg:-

1. He is good at English.
2. She is good at cooking.

The usage of 'In'

- * Years, Centuries, Months, Sessions of the day ముందు

Eg:-

1. He was born in 1975.
2. Christmas occurs in December.
3. The war took place between the two countries in the 17th century.

4. She wakes up early in the morning.
5. I shall call you in the afternoon.
6. Children should play in the evening.

* **Negative Sentences లో years/days ముందు**

Eg:-

1. I haven't seen you in years.
2. He finished the work in ten days time

* ఒక వ్యక్తి లేదా వస్తువు ఎటువంటి state/condition (స్థితి)లో ఉన్నదో తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) She is in love with him.
- 2) The car is in good repair.

* **Languages (భాషలు) ముందు**

Eg:-

- 1) Speak in English.
- 2) The letter was written in Telugu

* **Writing Material ముందు**

Eg:-

- 1) Write the address in ink.
- 2) Put it in writing.
- 3) He wrote in pencil.

* **Believe/trust/confidence పదాల ముందు**

Eg:-

- 1) Do you believe in God ?
- 2) I have trust in you.

* ఒక వ్యక్తి యొక్క job/profession ముందు

Eg:-

- 1) My cousin is in the army.
- 2) He is in business.

At Vs In :

* మహా నగరాల ముందు 'in' చిన్న చిన్న నగరాలు, ప్రాంతాలు మొదలవాటి ముందు 'at' వాడవలెను.

Eg:-

- 1) My brother is in Hyderabad.
- 2) These Handloom sarees are available at Venkatagiri.

The usage of 'of'.

* ఒక వ్యక్తి లేదా ఒక వస్తువు ఏ వ్యక్తికి సంబంధించినది/ చెందినది అని తెల్పునపుడు.

Eg:-

- 1) Kiran is a friend of mine
- 2) These are the responsibilities of the manager of this firm.
- 3) My uncle is a member of the T.T.D board.

* ఒక వస్తువు ఏమి కలిగియుందో తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) This is a glass of milk.
- 2) There is a box of fruits.

* **Measurements (కొలతలు) తెలియజేయుటకు**

Eg:-

- 1) I want 5 kilos of tomatoes.
- 2) He filled the tank with 2 litres of petrol.

* ఒకరి age ను express చేయడానికి

Eg:-

- 1) He is a man of 30.
- 2) She came with a boy of 15.

* **Months & years ముందు క్రింది విధంగా use చేస్తారు.**

Eg:-

- 1) I was born in the month of February.
- 2) She joined the company on the fifth of August.

* ఒక వ్యక్తి యొక్క ప్రవర్తన పట్ల మరొక వ్యక్తికి గల అభిప్రాయాన్ని తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) It is very kind of you.
- 2) It is so noble of you.

The usage of 'with'

* ఒక person లేదా thing యొక్క presence లో ఏమున్నదో తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) I have a student with me right now.
- 2) He is living with his grandparents.

* ఒక person లేదా thing ఏది కలిగియుందో లేక ఏమి carry చేస్తుందో తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) The man with a suitcase is my neighbour.
- 2) She is a girl with beautiful hair.

* ఎటువంటి సాధనాలను use చేసారో తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) The boy cut the cake with a knife.
- 2) They built the wall with bricks.

* ఒక వస్తువు దేనితో fill (లేదా cover అయినదో తెలియజేయుటకు)

Eg:-

- 1) The bag is filled with books.
- 2) His pockets are filled with chocolates.

* ఆ కారణంగా (because of something) మరియు ఆ ఫలితంగా (as a result of something) అను అర్థంలో.

Eg:-

- 1) His face turned red with anger.
- 2) My fingers are numb with cold.

The usage of 'To'.

* ఒక వస్తువు లేదా ప్రాంతం దిశగా అను అర్థంలో

Eg:-

- 1) We are going to Chennai
- 2) He fell to the ground.

* ఒక ప్రాంతం నుండి ఒక నిర్దిష్ట దిక్కు (direction) ను సూచించుటకు.

Eg:-

- 1) There are hills to the south.
- 2) His house is there to the east of this street.

* ఇద్దరు వ్యక్తుల మరియు వస్తువుల మధ్య గల సంబంధాన్ని తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) Sita is married to Rama.
- 2) This is the key to the box.

* Prefer, refer, senior, junior, elder, inferior, superior, etc. , వంటి పదాల ముందు.

Eg:-

- 1) I prefer cricket to Tennis.
- 2) My sister is elder to me by 3 years.

3) He is superior to me at work.

* ఒక వ్యక్తి లేదా action పట్ల మరొక వ్యక్తి యొక్క reaction ను తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) To her surprise, he came to her and thanked her.
- 2) To his astonishment, she smiled.

The usage of 'From'.

* ఒక person లేదా thing ఎక్కడ నుండి ప్రారంభమయ్యారు/ ప్రారంభమయ్యిందో తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) The chief guest is coming from London.
- 2) This bus comes from Guntur.

* ఒక action ఎప్పుడు start అయ్యిందో/అవుతుందో తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) The office is open from 8a.m to 5p.m every day.
- 2) She was dumb from birth.

* 'Suffer' అనే verb తర్వాత :-

Eg:-

- 1) He is suffering from fever.
- 2) The college is suffering from a shortage of trained teaching staff.
- 3) The victims are still suffering from the shock.

* ఒక action ను prevent (నిరోధించు) చేయడానికి.

Eg:-

- 1) They prevented her from committing suicide.
- 2) He saved the woman from drowning.

The usage of 'over':-

* ఒక వస్తువు లేదా ప్రాంతం 'మీదుగా' అనే అర్థంలో

Eg:-

- 1) The plane flew over the city.
- 2) The wind is gently blowing over the flowers.

* 'above లేదా more' అనే అర్థంలో :-

Eg:-

- 1) There were over a thousand people present at the concert.
- 2) We stayed in Mumbai for over a month.

* ఒక person కి గల authority లేదా control ను express చేయటకు.

Eg:-

- 1) The king ruled over a vast empire.
- 2) She has no control over me.
- 3) He must be over 60.

The usage of 'Down'.

* ఎత్తైన ప్రాంతం నుండి క్రిందికి కదిలే action ను గూర్చి express చేయనప్పుడు.

Eg:-

- 1) The stone rolled down the hill.
- 2) Tears ran down her cheeks.

* ఒక street లోని ఒక direction ను సూచించడానికి.

Eg:-

- 1) The post office is located down the street.
- 2) Just walk down this road till you reach a traffic intersection.

* ఏదేని వస్తువు (thing) క్రింది ఉన్న విషయాలను గూర్చి తెల్పుటకు.

Eg:-

- 1) There is a dog under the table.
- 2) The pilgrims are resting under a tree.

The usage of 'For'.

* ఏదేని వస్తువు ఎవరికోసం ఉద్దేశించినదో తెల్పుటకు.

Eg:-

- 1) This gift is for you.
- 2) It is for us to uphold the dignity of our country.

* ఎవరికైనా help చేసే ఉద్దేశంతో ఉన్నప్పుడు.

Eg:-

- 1) What can I do for you ?
- 2) I will carry it for you.

* ఒకరి కోసం/తరపున మాట్లాడుతున్నప్పుడు.

Eg:-

- 1) I am speaking for my country.

* ఏదేని company (సంస్థ) కోసం పనిచేస్తున్నప్పుడు.

Eg:-

- 1) My elder brother is working for HCL.
- 2) They are working for IBM.

* ఒక reason లేదా cause ను సూచించుటకు.

Eg:-

- 1) She has been rewarded for her bravery.
- 2) I didn't go near the dog for fear of being bitten by it.

* కొంత period of time ను సూచించుటకు.

Eg:-

- 1) I will surely spend with you for a week.
- 2) She's been waiting for them for 2 hours.

The usage of 'on'.

* Surface ను touch చేస్తూ పై భాగముందున్న వాటిని గూర్చి మాట్లాడుటకు.

Eg:-

1. The book is on the table.
2. The diagram is on page 20

* ఏదేని ప్రయాణ సాధనాన్ని (means of transport) గూర్చి తెల్పుటకు.

Eg:-

- 1) I came on bike.
- 2) We are travelling on the train now.

* **Days of the week** (వారాల పేర్లు) ముందు.

Eg:-

- 1) Our neighbours go to church on Sundays.
- 2) I met him on Saturday.

* **Direction** ను సూచించడానికి

Eg:-

- 1) We are on your left.
- 2) The temple is on right.

* ఏదేని సాధనంగా ఉపయోగిస్తూ ఒక పనిని చేసినప్పుడు.
(Electronic communication సాధనములు)

Eg:-

- 1) I spoke to her on phone.
- 2) This cinema was telecast on Gemini T.V. several times.

The usage of 'Into'.

* ఒక place లోనికి ప్రవేశించే position ను తెలియజేయునప్పుడు.

Eg:-

- 1) Please come into the room.
- 2) Can you dive into the water ?

* ఒక state (స్థితి) నుండి మరొక state లోకి చోటు చేసుకునే change ను చూపించడానికి.

Eg:-

- 1) The magician turned her into a bird.
- 2) The fruit can be made into jam.

* ఒక భాష నుండి మరొక భాషలోనికి తర్జుమా (translate) చేయునప్పుడు.

Eg:-

- 1) The Bible was translated into many languages
- 2) He translated her speech from English into Telugu.

The usage of 'Out'.

* లోపలి (inside) నుండి వెలుపలి (outside) కి జరిగే actions ను తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) The bird flew out of the cage.
- 2) He opened the box and out jumped a frog.

* ఒక ప్రాంతం నుండి సుదూర (distant) ప్రాంతంలో జరిగే actions ను తెలుపుటకు.

Eg:-

- 1) He is working out in Canada
- 2) The boats are all out at Sea.

* ఏదేని లేమి (shortage) ని లేదా లోటును తెల్పుటకు.

Eg:-

- 1) We are out of paper.
- 2) He's out of luck.

* మొత్తం score లేదా number నుండి particular number ను తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) There were only 10 girls out of 25.
- 2) She scored 60 out of 100.

* అందరికీ వినిపించేలా గట్టిగా (loudly) ఏదేని తెలియజేయునప్పుడు.

Eg:-

- 1) The teacher called my name out.
- 2) Read this paragraph out.

* ప్రస్తుతం fashion/trend లో లేనిది.

Eg:-

- 1) Bell-bottoms are out of fashion
- 2) This is out of hairstyle.

The usage of 'By'.

* దగ్గరగా లేదా ప్రక్కనే అని సూచించుటకు.

Eg:-

- 1) She stood by me.
- 2) The telephone is by the window.

Passive Voice లో Verb తర్వాత

Eg:-

- 1) She was teased by a group of boys.
- 2) Ravana was killed by Rama.

* అనుకోకుండా/పొరపాటున జరిగే actions గూర్చి తెలియజేయునప్పుడు.

Eg:-

- 1) I met my childhood friend by chance.
- 2) He wrote 60 in stead of 16 by mistake.

* దేనికైనా సంబంధించి degree లేదా amount ను తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) You are late by 10 minutes.
- 2) The prices of vegetables have gone up by 10%.

* ఒక వ్యక్తి లేదా వస్తువుకు సంబంధించిన ఏదేని part ను touch/hold చేసినప్పుడు.

Eg:-

- 1) She held him by the hand.
- 2) Pick it up by the handle.

* ఒక వ్యక్తి యొక్క origin ను మరియు profession ను తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) I am an Indian by birth.
- 2) He is a lawyer by profession.

The usage of 'Till'.

* నిర్దిష్ట సమయం వరకు అని సూచించుటకు.

Eg:-

- 1) The shop is open till 9 pm.
- 2) I will wait for you till this evening.

Compound Preposition :-

* 'a', 'be', 'under', 'in', వంటి పదాలు prefixes గా act చేస్తూ root words తో కలిపి ఏర్పడే prepositions ను compound prepositions అని అంటారు. across, along, below, behind, beneath, beyond, among, between, underneath, without, within, inside, outside కు వంటి పదాలను compound - prepositions examples గా పేర్కొన వచ్చును.

The Usage of 'Across'.

* ఒక side నుండి మరొక side నకు సూచించునప్పుడు.

Eg:-

- 1) Draw a line across the page.
- 2) They built a bridge across the Godavari.

* ఒక ప్రాంతంలోని అన్ని భాగాలలో అని సూచించడానికి.

Eg:-

- 1) English is spoken across the world.
- 2) It is available across the nation.

The usage of 'Along'.

* ఒక end point నుండి మరొక end point వైపునకు చూపించునప్పుడు.

Eg:-

- 1) Walk straight along this road
- 2) I looked along the shelves for the book I needed.

Beside Vs Besides :

Beside :

* ఒకరి ప్రక్కన లేదా ఏదేని ప్రక్కన అని సూచించుటకు. (By the side of somebody/something)

Eg:-

- 1) My sister sat beside me.
- 2) There is a temple beside the church.

Besides :

* తో పాటుగా (in addition to) అనే అర్థంలో

Eg:-

- 1) He knows English besides Telugu.
- 2) Besides being a teacher, my father is a farmer.

The usage of 'Below'.

* దేనికైనా దిగువ position లో ఉన్న వాటిని గూర్చి తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) Do not write below the last line.
- 2) Skirts are worn below the knees.

* ఒకరి కన్నా తక్కువ rank ను కలిగి ఉన్నవారి గూర్చి తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) A constable is below an inspector.

The usage of 'Beneath'.

* ఒక person/thing దేనికైనా దిగువ స్థితిలో (lower position) లో ఉన్నప్పుడు.

Eg:-

- 1) The fruits are lying beneath a pile of leaves.
- 2) The boat sank beneath the waves.

The usage of 'Behind'.

- * ఒక person/thing కు back (వెనుక) దాగి ఉన్న వాటి గూర్చి తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) There is a girl standing behind him.
- 2) The sun disappeared behind the clouds.

- * ఏదేని తక్కువ progress కనబరుస్తున్నప్పుడు.

Eg:-

- 1) We are still behind the target.
- 2) The little boy lagged behind his parents.

The usage of 'Between'.

- * ఇద్దరి లేదా రెండు వస్తువుల మధ్య అని తెలియజేయునప్పుడు.

Eg:-

- 1) The little girl sat between her two brothers.
- 2) What is the difference between Hindi and Sanskrit ?

- * రెండు కాలాలుగా లేదా సంఘటనలుగా విడదీసే periodలో ఇలాంటిపుడు 'and' కూడా వచ్చును.

Eg:-

- 1) The office is open between 9am and 5pm.
- 2) There had been numerous changes that took place between the world wars.

- * రెండు places (ప్రాంతాల) మధ్య అని తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) The bus plies between Vijayawada and Guntur.
- 2) I travelled between Nellore and Gudur for over 5 years.

The usage of 'Among'.

- * కొన్నింటి/కొంత మంది మధ్య దాగి ఉన్న వాటి/వారి గూర్చి.

Eg:-

- 1) The school is among the trees
- 2) There is the thief among us.

- * పేర్కొనబడిన తక్కిన విషయాలతో పాటు అను అర్థంలో

Eg:-

- 1) Among other things, the pay isn't good.
- 2) An Indian scientist was there among those who worked on this project.

Between Vs Among :-

- * ఇద్దరు/రెండు మధ్య అనే sense లో 'between' అనే preposition ను ముగ్గురు/మూడు లేక అంతకంటే అనే sense లో 'among' అనే preposition ను use చేయాలి.

Eg:-

- 1) The two brothers divided the money between themselves.
- 2) The three brothers divided the money among themselves.

3. Participle Prepositions :

- * Present participles (V+ing) prepositions గా act చేస్తే అట్టి participles ను participle prepositions అని అంటారు.

Eg:-

- * regarding, during, notwithstanding, following, including, considering, concerning, etc.

- * **The usage of 'Regarding' :** ఏదేని person/place/thing కు సంబంధించిన అనే sense లో

Eg:-

- 1) Regarding my qualifications, I am an M.A.
- 2) He said nothing regarding his family.

- * **The usage of 'During' :** ఒక period లో నిర్దిష్ట సమయమందు అని సూచించడానికి.

Eg:-

- 1) We visited many worthseeing places during our stay in Hyderabad.
- 2) He kept on disturbing the class during the lecture.

- * **The usage of 'Concerning' :** ఒక person/thing కు సంబంధించి అను sense లో

Eg:-

- 1) The police asked her several questions concerning the death of her husband.
- 2) We should address all the issues concerning the students.

The usage of 'Following' :

* ఒక సంఘటన ఫలితంగా అనే sense లో

Eg:-

- 1) Following the death of his father, he took charge of everything.
- 2) He began to drive cautiously following the accident.

* The usage of 'Including' : ఒక మొత్తంలో అంతర్భాగం అని తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) He has admitted committing several crimes including two murders.
- 2) Several delegates including the Minister of Education were present at the conference.

* The usage of 'Excluding' : ఒక person/thing ను మినహాయించే sense లో

Eg:-

- 1) Complete meal costs ₹ 100, excluding an ice cream.
- 2) The aircraft carries 461 people excluding the crew and cabin staff.

4. **Phrasal Prepositions** : రెండు లేదా అంత కంటే ఎక్కువ words కలిపి prepositions గా function చేస్తే అట్టి group of words ను phrasal prepositions అంటారు. ఉదాహరణకు along with, on account of, by means of, ahead of, in front of, in place of, in spite of, in case of, by way of, due to, for the sake of, in addition to, in accordance with, etc.

* The usage of 'Along with' : తో పాటు (in addition to) అనే sense లో

Eg:-

- 1) I went to Delhi along with my classmates.
- 2) Sravani goes to school along with Yamuna daily.

* The usage of 'On account of' : ఫలానా కారణంగా (because of something) అని తెలియజేయునప్పుడు.

Eg:-

- 1) He didn't come to school on account of his illness.
- 2) Tomorrow is a holiday on account of Diwali.

* The usage of 'By means of' : ఒక విధానం (method) లేదా సాధనం (means) ద్వారా అను అర్థంలో.

Eg:-

- 1) Students are selected for scholarships by means of an open, national competition.
- 2) Thoughts are conveyed by means of words.

* The usage of 'Ahead of' : Time లో కాని, 'space' లో కాని ఒకరి కంటే లేదా ఒక దాని కంటే ముందుగా ఉండు sense లో.

Eg:-

- 1) Just ahead of you, you will see a bus stop.
- 2) We finished the work ten days ahead of the deadline.

* The usage of 'In front of' : ఒక person లేదా thing కు ముందు ఉన్న position ను సూచించడానికి.

Eg:-

- 1) The bus stops right in front of our house.
- 2) He is now entitled to put 'Dr' in front of his name.

* The usage of 'In place of' : ఒక person లేదా thing కు బదులుగా (in stead of) అను అర్థాన్ని తెలియజేస్తూ.

Eg:-

- 1) You can use ghee in place of oil in this recipe.
- 2) In place of ordinary light bulbs, you could use fluorescent lamps.

* The usage of 'In spite of' : ఒక చర్యకు సంబంధించి ఏదేని జరిగినప్పటికీనే అనే అర్థాన్ని సూచించుటకు.

Eg:-

- 1) In spite of heavy rain, he sent his children to school yesterday.
- 2) In spite of her hard work, she failed the exam.

* The usage of 'In case of' : ఒక వేళ ఏదైనా జరిగితే అనే అర్థాన్ని సూచించడానికి.

Eg:-

- 1) Break any glass in case of emergency.
- 2) In case of fire, ring the alarm bell.

* The usage of 'By way of' : ఏదేని పని ఒక మార్గం ద్వారా జరిగింది అని తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) He sent me flowers by way of an apology.
- 2) You should say something by way of introduction.

* **The usage of 'For the sake of' :** ఒకరికి మేలు చేయు క్రమాన్ని సూచించుటకు.

Eg:-

- 1) The parents stayed together for the sake of their children.
- 2) Gandhi gave up his legal practice for the sake of his country.

* **The usage of 'In addition to' :** ఒక దాని తర్వాత మరొకటి mention చేయడానికి.

Eg:-

- 1) In addition to his own family, he has to support his brother's.
- 2) In addition to this house, he has three more houses in Vizag.

* **The usage of 'In accordance with' :** ఒక rule లేదా ఒకరు చెప్పిన ప్రకారంగా అను అర్థాన్ని సూచిస్తూ.

Eg:-

- 1) We should always act in accordance with the instructions of the management.
- 2) She was buried at her birth place in accordance with her last wish.

* **The usage of 'On behalf of' :** ఒకరికి బదులుగా లేదా representative గా act చేయునప్పుడు.

Eg:-

- 1) I would like to thank you all on behalf of the department.
- 2) She received the prize on behalf of her husband.

* **The usage of 'Instead of' :** ఒకరికి లేదా ఒక దానికి బదులుగా అను అర్థాన్ని తెలియజేయుటకు.

Eg:-

- 1) I would like to have a glass of milk instead of coffee.
- 2) We can go to a cinema instead of staying at home.

* **The usage of 'Owing to' :** ఆ కారణంగా (because of/due to something) అనే sense లో

Eg:-

- 1) The match was cancelled owing to rain.
- 2) Owing to her illness, she could not go to college.

ARTICLES

- ★ 'Articles' అనేవి basic గా adjectives గా పనిచేయును. ఇవి nouns ను modify చేయును. English Language లో రెండు రకాల 'Articles' కలవు అవి :

1. Definite Article ('the')
2. Indefinite Article (a/an)

Indefinite Articles:

- ★ 'A' మరియు 'An' రెండింటిని కలిపి 'Indefinite Articles' అని అంటారు. ఈ Articles ను నిర్దిష్టంగా చెప్పలేని వ్యక్తులు, వస్తువులు మొ॥గు వారి 'నామవాచకం' (nouns) ముందు 'ఒక' అనే అర్థం వచ్చేలా ఉపయోగిస్తారు.

Eg:-

1. He is a teacher. (అతను 'ఒక' ఉపాధ్యాయుడు)
2. She is an engineer. (ఆమె 'ఒక' ఇంజనీర్)

- ★ 'హల్లుశబ్దం' తో ప్రారంభమయ్యే పదం ముందు 'a' అనే article ను, 'అచ్చు శబ్దం' తో ప్రారంభమయ్యే పదం ముందు 'an' అనే article ను use చేయాలి.

Important Note:

- ★ 'A' లేదా 'An' అనే Article యొక్క వినియోగం English language అంతటా 'sound' మీద ఆధారపడి ఉంటుంది అని 'letter' మీద ఏ మాత్రం కాదు అని అభ్యర్థులు గ్రహించాలి.

A :

- ★ ఈ Indefinite Article ను Consonant Sound (హల్లు శబ్దం)తో ప్రారంభమయ్యే nouns లేదా noun phrases ముందు use చేస్తారు.

Eg:-

- a girl
a beautiful girl

a university
(యూ)

Note:-

- ★ పైన ఇవ్వబడిన ఉదాహరణలలో 'university' అనే పదం హల్లు శబ్దమైన (consonant sound) 'యూ' తో ప్రారంభమైనందున 'a' అనే article ను use చేయడం జరిగింది. Letter రీత్యా చూస్తే 'u' vowel అని తెలిసినా sound కి importance ఇవ్వడం ద్వారా 'a' use చేయవలెను.

An :

- ★ ఈ indefinite article ను vowel sound (అచ్చు శబ్దం) తో ప్రారంభమయ్యే nouns లేదా noun phrases ముందు use చేస్తారు.

Eg:-

- an apple
an egg
an L.I.C agent

Note:-

- ★ పైన ఇవ్వబడిన ఉదాహరణలలో 'L.I.C agent' అనే noun phrase /e/ (ఎ) అనే vowel sound తో ప్రారంభమైనందున. 'an' use చేయడం జరిగింది. Letter రీత్యా చూస్తే 'L' ఒక consonant letter అని తెలిసినా, sound కి importance ఇవ్వడం ద్వారా 'an' use చేయవలెను.

- ★ 'L' అను letter రెండు శబ్దాలను కలిగి ఉంది. అవి :

1. ఎ /e/ - (first sound)
2. ి // (second sound)

- ★ Alphabet లోని each letter ముందు use చేయవలసిన 'a' లేదా 'an' గూర్చి తెలుసుకుందాం.

A :

an ant	an animal
an A.N.R. film	an A.P.S. R.T.C bus

B :

a book	a bag
a BSNL SIM card	a BMW car

C :

a car	a cinema
a CID officer	a C.D

D :

a dog	a doll
a D.V.D	a D.S.P

E :

an egg	an elephant
an E.N.T specialist	an E.C.G report
a European (యూ - consonant sound)	
a eucalyptus (యూ - consonant sound)	

a fox
a family
an F.I.R [ə - vowel sound]
an F.C.I. employee [ə - vowel sound]

a gang
a gun
a G.S.L.V
a G.P.R.S enabled mobile phone

a house
a hat
a humble person
an honest person ['h' silent అయ్యి, next letter 'vowel sound' అయినందున]
an hour ['h' silent అయ్యి, next letter 'vowel sound' అయినందున]
an H.T.C mobile phone [/eItʃ/ (ఎయిచ్) లో మొదటి (initial) sound vowel అయినందున]

an Indian
an Ice cream
an I.P.S officer
an I.A.S officer

a jug	a jeep
a J.L	a J.P.G file

a kite	a kangaroo
a K.G	a K.S.R.T.C bus

a lamp	a lemon
an <u>L</u> .K.G student [ɛl/ (ఎల్)తో initial sound 'vowel' అయినందున]	
an <u>L</u> .L.B [ɛl/ (ఎల్)తో initial sound 'vowel' అయినందున)	

a mango
a mouse
an M.L.A (ఎమ్.ఎల్.ఏ)
[/em/ (ఎమ్) లో fist letter 'vowel sound'
అయినందున]
an M.B.B.S

a nest
a nut
an N.T.R statue /en/ (ఎన్) లో initial sound 'vowel'
(అయినందున)
an N.C.C student

an old man
an orange
a one - eyed beggar [/w ^ n/ లో మొదటి letter
'consonant sound' ఇస్తున్నందున]
an OMR sheet
an OSD

a pen
a poem
a P.P.T

a question
a queen
a Q.T exam

a rat
a river
an <u>R</u> .M.P doctor [/a:/ (ఆర్) - మొదటి శబ్దం 'vowel sound' అయినందున]
an R. <u>J</u> .D

a song
a ship
an <u>S</u> .S.C student [/es/ (ఎస్) - మొదటి శబ్దం 'vowel' అయినందున]
an <u>S</u> .T.O

T :

a tree
a table
a T.C
a T.D.P activist

U :

an umbrella
an unfortunate girl
a university [/ju:/ (యూ)లో initial sound 'consonant sound' అయినందున]
a union
a U.P district
a U.N.O employee

V :

a van
a vehicle
a V.I.P
a V.C.D

W :

a watch
a woman
a WTO branch

X :

a xerox machine
a xylophone
an x - ray
an xp [/eks/ ఎక్స్ - మొదటిగా వినిపించే sound 'vowel sound' అయినందున]

Y :

a year
a young man
a Y.S.R statue

Z :

a zero
a zoo
a ZMR bike
a Z.P high school

- ★ పైన ఇవ్వబడిన ఉదాహరణలతో మరొక్కసారి తెలుసుకోవలసిన విషయం ఏమనగా 'a' మరియు 'an' యొక్క వినియోగం ఒక పదంలోని మొదటి 'శబ్దం' మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. అంతేకాని, మొదటి letter (అక్షరం) మీద ఏ మాత్రం కాదు.

Definite Article :

- ★ 'The' అనే పదాన్ని English లో definite article అని పిలుస్తారు. vowel sound ముందు ఈ word ను 'దీ' అనీ, consonant sound ముందు 'ద' అని ఉచ్చారణ చేయాలి.

'The' ను క్రింది పేర్కొనబడిన సందర్భాలలో use చేస్తారు.

1. **To refer to a person or thing that is already specific** (ఇదివరకే తెలిసిన/మాట్లాడుకొనబడిన వ్యక్తుల మరియు వస్తువులకు సంబంధించిన nouns ముందు use చేస్తారు)

Eg:-

He is the man I am talking about.

Close the door.

Where is the book which I gave you yesterday?

2. **To generalise about a whole class of animals.** (ఒక జంతువు యొక్క మొత్తం జాతిని ఉద్దేశించి సాధారణీకరణం చేయనప్పుడు)

Eg:-

The cow is a useful animal. (అన్ని ఆవులు ఉపయోగకరమైనవి అని అర్థం)

Th elephant is still hunted for its tusks.

3. Before the names of rivers, oceans, seas, waterfalls, etc. (నదులు, సముద్రాలు, మహాసముద్రాలు, జలపాతాలు యొక్క పేర్ల ముందు)

Eg:-

The Ganga, the Pacific, the Arabian sea, the Thames. The Sindu, the Bay of Bengal, the Niagara waterfalls,

4. Before the names of musical instruments (సంగీత వాయిద్యాల పేర్ల ముందు)

Eg:-

I can play the piano

Do you know how to play the guitar ?

5. Before the names of persons or things that are unique in the universe (విశ్వంలో 'ఏకైకంగా' ఉండు వ్యక్తులు, వస్తువుల పేర్ల ముందు)

Eg:-

the Pope , the earth,
the sun, the sky,
the moon, the equator

6. Before the names of countries which have plural nouns as their names (బహువచనాల పేర్లు కలిగిన దేశాల ముందు)

Eg:-

the United States The Philippines
the Netherlands The United Kingdom

7. Before positive degrees when generalising a whole class of people. (ఏదేని వర్గానికి చెందిన వ్యక్తులను ఉద్దేశించి మాట్లాడుటకు positive degrees ముందు use చేస్తారు)

Eg:-

the poor (పేదవారు)
the rich (ధనికులు)
the blind (అంధులు)

8. Before superlative degrees

Eg:-

Ravi is the tallest boy in the class
America is one of the richest countries in the world.

9. Before the names of scriptures :

(మత గ్రంథాల పేర్ల ముందు)

Eg:-

the Bible
the Koran
the Ramayana
the Old Testament

10. Before ordinals :

(first, second, third వంటి ordinals ముందు)

Eg:-

He is the first to come here.
Have you read the tenth chapter ?

11. Before the titles of people (వ్యక్తుల బిరుదులు ముందు)

Eg:-

Akbar, the Great
Alexander the Great

12. Before proper nouns when used as common nouns (proper nouns ను common nouns గా వాడినప్పుడు ఆ proper nouns ముందు.

Eg:-

Kalidasa is the Shakespeare of India
Rakesh is the Newton of our class

13. Before the names of organisations : (సంస్థల పేర్లు ముందు)

Eg:-

The U.N.O
The W.T.O

14. Before the names of some newspapers and magazines. (కొన్ని వార్తా పత్రికలు మరియు మ్యాగజైన్ల పేర్ల ముందు)

Eg:-

The Times of India The New York Times
The Hindu The Indian Express

Omission of Articles :

కొన్ని words ముందు ఎటువంటి article (no article) use చేయరాదు. క్రింది పేర్కొనబడిన సందర్భాలలో 'no article'ను గుర్తిస్తారు.

1. Not before uncountable nouns and abstract nouns (uncountable మరియు abstract nouns ముందు ఎటువంటి article ను use చేయరాదు)

Eg:-

~~the~~ peace ~~the~~ sugar
~~the~~ wisdom

2. Not before languages & academic subjects (భాషలపేర్ల ముందు, అకడమిక్ సబ్జెక్టుల ముందు వాడరాదు).

Eg:-

~~the~~ English (The English = People of England)
~~the~~ Hindi ~~the~~ Telugu
~~the~~ Mathematics ~~the~~ Physics

5. DEGREES OF COMPARISON

* మనం దైనందిన జీవితంలో ఎదురయ్యే వ్యక్తుల, వస్తువుల, ప్రదేశాల యొక్క గుణగణాలను, పరిమాణాలను, పద్ధతులను, రంగు, రుచి, వాసనలను పోల్చుకుంటూ ఉంటాం. అటువంటి పోలికలలో స్థాయిలనే Degrees of Comparison అని అంటాము. అయితే పైన చెప్పిన గుణగణాలను Grammarలో Adjectives మరియు Adverbs నూచిస్తాయి. కనుకనే ఈ topic ను Transformation of Adjectives (లేదా) Adverbs అని కూడా అంటాం. ఇవి మూడు రకాలు.

1. Positive Degree :

* ఇది ఒక subject (కర్త) యొక్క వాస్తవిక గుణగణాలను సూచిస్తుంది. కేవలం ఉన్న లక్షణాన్ని చెబుతుందే కాని comparison అనేది తెలియజేయదు. ఇందులో Positive Adjective/Adverb ను వాడుతాం.

Ex :-

1. Hari is a handsome guy. (Hari యొక్క గుణగణము)
2. This is a tall building.

Note :-

* Comparison చేసేటప్పుడు ఈ Degree లో 'as' అనే పదమును ఉపయోగించాలి. ఇది 'as.....as.....' (లేక) 'so.....as.....' రూపంలో ఉంటుంది.

Ex:-

1. Swetha is as beautiful as Geetha.
2. Anil is not so rich as Mukesh.

2. Comparative Degree :-

* Positive degree లో కంటే ఎక్కువ స్థాయి గుణగణాలను సూచిస్తూ రెండు subject ల (కర్తల) quality లను పోలుస్తుంది.

Ex:-

1. This house is bigger than that house. (రెండు ఇళ్ళు)
2. Time is more valuable than money. (Time-Money)

Note :-

* ఈ Degreeలో/Adjective లేదా Adverb తర్వాత 'than' ను వాడాలి.

3. Superlative Degree :-

* అత్యున్నత స్థాయి qualityని తెల్పుతూ మూడు లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ subjectల గుణగణాలను పోల్చి, అన్నింటికన్నా highest quality ని తెల్పుతుంది.

Ex:-

1. Everest is the highest peak in the world.
2. Srinivas is the best teacher of the school.

Note :-

* Superlative Adjective/Adverb ముందు ఖచ్చితంగా 'the' అనే Article ను వాడాలి.

Formation of Adjectives/Adverbs :-

Verb లకు మూడు forms ఉన్నట్లే Adjective/Adverb లకు కూడా 3 forms ఉంటాయి.

1. Positive Adjective

Ex:- Tall - Long - Near

2. Comparative Adjective

Ex:- Taller - Longer - Nearer

3. Superlative Adjective

Ex:- Tallest - Longest - Nearest

ఈ మూడు forms ఈ క్రింది Spelling Rules ప్రకారం ఏర్పడుతాయి.

1. Positive Adjective లో short vowel ఉంటే చివరి consonant ను రెండు సార్లు వ్రాసి చివర '-er' కలిపితే comparative form; '-est' కలిపితే superlative form ఏర్పడుతాయి.

Ex:- Positive	Comparative	Superlative
Flat	Flatter	Flat <u>test</u> ('t' is doubled)
Thin	Thinner	Thin <u>nest</u> ('n' is doubled)
Big	Bigger	Big <u>gest</u> ('g' is doubled)
Fat	Fatter	Fat <u>test</u> ('t' is doubled)
Red	Redder	Red <u>dest</u> ('d' is doubled)
Fit	Fitter	Fit <u>test</u> ('t' is doubled)

2. రెండు vowels లేదా consonants ప్రక్కప్రక్క ఉన్న పదాలను చివర '-er', '-est' లను కలిపితే సరిపోతుంది.

Ex:- Tall	Taller	Tall <u>est</u> (2 'l' లు)
Dull	Duller	Dull <u>est</u> (2 'l' లు)
Short	Shorter	Short <u>est</u> (r, t ప్రక్కప్రక్కనే)
Clean	Cleaner	Clean <u>est</u> (e, a ప్రక్కప్రక్కనే)
High	Higher	High <u>est</u> (g, h ప్రక్కప్రక్కనే)
Cool	Cooler	Cool <u>est</u> (o, o ప్రక్కప్రక్కనే)

3. Adjective చివరి అక్షరం 'e' అయినపుడు '-r' మరియు '-st' కలిపితే చాలు.

Ex:- Large	Larger	Large <u>st</u>
Nice	Nicer	Nice <u>st</u>
Wise	Wiser	Wise <u>st</u>
Pure	Purer	Pure <u>st</u>
Simple	Simpler	Simple <u>st</u>
Rare	Rarer	Rare <u>st</u>
Fierce	Fiercer	Fierce <u>st</u>
Bare	Barer	Bare <u>st</u>

4. ఒక Adjective 'y' తో end అయితే 'y' ను తొలగించి '-ier', '-iest' లను జతచేయాలి.

Ex:- Lazy	Lazier	Lazi <u>est</u>
Easy	Easier	Easi <u>est</u>
Pretty	Prettier	Pretti <u>est</u>
Costly	Costlier	Costli <u>est</u>
Dirty	Dirtier	Dirti <u>est</u>
Tidy	Tidier	Tidi <u>est</u>

5. రెండు కన్నా ఎక్కువ syllables ఉన్న పొడవైన పదాలు Positive Adjective లు అయితే ఆ పదాలను మార్చకుండా వాటి ముందు 'more', 'most' లను చేర్చితే Comparative, Superlative forms ఏర్పడుతాయి.

Ex:-		
Delicious (3 syllables)	More Delicious	Most Delicious
Beautiful (3 syllables)	More Beautiful	Most Beautiful
Handsome (2 syllables)	More Handsome	Most Handsome
Interesting (4 syllables)	More Interesting	Most Interesting
Comfortable (4 syllables)	More Comfortable	Most Comfortable
Painful (2 syllables)	More Painful	Most Painful
Active (2 syllables)	More Active	Most Active

Note :-

* పైన పేర్కొన్న examples లో కొన్నింటికి 2 syllables మాత్రమే ఉన్నప్పటికీ అవి root words కావు suffix లు కలవగా ఏర్పడ్డాయి. అందులోనూ వాటికి చివర '-er', '-est' లు కలపరాదు.

6. Irregular Adjectives/Adverbs :-

కొన్ని Adjectives పైన పేర్కొన్న ఏ Rule ను పాటించక పూర్తిగా కొత్త పదాలతో Comparative, Superlative forms ఏర్పడుతాయి. వాటిని Irregular Adjectives అంటారు. ఇవి నేర్చుకోవటం చాలా ముఖ్యం.

Ex:-		
Positive	Comparative	Superlative
Good/Well	Better	Best
Bad/Evil/Ill	Worse	Worst
Little	Less	Least
Much, Many	More	Most
Far, Further	Farther	Farthest
Late (time)	Later	Latest
Late (position)	Later	Last
Old (సొంత తోబుట్టువులు)	Elder	Eldest
Old (ఇతరులు)	Older	Oldest

7. కొన్ని పదాలు Adjectiveలుగా ఉన్నప్పుడు ఒకలా Adverbs అయినప్పుడు మరోలా Comparative, Superlative forms ఏర్పడుతాయి.

Ex:-

Quick - Quicker - Quickest (**Adjective**)

Quickly - More Quickly - Most Quickly (**Adverb**)

Clever - Cleverer - Cleverest (**Adjective**)

Cleverly - More Cleverly - Most Cleverly (**Adverb**)

Kind - Kinder - Kindest (**Adjective**)

Kindly - More Kindly - Most Kindly (**Adverb**)

8. Absolute Adjectives :-

* కొన్ని విశేషణాలు Positive Form లో ఉన్నప్పుడే పరిపూర్ణత (Completeness) ను పొందుతాయి. అంతకు మించిన స్థాయి (Degree) ఉండదు. కనుక వీటిని Absolute Adjectives అంటారు. ఈ పదాలతో ఉన్న వాక్యాలను Degrees of Comparison చేయుట వీలు కాదు.

Ex:-

Full

Empty

Unique

Ideal

Perfect

Ultimate

External

Fatal

Entire

Infinite

Square

Circular

Impossible

Excellent మొదలగు పదాలు.

* Full అంటే నిండుగా → Fuller, Fullest (అంతకన్నా నిండుగా అనేది అసంభవం అలాగే మిగిలావి కూడా).

* 'Common' అను పదానికి 2 రకాల Comparative, Superlative forms కలవు. Exams లో Option ఇచ్చినా అభ్యర్థులు Confuse కావద్దు.

→ Common - Commoner - Commonest

→ Common - More Common - Most Common

Transformation of Sentences into other degrees.

* Sentence లను ఒక Degree నుండి మరొక Degree లోకి మార్చునపుడు ఈ క్రింది మూడు విషయాలు మారకుండా జాగ్రత్త పడాలి.

1. Meaning of the sentence (అర్థం)
2. Tense of the sentence (కాలము)
3. Content Words (ప్రధానమైన పదాలు)

Degrees of Comparisonలో 5 ముఖ్యమైన Models కలవు.

MODEL -1

Comparison of Equality :-

* పోలుస్తున్న రెండు subjectల మధ్య ఎలాంటి తేడా లేనప్పుడు, రెండూ సమాన quality ని కలిగిఉన్నప్పుడు ఈ model ను వాడాలి ఇందులో పోలిక ఇద్దరు లేదా రెండింటి మధ్య మాత్రమే జరుగుతుంది. కావున, Superlative Degree సాధ్యం కాదు.

... as + Positive Adjective +
as(Positive Degree)
... not + Comparative Adjective +
than (Comparative Degree)

Ex:- a big as
not bigger than

Examples :-

1. Srinu is as tall as Venu. (P.D)

Venu is not taller than Srinu. (C.D)

* 'శ్రీను వేణు అంత పొడవైనవాడు' అనే వాక్యాన్ని 'వేణు, శ్రీను కన్నా పొడవైన వాడు కాదు', అని మార్చాం (ఇవట 2 Sentences అర్థం ఒకటే. అలాగే పై వాక్యంలో 'is' ఉంది, క్రింద కూడా 'is' ఉంది. → Tense మారలేదు. చివరగా Taller బదులు Shorter లాంటి పదాలు వాడరాదు. కేవలం ప్రశ్నలోని పదానికి మరో రూపం మాత్రమే వాడాలి).

2. Ram was as handsome as Arjun. [P.D]

Arjun was not more handsome than Ram. [C.D]

3. Rana is as fit as Prabhas. [P.D]

Prabhas is not fitter than Rana. [C.D]

4. Girls are equally talented as boys. [P.D] (equally = as)

Boys are not more talented than girls. [C.D]

* Adverbs తో మార్పు చేయునపుడు Verb ను Negative చేయుటకు do, does, did లను వాడి Subject - Verb Agreement సరియగునట్లు చేయాలి.

Ex:-

5. Kavya works as hard as Bhavya. (P.D) (Hard → Adverb)

↓

Bhavya does not work harder than Kavya. (C.D)
('not works' అనేది తప్పు does not work అని రాయాలి)

6. Kiran teaches as well as Charan. (P.D) (Well → Adverb)

↓

Charan doesn't teach better than Kiran. (C.D)

7. Vivek drove as fast as Karthik. (P.D)

↓

Karthik did not drive faster than Vivek. (C.D)

8. I have done as much as he. (P.D)

He hasn't done more than I. (C.D)

* చాలా మంది Pronouns ను మార్చేటపుడు 'I' ని 'me' గా, 'he' ని 'him' గా, she ని 'her' గా మారుస్తారు. అది correct కాదు. (Spoken Form లో Accept చెయ్యొచ్చు కానీ Grammatical Accuracy ఉండదు)

9. I am as good as he. (P.D)
He is not better than I. ('me' వాడితే wrong) (C.D)

10. She's as honest as he. (P.D)
He is not more honest than she. (C.D) ('her' వాడరాదు)

Note :-

- * మనం Positive Degree నుండి Comparative Degree కి Change చేయడంతో పాటు Comparative నుండి Positive Degree లోకి మార్చడం కూడా Practice చెయ్యాలి.

11. Ravi is not smarter than Raghu. (C.D)

Raghu is as smart as Ravi. (P.D)

12. Anil was not more active than Sunil. (C.D)
Sunil was as active as Anil. (P.D)

13. Hens can't fly higher than doves. (C.D)
Doves can fly as high as hens (P.D)

14. Bhuvaneswar doesn't bowl faster than Bumrah. (C.D)

Bumrah bowls as fast as Bhuvaneswar. (P.D)

15. My mom can't walk more quickly than she. (C.D)

She can walk as quickly as my mom. (P.D)

MODEL - 2

Comparison of Inequality

- * Quality లో అసమానతలు గల రెండు వస్తువులు, వ్యక్తులు లేదా ప్రదేశాల మధ్య పోలికకు ఈ model ను వాడుతాం.

.....not $\frac{so}{as}$ + Positive Adjective + as.....→Positive Degree
.....Comparative Adjective + than → Comparative Degree

(i.e.,..... not $\frac{so}{as}$ tall as.....→ taller than)

Examples :

- Priya is not so tall as Riya. (P.D)
Riya is taller than Priya. (C.D)
[Priya, Riya అంత పొడవైనది కాదు = Riya, Priya కన్నా పొడవైనది-అర్థం ఒకటే]
- Akbar was not as witty as Birbal. (P.D)
Birbal was wittier than Akbar. (C.D)
- Allasani was not as clever as Tenali. (P.D)
Tenali was cleverer than Allasani. (C.D)
- India is not so populous as China. (P.D)
China is more populous than India. (C.D)
- Manoj was not so handsome as Dheeraj. (P.D)
Dheeraj was more handsome than Manoj. (C.D)
- He was not as foolish as she. (P.D)
She was more foolish than he. (C.D) ('him' కాదు)

Examples with Adverbs

- Aswin didn't bowl so well as Jadeja (P.D)
Jadeja bowed better than Aswin (C.D)
* పై వాక్యంలోని did మరియు bowl కలిసి bowled కు సమానం. అయితే P.D లో 'not' (negative) రాయాలి కాబట్టి did + bowl గా వ్రాసాం. క్రింది examples లో కూడా అలాంటి మార్పులను నిశితంగా గమనించండి.
- Ramesh does not eat as little as Suresh. (P.D)
Suresh eats less than Ramesh. (C.D)
(does + eat = eats)
- Syam hasn't walked as quickly as Ram. (P.D)
Ram has walked more quickly than Syam. (C.D)
- I won't come so early as you. (P.D)
You will come earlier than I. (C.D) ('me' వ్రాయకూడదు)

Comparative to Positive Degree

11. Gopal has more property than Gopi. (C.D)
(does + have = has)
Gopi does not have as much property as Gopal. (P.D)
12. Dogs are more faithful than Cats. (C.D)
Cats are not so faithful as Dogs. (P.D)
13. Mango is tastier than Guava. (C.D)
Guava is not so tasty as Mango. (P.D)
14. She paints better than he. (C.D)
He doesn't paint so well as she. (P.D)
15. I will pay more than you. (C.D)
You won't pay as much as I. (P.D)

MODEL - 3

Highest Quality Degree

అత్యున్నత quality ని తెలియజేస్తుంది. ఇందులో 3 degree లు ఉంటాయి.

No other $\frac{as}{so}$ Positive Adjective as..... P.D

..... Comparative adjective + than $\frac{any\ other}{all\ the\ other}$ → C.D

..... the + Superlative adjective → S.D

C.D లో any other అని వస్తే ప్రక్కన singular noun;

all the other అని వస్తే ప్రక్కన plural noun వాడాలి.

Examples :-

4. No other ocean is so deep as the Pacific. (P.D)
The Pacific is deeper than all the other oceans. (C.D)
The Pacific is the deepest ocean. (S.D)
5. No other kid is as pretty as Lilly. (P.D)
Lilly is prettier than any other kid. (C.D)
Lilly is the prettiest kid. (S.D)

Note :-

అన్ని వేళలా ఒకే వరుసక్రమంలో కాక ఏ degree నుండి ఏ degree కైనా మార్చే విధంగా అభ్యర్థులు సంసిద్ధులు కావాలి.
ఆ విధమైన practice చేద్దాం.

From Comparative Degree

6. Rohit Sharma is better than any other captain in I.P.L. (C.D)
No other captain in I.P.L is as good as Rohit Sharma. (P.D)
Rohit Sharma is the best captain in I.P.L. (S.D)
7. The Amazon is bigger than all the other rivers in the world. (C.D)
No other river in the world is so big as the Amazon. (P.D)
The Amazon is the biggest river in the world. (S.D)
8. Lokesh was weaker than any other boy in the class. (C.D)
No other boy in the class was as weak as Lokesh. (P.D)
Lokesh was the weakest boy in the class. (S.D)

9. Ostrich is heavier than all the other birds. (C.D)
 Ostrich is the heaviest bird. (S.D)
 No other bird is as heavy as Ostrich. (P.D)
10. Ashoka was kinder than any other emperor. (C.D)
 Ashoka was the kindest emperor. (S.D)
 No other emperor was so kind as Ashoka. (P.D)

From Superlative Degree

11. Apple is the best fruit. (S.D)
 No other fruit is as good as apple. (P.D)
 Apple is better than all the other fruits (C.D)
12. This is the worst movie. (S.D)
 No other movie is as bad as this. (P.D)
 This (movie) is worse than any other movie. (C.D)
13. Tenali was the cleverest jester. (S.D)
 Tenali was cleverer than all the other jesters (C.D)
 No other jester was as clever as Tenali (P.D)
14. Dog is the most faithful animal. (S.D)
 Dog is more faithful than any other animal. (C.D)
 No other animal is so faithful as dog. (P.D)
15. Mukesh Ambhani is the richest Indian. (S.D)
 No other Indian is as rich as Mukesh Ambhani. (P.D)
 Mukesh is richer than all the other Indians. (C.D)

MODEL -4

అత్యంత తక్కువ లేదా ఎక్కువ స్థాయిలో అనేక మంది వ్యక్తులు / వస్తువులు ఉన్నప్పుడు వాటి మధ్య పోలికను సూచించేందుకు ఈ model ఉపకరిస్తుంది.

Very few..... $\frac{as}{so}$ + Positive Adjective + as→ P.D
Comparative Adjective + than + $\frac{many}{most}$ other→ C.D
 One of the + Superlative Adjective→ S.D

i.e [very few.....as tall as.....→ taller than $\frac{many}{most}$ other.....→.....one of the tallest.....]

Note :- ఈ model లో పోల్చే nouns అన్నీ plurals (బహువచనాలు) అవుతాయి.

Examples :-

1. Very few countries are as poor as Kenya. (P.D)
 Kenya is poorer than many other countries. (C.D)

- Kenya is one of the poorest countries. (S.D)
2. Very few actors were as famous as A.N.R. (P.D)
 A.N.R was more famous than most other actors. (C.D)
 A.N.R was one of the most famous actors. (S.D)
3. Very few snakes are as poisonous as Cobra. (P.D)
 Cobra is one of the most poisonous snakes. (C.D)
 Cobra is more poisonous than many other snakes. (S.D)
4. Very few animals are as tame as cow. (P.D)
 Cow is one of the tamest animals. (S.D)
 Cow is tamer than most other animals. (C.D)
5. Very few boys are so dull as Dinesh. (P.D)
 Dinesh is duller than many other boys. (C.D)
 Dinesh is one of the dumbest boys. (S.D)
- From Comparative Degree**
6. The Ganges is holier than most other rivers. (C.D)
 Very few rivers are as holy as the Ganges. (P.D)
 The Ganges is one of the holiest rivers. (S.D)
7. Peacock is more beautiful than many other birds. (C.D)
 Very few birds are as beautiful as peacock. (P.D)
 Peacock is one of the most beautiful birds. (S.D)
8. Nandan is more brilliant than many other students. (C.D)
 Nandan is one of the most brilliant students. (S.D)
 Very few students are so brilliant as Nandan. (P.D)
9. Wordsworth is more successful than most other poets. (C.D)
 Wordsworth is one of the most successful poets. (S.D)
 Very few poets are as successful as Wordsworth. (P.D)
10. Viswanathan Anand is greater than many other players. (C.D)
 Very few players are as great as Viswanathan Anand. (P.D)
 Viswanathan Anand is one of the greatest players. (S.D)
- From Superlative Degree :**
11. Rathnam is one of the wealthiest men of the town. (S.D)
 Very few men of the town are as wealthy as Rathnam. (P.D)
 Rathnam is wealthier than many other men of the town. (C.D)
12. Gold is one of the costliest metals. (S.D)
 Very few metals are as costly as gold. (P.D)
 Gold is costlier than most other metals. (C.D)
13. Tiger is one of the wildest animals. (S.D)
 Tiger is wilder than many other animals. (C.D)
 Very few animals are as wild as Tiger. (P.D)

14. Akhila is one of the cutest babies.	(S.D)
Akhila is cuter than most other babies.	(C.D)
Very few babies are as cute as Akhila.	(P.D)
15. Flamingo is one of the rarest birds.	(S.D)
Very few birds are as rare as Flamingo.	(P.D)
Flamingo is rarer than many other birds.	(C.D)

MODEL - 5

* అత్యున్నత స్థాయి కాదు అని చెప్పే సందర్భంలో ఈ model ను వాడుతాం. అంటే ఇది model 1-3 కి opposite అర్థంలో వాడుబడుతుంది.

Some (other).....(at least as) Positive Adjective as→ P.D
 not + comparative adjective + than some→ C.D
 not + the + superlative adjective→ S.D
 i.e., [Some other at least as tall as P.D
 not taller than some C.D
 not the tallest S.D]

Examples :-

1. Some other boys are at least as clever as Balu. (P.D)
 Balu is not cleverer than some boys. (C.D)
 Balu is not the cleverest boy. (S.D)
2. India is not the biggest country. (S.D)
 Some other countries are at least as big as India. (P.D)
 India is not bigger than some countries. (C.D)
3. Silver is not cheaper than some metals. (C.D)
 Silver is not the cheapest metal. (S.D)
 Some other metals are at least as cheap as silver. (P.D)
Note:- Some other అన్నా 'a few other' అన్నా ఒకటే.
4. A few other leaders were as famous as Nehru. (P.D)
 Nehru was not more famous than some leaders. (C.D)
 Nehru was not the most famous leader. (S.D)
Note :- Positive degree లో కానీ, comparative degree లో కానీ few/some బదులు few other మరియు some other వాడవచ్చు. దీనివల్ల meaning లో ఎలాంటి మార్పు ఉండదు. కావున తప్పు, కాదు.
5. Some ladies are at least as beautiful as Aiswarya. (P.D)
 Aiswarya is not more beautiful than some other ladies. (C.D)
 Aiswarya is not the most beautiful lady. (S.D)
 పై P.D మరియు C.D వాక్యాలలో some ఉన్నచోట some other; some other ఉన్నచోట some వాడినా తప్పులేదు.
6. Some dancers are as good as Lawrence. (P.D)
 Lawrence is not better than some other dancers (C.D)
 Lawrence is not the best dancer. (S.D)

7. Car is not the fastest vehicle. (S.D)
 A few vehicles are at least as fast as car. (P.D)
 Car is not faster than few other vehicles. (C.D)
- * (Some = a few; at least అనేది compulsory కాదు ఉంటే మరింత బలమైన వాక్యంగా ఉంటుంది. Exam optionsలో ఒకవేళ ఆ phrase (at least) ఇవ్వనపుడు confuse కారాదు).
8. Khan is not the strongest wrestler. (S.D)
 A few wrestlers are as strong as Khan. (P.D)
 Khan is not stronger than some other wrestlers. (C.D)
9. The tiger is not ferocious than a few other animals. (C.D)
 Some animals are at least as ferocious the tiger. (P.D)
 The tiger is not the most ferocious animal. (S.D)
10. Araku is not more beautiful than some other places. (C.D)
 A few places are at least as beautiful as Araku. (P.D)
 Araku is not the most beautiful place. (S.D)

Key Points on Degrees of Comparison

- * Comparative degree స్థాయిని మరింత పెంచుటకు comparative adjective ముందు 'far' అనే పదం వాడొచ్చు. (Model - 3 లో)

Ex:-

1. Rohit is far greater than all the other openers. (C.D)
 Rohit is the greatest opener. (S.D)
 No other opener is as great as Rohit. (P.D)
2. Kalidasa was far better than any other poet in Sanskrit. (C.D)
 No other poet in Sanskrit was as good as Kalidasa. (P.D)
 Kalidasa was the best poet in Sanskrit. (S.D)
- * క్రింది sentence ను నిశితంగా పరిశీలించండి.
 The climate of Ooty is colder than Vijayawada. (X)
 ఈ వాక్యం meaning తప్పు. ఎందుకంటే ఊటీ శీతోష్ణస్థితి విజయవాడ కన్నా చలిగా ఉంటుంది అనేది అర్థరహితం. 'విజయవాడ శీతోష్ణస్థితి కన్నా చలిగా ఉంటుందని, అర్థం రావాలి. కాబట్టి క్రింది విధంగా రాయాలి.

The climate of Ooty is colder than $\frac{\text{that of Vijayawada}}{\downarrow \text{(విజయవాడ దాని కన్నా)}} (\checkmark)$

- * ఈ model లో మరికొన్ని examples చూద్దాం.

1. The climate of Vijayawada is not as cold as that of Ooty. (P.D)
 The climate of Ooty is colder than that of Vijayawada.
2. The roads of Chennai are not so busy as those of Delhi. (P.D)
 The roads of Delhi are busier than those of Chennai. (C.D)
- * 'ఇచ్చట 'than those of.....' రావడానికి కారణం 'roads' plural కావున. Singular అయితే 'than that of', plural అయితే 'than those of' అని వస్తుంది.

6. CLAUSES

"A group of words with a subject and a finite verb is called a clause. It has subject - verb agreement" కర్త మరియు క్రియా ఒప్పందం కలిగిన పదాల సముదాయాన్ని clause అంటారు. Clauses are of two types.

1. Main clause/principal clause/ independent clause
2. Subordinate clause/dependent clause

Main Clause	Subordinate Clause
- తనంతట తాను పూర్తి అర్థాన్నివ్వగలదు - ఇది ఒక sentence కాగలదు - ఇది subject తో ప్రారంభమవుతుంది - కొన్ని సార్లు subject కన్పించకుండా implied గా ఉంటుంది. Ex:- You can get a post The bus started moving He could win the medal The patient had died	- పూర్తి అర్థాన్నివ్వలేదు - ఇది sentence కాలేదు - ఇది subordinate conjunction తో ప్రారంభమవుతుంది దాన్ని తొలగిస్తే main clause కాగలదు. Ex:- <u>If</u> luck favours you <u>As soon as</u> the passengers boarded <u>Although</u> he didn't play well <u>Before</u> the doctor arrived

పై subordinate clause examples లో underline చేసిన పదాలు subordinating conjunctions వాటి వల్లనే subordinating clause పూర్తి అర్థాన్నివ్వలేదు. వాటిని తొలగిస్తే అది కూడా main clause అవుతుంది పై main clause - subordinate clause లు కలిపిచూద్దాం.

Ex:-

1. If luck favours you, you can get a post.
2. As soon as the passengers boarded, the bus started moving.
3. He could win the medal although he didn't play well.
4. The patient had died before the doctor came

ఇలా కలపడం వల్ల complete sentences form అవుతాయి. కలపడంలో ఏ clause అయినా ముందు రావచ్చు.

Subordinate clause లు ప్రధానంగా 3 రకాలు

1. Noun Clauses
2. Adjective Clauses
3. Adverb Clauses

1. NOUN CLAUSES

A clause that acts as a noun is called a noun clause. (Noun గా పనిచేయు clause ను noun clause అంటారు.)

అంటే ఒక్క sentence లో subject గా కానీ, object గా కానీ, object of preposition కానీ Appositive గా కానీ compliment గా కానీ పని చేస్తుంది.

Ex:-

1. What you told me that day is not correct
Noun clause (subject of the sentence) 'What you told me that day' అనేది subordinate clause ఇందులో 'you' అనేది subject, 'told' అనేది verb కాబట్టి ఇది ఒక clause. ఇది మొత్తం కలిసి 'something' అనే పదానికి ప్రత్యామ్నాయంగా noun గా పని చేసింది కావున ఇది noun clause. Noun Clause మొత్తాన్ని ఒక Noun లేదా pronoun చే replace చెయ్యొచ్చు.

2. I can guess What she wants to say
Noun clause (object of the sentence) ఇక్కడ 'she' subject, 'wants' finite verb గా noun clause ఏర్పడింది. కానీపై sentence మొత్తానికి subject 'I' మరియు verb 'can guess' అవుతాయి.

Object ఒక్క పదం బదులు ఒక clause ఉంది కావున అది noun clause అయ్యింది.

- ☞ 'What she wants to say' అనే Noun clause మొత్తాన్ని secret/intention/plan అనే Noun లలో ఏదో ఒకదానితో replace చెయ్యొచ్చు.

3. She opposes to whatever you say ('to' కు N.C object of preposition)
4. Whoever comes first will win the race N.C
5. Where you want to go is your choice. N.C

Note:-

- ☞ Noun clause లు what, who, whatever, whoever, that, why, how, when, where, wherever, which, whichever, whomever వంటి పదాలతో ప్రారంభమౌతాయి. అవి Noun clause కు subject గా ఉంటాయి.

6. Our network follows Wherever you go. Noun Clause
7. I know why she was absent. (Noun clause)
8. I wonder how long we should wait for her. Noun Clause
9. The fact is that he has no money to buy that house Noun Clause
10. It is necessary to know Why we have to bribe him N.C

- ☞ పై examples గమనిస్తే ఒక complete sentence ఉంటుంది. అందులో subject గానో, object గానో, object of the preposition గానో, complement గానో noun clause ఉంటుంది.

Ex:-

I know the reason
S V object

I know why it happened like that
Noun Clause

- ☞ Reason అనే object బదులు 'why it happened like that' అనే clause ని use చేసాము. Full sentence లో finite verb (know) కి ఇది object గా ఈ noun clause పని చేస్తుంది. తిరిగి noun clause లో 'it' అనే subject, 'happened' అనే verb ఉండబట్టే అది clause కాగలిగింది.

2. ADJECTIVE CLAUSE

A group of words with a subject and a finite verb that functions like an adjective is called adjective clause (subject, verb లను కల్గివుండి adjective గా పనిచేయు clause ను adjective clause అంటారు).

It modifies a noun or pronoun (ఇది noun లేదా pronoun ను describe/modify చేస్తుంది). ఈ clause అది modify చేయు noun తర్వాతనే వచ్చును.

Examples :-

1. This is the boy who got the first rank.
N Adjective Clause
(ఈ sentence లో 'who got the first rank' అనేది 'boy' ని modify చేస్తుంది ఇందులో who-subject, got - finite verb లున్నాయి. కావున ఇది Adjective clause అగును)
2. That was the house which was broken into last night
N Adjective Clause
(ఏ house ? దొంగలు దోచుకున్నది అనే వివరణ ఇస్తుంది)
3. We are visiting the beach which I like the most
N Adjective Clause
4. Kiranmai is the lady whose parents passed away in the accident
N Adjective Clause
5. Inclement weather is the reason why the trip was cancelled
adj. clause

- ☞ ఈ clause కూడా who, where, when, whom, whose, which, why, that లతో ప్రారంభమవుతుంది. కానీ ఈ పదాలు అవి modify చేయు Noun/Pronoun వెంటనే వస్తూ అదే noun ను modify చేస్తాయి. అదే noun clause లో అయితే ఈ పదాలు noun లో భాగం అవుతాయి.

Ex:-

1. The winner is the one who comes first
(Adjective Clause)
(one' ను modify చేస్తుంది)

2. Who comes first (Noun Clause) will be the winner (ఇక్కడ 'who' noun clause లో భాగం)
3. What is known Noun Clause to you/is known to all ('what' clause లో భాగం)
4. I want to know the secret Noun which is known to you Adjective Clause. (ఇక్కడ which అనేది secret అనే noun ను modify చేస్తుంది)

5. He Pronoun who stole the gold is arrested Adjective Clause, (ఇచ్చట who అనుపదం 'he' అను pronoun ను modify చేస్తూ adjective అయ్యింది కావున ఇది Adjective Clause.

Relative Clause లు అన్నీ Adjective Clause లు అగును ఎందుకంటే, అవి Noun లేదా Pronoun ను modify చేస్తాయి.

3. ADVERB CLAUSES

- ☞ A dependent clause that acts as an adverb is called an adverb clause. (adverb గా పని చేయు clause ను adverb clause అంటారు)

It modifies a verb or an adjective or another adverb.

clues:-

- ☞ ఈ clause subordinating conjunctions అయిన as, since, because, if, unless, though, although, before, after, then, when, while, as soon as వంటి పదాలతో ప్రారంభమగును.

ఇది when, where, how, why ప్రశ్నలకు సమాధానంగా వస్తుంది.

Examples :-

- 1) As he was tired, he went to bed (adverb clause of reason)
- 2) As soon as the bell rang, all students rushed out (of time)
- 3) If you pay the bill, I'll give you the receipt (of condition)

- 4) The movie had began before we entered the theatre. (of time)
- 5) I will wait until you finish your work. (of time)
- 6) I saw a snake while I was going home. (of time)
- 7) Though she was irregular, she got a first class (of reason)
- 8) He failed because he didn't study (of reason)
- 9) This movie is better than the previous movie (of comparison)
- 10) Karuna is so excited that she can't remain calm (of reason)

4. RELATIVE CLAUSES

- ☞ Relative pronoun అనగా ఒక noun ప్రక్కనే ఉంటూ అదే noun ను modify చేసే pronoun అని మనం pronouns chapter లో నేర్చుకున్నాం. Who, which, whom, whose, where, when మరియు that లు relative pronoun లు.

Ex:-

The girl who is wearing new-blue dress is my sister

The boy whose parents died when he was 7 became a doctor

Ramesh, who has a Benz car, is a teacher

The school, where I studied, is very famous

- ☞ ఈ examplesలో who, whose, who, where లు(పరుసగా) వాటి ముందున్న nounలను (girl, boy, Ramesh, school)ను modify చేస్తున్నాయి.

- ☞ సాధారణంగా pronounలు noun బదులుగా వాడబడుతాయని తెలుసు కానీ. ఇందులో గల pronoun లు noun ప్రక్కనే వాడబడుతాయని గుర్తించగలరు. ఇందులో గల noun లను antecedents అంటారు.

Relative Clauses :-

- ☞ పై ఉదాహరణలలో చూపినట్లు relative pronoun లను use చేసి form చేయు clauses లను relative clauses అంటారు. ఇవి అన్నీ adjective clause లు. ఎందుకంటే ఒక noun ను ఇవి modify చేస్తాయి. ఇవి రెండు రకాలు.

1. Defining Relative Clause	2. Non - defining Relative Clause
● It's also called Restrictive Relative clause ● It defines (identifies) the noun (ముందున్న noun ను ఇది నిర్వచిస్తుంది/గుర్తించును) Ex :- The book <u>which I bought in Chennai</u> is quite boring ● Which book ? (ఏ పుస్తకం అంటే చెన్నైలో కొన్నది - వేరేది కాదు) అన్న ప్రశ్నకు ఇది నిర్వచనం (గుర్తించుటకు సాయపడును). ● ఈ clause ను remove చేస్తే sentence అర్థరహితం (meaningless) ● ఈ clause లో punctuation వాడరు. ● ఈ clause లో that ను కూడా వాడుతాం.	● It's called non-Restrictive Relative clause ● It doesn't define the noun but adds extra information (ఇది నిర్వచించదు అదనపు info ఇస్తుంది) Ex:- The book, <u>which cost me ₹ 200,</u> was written by APJ Abdul Kalam ● ఇందులో underline చేసిన Relative Clause పుస్తకం ఖరీదు అనే అదనపు సమాచారం ఇస్తుంది. పుస్తకాన్ని Define చెయ్యదు. ● ఈ clause ను తొలగించినా sentence అర్థవంతంగా ఉంటుంది. ● ఈ clause ను comma (,) లేదా hyphen (-) తో వేరు చేస్తారు. ● ఇందులో that కాక మిగిలిన Relative pronouns వాడుతాం.

Note :-

☞ Exams లో ఈ clause లను గుర్తించడం చాలా సులువు. Comma (,) లేదా hyphen (-) తో వేరుచేయబడ్డ clause non - defining relative clause. అవి లేకపోతే defining relative clause. Speaking లో అయితే non-defining clause use చేసేటప్పుడు కొంత pause ఇచ్చి కొనసాగిస్తాం.

Examples :-

☞ ఈ రెండు sentence లలో తేడా గమనించండి.

1. Her husband, who teaches English, is my best friend.
Non - defining clause

ఈ sentence అర్థం 'అమె భర్త నా best friend. అతను English teach చేస్తాడు. అనగా అమెకు ఒక భర్త - వాడు నా Friend అని అర్థం).

2. Her husband who teaches English is my best friend.

☞ ఇందులో who teaches English ను comma వేరుచేయలేదు. అంటే ఇది defining relative clause. అంటే ముందున్న noun ను define చేస్తుంది. అప్పుడు ఈ sentence అర్థం, ఏలనగా..

'English teach చేసే అమె భర్త నా best friend'.

(మరి Maths teach చేసే భర్త ? అంటే అమెకు ఒకరికంటే ఎక్కువ భర్తలున్నట్లు)

☞ కాబట్టి comma నే కదా అని మర్చిపోవద్దు. అర్థం మారిపోతుంది. Comma ను బట్టి కాక ఆ clause define చేస్తుందా ? లేక అదనపు info ఇస్తుందా ? అనే దాన్ని బట్టి మనం గుర్తించాలి.

Defining Clauses Examples

1. The woman who taught him surfing had been bitten by a shark.

(అతనికి surfing నేర్పిన స్త్రీ - ఎవరంటే వారు కాదు - కాబట్టి defining clause)

2. The people who live in glass houses must not throw stones.

(అద్దాల మేడల్లో నివసించే వారు మాత్రమే - వేరే వారు కాదు) - Defining Clauses.

3. The teachers who taught Lincoln say that he's an exceptionally creative student.
(which teachers? only those that taught Lincoln not others).
4. The silk sarees which are made in Benares are popular all over the world. (Benares లో నేచిన చీరలు మాత్రమే)
5. It's the chain that my mother - in - law has presented me (అత్తగారు పెట్టిన chain - defining)
6. The man whose family died in an accident committed suicide.
7. He's the professor to whom I should submit my PhD thesis.
8. I think, anyone who speaks in public is nervous within. (ఇక్కడ anyone pronoun అయినా use చెయ్యొచ్చు)
9. The car that I won in a lottery was stolen ('that' తో మొదలయ్యే relative clauses అన్నీ defining.)
10. They are the people who insulted me.

Note :-

☞ Who, whom, whose అనే relative pronoun లు person (వ్యక్తి) Which - thing (వస్తువు), Where - place (స్థలం) When - time ను సూచిస్తాయి. అవి ఆయా noun ల ముందు వాడబడుతాయి. కానీ 'that' అనేది person/place/thing అన్నింటి ముందు వాడబడును.

Ex:-

1. She is the lady whom I married 10 years ago.
She is the lady that I married 10 years ago.

2. It's the place which I like the most.
It's the place that I like the most.
3. This is the book which I borrowed from the library.
This is the book that I borrowed from the library.
4. He is the teacher who punished my son severely.
He is the teacher that punished my son severely.

Non-defining Relative Clauses - Examples.

1. Nick, who was teased and bullied, had an electric wheel chair for mobility. (Nick ను who has teased and bullied define చేయదు)
2. The brave 26 year old - who is mainly a torso - plays football and golf, swims and surfs. (who is mainly a torso ఈనేది extra information మాత్రమే).
3. The meeting, which was held in town hall, was a great success.
4. Napoleon, who won the French honour, died at St.Helena.
5. My brother, who works at Infosys, will marry next year.
6. Amaravathi, where I was born, is the capital of A.P.
7. Virat Kohli, who married Anushka Sharma, is the captain.
8. My dog, which is brown in colour, is a pedigree.
9. In 1940's, when freedom struggle was seriously going on, women were not properly respected.

5. CONDITIONAL CLAUSES

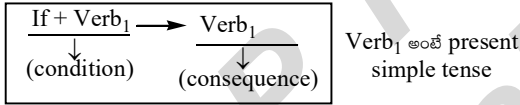
- ☞ Adverb Clauses లో Conditional Clauses ఒక భాగం. వీటిని If clauses లేదా Adverb Clauses of condition లేదా conditionals అని కూడా అంటారు. ఎందుకంటే, ఇవి condition (షరతు)ను తెల్పుతాయి. ఇవి 'If' లేదా 'unless' అనే subordinating conjunction లతో form అవుతాయి. ఇవన్నీ complex sentences లో అంతర్భాగంగా ఉండును.
- ☞ వీటిలో Main Clauses 'result/consequence' ను తెల్పుతాయి. If/unless తో మొదలయ్యే subordinate clauses 'condition' (షరతు)ను తెల్పుతాయి.
- ☞ Conditional Clauses are of **4** types. వీటి యొక్క usage (function) తోపాటు structure కూడా నేర్చుకోవాలి.

1. Zero Condition/Real Condition

Function:-

- ☞ Universal truths మరియు scientific facts ను ఈ condition లో use చేస్తాం. ఇందులో result/consequence ఎప్పడూ ఒకటేగా ఉంటుంది. (guaranteed outcome).

Structure :-

Ex:-

- If the sun $\frac{\text{rises}}{V_1}$, the world $\frac{\text{becomes}}{V_1}$ bright.
(సూర్యుడు ఉదయించగానే ప్రపంచం కాంతివంత మవ్వటం ఒక universal truth).
- If you $\frac{\text{heat}}{V_1}$ ice, it $\frac{\text{melts}}{V_1}$
- If the demand of a product $\frac{\text{increases}}{V_1}$, its price also $\frac{\text{increases}}{V_1}$.
- If you $\frac{\text{close}}{V_1}$ your eyes, you $\frac{\text{see}}{V_1}$ nothing.

- If we $\frac{\text{touch}}{V_1}$ live coal, it $\frac{\text{burns}}{V_1}$ us.

Note:-

- ☞ Zero condition లో 'if' బదులు 'when' కూడా use చెయ్యొచ్చు ఎందుకంటే whenever the action happens the reaction is guaranteed. (ఎప్పుడు ఈ చర్య జరిగిన ప్రతిచర్య అదే వస్తుంది).

Ex:-

When you $\frac{\text{heat}}{V_1}$ iron, it $\frac{\text{expands}}{V_1}$

When we $\frac{\text{sleep}}{V_1}$, we $\frac{\text{relax}}{V_1}$

When you $\frac{\text{turn on}}{V_1}$ the A.C, the room $\frac{\text{becomes}}{V_1}$ cool.

- ☞ Passive voice లో కూడా zero conditionను use చెయ్యొచ్చు.

Ex:-

If water $\frac{\text{is boiled}}{P.V}$, it $\frac{\text{evaporates}}{V_1}$

If you $\frac{\text{buy}}{V_1}$ a ticket, you $\frac{\text{are allowed}}{P.V}$ to watch the film.

Negative Sentence లో Zero condition

Ex:-

- If you $\frac{\text{don't respect}}{V_1}$ others, they $\frac{\text{don't respect}}{V_1}$ you
- If you $\frac{\text{don't drink}}{V_1}$ more water, you $\frac{\text{fall}}{V_1}$ ill.

2. Open Condition/Conditional 1 :

Function :-

- ☞ To denote present action and future result. (ప్రతి - ఫలితం రెండూ ఇంకా జరగలేదు. జరిగేందుకు 100% chance ఉంది) so, condition ను పాటిస్తే consequence ను సాధించవచ్చు.

Structure :-

If + Verb₁ → Will + Verb₁

If + Present Simple → Future Simple

Examples :-

- i) If I meet him again, I will convince him.
V₁ Future Simple
(కలిస్తే అతన్ని convince చేస్తాను. ఇంకా కలవలేదు. కలవగలిగితే convince చెయ్యగలుగుతాను - chance ఉంది).
- ii) If you study well, you'll get the post.
- iii) If she proposes to him, he will accept her love.
- iv) If you are late, teacher won't allow you to class.
Unless = If not; ఈ condition ను unless తో కూడా form చేస్తారు.

1. Unless you write well, you will not pass.
2. Unless he invites me, I won't attend his wedding.
3. Unless I start now, I will not be able to reach in time.

'Unless' negative meaning ఇస్తుంది కాబట్టి main clause లో కూడా negative sentence వస్తుంది.

Note:-

- ☞ ఈ condition లో will తో పాటు shall (I, we లతో మాత్రమే) may (possibility), can (ability) లు కూడా use చేస్తారు. కానీ will ఎక్కువ శాతం guarantee (consequence జరుగునట్లు) ఇస్తుంది.

Ex:-

- 1) If you start early, you can catch the train
- 2) If we work sincerely, we shall get desired outcomes.
- 3) Unless I find time, I can't call you.
- 4) If it rains long, the match may be delayed.
- 5) Unless there's a proof, the police can't arrest you.

Note:-

- ☞ Imperative sentences తో కూడా open condition వస్తుంది.

Ex:-

- 1) If you call her, tell her to come here once.

- 2) If you go to market, get me some fruits.
- 3) If you pass Intermediate, join Polytechnic course (ఇక్కడ will వాడలేదు ఎందుకంటే consequence clause imperative).

Note:-

- ☞ ఈ condition ను If తోనే మొదలు పెట్టాలని rule లేదు. ముందు main clause కూడా వాడొచ్చు. అలాంటప్పుడు రెండు clauseల మధ్య comma (,) పెట్టరాదు.

Ex:-

- 1) She will get a seat if she qualifies in the interview.
- 2) He can catch the bus if he starts immediately.
- 3) They may help you if you request them.

3. Imaginary Condition/Conditional - 2

Function :-

- i) To express a consequence of imagination, not real.
- ii) Zero probability - a hypothesis
ఇది వాస్తవంగా జరగదు - ఊహాల్లో మాత్రమే సాధ్యం. కావున దీనిని unreal condition అని కూడా అంటారు.

Structure:-

If + Verb₂ → Would + Verb₁
↓
(simple past) Would బదులు could, might లు కూడా వాడొచ్చు కానీ అరుదు.

Ex:-

- i) If I won a lottery, I would donate all the money
- ii) If he married Aiswarya, he would not allow her to act.
- iii) If she had wings, she could fly.
- iv) I would declare a separate Rayalaseema state if I became the P.M of India.
- v) He might marry Nayan if she accepted his proposal.

Note:-

- ☞ Imaginary condition లో 'was' కు బదులు 'were' ను use చేస్తాం (subject singular అయినప్పటికీ). ఇలా subject - verb agreement, rule ను పాటించకపోవడాన్ని subjunctive mood అంటారు.

Ex:-

- i) If I were an ant, I would enter holes.
(సాధారణంగా అయితే 'I' ప్రక్కన 'was' రావాలి)

- ii) If he were our P.M, he would abolish G.S.T
(సాధారణంగా 'he was' వస్తుంది).
- iii) A cow would dance if it were a peacock ('it was' బదులు)
- iv) If pigs were cows, Hindus would worship them.

Note:-

- ☞ Imaginary condition ను 'if' తొలగించి రాయాలంటే were లేదా had తో begin చెయ్యాలి.

Ex:-

- i) Were I a bird, I would fly.
- ii) Had I enough money, I would buy a Ferrari.
- iii) Were he a woman, he would marry a man.
- ☞ అయితే sentence లో main verb ఉన్నప్పుడు if ను తొలగించి రాయలేం.

Ex:-

If Ramesh became a hero, he would create history.
V₂

4. Unfulfilled condition/closed condition conditional - 3

Function :-

- ☞ To explain that present consequence/result would be different if something different happened in past (గతంలో ఒకలా చేసుంటే ఇప్పుడు వేరేలా ఉండేది)
- ☞ Action & consequence were completed in the past. There's no chance for them to happen again. We can only contemplate/reflect/regret about them. గతాన్ని కేవలం తలచుకోగలం వెనక్కు తేలేము. ఇక్కడ అయిపోయిన పనుల గూర్చి మన ఆలోచనలు చెబుతాం.

Form :-

If + had + V₃ → Would have + V₃
(past perfect)

Ex:-

- i) If he had studied well, he would have got the job.
- ii) If they had invited us, we would have attended the party.
- iii) If we had had enough money, we would have
H.V V₃

gone to a film.

Note:-

ఈ condition ను if తొలగించి 'had' తో మొదలుపెట్టవచ్చు.

- iv) Had he driven carefully, he wouldn't have met with the accident.
- v) Had I worked harder, I would have got the job.
- vi) Had she accepted his love, they would have been married by now.

- ☞ ఈ condition లో passive voice ను జాగ్రత్తగా వాడాలి.

Main clause లో would have been subordinate clause లో had been + V₃ గా వాడాలి.

Ex:-

- i) If he had been supported by us, he would have won in the elections.
P.V A.V
- ii) Had I placed the order earlier, the item could have been delivered by then.
A.V P.V
- iii) If I'd not been informed, I wouldn't have realized
(I had) P.V A.V
- iv) Had she not been helped, She'd not have succeeded.
P.V (she would)

Comparison of Conditionals.

- ☞ ఈ నాలుగు conditional sentences యొక్క అర్థంలో తేడాను గమనించండి.

1. If you run fast, you will win the race [open condition]
(నీవు వేగంగా పరుగెడితే పోటీలో గెలుపొందవచ్చు. - అవకాశం ఉంది.)
2. If you run fast, you win the race [zero condition].
(నీవు వేగంగా పరుగెడితే నువ్వే గెలుస్తావు). - ఇది అందరికీ తెలుసు. ఇంతకుముందు అనేకసార్లు నువ్వే గెలిచావు.)
3. If you ran fast, you would win the race [Imaginary condition].
(నీవు వేగంగా పరుగెత్తినట్లయితే, గెలవవచ్చును) - నీ దగ్గర అంత సత్తలేదు (నీవు పరుగెత్తేదీ లేదు గెలిచేదీ లేదు అని అర్థం)
4. If you had run fast, you would have won the race. [closed condition].
(నీవు వేగంగా పరుగెత్తి ఉండినట్లయితే గెలిచి ఉండేవాడివి) - వేగంగా పరుగెత్తలేదు. గెలవలేదు ఇంక ఆ అవకాశం తిరిగి తేలేము.)

7. VERBS - MAIN VERBS - AUXILIARY VERBS

Verbs

* ఇతర భాషలలో వలె కాకుండా English Language లోని Verb కు '4 Functions' (విధులు) కలవు. క్రియ పనులను (actions) తెలియజేయడమే కాకుండా మరో మూడు విధులను క్రింది పేర్కొనబడిన విధంగా నిర్వహిస్తుంది.

Verb యొక్క 4 విధులు :-

1. State of being (Subject (కర్త) ఏ స్థితిలో ఉన్నదో తెలియజేస్తుంది)
2. Possession of the subject (Subject ఏమి కలిగి యున్నదో తెలియజేస్తుంది).
3. Action of the subject (Subject చేయు actions గూర్చి తెలియజేస్తుంది). ఇందులోని verb 'Active Voice' లో ఉంటుంది.
4. Suffering of the subject (ఇతరులు చేయు actions వలన subject ఏ విధంగా ప్రభావితం కాబడిందో తెలియజేస్తుంది. ఇందులోని verb 'Passive Voice' లో ఉంటుంది).

Eg:-

1. Mr. Johnson is a teacher ('is' అను verb, subject ఐన Johnson తాను 'teacher' గా నున్న స్థితిని తెలియజేస్తుంది).
2. Mr. Johnson has a car (ఇందులోని verb (has) Johnson ఏమి కలిగియున్నాడో (possession) తెలియజేస్తుంది).
3. Mr. Johnson teaches English (Active verb ఐన 'teaches' subject ఏ పని చేస్తుందో తెలియజేస్తుంది).
4. Mr. Johnson is respected by his students ('is respected' అనే verb phrase 'subject' కు ఏమి జరిగిందో (suffering of the subject) తెలియజేస్తుంది).

* 'Verbs' ప్రధానంగా రెండు రకాలు. అవి :

1. Main Verbs
2. Auxiliary Verbs

1. Main Verbs :

* ఈ verbs మరే ఇతర verbs మీద ఆధారపడక మరియు సహాయం లేకుండా స్వతంత్రంగా ఉంటాయి. వీటిని 'main verbs' లేదా 'principal verbs' అని కూడా పిలుస్తారు. ఒక sentence లోని chief meaning ను carry చేయడం ద్వారా, ఈ verbs ను 'lexical verbs' అని కూడా వ్యవహరిస్తారు.

Eg:-

1. I am a student.
2. She plays chess well.
3. You have a wonderful family.
4. He does his homework promptly.

2. Auxiliary Verbs :

* ఒక sentence లోని main verb (ordinary verb) కు సహాయపడుట వల్ల వీటిని auxiliary verbs లేదా helping verbs (సహాయక క్రియలు) గా వ్యవహరిస్తారు.

Eg :-

- 1) I am playing cricket.
- 2) You can solve this problem.
- 3) He has written the exams well.

Note :-

- * ఈ auxiliary verbs గురించి ప్రత్యేకంగా మరో chapter లో విశదీకరంగా చర్చించడం జరిగిందని గమనించగలరు.
- * Ordinary Verbs ను 'Tenses' దృష్ట్యా చూస్తే ఐదు రకాలు.

అవి :

1. Present form of the verb (V₁)
2. Past form of the verb (V₂)
3. Past participle form of the verb (V₃)
4. Present participle form of the verb (V₁ing)
5. Perfect participle form of the verb (having + V₃)

* పైన పేర్కొనబడిన 5 verb forms ను క్రింది పట్టిక ద్వారా సోదాహరణంగా తెలుసుకుందాం.

S.L. No	Present (V ₁)	Past (V ₂)	Past participle V ₃	Present participle V+ing	Perfect participle Having + V ₃
1.	do	did	done	doing	having done
2.	have	had	had	having	having had
3.	write	wrote	written	writing	having written
4.	read	read	read	reading	having read
5.	play	played	played	playing	having played

I. 'Active and Passive Voice' దృష్ట్యా verbs రెండు రకాలుగా ఉండును.

అవి :

1. Transitive Verbs
2. Intransitive Verbs

1. Transitive Verbs :

* Object (కర్మ) తప్పనిసరిగా అవసరమగు verbs ను 'transitive verbs' అంటారు.

Eg:-

1. She ate a banana some time ago.
obj
2. I do my work .
obj

* పైన తెల్పిన మొదటి వాక్యంలోని 'banana' అని object ను తొలగించిన యెడల 'what did she eat' అనే ప్రశ్న తలెత్తుతుంది. అలాగే రెండవ వాక్యంలోని object అయిన 'my work' ను తొలగించగా 'what do I do ?' అనే ప్రశ్న తలెత్తుతుందని అభ్యర్థులు గమనించగలరు.

2. Intransitive Verbs :

* Object (కర్మ) అవసరం లేని verbs ను 'intransitive verbs' అంటారు.

Eg:-

1. He is sleeping.
2. The old man died.

* మొదటి వాక్యంలోని 'is sleeping' అనే verb కు object లేదని గమనించగలరు. ఎందుకనగా 'sleep' అనే verb కు object అవసరం లేదు. అలాగే 'die' అనే verb కు కూడా object అవసరం లేదు అని గ్రహించాలి. Objects తో ఏ మాత్రం అవసరం లేని ఇట్టి verbs ను 'intransitive verbs' అని అంటారు.

II. 'Agreement between the subject and verb' దృష్ట్యా ordinary verbs ను రెండు రకాలుగా చూడవలెను. అవి :

1. Singular Verbs
2. Plural Verbs

1. Singular Verbs :

* ఒక sentence లోని subject ఏదేని III Person singular అయితే verb కి 's', 'es' or 'ies' చేర్చగా ఏర్పడు verbs ను 'singular verbs' అని అంటారు.

Eg :-

1. He tells lies.
2. My father goes to office daily.
3. The bird flies high in the sky.
4. She has two siblings.

2. Plural Verbs :

* ఒక sentence లోని subject III person singular కాకుండా ఇతర persons అయినప్పుడు ఆ subject తో వాడే base forms of the verb ను (without s/es/ies) plural verbs అని అంటారు.

Eg :-

1. I belong to Prakasam district.
2. You have a nice car.
3. The birds fly high in the sky.

III. 'Conjugation of verbs' దృష్ట్యా verbs రెండు రకాలు.

1. Regular verbs
2. Irregular verbs

1. Regular Verbs :

* Base form of the verbs (V₁) కు ('ed'/'d') అను letters ను add చేయుట ద్వారా ఏర్పడే past form (V₂) మరియు past participle form (V₃) లను regular verbs అంటారు.

REGULAR VERBS**Eg:-**

V ₁	V ₂	V ₃
Play	Played	Played
Dance	Danced	Danced
Hunt	Hunted	Hunted
Add	Added	Added

2. Irregular Verbs :

Verbs యొక్క రెండు లేదా మూడు రూపాలు విభిన్నంగా ఉంటే అట్టి verbs ను 'irregular verbs' అని అంటారు. ఈ verbs యొక్క V₂ మరియు V₃ forms -ed అనే letters ను add చేయడం ద్వారా ఏర్పడవు.

IRREGULAR VERBS**Eg:-**

V ₁	V ₂	V ₃
Eat	Ate	Eaten
Come	Came	Come
Sing	Sang	Sung
Teach	Taught	Taught

IV. Synthesis of Sentences (simple, complex మరియు compound sentences) కి సంబంధించి verbs ను రెండు రకాలుగా పరిగణనలోకి తీసుకొనవచ్చును. అవి :

1. Finite Verbs
2. Non - finite verbs

1. Finite Verbs :

* ఈ verb లేకుండా ఎటువంటి sentence ఉండదు. ఇవి main verbs గా act చేస్తూ ఒక sentence యొక్క tense ను సూచిస్తాయి.

Eg :-

- 1) I believe in God.
- 2) She is a homemaker.
- 3) We ought to respect our elders.

2. Non - finite verbs :

* ఈ verbs స్వతంత్రంగా వ్యవహరించవు. ఒక sentence యొక్క 'tense' ను సూచించడానికి ఉపయోగపడవు.

Eg:-

- 1) I saw him using your mobile phone.
- 2) He is working hard.
- 3) I want to become a doctor.

* Non - finite verbs ను మూడు రకాలుగా విభజించవచ్చును. అవి :

1. Gerunds
2. Infinitives
3. Participles

1. Gerunds :

Present participles (V+ing) వలె కనిపించే ఈ words, 'nouns' గా act చేస్తాయి. అందుకే వీటిని 'verbal nouns' అని కూడా పిలుస్తారు.

Eg:-

1. Swimming is my favourite recreation.
2. She is good at cooking.
3. He likes singing.

2. Infinitives :

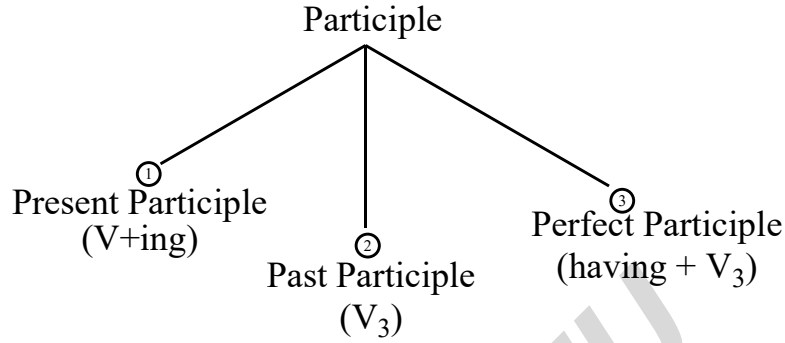
'to' అనే preposition తర్వాత ఏర్పడే base form of the verb (V₁) — to V₁ అను infinitives అని వ్యవహరిస్తారు.

Eg:-

1. You need to run everyday.
2. To err is human.
3. He has come here to speak to you.

3. Participles :

V+ing form లో మరియు V₃ form లో ఉంటూ 'tense' ను సూచించలేని verbs ను participles అంటారు. ఇవి మూడు రకాలు.

Eg:-

1. Seeing the police, the thief ran away.
2. Feeling tired, I stopped the work.
3. Stunned by her amazing performance, everybody gave her a standing ovation.
4. We found the door locked.
5. Having done my homework, I went out to play.
6. Having stolen the money, he fled to another country.

Helping Verbs/Auxiliary Verbs

* సహాయక క్రియలు అని పిలవబడే ఈ పదాలు English భాష అభ్యసనలో అత్యంత కీలకం. English Grammar కి verbs అనే topic, heart లాంటిది. Verbs ప్రధానంగా, main verbs, helping verbs గా విభజింపబడ్డాయి. Main verbs ప్రధానమైన పనిని సూచిస్తే helping verbs వాటికి support చేస్తూ

1. Tenses form చేయుటకు
2. Question form చేయుటకు
3. Negatives form చేయుటకు
4. Language functions వంటి Grammar

ప్రక్రియలలో అత్యంత నిర్ణయాత్మక పాత్ర పోషిస్తాయి. వీటిపైన చక్కని అవగాహన కల్గిఉంటేనే ఇతరత్రా వ్యాకరణాంశాలు నేర్చుకోవడం సాధ్యం. Helping Verbs మొత్తం 24. వీటిని 4 భాగాలుగా విభజించి నేర్చుకుంటే సులువుగా పట్టు సాధించవచ్చు.

I. BE-FORMS (TO BE) :-

* 'Be' అనగా ఉండుట. కాబట్టి ఈ Be-forms state of being (position) ను సూచిస్తాయి. ఇవి మొత్తం - 5

1. Am (ఉన్నాను)
2. Is (ఉన్నది, ఉన్నాడు, ఉంటుంది)
3. Are (ఉన్నాము, ఉన్నారు)
4. Was (ఉండినాను, ఉండినది, ఉండినాడు, ఉండెను)
5. Were (ఉండినాము, ఉండిరి)

* మొదటి మూడు present time (repeated action) నూ, 4, 5 past time (completed action) ను సూచిస్తాయి. Am ను present tenseలో 'I' అనే subject తో మాత్రమే వాడుతాం.

* 'Is' ను present లోనూ, 'was' ను past లోనూ singular subject (I, He, She, it, this, that) తో మాత్రమే వాడుతాం. (you ఎల్లప్పుడూ plural)

* Are, were లను వరుసగా present మరియు past tense లలో plural subjects (you, we, they, these, those) లతో వాడుతాము.

* ఈ పట్టికలో Be-forms వాడుక నేర్చుకోవచ్చు.

Subject	Present	Past
I	am	was
He, she, it this, that etc	is	was
We, you, they these, those etc.	are	were

Functions :-

* 1-ఇవి main verb గా కూడా పనిచేస్తాయి. ఆ సందర్భంలో state of being ను తెలుపుతాయి.

Eg:-

1. I am a teacher.
2. He is rich.
3. She is a dwakra leader.
4. They are friends.
5. We are human beings.
6. These are birds.
7. Dog is faithful.
8. Yesterday was a holiday.
9. Once there was a king.
10. Hari and Giri were at the hospital last night.

* Be-forms main verb గా పని చేస్తున్నప్పుడు subject ఏమిటి/ఎవరు (noun), ఎలా ఉంది/ఉన్నారు (adjective) అనే విషయాలు తెలుపుతాయి.

11. This is my house. (ఏమిటి - ఇల్లు)
12. My house is beautiful. (ఎలా ఉంది - Beautiful)
13. Cow is a domestic animal.
14. Domestic animals are useful for us.
15. Karna was a son of Kunthi.

2. Be-forms helping verbs గా present మరియు past continuous tense లను form చేస్తాయి.

Eg:-

1. Ramu is reading now
H.V main verb

2. Saritha was playing then.
M.V

3. The boys are shouting here.
M.V

4. The birds were flapping their wings there.

5. I am working here at present.

* Time of the action మరియు subject singular/plural/
అనే రెండు విషయాలు గమనించి సరియగు be-ను
ఉపయోగించాలి.

Contractions of be-forms

am = 'm

is = 's

are = 're

Ex:-

- 1) I'm a dancer. 2) I'm dancing now
1) He's a swimmer. 2) He's swimming here
1) They're teachers. 2) They're teaching.
was/were లకు contracted forms వాడము.

3. Passive voice లో be-forms అత్యంత కీలకం. Passive voice ఏర్పాటులో be-form ప్రక్కన past participle form (verb₃) వస్తుంది. (be-form + v₃ → passive voice), (Active voice లో helping verbs లేనపుడు వీటిని వాడి passive voice form చేస్తాం).

Ex:-

- 1) I am appreciated (మొచ్చుకోబడుతాను).
V₃
2) Nithya was elected the team leader (ఎంపిక చేయబడింది).
V₃
3) Our teacher was awarded (అవార్డు ఇవ్వబడ్డారు).
V₃
4) The trees are cut down (నరికి వేయబడ్డాయి).
V₃

పై నాలుగు వాక్యాలలో 'by' అనే preposition లేకున్ననూ అవి P.V లో ఉన్నాయి.

- 5) She is cheated by him.
6) They are paid by us.
7) Hari is married to Lakshmi.
8) Swathi was given permission by her boss.

4. Be-forms in question Formation :

Is, am, are, was, were లను subject కన్నా ముందుకు తీసుకురావటం వల్ల questions form అవుతాయి.

Ex:-

1. Shankar is a famer
Is shankar a farmer ?
2. There was a beggar.
Was there a beggar ?
3. I am disturbing her
Am I disturbing her ?
4. Rajesh is learning Java in Chennai
Where is Rajesh learning Java ?
5. A donkey was grazing there.
What was a donkey doing there ?

5. **Obligation/duty ని తెల్పుటకు 'be-form + to' ని వాడవచ్చు.**

Ex:-

1. I am to attend a meeting here.
2. Sitha was to marry Rama.
3. Doctors are to cure the diseases.
4. The police are to protect law.
5. Hemanth is to settle the issue.
6. Thermometre is to measure temperature.

Note :-

* 'Be' అనునది be-forms అన్నింటికీ మూల పదము. ఇది main verb మరియు helping verb కూడా

Ex:-

1) <u>Be</u> here.	}	Main Verb
2) <u>Be</u> good, do good.		
3) <u>Be</u> sincere.		
4) It can <u>be</u> done.	}	Helping verb
5) I shall <u>be</u> regular.		
6) The problem has to <u>be</u> solved.		

* 'been' అనేది 'be' కి past participle. ఇది perfect మరియు perfect continuous tense లలో వాడబడుతుంది.

Ex:-

- 1) I have been here since morning.
 - 2) The tree had been watered by him.
 - 3) We have been learning English.
 - 4) She will have been selected for the post.
 - 5) The project has been submitted.
- (been have, has, had ల తర్వాత వాడబడును)

* 'being' అనేది 'be' యొక్క present participle రూపము. దీనిని continuous tense లకు passive voice వ్రాయుటలో ఉపయోగిస్తారు. అనగా am, is, are, was, were మరియు will be ప్రక్కన వాడబడుతుంది. shall

Ex:-

1. The picture is being drawn by him.
2. I don't know. why Kiran is being arrested.
3. Who was being admitted to hospital ?
4. The match will be being watched by us.

* 'Human being' వంటి పదాలలో 'being' noun అవుతుంది.

Exercise :-

1. You have _____ very helpful to me.
2. The movie is _____ shown in 3D in theatres.
3. All her paintings are _____ sold.
4. My son will _____ attending the party.
5. It has _____ raining since morning.

KEY

1. been
2. being
3. being
4. be
5. been

II. Do-forms :

* 'to do' 'చేయుటకు' అనే అర్థంలో ఇవి వాడబడుతాయి. do forms మొత్తం - 3

1. Do	}	present
2. Does		
3. Did	→ Past	

* 'Do', 'does' లను present tense లో 'did' ను past tense లో వాడుతాం.

* 'Do' ను I మరియు plural subjects (we, you, they, these, those, etc.) తో వాడుతాం. 'Does' ను singular subjects (he, she, it, this, that.....) తో వాడాలి.

* Past లో అన్ని subject లకు 'did' వాడాలి.

Subject	Present	Past
He - (Ram, John)	Does	Did
She - (Gita, Rosy)		
It - (Dog, Pen)		
this, that		
We, you, I	Do	Did
They - (boys, birds)		
these, those		

Functions of do - forms :

1. As Main Verbs :

అతి తక్కువ సందర్భాలలో మాత్రమే do, does, did లు main verbs అవుతాయి. అప్పుడు emphasis ను సూచిస్తాయి.

Ex:-

1. I do yoga daily.
2. She does her prayers regularly.
3. Karthik did his job well.
4. My students didn't do their homeworks.
H.V M.V
5. Haritha does her household duties neatly.

2. To form Negative Sentences :

- * ప్రతి verb లోనూ do, does, did లు అంతర్గతంగా ఉంటాయి.

Ex:-

go	=	do go
goes	=	does go
went	=	did go
draw	=	do draw
draws	=	does draw
drew	=	did draw

- * ఈ అంతర్గత do form లు negative మరియు interrogative sentences ను form చేయుటకు (ప్రత్యేకంగా sentence లలో ఏ helping verbs లేనప్పుడు) ఉపయోగపడుతాయి.

Examples

1. Kalyan acts very well

↓
Kalyan does not act very well

- * (ఈ sentence లో H.V లేదు 'acts' present లో ఉంది కావున does act గా వ్రాసాం.)

2. Kaveri fell down

↓
Kaveri did not fall down

(ఇచ్చట 'fell' past కావున 'did fall' గా వ్రాసాము.)

3. Boys work hard

↓
Boys don't work hard

- * (ఇవట 'work' present లో ఉంది మరియు subject plural కాబట్టి 'do work' అయ్యింది.)

4. Dogs bark at strangers

↓
Dogs don't bark at strangers

- * (bark - present, dogs - plural కాబట్టి 'do bark' అయ్యింది)

Note:-

- * పై వాక్యాలను నిశితంగా గమనిస్తే do, does, did లు వచ్చినప్పుడు present form of verb మాత్రమే వాడాలని తెలుస్తుంది.

India won the world cup

5. India did not win the world cup

(won = did win)

3. To form Interrogative Sentences

- * Negative లాగానే Interrogatives form చేయుటలో do-forms అత్యంత విరివిగా వాడబడుతాయి. (sentence లో ఏ ఇతర H.V లేనప్పుడు)

Examples :-

1. Kalyani cooks very well. (cooks = does cook)

Does Kalyani cook very well ? (yes - no question)

How does Kalyani cook ? (wh - question)

2. My father scolded me last night. (scolded = did scold)

Did my father scold me last night ? (yes - no question)

When did my father scold me ? (wh - question)

3. Divya prayed to God for help. (prayed = did pray)

Did Divya pray to God for help ? (yes-no question)

Who did Divya pray to, for help ? (wh-question)

4. Elders teach us morals. (teach = do teach)

Do elders teach us morals ? (yes - no question)

What do elders teach us ? (wh - question)

4. **Imperative sentences form** చేయుటకు 'do' మరియు 'don't' లు ఉపయోగపడుతాయి.

1. Do your homework.

2. Don't waste money.

3. Do your duties properly.

4. Don't smoke.

5. Don't throw stones at others.

- III. **Have forms (to have) :** కల్గిఉండుట (state of having) ను సూచించుటకు వాడుతాయి. Ownership లేదా possession ను తెలియజేస్తాయి. ఇవి మొత్తం - 3

1. Have

2. Has

3. Had - Past

} Present

'Have' ను I మరియు plural subjects (we, you, they, etc.) తోనూ 'Has' ను $\frac{3rd \text{ person}}{(he, she, it)}$ singulars తో వాడుతాం.

Examples :-

1. I have a car.
2. Snigda has some special talent.
3. A tree has leaves.
4. My grandpa had a bullock - cart
5. Humpty Dumpty had a great fall.

Subject	Present	Past
I, we you they (boys, girls etc.)	have	had
He (Gopi, Suresh) She (Latha, Vani) It (book, tree)	has	had

1. పై అన్ని వాక్యాలలో have forms, main verbs గా పనిచేస్తాయి. ఇవి M.V లు అయినప్పుడు ప్రక్కన verb ఉండదని గమనించాలి.
2. Have = do have
Has = does have
Had = did have

ఈ రూపాలలో have forms main verbs అయినప్పుడు negative, interrogative, question tags లను form చేస్తాయి.

Examples :-

1. I $\frac{\text{have}}{\text{M.V}}$ some work.
I don't have some work (negative).
 $\frac{\text{M.V}}$
Do I have some work ? (yes/no question).
 $\frac{\text{M.V}}$
What do I have ? (wh - question).
 $\frac{\text{M.V}}$

I $\frac{\text{have}}{\text{do have}}$ some work, $\frac{\text{don't I ?}}{(\text{'haven't I' అనేది Perfect tag కాదు})}$

(tag question)

2. She $\frac{\text{has}}{\text{M.V}}$ a laptop.

She doesn't have $\frac{\text{have}}{\text{M.V}}$ a laptop.

Does she $\frac{\text{have}}{\text{M.V}}$ a laptop ?

What does she $\frac{\text{have}}{\text{M.V}}$?

She has a laptop, doesn't she ? ('hasn't she' use చేయరాదు)

3. Aravind $\frac{\text{had}}{\text{M.V}}$ many hurdles to succeed.

Aravind did not have $\frac{\text{have}}{\text{M.V}}$ many hurdles to succeed

Did Aravind $\frac{\text{have}}{\text{M.V}}$ many hurdles to succeed ?

Aravind had many hurdles to succeed, $\frac{\text{didn't}}{\text{H.V}}$ he ?

3. 'Have to', 'has to', 'had to' లు obligation/duty ని తెలుపుతాయి.

1. I have to pay the fee.
 2. Smith has to make necessary changes.
 3. The students had to pass that test.
 4. Priyan has to qualify in the entrance.
 5. Parents have to give freedom to children.
- ('to' ప్రక్కన ఎల్లప్పుడూ verb₁ మాత్రమే వస్తుంది)

4. 'Have' imperative sentences ను form చేస్తుంది.
Has, had చేయలేవు.

1. Have confidence.
2. Have a brave heart.
3. Have pity on orphans.

5. Have forms helping verbs గా perfect tense ల formation లో వాడాలి. Have, has, had ల ప్రకృత ఎల్లప్పుడూ verb₃ ను వాడాలి.

Examples :-

1. Reshma $\frac{has}{H.V}$ just $\frac{arrived}{v_3}$ (Present Perfect)
2. Vivek $\frac{had}{H.V}$ already $\frac{paid}{v_3}$ the fee. (Past Perfect)
3. Ujwal will $\frac{have}{H.V}$ $\frac{passed}{v_3}$ his B.Tech by next June. (Future Perfect)
4. I $\frac{have}{H.V}$ $\frac{seen}{v_3}$ the movie.
5. Vikram $\frac{has}{H.V}$ been $\frac{arrested}{v_3}$ recently. (passive voice)
6. Perfect continuous tense formation లో have - forms + been + v₁ing రూపంను వాడాలి.
 1. Dev has been $\frac{living}{v_1ing}$ here since 2000 (Present Perfect Continuous)
 2. Rakul had been $\frac{working}{v_1ing}$ there from 2010 to 2016. (Past Perfect Continuous)
 3. I will have been $\frac{doing}{v_1ing}$ the same job even when I turn fifty. (Future Perfect Continuous)

Have = 've
Has = 's
Had = 'd } లు contractions

Ex:-

1. I've been here earlier too.
2. She's surrendered herself to him.
3. He'd settled the dispute before I reached there ('s అనే contraction ను is కి కూడా వాడుతారు.

'd అనే contraction ను would కి కూడా ఉపయోగిస్తారు. అయితే sentence లో verb₃ వస్తే 'has', 'had' లుగా గుర్తించవచ్చు.)

4. She's $\frac{singing}{v_1ing}$ ('is' - ప్రకృత v₁ing ఉంది)
5. She's $\frac{learnt}{v_3}$ it. ('has' - ప్రకృత v₃ ఉంది)
6. He'd $\frac{grow}{v_1}$ plants. ('would' - ప్రకృత v₁ ఉంది)
7. He'd $\frac{grown}{v_3}$ plants. ('had' - ప్రకృత v₃ ఉంది)

Note :-

* Be-forms, do-forms, have - forms లను కలిపి 'primary auxiliary verbs' అని అంటారు. కారణం, ఇవి main verbs గానూ helping verbs గానూ పనిచేస్తాయి మరియు అత్యంత తరచుగా వాడబడుతాయి. ఈ మూడు forms main verbs గా పని చేసినప్పుడు present simple (is, am, are, do, does, have, has) మరియు past simple (was, were, did, had) tense లను form చేస్తాయి.

Modal Auxiliaries

1. Will	2. Shall
3. can	4. may
5. Would	6. Should
7. Could	8. might
9. must	10. Ought to
11 dare (to)	12. need (to)
13. used to	

- Ex : 1. I will go there.
2. She would go there.
3. Ram can write well
4. Rahim could write well

- iii) Haritha will get a job, won't she ?

F - Open Conditional clause లో main clause లో 'will' use చేస్తారు.

IF+V₁+Will+V₁

Ex: i) If you study wisely, you will achieve DSC Post

ii) If Radha proposes, Krishna will accept her love.

iii) Unless they invite me, I will not go there

Note : అన్ని రకాల Future tensesలో 'will' ను use చేస్తారు.

2. **[Shall] : Future**ను తెలుపు విషయంలో ఈ పదాన్ని 'I', 'We'లతో మాత్రమే Use చెయ్యాలి. కానీ 'will' ను అన్ని సబ్జెక్టులతోనూ (I, Weలతో సహా) use చేస్తాము. ఆధునిక కాలంలో Shall వాడుక చాలా వరకు తగ్గింది.

A. Determination, Future Certainty (I, We లతో మాత్రమే)

Ex: i) I shall visit my grand parents next month

ii) We shall overcome all the troubles.

B. Making an 'Offer'

Ex: i) Shall I get you some water ?

ii) Shall I book a ticket for you ?

iii) Shall I gather all the papers ?

C. Second, third persons ప్రక్కన shall అను పదం 'command' ను (should అనే అర్థంతో) సూచిస్తుంది.

Ex: i) The candidates shall not bring any electronic gadgets. (అభ్యర్థులు ఎటువంటి ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు తీసుకురాకూడదు)

ii) You shall not enter this house again. (ఈ ఇంటికి రారాదు)

iii) Students shall attend the seminar (ఖచ్చితంగా హాజరు కావాలి)

D. Making Suggestion (సూచన చేయుటకు)

Ex: i) Shall we go for a walk ?

ii) Shall we discuss grammar ?

iii) Shall we have dinner outside ?

E. 'Let us' (Let's) తో మొదలయ్యే statement కు Question tag 'Shall we' అవుతుంది.

Ex: i) Let's go for lunch, shall we ?

ii) Let us solve these Puzzles, shall we ?

iii) Let us maintain the same cleanliness, shall we ?

F. Shall not = Shan't

Ex: i) I Shan't delay any longer.

ii) We shan't wait for them

iii) We shall fight them, shan't we ?

3. **[Would] :** ఇది 'will' కు past form. ఈ క్రింది పనులకు దీనిని use చేస్తారు.

A. Habitual / repeated actin of past time:

Ex: i) My father would go to school to know about me each day.

ii) your brother would smoke every evening last year

iii) Kareem would pray to God every morning until last year.

B. To report sentences with 'will' (indirect Speech)

Ex: i) Haneesh said that he would become a teacher

ii) Pallavi told that she would not marry

iii) Rajan asked me if I would meet his father.

C. More polite request (highly formal)

Ex: i) Would you lend me your car ?

ii) Would you please send me some money?

D. In Imaginary Conditional clauses

Ex: i) If I were a lion, I would roar.

ii) If he were our leader, he would spoil the team.

iii) If she had a ship, she would sail over the pacific.

E. Strong determination (ధృఢ సంకల్పం)

Ex: i) I would rather die than beg.

(అదుక్కునే కంటే నేను చచ్చిపోతా = ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ అదుక్కును.)

ii) I would rather walk than riding on your bike

(నేను నడవనైనా నడుస్తా కానీ నీ బైక్ ఎక్కును - ధృఢ నిర్ణయం)

4. **[Should] :** Should చేయు పనులు చాలా భిన్నంగా (shall తో పోల్చినప్పుడు) ఉంటాయి.

A. Giving Advice : (సలహా ఇచ్చుటకు)

Ex: i) You should see a doctor

ii) They should work hard.

iii) Nitya Should practice daily

B. Obligation (duty = విధిగా చేయు పనులు) :

Ex: i) We should follow traffic rules

ii) One should love one's parents

iii) We should honour our national anthem.

C. Purpose తెలుపుటకు ('Lest' ను use చేసిన sentence లలో should ఖచ్చితంగా use చెయ్యాలి)

Ex: i) Take an umbrella lest you should get wet.

ii) Drink more water lest you should fall ill.

D. 'I' తో more polite ను సూచించునపుడు 'shall' placeలో use చేస్తారు.

Ex: i) I should be obliged to you if I am helped.

ii) I should remain ever grateful to you.

E. Asking for a suggestion

Ex: i) What do you think I should do now ?

ii) Do you think I should marry her ?

5. [Can] :

A. Ability : (సామర్థ్యం) = Capability / capacity / Power

Ex: i) I can get this job.

ii) Barath can win the match

iii) She can sing very well

iv) Hussain Bolt can complete 100 mtrs in 9 seconds.

v) Virat can break most of Sachin's records.

B. Seeking / Giving Permission (అనుమతి కోరుటకు, ఇచ్చుటకు)

Ex: i) Can I leave now ? (informal)

ii) You can go now.

iii) You can call me any time.

C. Prohibition (అనుమతి నిషేధించుటకు) → (cannot ను use చెయ్యాలి)

Ex: i) You cannot leave them exam hall now.

ii) I can't allow you inside without a ticket.

D. Informal Polite Request (Friends, family members తో)

Ex: i) Can you pass on the salt ?

ii) Can you come with me ?

➤ Cannot (✓); can not (x)

➤ Cannot = can't; Ex : I can't swim.

➤ 'able to' అని వాడినపుడు అదే sentence లలో 'can' ను use చేయరాదు.

Ex: i) I can able to ride a bike (x)

I can ride a bike (or) I am able to ride a bike (✓)

ii) She can able to type 40 words per minute (x)

She can type 40 words per minute (✓)

She is able to type 40 words per minute (✓)

6. [Could] : Could అనే పదం 'can' యొక్క past రూపము కానీ Modal verbs అనేవి వాడుకను బట్టి మాత్రమే time indicate చేస్తాయి.

A. Past ability (గతంలోని సమర్థత)

Ex: i) My father could carry me on his shoulders.

(నేను చిన్నవాడిగా ఉన్నప్పుడు / మా నాన్న యప్పనంలో నన్ను మోయగల్గేవారు)

ii) Smitha could catch the train yesterday but today she can't.

(నిన్న ఆమె ట్రైన్ అందుకోగలిగింది. ఈ రోజు అందుకో లేదు.)

iii) I could eat 15 idly those days but now I can eat only 5.

B. More polite Request (formal contextలో) → officials లేదా కొత్తవారితో

Ex: i) Could you give me your phone ?

ii) Could you please fill my application form?

iii) Could you give me a ride, please ?

(Request గా family / friends తో 'could' ను use చేయరు)

➤ ఈ Contextలో could ను లేదా would ను ఒకే విధంగా వాడుతాం.

iv) Could you help me, please ? = Would you help me, please ?

C. Conjunctive moodలో (Impossible లేదా unreal అనే అర్థంలో)

Ex: i) If I could help you, I would.

(నేను సహాయం చేయగలవాడనైతే నీకు సహాయం చేసేవాడిని)

ii) If she could send you money, she would.
(ఆమె అప్పు ఇచ్చే స్థితిలో ఉండిఉంటే నీకు ఇవ్వగలేది.)

7. **May** :

A. Possibility / probability (సంభావ్యత, సంభవించు అవకాశం)

Ex: i) It may rain tonight (ఈ రాత్రికి వర్షం పడే అవకాశం ఉంది.)

ii) English teacher may not come today. (ఆమె ఈ రోజు రాకపోవచ్చు)

iii) It may be true. (అది నిజం కావచ్చు; కాకపోనూ వచ్చు)

B. Giving/Seeking permission (అనుమతి అడుగుటకు / ఇవ్వటకు)

Ex: i) May I get in ?

ii) May I leave a little early today ?

iii) Of course, you may go now. (giving permission)

C. Wish / blessing (ఆశీస్సులు / ఆశీర్వాదం) ఇవ్వటకు

Ex: i) May God bless you !

ii) May you live long !

iii) May your love succeed !

8. **Might** - May యొక్క past form

A. Remote possibility = తక్కువ సంభావ్యత ('May' ను ఎక్కువ సంభావ్యతకు)

Ex: i) Santosh might pass (సంతోషం పాస్ కావచ్చు - అవకాశం తక్కువ)

ii) Hitesh might become rich

iii) Harshith might apologize

B. Guess of Past possibility (గతంలో జరిగి ఉండొచ్చు అని ఊహించుటకు)

Ex: i) Spoorthi might have lost the way.

(ఆమె దారి తప్పిపోయిందేమో!)

ii) I thought India might win the world Cup.
(గెలుస్తుంది అనుకున్నా)

C. Seeking Permission (may I ?' కన్నా ఎక్కువ politeness)

Ex: i) Might I use you phone ? (May I use కన్నా ఎక్కువ మర్యాదగా అడగడం)

ii) Might I interrupt you ?

iii) Might I have a word with you, sir ?

D. 'May'తో వచ్చిన Sentenceను Reported speech చేయుటకు

Ex: i) Saketh said that he might meet me the following day.

ii) Sakshi told me that she might get the job.

9. **Must** :

A. Moral obligation / compulsion (తప్పక చేయాల్సిన బాధ్యత)

Ex: i) One must take care of one's parents. (అది మన ధర్మం)

ii) We must salute our national flag. (కనీస ధర్మం)

iii) We must respect all religions

B. Advice (Emphatic advice) (తప్పనిసరిగా పాటించాల్సింది)

Ex: i) You must learn French before going to France.

ii) Swathi must consult a doctor immediately

iii) You must strive hard to succeed.

C. Inevitability (ఖచ్చితంగా జరుగునది)

Ex: i) All must die one day or the other (మనందరం ఏదో ఒక రోజు మరణించక తప్పదు)

ii) A coin must have two sides. (నాణెమునకు 2 వైపులు ఉండాల్సిందే)

D. 'Must have + verb' (గతంలో ఖచ్చితంగా జరిగి ఉంటుంది అని చెప్పటకు)

Ex: i) The boat must have sunk (పడవ ఖచ్చితంగా మునిగిపోయి ఉంటుంది.)

ii) His bike must have gone flat tyred (అతని bike ఖచ్చితంగా పంక్చర్ అయ్యిఉంటుంది.)

iii) There's water everywhere. It must have rained last night (అన్ని చోట్లా నీరు ఉంది అంటే రాత్రి వర్షం పడి ఉంటుంది)

E. 'Must not'-Prohibition (నిషేధంను తెల్పుతుంది)

Ex: i) We must not read other's diary

ii) Animals must not be teased in their cages.

iii) We must not walk on the right side of the road.

F. Necessity (అవసరం)

i) I must be back by evening

ii) You must take proper diet to recover soon.

10. **[Need]** : Need ప్రక్కన 'not' లేదా 'to' use చేసినప్పుడు మాత్రమే modal auxiliary అవుతుంది.

A. 'Need to' Purpose / necessity ని denote చేస్తుంది.

Ex: i) We need to wear a uniform.

ii) I need to buy books

iii) They need to be regular.

B. 'Need not' - 'absence of necessity' (అవసరం లేదు) ను తెల్పును.

Ex: i) You need not bother about it (భయపడాల్సిన అవసరం లేదు)

ii) He need not pay the fee (ఫీజు కట్టాల్సిన అవసరం లేదు)

iii) They need not buy a ticket (ticket కొనాల్సిన అవసరం లేదు)

C. Suggestion / advice (సలహా/ సూచన)

Ex: i) I need to be regular

ii) We need to buy books

iii) You need to qualify in the entrance.

➤ 'need' వక్కన 'not' లేదా 'to' లేనప్పుడు main verb అవుతుంది.

Ex: i) Sowmya needs some money.

ii) Srikar doesn't need my help.

iii) Varun needed Charan's help

iv) Divya will need some time

11. **[Dare]** ఇది కూడా 'need' లాగే 'not' / 'to' ప్రక్కన లేనప్పుడు main verb అగును.

A. Ex: i) Salman dares fighting with a bear. (Courage ను సూచిస్తుంది)

i) She doesn't dare telling the truth

iii) Hemant dared me to a fight.

B. 'not' వాడునప్పుడు verb కు 's' use చేయరాదు. అప్పుడు 'dare' helping verb అగును.

Ex: i) Salman dare not fighting a bear.

ii) She dare not oppose me

iii) I dare not touch the wire

C. 'How dare' అనునది Courage ను ప్రశ్నిస్తుంది.

Ex: i) How dare you touch my wife ?

ii) How dare he do that to me ?

iii) How dare you read my diary ?

➤ 'Need' మరియు 'dare' లు Interrogative లను క్రింది విధంగా form చేస్తాయి.

Ex: i) Need I go there ?

ii) Need he come here ?

iii) Dare you touch a snake ?

iv) Dare he argue with me ?

Interrogative formationలో need/dareతో మొదలైన sentence లలో 'to' use చేయరాదు.

Ex: i) Need I to do that ? (x)

Need I do that ? (✓)

ii) Need we to pay the fee ? (x)

Need we pay the fee ? (✓)

iii) Dare you to jump down ? (x)

Dare you jump down ? (✓)

12. **[Used to]** ఇది Past tense రూపము.

A. Habits of Past (గత అలవాట్లను) ను తెల్పుతుంది.

Ex: i) I used to bite nails (ఒకప్పుడు గోళ్లు కొరికేవాడిని, ఇప్పుడు చేయడం లేదు.)

ii) My father used to smoke. (ఇప్పుడు smoke చేయడం లేదు)

iii) Ramesh used to be late. (అప్పుడు Late ఇప్పుడు కాదు)

B. Negative రూపాలంటే 'used not to' గా use చేయాలి

Ex: i) I used not to ride a bike.

ii) Hari used not to talk more.

13. **[Ought to]** ఇది కూడా 'to' లేదా 'not' తో కలిపి వాడబడుతుంది.

A. 'Moral obligation' (తప్పక పాటించాల్సిన ధర్మం)ను తెలుపుతుంది.

Ex: i) We ought to obey our teachers

ii) We ought to help the needy

iii) He ought to love his parents

B. Necessity / Responsibility (అవసరము/ బాధ్యత)

Ex: i) I ought to go now

ii) He ought to get a job

iii) We ought to work hard

C. Suggestion / Advice (సలహా/ సూచన)

Ex: i) You ought to buy books

ii) you ought to be punctual

iii) you ought to control you emotions

➤ Negative form 'ought not to'

Ex: i) He is rich enough. we ought not to pay his fee.

ii) you ought not to support teenagers.

➤ **Modal verbs** ను విడివిడిగా నేర్చుకున్న తర్వాత సమగ్ర అవగాహన కోసం ఈ క్రింది వాక్యాలను గమనించండి. తద్వారా పరిపూర్ణ అభ్యసనం జరుగుతుంది.

English	Telugu
1. I will buy a car.	నేను ఒక కారు కొంటాను (భవిష్యత్)
2. I can buy a car	నేను కారు కొనగలను. (present ability) (నా దగ్గర అంత డబ్బు ఉంది)
3. I would buy a car	నేను కారు కొనేవాడిని (గతంలో) (ఆ ఆలోచన ఒకప్పుడు ఉండెను)
4. I could by a car	నేను కారు కొనగల్గేవాడిని. (అప్పట్లో) (ఇప్పుడు కొనలేను)
5. I may buy a car	నేను కారు కొనవచ్చును. (అవకాశం ఉంది కానీ చెప్పలేను)
6. I might buy a car	నేను కారు బహుశా కొంటానేమో! (చాలా తక్కువ Possibility)
7. I should buy a car	నేను కారు కొనాలి. (Obiligation) (అంత necessity ఉంది)
8. I must buy a car	నేను కారు కొనాల్సిందే. (unavoidable) (కొనకపోతే కుదరదు)
9. I ought to buy a car	నేను కారు కొంటే బాగుంటుంది. (suggestion)
10. I need to buy a car	నేను కారు కొనాల్సిన అవసరం ఉంది.
11. I used to buy a car	ఒకప్పుడు నేను కారు కొనేవాడిని (ఇప్పుడు కొనటం లేదు)
12. I dare to buy a car.	నేను కారు కొనే సాహసం చేస్తాను. (నా దగ్గర డబ్బు లేకున్నా/ నాకు driving రాకున్నా/ మా నాన్న వద్దన్నా)

➤ పైన పేర్కొన్న examples ప్రకారం నేర్చుకొనినచో confuse కారు. అలాగే మరికొన్ని examples మీ సొంతంగా వ్రాయటం వల్ల perfection సాధిస్తారు.

➤ ఈ క్రింది వాక్యాలలో **Modal + have + verb₃** వాడుకను గమనించండి.

1. I would have Passed the test = నేను test pass అయ్యి ఉండేవాడిని (గతానికి సంబంధించిన ఊహ/guess)
2. I could have passed the test = నేను test pass కాగల్గేవాడిని (ఆసత్తా నాకు ఉండింది)
3. I might have passed the test = నేను test pass అయ్యి ఉందునేమో (గతానికి చెందిన ఊహ)
4. I should have passed the test = నేను test pass అయ్యి ఉండాల్సింది. (కానీ fail అయ్యాను regret)
5. I must have passed the test = నేను test pass అయ్యే ఉంటాను. (అందుకే certificate వచ్చింది.)

Note : Modal Auxiliary verbs ను defective verbs అంటారు. ఎందుకనగా వాటికి విభిన్న verb forms (past, present, future, participle etc) లేవు.

Note : Semi - Modal auxiliary verbs / Marginal Modal verbs

కొన్ని Modal verbలు కొన్ని సందర్భాలలో మాత్రమే modal auxiliary లుగా మరికొన్ని సార్లు main verbలుగా పని చేస్తాయి. వాటిని semi-modal auxiliary లు అంటాము. అవి :

1. Need : }
 2. Dare : }
 3. used to : }
 4. ought to : }
- ఇవి రెండూ main verbs ను ఎలా ఏర్పరుస్తాయో మనం చూస్తాం
- ఇవి కేవలం 'to infinitive' లు వాడినప్పుడు మాత్రమే use చెయ్యాలి.

8. ADVERBS - TYPES OF ADVERBS

► **Adverb** : Adverb is a word which modifies or intensifies the meaning of a verb, an adjective or another adverb.

(తెలుగులో 'క్రియా విశేషణం' తో సమానమైన ఈ adverb ఏదేని verb, adjective లేదా మరో adverb యొక్క meaning ను modify లేదా intensify (తీవ్రతరం) చేస్తుంది)

Eg-1 :

verb
1. S.P. Balu sings songs.
verb
S.P Balu sings songs well.
Adverb

First sentence లో 'S.P. బాలు పాటలు పాడును' అనే అర్థం మాత్రమే ఉంది. ఎలా పాడునో తెలియజేయలేదు. అదే second sentence ను గమనించినట్లయితే 'S.P. బాలు పాటలు "బాగా" పాడును' అనే అర్థాన్ని మనం గ్రహించవచ్చును. "well" అనే adverb 'sings' అనే verb ను modify చేయడం ద్వారానే 'బాగా' పాడును అను అర్థం వచ్చింది.

Noun Adjective
Eg -2 : Kiran is intelligent.
Noun Adverb Adjective
Kiran is more intelligent than Varun.

First sentence లో 'intelligent' గా మాత్రమే ఉన్న Kiran రెండవ sentence లో Varun కంటే మరింత (more) intelligent గా తెలియజేయడం జరిగింది. ఒక ప్రక్క adjective అయిన 'intelligent' noun గా నున్న Kiran ను modify చేస్తుంటే, అదే adjective మరో ప్రక్క 'more' అనే adverb చేత modify చేయబడుట గ్రహించవచ్చును.

Eg 3 :

Verb Adverb
The old woman walks slowly.
Verb Adverb Adverb
The old woman walks very slowly

First sentence యొక్క అర్థం "ఆ వృద్ధురాలు నిదానంగా నడుచును" అయితే second sentence 'ఆ వృద్ధురాలు "చాలా" నిదానంగా నడుచును" అను అర్థాన్ని ఇస్తుంది. రెండవ sentence లో అదనంగా వాడిన 'very' అనే పదం, already adverb గా నున్న 'slowly' ను modify చేయడం ద్వారా (very slowly = చాలా నిదానంగా) మరో adverb గా పరిగణించడం జరుగుతుంది.

► **Types of Adverbs :**

1. **Adverbs of Time :**

► Adverbs which denote the 'time' of a verb are called adverbs of time. Words such as today, yesterday, tomorrow, already, recently, now, just, yet, late, soon, then, before, after, when, tonight, shortly, ever, ago etc. are some of the examples.

- Eg :**
- 1) Let's meet today.
 - 2) I will call you tonight.
 - 3) Why were you absent yesterday ?
 - 4) Have we met before ?
 - 5) What are you doing now ?
 - 6) The train has just left.
 - 7) I have already seen this movie.
 - 8) When were you born ?
 - 9) It will soon rain.
 - 10) Has your father ever beaten you ?
 - 11) You have come late.

- 12) Haven't they arrived yet ?
- 13) I will call you back shortly.
- 14) We have recently visited Basara.
- 15) I was then a student of that college.

2. Adverbs of Place :

► Adverbs which tell us where something happens are called adverbs of place. (ఒక క్రియ 'ఎక్కడ సంభవించింది' అని తెలియజేసే words ను adverbs of place అని అంటారు). Words such as here, there, where, everywhere, inside, outside, around, in, out, down, below, above etc. are some of the adverbs of place.

Eg : 1. Sit here.

2. Please come in ('in' అనే word ను సాధారణంగా preposition గా use చేస్తుంటాము. కాని ఇక్కడ 'come' అనే verb ను గూర్చి తెలియజేయుట ద్వారా ఇక్కడ 'adverb' గా గుర్తించవలెను)
3. Move up.
4. Go inside.
5. I've looked for him everywhere.
6. The details are given below.
7. Jack looked around but found nothing.
8. Take this boy outside.
9. Keep it there.
10. She watched as the sun went down.
11. Put it on the shelf above.
12. Where did you first meet her ?

3. Adverbs of Manner :

► Words which express how an action is done or the manner in which an action is done are called adverbs of manner. (ఒక action ఏ విధంగా (ఏ manner లో) జరిగిందో తెలియజేసే words ను adverbs of manner అంటారు)

Eg : Carefully, slowly, fast, quickly, well, neatly, gently, happily, wonderfully, fluently, briskly, politely, loudly, greedily, patiently, hard etc.

1. My father works hard.
2. Walk fast.
3. Please do this work carefully.

4. We waited for the manager patiently.
5. The little girl cried loudly.
6. The winds are blowing briskly.
7. The tortoise moves slowly.
8. Can you speak in English fluently ?
9. He looked at the money greedily.
10. The man lived happily ever after.
11. You can do it well.
12. Speak politely.
13. We should hold the baby gently.
14. The moon disappeared gradually.

4. Adverbs of Frequency :

► Words such as daily, regularly, often, frequently, occasionally, again, always, weekly, occasionally, again, always, weekly, monthly, annually, sometimes, quarterly etc. are called adverbs of frequency as they denote how often an action is done. (ఒక action ఎంత తరచుగా సంభవిస్తుందో తెలియజేసే words ను adverbs of frequency అని అంటారు)

Eg : 1. We go to school daily.

2. My friend often phones me.
3. Buses run frequently between Tirupathi and Tirumala.
4. Our headmaster occasionally goes on leave.
5. The Chief Minister is always busy.
6. You can pay the interest monthly.
7. The auction is held annually.
8. Sometimes I go to school on foot.
9. Send your son to school regularly.
10. He wants to be paid weekly.

5. Adverbs of Degree :

► Words which tell us the intensity of an action are called adverbs of degree. (ఒక action యొక్క తీవ్రతను తెలియజేసే words ను adverbs of degree అంటారు). Words such as very, so, more, mostly,

nearly, enough, quite, largely, hugely, highly, too, absolutely, entirely, fairly, rather, how, fully, partly, extremely, immensely, completely, deeply, etc. are some of the examples.

Eg : 1) Sita is very beautiful.

2) I am not so strong as you.

3) Sasikanth is tall enough to touch the ceiling.

4) The dress is rather good.

5) It is quite impossible.

6) She is too fat to run.

7) I am partly responsible for what has happened.

8) Pravallika was extremely happy to receive us.

9) You are completely wrong.

10) He is absolutely right.

11) The exam was fairly difficult.

12) We are mostly out on Sundays.

13) The movie turned hugely successful.

14) The team leader is largely responsible for the victory.

15) The boy is fully aware of the dangers.

6. Adverbs of certainty/Affirmation :

Words such as certainly, surely, definitely, probably, undoubtedly, apparently, obviously, evidently, clearly, etc. are called adverbs of certainty/affirmation (ఒక action యొక్క ఖచ్చితత్వాన్ని తెలియజేసే words ను adverbs of certainty/affirmation అంటారు)

Eg : 1) She is certainly a beautiful girl.

2) Probably, he has left his mobile at home.

3) Undoubtedly, APJ Abdul Kalam was a great Scientist.

4) I will surely visit you tomorrow.

5) You are definitely taller than I.

6) Clearly, the business is falling down.

7) Apparently, they are going to get married.

8) Obviously, the schools cannot function this year due to covid 19.

9) She was evidently upset by the news of the accident.

7. Adverbs of Negation :

Words such as not, never, nowhere, no longer, hardly, scarcely, barely, rarely, seldom etc. are called adverbs of negation.

Eg : 1) Film stars are rarely seen in public.

2) My mother never tells lies.

3) Their words were barely audible.

Note : ఏదేని sentence ఒక adverb of negation తో start అయితే అట్టి adverb తర్వాత వెంటనే helping verb + subject రావలెను. 'Inversion' గా పిలువబడే ఈ language function ను అభ్యర్థులు గమనించగలరు.

4) Rarely are film stars seen in public

5) Never does my mother tell lies.

6) She could scarcely speak to him.

(Or)

Scarcely could she speak to him.

7) We have seldom met such a child prodigy.

(Or)

Seldom have we met such a child prodigy.

8. Adverbs of Interrogation/Interrogative adverbs :

Adverbs which are used to ask a question are called interrogative adverbs. Words such as when, where, why, how, how long, how often, how far, how many etc. are some of the examples.

Eg : 1) When did you return from the USA ?

2) Where is this book available ?

3) Why are you late ?

4) How have you got the solution ?

5) How long have you been learning music ?

6) How often does he smoke ?

9. CONJUNCTION

COORDINATING CONJUNCTION - SUBORDINATING CONJUNCTION

Conjunction : The word 'conjunction' is composed of two words - 'con' which means 'together' and 'jungere' meaning 'to join'

- Therefore a conjunction joins words, phrases, clauses or sentences together.
- Words, phrases, clauses లేదా sentences ను 'join' చేయడానికి ఉపయోగించు పదమే 'conjunction'.

Eg :

1. The boy eats only chocolates and biscuits.
పై వాక్యంలో 'and' అనే conjunction రెండు పదాలుగా ఉన్న 'chocolates' 'biscuits' లను కలిపి (together) join చేస్తుంది.
2. My hobbies are watching T.V and listening to music.
పై sentence లో 'and' అనే conjunction రెండు phrases ('watching T.V', 'listening to music') లను join చేస్తుంది.
3. As I was very thirsty, I drank some cold water.
పై వాక్యం లోని 'as' అనే conjunction రెండు clause లను join చేయడం గమనించవచ్చును. ఈ రెండు clause లను separate గా use చేయడం ద్వారా అవి రెండు వేర్వేరు స్వతంత్ర (independent) sentences గా చూడవచ్చును.

Eg : I was very thirsty.

I drank some cold water.

► **Types of Conjunctions :**

Conjunctions లను అవి నిర్వహించే విధులను బట్టి 3 ప్రధాన రకాలుగా వర్గీకరించవచ్చును. అవి :

1. **Coordinating conjunctions**
2. **Subordinating conjunctions**
3. **Correlative conjunctions**

1. **Coordinating conjunctions :** The words which are used only in the middle of a sentence (between two main clauses) are called coordinating conjunctions. (words, phrases లేదా

clauses ను join చేయడానికి వాటి మధ్య మాత్రమే use చేయబడే conjunctions ను coordinating conjunctions అంటారు)

There are only 7 coordinating conjunctions in English i.e.,

1. And
2. So
3. But
4. Or
5. Yet
6. For
7. Nor

- పై Seven coordinating conjunctions ను sentence beginning లో use చేయడానికి వీలు పడదని గ్రహించాలి.

Eg :

1. He worked hard and he succeeded.
2. The boy woke up late so he missed the school bus.
3. Rajesh is poor but he is honest.
4. Start early or you will miss the train.
5. We visited Agra yet we didn't see the Taj Mahal.
6. Nobody believes him for he always tells lies.
7. He cannot speak nor can he understand what we say.

- **Subordinating conjunctions :** Conjunctions that can be used either at the beginning or middle of a sentence are called subordinating conjunctions. These conjunctions introduce or begin a subordinate clause in a complex sentence.

Eg :	
if	before
as	after
though	soon after
although	as soon as
even though	now that
unless	provided that
as if	whereas
until	than
till	as though
because	whether
that	like
which	in order that
when	whenever
while	whatever
as long as	whichever

- పై conjunctions ను కేవలం complex sentence లో subordinate clause ను introduce చేయడానికి use చేస్తారు. Coordinating conjunction వలె కాకుండా subordinating conjunctionను sentence beginning లో కాని middle లో కాని use చేయవచ్చును. కానీ ఎక్కడ use చేసినా subordinate clause ముందే ఉండాలి.

Eg :

- You can always call me if you need my help.
(subordinate clause)
(or)
If you need my help, you can always call me.
- As it was raining, we stayed indoors.
(or)
We stayed indoors as it was raining.
- I like him even though he is annoying at times.
- Mallika hates Varun because he once cheated her.
- Unless something unexpected happens, we will meet tomorrow.
- He said that he wanted to become a doctor.
- Please wait right here until I return.

- Though he was busy, he attended the function.
- As soon as I wake up, I drink green tea.
- Before I reached the station, the train had left.
- I reached the station after the train had left.
- Everybody thought he was arrogant whereas in fact he was just very shy.
- Call me when you get free.
- The students rushed out soon after the bell rang.
- Let's leave the party early in order that we can catch the last bus.
- It did not happen like I intended.
- She behaves as if she were a noble lady.
- Where is the pen which I gave you a couple of minute ago.
- You can go wherever you like.
- The movie became more successful than the director had imagined.

► **Correlative Conjunctions :** Correlative conjunctions are usually found in pairs. They correlate with one another to join words, phrases or clauses which have more or less equal grammatical elements. The most commonly used correlative conjunction are as follows.

- either or
- neither nor
- not only but also
- both and
- whether or
- no sooner than
- hardly when
- scarcely when
- barely when

► Correlative conjunctions గా పిలువబడే పై word pairs ను ఏవేని రెండు words, phrases లేదా clausesను join చేయడానికి ఉపయోగిస్తారు.

- **గమనిక :** Correlative conjunctions లోని మొదటి word ను ఏ part of speech ముందు వాడుతామో రెండవ word ను కూడా అదే part of speech లో use చేయవలెను.

1. I will either eat idly or chapathi. ✗

Verb Noun

పై sentence grammatical గా incorrect. ఎందుకంటే, 'either' అనే first part of correlative conjunction, 'eat', అనే verb ముందు use చేయగా 'or' అనే రెండవ part ను noun అయిన 'chapathi' ముందు use చేయడం జరిగింది. ఈ sentence ను correct చేయగా...

I will eat either idly or chapathi. ✓

Noun Noun

2. Swathi is not only beautiful but also rich.

Adj Adj

3. He can speak neither English nor Hindi.

Noun Noun

4. Both my father and mother are government employees.

5. I haven't decided whether to go or stay back.

6. No sooner had the relief team arrived there than their joy knew no bounds.

Note : The expressions no sooner than, hardly when, scarcely when and barely when etc. all mean the same. We put the auxiliary verb before the subject.

(No sooner than, hardly.... when, scarcely... when మరియు before when అను ఈ expressions అన్నియూ negative words గా ఉంటూ సమానర్థాన్నిస్తాయి. ఏదేని sentence ఒక negative word తో begin అయితే ఆ word తర్వాత auxiliary verb ను use చేయవలెను)

Eg :

I had scarcely put the phone down when it rang again.

(or)

Scarcely had I put the phone down when it rang again.

(or)

No sooner had I put the phone down than it rang again.

(or)

I had hardly put the phone down when it rang again.

(or)

Hardly had I put the phone down when it rang again.

(or)

I had barely put the phone down when it rang again.

Barely had I put the phone down when it rang again.

► **Extra Examples :**

1. No sooner had I arrived at the station than the bus came in.

I had scarcely/barely/hardly arrived at the station when the bus came in.

(or)

Scarcely/hardly/barely had I arrived at the station when the bus came in.

2. No sooner had I closed the door than somebody knocked again.

(or)

I had scarcely/barely/hardly closed the door when somebody knocked again

(or)

Scarcely/barely/hardly had I closed the door when somebody knocked again.

3. No sooner had she finished the meal than she started feeling hungry again.

(or)

She had scarcely/Barely/hardly finished the meal when she started feeling hungry again.

(or)

Scarcely/barely/hardly had she finished the meal when she started feeling hungry again.

10. DIRECT SPEECH & INDIRECT SPEECH

- ★ ఒకరి మాటలను ఇతరులకు report చేయునప్పుడు, రెండు రకాల. 'speeches' ను use చేస్తాము. అవి :

1. Direct Speech (ప్రత్యక్ష కథనం)
2. Indirect Speech (పరోక్ష కథనం)

Direct Speech :

- ★ ఇతరుల మాటలను ఏ మాత్రం మార్చకుండా యథాతథంగా తెలియజేయునప్పుడు 'Direct Speech' ను use చేస్తాము. Actual Speaker కి సంబంధించిన పదాలను 'quotation marks' లో విధిగా ఉంచవలెను.

Eg:-

1. The man said, "I am looking for a job".
(Assertive Sentence)
2. The teacher said to me, "Why are you late today?"
(‘wh’ question)
3. He said to her, "Are you busy now?"
(‘yes/no’ question)
4. The old man said to the girl, "Please get me some water"
(Imperative Sentence)
5. The girl said, "What a beautiful flower it is!"
(Exclamatory Sentence)

- ★ పైన తెలియజేసిన మాటలు subject గా వ్యవహరిస్తున్న speakers యొక్క సొంత మాటలు కాబట్టి వాటిని quotation marks (" ") లో ఉంచడం జరిగింది. ఇలా quotations లో ఉంచబడే వాక్య భాగాన్ని 'reporting speech' అని అలాగే quotations వెలుపల ఉన్న subject యొక్క verb ను 'reporting verb' అని పిలుస్తారు.

Eg:-

The man said, "I am looking for a job".

(Reporting Verb)

(Reporting Speech)

Note :-

- ★ Reporting verb ను reporting speech నుండి separate చేయడానికి comma (,) ను use చేయాలి.

Indirect Speech :-

- ★ ఇతరుల యొక్క మాటలను యథాతథంగా కాకుండా మన దైన శైలిలో అర్థం ఏమాత్రం మార్చకుండా తెలియజేయుటకు 'Indirect Speech' ను use చేస్తాము. Indirect speech ను 'Reported speech' అని కూడా అంటారు.
- ★ పైన 'Direct speech' లో ఉదహరించిన 5 రకాల వాక్యాలను క్రింది చూపబడిన విధముగా 'Indirect Speech' లోనికి మార్చవచ్చును.

Eg :-

1. The man said that he was looking for a job
(Assertive Sentence)
2. The teacher asked me why I was late that day
(Assertive Sentence)
3. He asked her if/whether she was busy then
(Assertive Sentence)
4. The old man requested the girl to get him some water
(Assertive Sentence)
5. The girl exclaimed that it was a beautiful flower
(Assertive Sentence)

Note :-

1. Indirect speech (Reported speech)లో ప్రతి sentence 'Assertive Sentence' లో మాత్రమే ఉండవలెను.
2. Direct speech నుండి Indirect speech లోనికి మార్చునప్పుడు comma (,), quotation marks (" "), question mark (?)/exclamatory mark (!) వంటి punctuation marks ను తొలగించవలెను. ఇందులోని sentence ఎల్లప్పుడూ subject తో ప్రారంభమై full stop (.) తో end అవుతుంది.
3. Direct speech లోని 'reporting verb' కి అనుగుణంగా reporting speech యొక్క tense ను మార్చవలెను.
- ★ ఒక sentence ను direct speech నుండి indirect speech లోనికి transform చేయునప్పుడు చోటు చేసుకునే మార్పులను క్రింది పట్టిక ద్వారా వివరంగా తెలుసుకుందాం.

Direct Speech	Indirect Speech
Tenses :	
Present simple tense	Past simple tense
Present continuous tense	Past continuous tense
Present perfect tense	Past perfect tense
Present perfect continuous tense	Past perfect continuous tense
Past simple tense	Past perfect tense
Past continuous tense	Past perfect continuous tense
Verbs : Direct Speech	Indirect Speech
V ₁ (positive)	V ₂
don't/doesn't V ₁ (negative)	didn't V ₁
do/does V ₁ (in interrogative sentence)	V ₂
V ₂ (positive)	had V ₃
didn't V ₁ (negative)	hadn't V ₃
did V ₁ (in interrogative sentence)	had V ₃
am/is	was
are	were
was/were	had been
have/has	had
had	had
will	would
shall	would ✓ should ×
can	could
may	might
would	would
should/must	had to
might	might
could	could
Adverbs	
now	then
ago	before
here	there
today	that day
tonight	that night
yesterday	the day before/the previous day
tomorrow	the next day/the following day
<u>last</u> week	the week <u>before</u> /the <u>previous</u> week
<u>next</u> week	<u>the following</u> week
Pronouns	
this	that
these	those

I we you she he it	he/she/you they I/we/he/she/they she he it
Pronouns in objective case :	
me us you her him it them	him/hers them me/us/him/her/them her him it them
Possessive Adjectives	
my our your his her their	his/her their my/our/his/her/their his her their
Possessive pronouns	
mine ours yours his hers theirs	his/hers theirs mine/ours/his/hers/theirs his hers theirs
Changes of 'Reporting Verb' from Direct Speech to Reported Speech. When the reporting speech is in 'Assertive Sentence'	
Direct Speech	Indirect Speech
say say to says says to will say will say to said said to	say that tell (obj) that says that tells (obj) that will say that will tell (obj) that said that told (obj) that

Note:-	
★ Statement ను బట్టి, indirect speech లో పైన ఉదహరించిన వాటితో పాటు ఇతర verbs కూడా వచ్చే అవకాశం కలదు.	
When the reporting speech is in 'Interrogative Sentence'.	
Direct Speech	Indirect Speech
say/say to says/says to will say/will say to said/said to asked When reporting speech is in 'Imperative Sentence'	ask asks will ask asked/enquired of asked/enquired of
Direct Speech	Indirect Speech
say/say to says/says to will say/say to said/said to When 'Reporting speech' is in 'exclamatory sentence'	request/order/command/advise/demand, instruct etc...+(ob) + $\frac{\text{to } V_1}{\text{not to } V_1}$ requests/orders/commands/advises/demands/ instructs etc.....+ obj + $\frac{\text{to } V_1}{\text{not to } V_1}$ will request/order/command/advise/demand/ instruct, etc + obj + $\frac{\text{to } V_1}{\text{not to } V_1}$ requested/ordered/commanded/advised/ demanded/instructed, etc. + obj + $\frac{\text{to } V_1}{\text{not to } V_1}$
Direct Speech	Indirect Speech
said/said to	exclaimed that
Note :-	
★ 'Reporting verb' present tense లో గాని, future tense లో గాని ఉంటే 'reporting speech' యొక్క tense ను మార్చరాదు. కేవలం past tense లో ఉన్నప్పుడు మాత్రమే 'tense' ను మార్చవలెను.	

Examples [with Assertive Sentences]

- The teacher said, "I shan't come to school tomorrow". (**Direct Speech**)
The teacher said that he/she wouldn't come to school the next day.. (**Reported Speech**)
- He said to her, "I am your neighbour". [**D.S**]
He told her that he was her neighbour. (**Reported Speech**)
- They boy said to the teacher, "I didn't come to school yesterday". (**Direct Speech**)

- The boy told the teacher that he hadn't come to school the previous day. (**Reported Speech**)
- She said, "They have always been very kind to me".
She said that they had always been very kind to her.
 - He said, "The music is too loud".
He complained that the music was too loud.
 - My father said to me, "The earth is round".

My father told me that the earth is round.

Note:-

'Reporting Speech' లోని అంశం universal truths, general facts లేక report చేయు సమయానికి కూడా 'true' గా ఉన్న విషయాలను గూర్చి తెలియజేస్తే అట్టి reporting speech యొక్క tense ను మార్చరాదు.

7. He said, "My name is Pramod".

He said that his name is/was Pramod.

8. "I will buy you a mobile phone", said my mother. **(Direct Speech)**

My mother promised that she would buy me a mobile phone. **(Reported Speech)**

9. My friend says, "I don't like sweets". **(Direct Speech)**

My friend says that he/she doesn't like sweets. **(Reported Speech)**

10. The priest said, "God is omnipresent". **(Direct Speech)**

The priest said/asserted/stated that God is omnipresent. **(Reported Speech)**

Note:-

- ★ 'దేవుడు సర్వాంతర్యామి' (God is omnipresent) అనే statement ఎప్పటికీ వాస్తవమే కాబట్టి ఈ statement యొక్క tense ను 'Reported Speech' లో మార్చరాదు.

Examples [With Interrogative Sentence 'wh' questions]

1. The man said to me, "Who are you?"

(Direct Speech)

The man asked me who I was.

Note:-

- ★ Rules ప్రకారం direct speech లోని 'are', indirect speech లోనికి మార్చునప్పుడు 'were' గా మారాలి ఉన్నప్పటికీ, 'I' అనే subject తో 'was' మాత్రమే agree అవుతుందని గ్రహించాలి.

2. He said to her, "Where do you live?"

He asked her where she lived.

Note:-

- ★ 'do+V₁/does+V₁' indirect speech లో 'V₂' గా మారును.

3. She said to me, "Where were you yesterday?"
She asked me where I had been the previous day.

4. "Why did you fail the exam?" asked the teacher to him. **(Direct Speech)**

The teacher asked him why he had failed the exam. **(Reported Speech)**

5. I said to my father, "What time will you come home?"
(Direct Speech)

- ★ I asked my father what time he would come home. **(Reported Speech).**

6. The doctor asked the patient, "How many cigarettes do you smoke every day?"

The doctor asked the patient how many cigarettes he smoked/would smoke every day.

7. The boy said to me, "How can I help you?"

The boy asked me how he could help me.

8. The clerk said to the manager, "What time should I come tomorrow?" **(Direct Speech)**

The clerk asked the manager what time he had to come the next day. **(Reported Speech)**

9. Hari said to Shilpa,

"How long have you been learning music?"

Hari asked Shilpa how long she had been learning music.

10. The judge asked the thief,

"Why have you had to steal the money?"

The judge asked the thief why he had had to steal the money.

Note:-

- ★ పై sentence లో 'had' రెండు సార్లు ప్రకృప్తకృనే రావడం rules ప్రకారమేనని గ్రహించగలరు.

Examples

[with Interrogative Sentences 'yes/no' questions]

1. He said to her, "Are you a student ?"

(Direct Speech)

He asked her if/whether she was a student.
(Reported Speech)

Note:-

- ★ 'yes or no' questions ను indirect speech లోనికి మార్చునప్పుడు 'if' లేదా 'whether' అనే conjunctions ను use చేయాలి.

2. My colleague said to me, "Do you like tea ?"

(Direct Speech)

My colleague asked me if/whether I liked tea.
(Reported Speech).

3. The girl said to the boy, "Have you done your homework?"

The girl asked the boy if he had done his homework.

4. Harsha said to Varsha, "Are you waiting for me ?"
Harsha asked Varsha if she was waiting for him.

5. His friend said to him,
"Does your mother cook well ?"

(Direct Speech)

His friend asked him whether his mother cooked well. (Reported speech)

6. He said to her, "Have you had your lunch?"

(Direct Speech)

He asked her if she had had her lunch
(Reported Speech)

Note:-

- ★ పై sentence లోని మొదటి 'had' auxiliary verb అయితే రెండవది main verb అని గమనించగలరు.

7. The teacher said to the students, "Can you solve this problem ?"

The teacher asked the students whether they could solve that problem.

8. Ravi said to Gopika, "Do you believe in God ?"

Ravi asked Gopika if she believed in God.

9. "Must we follow the traffic rules?" asked the son to his father.

The son asked his father if they had to follow the traffic rules.

10. She said to him, "Did you call me last night?"

She asked him whether he had called her the previous night/the night before.

Examples [with Imperative Sentences]

1. She said to him, "Please help me solve this problem".

She requested him to help her solve that problem.

2. The teacher said to Vijay, "Stand up on the bench".

The teacher ordered Vijay to stand up on the bench.

3. My sister said to me, "Don't waste your time".

My sister advised me not to waste my time.

4. The stranger said to her, "Go straight and turn left".

The stranger directed her to go straight and turn left.

5. The father said to Kiran, "Don't go near the cage"

The father warned/cautioned Kiran not to go near the cage.

6. He said to her, "Don't answer the call".
He told her not to answer the call
7. The woman said to me, "Could you please tell me the way to the bus station ?"
The woman requested me to tell her the way to the bus station.

Note:-

- ★ పై వాక్యం question form లో ఉన్నప్పటికీ imperative sentence గా act చేస్తుందని గ్రహించాలి.
8. The police said to the thief, "Don't move".
The police ordered the thief not to move.
9. The ticket collector said to the passengers, "Show me your tickets".
The ticket collector demanded the passengers to show him/her their tickets.
10. "Answer any five out of ten questions," said the teacher to the students.
The teacher instructed the students to answer any five out of ten questions.

Examples [with Exclamatory Sentences]

- ★ Exclamatory Sentences ను indirect speech లోనికి మార్చునప్పుడు ముందుగా వాటిని 'Assertive Sentence' లోనికి మార్చవలెను. అటుపిదప 'Indirect Speech' లోనికి మార్చవలెను.

Eg:-

1. He said, "What a pleasant surprise it is!"
He exclaimed that it was a pleasant surprise
2. She said, "How tall the building is!"
She exclaimed that the building was very tall.

3. The boy said, "Hurrah! We have won the match".

The boy exclaimed with joy that they had won the match

4. The old man said, "Alas! I have lost my wallet".

The old man exclaimed with sorrow that he had lost his wallet

5. The young man said, "How lucky I am !"
The young man exclaimed that he was very lucky.

(or)

The young man exclaimed with delight that he was very lucky.

6. He said, "How foolish you are !"
He exclaimed that I was very foolish.
7. My sister said, "What a beautiful place it is!"
My sister exclaimed with wonder that it was a beautiful place
8. The girl said, "Oh! I've lost my pen".
The girl exclaimed with sorrow that she had lost her pen
9. He said to her, "How intelligent you are!"
He exclaimed that she was very intelligent.
He exclaimed with wonder that she was very intelligent
10. He said, "God ! The fellow has come to life again".
He exclaimed with surprise that the fellow had come to life again.

11. QUESTION TAGS

- ✧ వీటిని 'Tail Questions' అని కూడా అంటారు. Americans 'Tag questions' అని పిలుస్తారు.
- ✧ Statements మరియు Imperative Sentence లను questions గా మార్చుటకు వాటి చివర tag/tail (కొన్ని పదాలు) కలుపుట ద్వారా question tags ఏర్పడుతాయి.

Functions : (Question Tags చేయు పనులు)

1. → Seeking Confirmation (ఇది ప్రధానమైన function)
2. → To indicate politeness (మర్యాదను సూచించుటకు)
3. → Hedging (కుదించి చెప్పుటకు)
4. → Consensus Seeking (అంగీకారమడుగుటకు)
5. → Emphasis or Irony (నొక్కిచెప్పుటకు)

- ✧ కొన్ని సార్లు question tags answer ను అశించవు. అట్టివాటిని Rhetorical tags (సమాధానం అందరికీ తెలిసిన ప్రశ్నలు) అంటారు.

Tags	Functions
Ex:-1) You were absent, weren't you ?	→ Confirmation
2) Get me some water, won't you ?	→ Polite request
3) You are coming with me, aren't you ?	→ Consensus Seeking
4) That's not right, is it ?	→ Hedging
5) I am not a devil, am I ?	→ Rhetorical
6) Gold is very precious, isn't it ?	→ Emphasis

Formation of Question Tags

- ✧ Question Tag formation నేర్చుకునే ముందు మనం contractions మరియు Helping verbs అభ్యసించి ఉండాలి. లేదంటే, ఈ topic కష్టమనిపిస్తుంది.
- ✧ సాధారణంగా Question Tags ఒక Helping verb మరియు pronoun ల కలయిక వల్ల ఏర్పడుతుంది.
- ✧ Question Tag కు ముందు comma (,), చివర question mark (?) లు ఉండాలి.
Question Tag → Helping Verb + Pronoun + ?
- ✧ Positive statement అయితే Negative Tag use చేయాలి. Tag లో ఎల్లప్పుడు 'not' బదులు దాని contraction 'n't' వాడాలి.

Positive Statement → H.V + n't + Pronoun + ?

- ✧ Statement Negative అయినప్పుడు Tag, Positive ఉండాలి.

Negative Statement → H.V + Pronoun + ?

Examples :-

- ✧ (Question Tag వ్రాసేముందు sentence లోని Helping Verb ను గుర్తించడం చాలా ముఖ్యం. అలాగే Subject (కర్త) Noun అయినప్పుడు దానికి సరి అగు Pronoun ను రాయాలి - Tag లో Noun use చేయరాదు)

Positive Statement, Negative Tag	Negative Statement, Positive Tag
1. He <u>is</u> a teacher, <u>isn't he</u> ?	He is <u>not</u> a teacher, <u>is he</u> ?
2. They <u>are</u> dancing, <u>aren't they</u> ?	They are <u>not</u> dancing, <u>are they</u> ?
3. Lalitha <u>should</u> pass the test, <u>shouldn't she</u> ?	Lalitha <u>shouldn't</u> pass the test, <u>should she</u> ?
4. He <u>might</u> help you, <u>mightn't he</u> ?	He might <u>not</u> help you, <u>might he</u> ?
5. Pranav <u>has</u> phoned me, <u>hasn't he</u> ?	Pranav has <u>not</u> phoned me, <u>has he</u> ?
6. I <u>do</u> exercise daily, <u>don't I</u> ?	I <u>don't</u> exercise daily, <u>do I</u> ?
7. Dogs <u>had</u> barked then, <u>hadn't they</u> ?	Dogs <u>hadn't</u> barked then, <u>had they</u> ?
8. Ravana <u>was</u> a giant, <u>wasn't he</u> ?	Ravana was <u>not</u> a giant, <u>was he</u> ?
9. The boys <u>were</u> playing, <u>weren't they</u> ?	The boys were <u>not</u> playing, <u>were they</u> ?
10. All birds <u>could</u> fly, <u>couldn't they</u> ?	All birds <u>couldn't</u> fly, <u>could they</u> ?

✧ పై positive statements లో helping verb ను, negative statement లో not/n't ను underline చేశాం. ఎందుకంటే వీటిని బట్టి మనం tag correct గా వ్రాయగలం. అలాగే subject లో noun male (మగ) అయితే 'he', female (ఆడ) అయితే 'she' అనీ వస్తువు/జంతువు/పక్షి (ఏకవచనం) అయితే 'it'; subject plural (బహువచనం) అయినప్పుడు 'they' లను use చెయ్యాలి. పై examples లో అవన్నీ గమనించగలరు.

Note:-

1. Will not = won't (willn't ×)
2. Cannot = can't (cann't ×)
3. Shall not = shan't (shalln't ×)
4. am not - aren't (question tag లో మాత్రమే దీన్ని వాడాలి) amn't (×)

పై నాలుగు contraction forms ను question tag లో జాగ్రత్తగా వాడాలి.	
Positive Statement, Negative Tag	Negative Statement, Positive Tag
1. I am a teacher, <u>aren't I</u> ? (amn't తప్పు)	1. I am not a teacher, <u>am I</u> ? (are I ? అని రాయకూడదు)
2. I'm sweeping the room, <u>aren't I</u> ?	2. I'm not sleeping, <u>am I</u> ?
3. Ram will marry Janaki, <u>won't he</u> ?	3. Ram won't marry her, <u>will he</u> ? (won he కాదు)
4. We shall overcome all hurdles, <u>shan't we</u> ?	4. We shall not lose the game, <u>shall he</u> ? (shan we కాదు)
5. Sreeya can dance well, <u>can't she</u> ?	5. Sreeya can't dance well, <u>can she</u> ?

✧ **Note:-** Statement లో Helping Verb లేనప్పుడు do, does, did లలో సరైనది use చేసి tag form చెయ్యాలి. Statement లోని verb ను బట్టి వాటిని use చెయ్యాలి. Verb present form అయినప్పుడు subject third person singular (he, she, it) అయితే 'does' subject 'I' లేదా plural అయితే 'do'; అలాగే sentence లో verb past form అయితే subject తో పనిలేకుండా 'did' ను use చేసి Question tags form చేయాలి.

Examples:-

1. Siraj drinks tea, doesn't he ? ('drinks' - present, 'Siraj' - singular)
2. My dog often wags its tail, doesn't it ? ('wags' - present, 'dog' - singular)
3. I love sweets, don't I ? ('love' - present, I - 1st person)
4. His friends came here yesterday, didn't they ? (came - past)

5. Many people stopped smoking, didn't they ? ('stopped' - past)
6. Kranthi walks rather slowly, doesn't she ?
7. You make much noise, don't you ?
8. We hate him, don't we ?
9. Lasya draws pictures, doesn't she ?
10. Keerthana grew tall, didn't she ?

Note:-

- ✧ Have, has, had లు helping verb లు అయినప్పుడు question tag వాటితోనే form అవుతుంది. అవి main verb లు అయినపు మాత్రం have ఉన్నప్పుడు 'do', Has ఉన్నప్పుడు 'does'; Had ఉన్నప్పుడు 'did' లతో tag form అగును.

Have forms as Auxiliaries	Have forms as main verbs
1. Sourya has $\frac{\text{won}}{\text{m.v}}$ a lottery, <u>hasn't he</u> ?	1. Sourya $\frac{\text{has}}{\text{m.v}}$ a bungalow, <u>doesn't he</u> ?
2. Vishal has $\frac{\text{paid}}{\text{m.v}}$ the fee, <u>hasn't he</u> ?	2. Vishal $\frac{\text{has}}{\text{m.v}}$ enough money, <u>doesn't he</u> ?
3. I have $\frac{\text{learnt}}{\text{m.v}}$ grammar, <u>haven't I</u> ?	3. I $\frac{\text{have}}{\text{m.v}}$ a grammar book, <u>don't I</u> ?
4. Surya hadn't $\frac{\text{seen}}{\text{m.v}}$ the film, <u>had he</u> ?	4. Surya $\frac{\text{had}}{\text{m.v}}$ a grammar book, <u>didn't he</u> ?
5. Birds have $\frac{\text{flown}}{\text{m.v}}$ away, <u>haven't they</u> ?	5. Birds $\frac{\text{have}}{\text{m.v}}$ wings, <u>don't they</u> ?
6. We've $\frac{\text{reached}}{\text{m.v}}$ in time, <u>haven't we</u> ?	6. we $\frac{\text{'ve}}{\text{m.v}}$ a car, <u>don't we</u> ?
7. They'd $\frac{\text{qualified}}{\text{m.v}}$ TET, <u>hadn't they</u> ?	7. They $\frac{\text{had}}{\text{m.v}}$ to qualify TET, <u>didn't they</u> ?

Note:-

- ✧ ఈ క్రింది పదాలు (Negative Adverbs) Negative meaning ఇస్తాయి. కావున, sentence లలో అవి వున్నప్పుడు question tag positive గా ఉండాలి. (ఇవి ఉంటే 'not' ఉండక్కర్లేదు). ఆ పదాలు : No, never, none, neither.....nor, nothing, nobody, seldom, scarcely, hardly, barely, few, little (a few, a little కాదు) etc.

Examples :-

1. Hitesh is never honest, is he ?
2. Pavan seldom visits his brother, does he ?
3. I have no money, do I ? (have - main verb)
4. Nandini can no longer stay here, can she ?
5. None can save him, can they ?

6. Neither Tarun nor Varun protested, did they ?
7. I had scarcely reached the spot, had I ? (had helping verb)
8. Lokesh will hardly invite me, will he ?
9. Sushmitha has little money, does she ? (has - main verb)
10. Sumanth had few friends, didn't he ? (had - main verb)

- ✧ A little, a few ఉన్నప్పుడు negative tag use చెయ్యాలి. ఎందుకంటే a little = కొంచెం, little = అసలు లేదు, few = ఏమీ లేవు, a few = కొన్ని అని అర్థం.

Ex:-

1. I have a few friends, don't I ?
2. She has a little time, doesn't she ?

Note :-

- ✧ 'One'/'body' తో end అయ్యే Indefinite pronoun లు subject లుగా ఉన్నప్పుడు tag లో pronoun గా 'they' ని use చేసి 'they' కు సరిపడు helping verb ను వాడాలి. (someone, somebody, none, nobody, everyone, everybody, anyone, anybody వంటి పదాలు)

Example :-

1. Someone is calling you, aren't they ? (isn't they తప్పు) (ఇక్కడ someone బదులు 'they' వ్రాసినప్పుడు 'is' they తో agree అవదు కాబట్టి 'they' తో agree అయ్యే be form 'are' వాడాలి)
2. One should love one's parents, shouldn't they ?
3. Everybody has taken the test, haven't they ?
4. None can solve this puzzle, can they ? (none - negative)
5. Nobody knows the secret, do they ? (nobody - negative)
6. Anyone can answer this question, can't they ?
7. Nobody can get his appointment, can they ?
8. Everyone is here, aren't they ?
9. Somebody knocked at our door, didn't they ?
10. Everyone likes her, don't they ?

(ఇక్కడ subject - verb agreement చాలా ముఖ్యం)

Note:-

- ✧ Verb 'used to' అయినప్పుడు tag ను 'did' use చేసి form చెయ్యాలి.

Ex:-

- 1) My grandpa used to chew tobacco, didn't he ?
- 2) My father used to carry me on his back, didn't he ?
- 3) He used not to ride a bike, did he ?

Note :-

- ✧ 'Thing' తో end అయ్యే Indefinite pronouns అయిన something, anything, everything, nothing లు subject అయినప్పుడు question tag లో pronoun 'it' గా use చేయాలి.

Ex:-

1. Something is burning, isn't it ?
2. Anything can't pay for the loss, can it ?

3. Everything should be approved, shouldn't it ?
4. Nothing is more important to me, is it ?
5. Nothing is impossible, is it ?

Note:-

Subject 'this/that' అయితే tag లో 'it'
Subject 'these/those' అయితే tag లో 'they' } use చెయ్యాలి

Examples:-

1. This is not fair, is it ?
 2. These are her toys, aren't they ?
 3. That was a big fault, wasn't it ?
 4. Those were not fruits, weren't they ?
- కానీ ఈ క్రింది examples గమనించండి.
5. This child speaks fluently, doesn't he ?
 6. That girl has no parents, does she ?
 7. These fruits are rotten, aren't they ?
 8. Those books had no covers, did they ?

- ✧ [5-8 sentence లలో this, that, these, those లు pronoun లు కాదు ముందున్న noun లను modify చేయు adjectives]
- ✧ Sentence beginning లో 'there' ఉంటే question tag లో కూడా 'there' ను వాడాలి.

Ex :-

1. There was a building once, wasn't there ?
2. There are many cows, aren't there ?
3. There is no time left, is there ?
4. There aren't any books in the bag, are there ?

Note:-

- ✧ '_____ of us' subject అయితే tag లో 'we' ;
_____ of them' subject అయినప్పుడు tag లో 'they',
'_____ of you' ఉన్నప్పుడు tag లో 'you' అనే pronouns use చెయ్యాలి.

Examples :-

1. Some of them are idiots, aren't they ?
2. Most of us are very honest, aren't we ?
3. Many of you slept, didn't you ?
4. All of them like English, don't they ?
5. A few of us know her, don't we ?

Note:-

- ✧ 'need' మరియు 'dare' లు Auxiliary verbs అయినప్పుడు question tags వాటితోనే form అగును. ఒక వేళ అవి primary verbs అయితే tags 'do, does, did' లతో ఏర్పడును.

Examples:-

1. You $\frac{\text{need}}{\text{H.V}}$ not $\frac{\text{pay}}{\text{M.V}}$ the fine, need you ?
2. You $\frac{\text{need}}{\text{M.V}}$ some money, don't you ?
3. He $\frac{\text{needs}}{\text{M.V}}$ rest, doesn't he ?
4. She doesn't $\frac{\text{need}}{\text{M.V}}$ your help, does she ?
5. I $\frac{\text{dare}}{\text{H.V}}$ not $\frac{\text{speak}}{\text{M.V}}$ the truth, dare I ?
6. I $\frac{\text{dare}}{\text{M.V}}$ a fight with him, don't I ?
7. You $\frac{\text{dare}}{\text{M.V}}$ to sleep in the class, don't you ?

Note:-

- ✧ 'Let us' (let's) తో sentence begin అయినప్పుడు tag 'shall we ?' అవుతుంది (sentence positive అయినా negative అయినా)

Ex:-

- 1) Let us go there, shall we ?
- 2) Let's support him, shall we ?
- 3) Let us not wait any more, shall we ?
- 4) Let's not stay here, shall we ?

Note:-

- ✧ Moon, Earth, the names of rivers, mother - land, country, ship names, trains మొదలగునవి రచయితలచే స్త్రీలింగంగా చెప్పబడుతాయి. Question tag లో వీటికి 'it' కన్నా 'she' ని ఎక్కువగా prefer చేస్తారు. ('it' వాడటం తప్పు కాదు)

Examples :-

1. The Titanic was the largest ship, wasn't she ? / (wasn't it ?)
2. The moon thrills our nights, doesn't she ? / (doesn't it?)
3. The Ganges is considered holy isn't she ? / (isn't it?)
4. The Earth revolves round the sun, doesn't she ? / (doesn't it?)
5. India has never opposed democracy, has she ? / (has it?)

- ✧ Collective nouns ను singulars గానే treat చేసి question tag form చెయ్యాలి.

Ex:-

1. The class has elected the leader, hasn't it ?
2. Milk is white, isn't it ?
3. The team never lost a game, did it ?

Question Tags for Imperatives

- ✧ Negative Imperatives 'will you' అనే tag ను పొందుతాయి.

Ex:-

- ✧ Don't make a noise, will you ? (do you ? కూడా right)
- ✧ Don't smoke in the bus, will you ? (do you ? కూడా right)
- ✧ Don't wait here, will you ? (do you ? కూడా right)

Positive Imperatives ను Request, Invitation మరియు Order లకు ఉపయోగిస్తారు. వీటికి will you ? (లేదా) won't you ? (లేదా) can you ? లేదా can't you ? ఏదైనా tag గా వాడొచ్చు. మరింత politeness కోసం would you ? కూడా use చేస్తాం.

Examples:-

1. Fetch me some water, will you ? / won't you ?
2. Stop smoking, will you ? / won't you ?
3. Write neatly, can you ? / can't you ?
4. Respect elders, will you ? / won't you ?

12. TYPES OF SENTENCES

Simple, Compound & Complex - Synthesis of Sentences

- ⇒ Sentence లు చేయు పనులను (functions) బట్టి అవి నాలుగు రకాలు అని నేర్చుకున్నాం (statements, interrogatives, imperatives & exclamatories)
- ⇒ Sentence structure (వాక్య నిర్మాణము)ను బట్టి sentence లు ప్రధానంగా మూడు రకాలు అవి :

1. Simple sentence
2. Complex sentence
3. Compound sentence

- ⇒ ఈ topic నేర్చుకునే ముందు phrases, clauses, conjunctions మరియు linkers అనే topic లపై పట్టు ఉంటే చాలా సులువుగా అభ్యసించవచ్చు.
- ⇒ Clause లు Main clause మరియు subordinate clause అనే రెండు రకాలుంటాయని ఇప్పటికే నేర్చుకున్నాం. వీటిని బట్టి ఈ మూడు రకాల sentences ను గుర్తించటం సాధ్యం.
- ⇒ ఈ topic పేరు వినగానే 'వామో కష్టం' అని చాలా మంది అభ్యర్థులు చదవరు. కానీ, వాస్తవానికి ఇది చాలా సులభం. కష్టం అనే feeling పక్కనబెట్టి start చేద్దాం, రండి !

I. Simple Sentence :

- ⇒ ఒకే ఒక Main Clause గల sentence ను simple sentence అంటారు. అంటే దీనిలో ఒక subject మరియు ఒక finite verb మాత్రమే ఉంటాయి. కొన్ని సందర్భాలలో subject వ్రాయకపోవచ్చు కానీ అర్థం చేసుకోవాలి.

Ex:-

1. $\frac{I}{S} \frac{live}{F.V}$ in Vijayawada.
2. $\frac{They}{S} \text{ have been } \frac{playing}{F.V} \text{ chess for four hours.}$
3. $\frac{Go}{F.V}$ home at once ('you' అనే subject వ్రాయలేదు కానీ you go home అని అర్థం).
4. $\frac{Come}{F.V}$ here (you - subject, Imperative sentence లలో 'you' వ్రాయము కానీ అది ఉన్నట్టే)

Note :-

- ⇒ Simple sentence లు ఎక్కువగా participles (v_1 ing, verb₃, having + verb₃) తో గానీ, కొన్ని ప్రత్యేక phrase లతో గానీ ప్రారంభమవుతాయి.

Clues :-

- ⇒ In spite of, despite, in case of, in the event of, in order to, soon after, immediately after, in addition to, besides, due to, owing to వంటి phrase లు లేక v_1 ing, verb₃, having + verb₃ వంటి participles తో గానీ simple sentences ప్రారంభమౌతాయి.

Examples :-

1. In spite of being educated $\frac{he}{s} \frac{is}{f.v}$ very uncivilised.

- ⇒ (ఈ sentence లో ఉన్న being - participle, educated - Adjective లు. అవి finite verb లు కాదు ఎందుకంటే time ను indicate చేయట్లేదు. ఈ sentence మొత్తానికి ఏకైక subject - 'he' మరియు ఒకే ఒక finite verb - 'is' (uncivilised - adjective) కాబట్టి ఈ వాక్యం ఒకే ఒక main clause. అందువల్లనే, అది simple sentence).

2. In case of heavy rains $\frac{the\ classes}{subject}$ will be $\frac{suspended}{finite\ verb}$

3. Soon after $\frac{taking}{participle}$ the ticket $\frac{I}{S} \frac{entered}{f.v}$ the theatre.

4. $\frac{Work}{f.v}$ hard in order to succeed (you - subject → imperative)

5. Due to illhealth $\frac{Sharmila}{s} \frac{is}{f.v}$ on leave.

6. In addition to maths $\frac{he}{s} \frac{failed}{f.v}$ in Hindi.

7. Having heard
[Perfect participle] the announcement
we became alert.
s f.v
8. Seeing
[Present participle] the headmaster
the students turned dumb.
s f.v
9. Born
[Perfect Participle] in London, She became a
s f.v London Citizen
10. On knowing
(Present Participle) the secret
the barber's stomach got bigger.
s f.v

Note :-

⇒ Sentence పొడవుగా ఉన్నంత మాత్రన అది Simple Sentence కాదు. అందులో ఒకే ఒక subject మరియు Finite Verb లు ఉంటాయని గుర్తించండి. అలా గుర్తించలేనప్పుడు ముందు ఇవ్వబడిన Clues (Phrases & Participles) ను గుర్తించినా Simple Sentence అని గుర్తించవచ్చు.

II. Complex Sentence :-

⇒ కనీసం ఒక subordinate clause కలిగిన వాక్యాన్ని complex sentence అంటారు. ఇందులో ఒక main clause కూడా ఉంటుంది. అంటే రెండు subjectలు, రెండు finite verb లు ఉంటాయి. ఈ main clause, subordinate clause లు ఒక subordinating conjunction చే కలపబడి ఉంటాయి. దీన్ని multi-clause sentence అని కూడా అంటారు.

Clues :

⇒ Though, although, even though, if, unless, when, as soon as, no sooner than, as, since, because that అను subordinating conjunctions complex sentence లలో ఉంటాయి.

Examples :

⇒ [S-Subject; F.V = Finite Verb; S.C = Subordinating Conjunction; M.C = Main Clause; Sub.cl = Subordinate Clause అని అర్థం చేసుకోగలరు]

1. As he was late, the teacher punished him
s.c s f.v s f.v
Sub.cl M.C

⇒ ఇక్కడ 'As' అనే subordinate conjunctionను బట్టి complex sentenceగా గుర్తించవచ్చు. మొదటిది subordinate clause, రెండోది main clause.

2. If you pay the fee, you will be admitted to the college
s.c s f.v s f.v
Sub. Cl M.C

3. Though Raju failed in the exam, he is happy .
s.c s f.v s f.v
Sub.Cl M.C

4. When you go to France , visit the Eiffel Tower
Sub.cl M.C

5. He was awarded the Param Veera Chakra
M.C

because he sacrificed his life in the war
Sub.Cl

6. She is the teacher whose husband is a collector
M.C Sub.cl

Note:-

⇒ మనం నేర్చుకున్న Noun Clause, Adjective Clause (Relative Clause), Adverb Clause లు అన్నీ subordinate Clause లు. అవన్నీ Complex Sentences లో మాత్రమే ఉంటాయి.

III. Compound Sentence:-

⇒ రెండు లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ Main Clause లు కలిసి ఏర్పరచే sentence ను compound sentence అంటారు. అనగా రెండు subjectలు రెండు finite verbలు ఉండాలి. ఒక్కోసారి subject లు వ్రాయబడవు కానీ implied (అర్థంచేసుకోవాలి)గా ఉంటాయి. ఈ Main clause లు co-ordinating conjunctions చే కలుపబడుతాయి.

Clues :-

⇒ And, but, or, otherwise, as well as, or else, yet, hence, so, nevertheless, nonetheless, however, at once, and then, therefore, not only - but also వంటి co-ordinating conjunctions ను బట్టి compound sentence ను గుర్తించవచ్చు.

Examples :-

1. $\frac{\text{The teacher taught very well}}{M.C_1} \text{ but } \frac{\text{the students failed}}{M.C_2}$
Co-Conj
2. $\frac{\text{He didn't get visa}}{M.C_1} \text{ so } \frac{\text{his foreign trip was cancelled}}{M.C_2}$
3. $\frac{\text{Study well}}{M.C_1} \text{ or } \frac{\text{you may fail}}{M.C_2}$ (you study well అని అర్థం)
4. $\frac{\text{Go}}{M.C_1} \text{ and } \frac{\text{get me some water}}{M.C_2}$
co - conj

⇒ (ఈ sentence లో అన్నలు subject కన్పించట్లేదు కానీ implied గా ఉంది. ఈ sentence పూర్తి రూపం 'you go and you get me some water' అలా చెప్పడం బాగుండదు కనుక ఇలా చెప్పాం)

5. $\frac{\text{She went to the market}}{M.C_1} \text{ and } \frac{\text{bought fruits}}{M.C_2}$
(and 'she bought' అని అర్థం - Repeat అవ్వకుండా she ని తొలగించాం కానీ అది ఉన్నట్లే భావించాలి).
6. $\frac{\text{Supriya got less marks}}{M.C_1} \text{ yet } \frac{\text{she got the job}}{M.C_2}$
Co - Conj
7. $\frac{\text{Nithin helped me}}{M.C_1} \text{ so } \frac{\text{I thanked him}}{M.C_2}$
Co - conj

Note :-

⇒ ఈ 3 రకాలు కాక ఇటీవల grammarians మరోక్రొత్త రకం sentence ను coin చేసారు. అదే compound - complex sentence.

IV. Compound - Complex Sentence

⇒ కనీసం రెండు main clause లు కలిగి ఒక్క subordinate clause అయినా కలిగివున్న sentence ను compound - complex sentence అంటాము. దీనిలో co-ordinating మరియు subordinating conjunctions ఉంటాయి. కనీసం మూడు finite verb లను కలిగి ఉంటుంది.

Ex:-

1. $\frac{\text{Although the weather was good}}{\text{Sub - Conj Sub - Cl}} \text{ and } \frac{\text{the players were ready}}{M.C_1} \text{ the match was delayed}$
M.C₂
2. $\frac{\text{I don't like horror movies}}{M.C_1} \text{ as } \frac{\text{they terrify me}}{\text{Sub.Conj Sub-Cl}} \text{ so } \frac{\text{I watch comic films}}{M.C_2}$
Co - Conj
3. $\frac{\text{The dog started to bark}}{M.C_1} \text{ so } \frac{\text{the cat ran away}}{M.C_2} \text{ and the } \frac{\text{rats were safe}}{M.C_3} \text{ as there is no danger}$
Sub.Cl
4. $\frac{\text{When I passed tenth class,}}{\text{Sub - Cl}} \frac{\text{I joined M.P.C}}{M.C_1} \text{ so } \frac{\text{I could become an engineer}}{M.C_2}$
5. $\frac{\text{If you want to become a teacher,}}{\text{Sub.Cl}} \frac{\text{you should get}}{M.C_1} \text{ through TET and then } \frac{\text{get a rank in DSC}}{M.C_2}$

CHANGING SENTENCES

⇒ Changing Sentences (ఒక రకం వాక్యాన్ని మరో రకం వాక్యంగా మార్చుట) ఈ simple, complex, compound sentence పై రెండు రకాలైన ప్రశ్నలు అడుగుతున్నాడు. మొదటిది ఇచ్చిన వాక్యం ఏ రకమైనదో గుర్తించుట. రెండవది ఒక రకం నుండి మరో వాక్యంగా Transform చేయుట. మొదటి రకం ప్రశ్నలు మనం practice చేశాం. ఇక రెండవ దాన్ని నేర్చుకుందాం.

Note :-

⇒ Simple, Complex, Compound Sentences ను Transformation చేయునపుడు ఈ క్రింది జాగ్రత్తలు పాటించాలి.

1. Meaning should not change (అర్థం మార్చరాదు)
2. Tense should not change (అర్థం మార్చరాదు)
3. Forms of words can be changed (పదరూపాన్ని మార్చవచ్చు)

1. Changing into simple sentences

⇒ Simple sentence ఈ క్రింది structure లో ఉంటుంది.

Prepositional Phrase/Participle + Subject + Finite Verb

⇒ ఈ prepositions మరియు participles ఎలా ఉంటాయో మనం నేర్చుకున్నాం.

⇒ Complex sentence ను simple లోకి మార్చాలంటే దానిలోని subordinate clause ను phrase గా కానీ లేదా participle గా కానీ మార్చాలి.

Ex:-

1. Though we started early , we missed the train
Sub.Cl

[complex].

In spite of starting early we missed the train
Prep. Phrase participle sub f.v
[simple].

⇒ (పై subordinate clause లోని ఒక subject ను తొలగించి finite verb అయిన started ను starting అనే participle గా మార్చాము. తద్వారా ఒకే ఒక subject మరియు finite verb లతో simple sentence ఏర్పడింది). Main clause లో ఎలాంటి మార్పు జరగలేదు.

2. If he invites me , I'll attend his wedding .
Sub.Cl M.C
[complex]

In case of his inviting me I'll attend his wedding
Prep. Phrase Participle M.C (మార్చలేదు)
[simple]

⇒ Compound Sentence ను simple sentence గా మార్చాలంటే మొదటి main clause ను prepositional phrase గా మార్చి co-ordinating conjunction ను తొలగించి మరో main clause ను అలాగే ఉంచాలి.

Ex:-

1. He is rich but he is indecent (compound)
M.C₁ M.C₂

2. Despite being rich he is indecent.
Prepositional Participle phrases F.N
(simple)

(మొదటి వాక్యంలో ఒక subject (he) ని తొలగించాం 'is' అను finite verb ను 'being' అను non - finite గా మార్చాం. M.C₂ ను అలాగే ఉంచాము.)

2. She didn't study well so she failed (compound)
M.C₁ M.C₂

Because of not studying well She failed (simple)
Prepositional Participle Phrase S F.V

2. Complex Sentence లోకి మార్పుట

⇒ ఒక simple sentence లోని participle ను finite verb గా మార్చి, phrase కు బదులు subordinating conjunction ను add చేస్తే complex sentence గా మారుతుంది.

Ex:-

1. $\frac{\text{Soon after}}{\text{Phrase}}$ $\frac{\text{seeing}}{\text{Participle}}$ their parents, the kids started reading.

$\frac{\text{As soon as}}{\text{Sub-Con}}$ $\frac{\text{the kids}}{\text{S}}$ $\frac{\text{saw}}{\text{F.V}}$ their parents, they started reading.
M.C

⇒ (ఇక్కడ seeing అను participle ను, saw అను finite verb గా మార్చి kids అను subject ను ముందుకు తెచ్చాం. రెండవ main clause లో kids కు బదులు they ను use చేశాం).

2. It $\frac{\text{being}}{\text{participle}}$ a holiday, we went out to play.
(simple)

$\frac{\text{Since}}{\text{sub-con}}$ it $\frac{\text{was}}{\text{f.v}}$ a holiday, we went out to play
(complex). Being ను was గా మార్చటం వల్ల finite verb ఏర్పడింది. Since అను sub-ordinating conjunction ను use చేసి రెండు clause లను కలిపాము.

⇒ Compound sentence ను Complex sentence గా మార్చాలంటే co-ordinating conjunction ను తొలగించి subordinating conjunction use చేస్తే సరిపోతుంది.

Ex :-

1. She was irregular $\frac{\text{so}}{\text{Co.Conj}}$ she was suspended
(compound)

$\frac{\text{As}}{\text{Sub.Conj}}$ she was irregular, she was suspended
(complex)

2. She went to college $\frac{\text{and}}{\text{Co.Conj}}$ got the T.C
(compound)

$\frac{\text{When}}{\text{Sub.Conj}}$ she went to college, she got the T.C
(complex)

3. Compound Sentences గా మార్పుట

⇒ Simple sentence లోని prepositional phrase ను తొలగించి co-ordinating conjunction ను use చెయ్యాలి. Participle గా వున్న verb ను finite verb గా మార్చాలి.

Ex:-

1. In the event of $\frac{\text{painting}}{\text{participle}}$ well, $\frac{\text{you'll win a prize}}{\text{M.C}}$
(simple)

$\frac{\text{Paint}}{\text{F.V}}$ well $\frac{\text{and}}{\text{Co.Conj}}$ $\frac{\text{you'll win a prize}}{\text{M.C}_2}$
(compound)

⇒ (Painting అను participle ను paint అను finite verb గా మార్చాం 'In the event of' అను phrase ను 'and' అను co-ordinating conjunction తో replace చేశాం).

⇒ Complex Sentence లోని Subordinating Conjunction ను తొలగించి అదే అర్థం (approximately) వచ్చే co-ordinating conjunction ను use చేస్తే compound sentence form అవుతుంది.

Ex:-

1. $\frac{\text{Though}}{\text{Sub.Conj}}$ the movie was a flop, the director got an award. (complex)

The movie was a flop $\frac{\text{yet}}{\downarrow}$, the director got
(Co.Conj)
an award (compound)

2. Learn French $\frac{\text{before}}{\text{Sub.Conj}}$ you go to France
(complex)

Learn French $\frac{\text{and}}{\text{Co.Conj}}$ go to France.
(compound)

⇒ (ఇప్పటివరకు general గా ఎలా చెయ్యాలో నేర్చుకున్నాం ఇప్పుడు ఏ prepositional phrase వస్తే ఏ ఏ co-ordinating మరియు sub-ordinating conjunctions use చేసి sentence transform చెయ్యాలో నేర్చుకుందాం.

Model - 1 (పరస్పర విరుద్ధ భావాలను తెలుపు clause లను కలుపుటకు)		
Simple Sentence	Complex Sentence	Compound Sentence
In spite of/Despite (phrases)	Though/although/even though (subordinating conjunction)	but/yet (co-ordinating.conjunction)

Examples :-

1. In spite of practicing well, he failed to perform. (simple)
Though he practised well he failed to perform. (complex)
He practised well but he failed to perform. (compound)
2. Despite driving carefully he met with an accident. (simple)
Although he drove carefully he met with an accident. (complex)
He drove carefully yet, he met with an accident. (compound)
3. Even though the doctor treated well, the patient died. (simple)
In spite of the doctor's good treatment the patient died. (complex)
The doctor treated well yet the patient died. (compound)
4. Though she has a car, she goes to school on foot. (complex)
Despite having a car she goes to school on foot. (simple)
She has a car yet she goes to school on foot. (compound)
5. Hitesh was intelligent but he was lazy. (compound)
In spite of being intelligent Hitesh was lazy. (simple)
Although Hitesh was intelligent, he was lazy. (complex)

Model - 2 (Cause and effect (కారణం- ఫలితం) తెలుపు clause లు.

Simple sentence	Complex sentence	Compound sentence
On account of/ Because of/being/due to/ owing to (prepositional phrases)	As/since/because (sub-ordinating clauses)	so/for (co-ordinating clauses)

Examples :-

1. Because of being lazy he is always late. (simple)
As he is lazy, he is always late. (complex)
He is lazy so he is always late. (compound)
2. Due to heavy rain the match was suspended. (simple)
Since it rained heavily the match was suspended. (complex)
It rained heavily so the match was suspended. (compound)
3. Jagan won in the elections because he promised Navaratnalu. (complex)
Jagan promised Navaratnalu so he won in the elections. (compound)
Because of promising Navaratnalu Jagan won in the elections. (simple)
4. As there was a strike they declared a holiday (complex)
They declared a holiday on account of a strike. (simple)
There was a strike so they declared a holiday. (compound)
5. Ramaiah cultivated very well so he got good crops. (compound)
Since Ramaiah cultivated very well he got good crops. (complex)
On account of cultivating very well, Ramaiah got good crops. (simple)
6. Sheena was suffering from dengue so she was absent. (compound)
Sheena was absent because she was suffering from dengue. (complex)
Owing to suffering from dengue Sheena was absent (simple)

Model - 3 : (Condition (షరతు) తెలుపు సందర్భంలో)

Simple Sentence	Complex Sentence	Compound Sentence
In case of/ in the event of	If/unless ↓ (if not)	And then (positive)
(prepositional phrases)	(subordinating conjunctions)	or/else (Negative) (co-ordinating conjunctions)

Examples :-

⇒ A-positive sentences

1. In case of preparing well, you can succeed in the test. (simple)
If you prepare well, you can succeed in the test. (complex)
Prepare well and then you can succeed in the test. (compound)
2. If you speak in English, people respect you. (complex)
In the event of speaking in English people respect you. (simple)
Speak in English and then people respect you (compound)
3. Respect others and then they will respect you. (compound)
In case of respecting others they will respect you. (simple)
If you respect others, they will respect you. (complex)

⇒ B - Negative Sentences

1. In case of not paying the fee you'll not be allowed for the test. (simple)
Unless you pay the fee, you'll not be allowed for the test. (complex)
 Pay the fee or you'll not be allowed for the test. (compound)
2. If you don't start early, you will miss the bus. (complex)
In the event of not starting early you will miss the bus. (simple)
 Start early or you will miss the bus. (compound)
3. Recharge your phone otherwise you can't make calls. (compound)
Unless you recharge your phone, you can't make calls. (complex)
In case of not recharging your phone, you can't make calls. (compound)

⇒ **Note:-** ఈ model లో 'not' ను జాగ్రత్తగా గమనించి అర్థం మారకుండా sentences ను transform చెయ్యాలి.

Model - 4 (వెంట వెంటనే జరుగు పనులు తెల్పుటకు)

Simple Sentence	Complex Sentence	Compound sentence
Soon after/ As soon as/ Immediately after (Adverbial Phrase)	and at once no sooner.....than/ (Subordinating linkers)	(Co-ordinating Linker)

Example :-

1. Soon after seeing her mother the baby stopped crying. (simple)
As soon as the baby saw her mother, it stopped crying. (complex)
 The baby saw her mother and at once stopped crying. (compound)
2. Immediately after having his dinner he went to bed. (simple)
No sooner did he have his dinner than he went to bed. (complex)
 He had his dinner and at once went to bed. (compound)
3. No sooner does the clock strike 6 than I wake up. (complex)
Soon after the clock striking 6 I wake up. (simple)
 The clock strikes 6 and at once I wake up. (compound)
4. As soon as I reach home, I take tea. (complex)
 I reach home and at once take tea. (compound)
Immediately after reaching home I take tea. (simple)
5. The ball hit the window and at once it broke. (compound)
Soon after the ball hitting the window broke. (simple)
No sooner did the ball hit the window than it broke. (complex)
6. The athlete received the baton and at once started racing. (compound)
As soon as the athlete received the baton, he started racing. (complex)
Immediately after receiving the baton, the athlete started racing. (simple)

Note :- No sooner..... than స్థానంలో hardly..... when లేక scarcely.... where లు కూడా వాడవచ్చు.

⇒ ఈ model లో no sooner తో sentence మొదలైనప్పుడు ప్రక్కనే helping verb రావాలి మరియు main clause ముందు 'than' వాడాలి. దీని వాడుక linkers లో, correction of sentences లో నేర్చుకున్నాం.

Model - 5 (అదనంగా మరొకటి అని చెప్పు సందర్భంలో)

Simple Sentence	Complex Sentence	Compound Sentence
Besides/In addition to	as well as	and/both and/not only....but also

Examples :-

- 1) In addition to English she teaches E.V.S. (simple)
She teaches not only English but also E.V.S. (compound)
She teaches English as well as E.V.S. (complex)
- 2) Besides having a bike Rakesh has a car. (simple)
Rakesh has not only a bike but also a car. (compound)
Rakesh has a bike as well as a car. (complex)
- 3) Himaja is beautiful as well as tall. (complex)
In addition to being beautiful Himaja is tall. (simple)
Himaja is not only beautiful but also tall. (compound)
- 4) Harish cut the fruit and ate it. (compound)
Harish cut as well as ate the fruit. (complex)
Besides cutting the fruit Harish ate it. (simple)
- 5) The teacher appreciated as well as rewarded Varun. (complex)
The teacher not only appreciated but also rewarded Varun. (compound)
In addition to appreciating the teacher rewarded Varun. (simple)
- 6) Vani as well as Rani teaches English. (complex)
Not only Vani but also Rani teaches English. (compound)
Besides Vani, Rani teaches English. (simple)

⇒ **Note:-** ఒక sentence లో besides, in addition to, even లు వచ్చినప్పుడు 'also' వాడరాదు. ఇది చాలా important

Ex:- Besides cricket he plays football also (×)

Besides cricket he plays football (✓)

Model - 6 (అతిగా ఉన్నదని చెప్పు సందర్భంలో)

Simple Sentence	Complex Sentence	Compound Sentence
.....too.....to	So.....that (not)	Very.....(and) so

Example :-

1. Lokesh is too weak to walk. (simple)
Lokesh is so weak that he can't walk. (complex)
Lokesh is very weak so he can't walk. (compound)
2. The milk is too hot to drink. (simple)
The milk is so hot that I can't drink it. (complex)

- The milk is very hot and so I can't drink it. (compound)
3. The wall is so high that you can't climb it. (complex)
- The wall is too high to climb ('it' ఇక్కడ వాడరాదు). (simple)
- The wall is very high and so you can't climb it, (compound)
4. The puzzle was so tricky that we couldn't solve it. (complex)
- The puzzle was too tricky to solve. (simple)
- The puzzle was very tricky so we couldn't solve it. (compound)
5. The problem is very easy so I can solve it. (compound)
- The problem is too easy to solve. (simple)
- The problem is so easy that I can solve it. (complex)
6. English is very easy and so we can learn it easily. (compound)
- English is too easy to learn easily. (simple)
- English is so easy that we can learn it easily. (complex)

Note:-

- ⇒ Adverb లుగా use చేసినప్పుడు very, so, too లు ఒకే అర్థాన్నిస్తాయి. అయితే వాటి combination లో వచ్చు conjunctionలు correct గా గుర్తుంచుకోవాలి. (too-to; so.....that; very.....so)

Model - 7 : (Model - 4 కి అనుబంధంగా; Model 4 లో రెండవ పని మొదటిది జరిగిన తక్షణమే జరుగుతుంది. ఈ model లో కొంచెం time gap ఉండవచ్చు) - వరుసగా జరుగు రెండు పనులను సూచించుటకు.

Simple Sentence	Complex Sentence	Compound Sentence
Having + V ₃ (Perfect participle) V ₁ ing (present participle)	When and/and then	

Examples :-

1. Having completed his homework Abhinay went to bed. (simple)
- When Abhinay completed his home work, he went to bed. (complex)
- Abhinay completed his home work and went to bed. (compound)
2. Hearing the bad news Swetha broke down. (simple)
- When Swetha heard the bad news, she broke down. (complex)
- Swetha heard the bad news and broke down. (compound)
3. When I went to Amaravathi, I met our C.M. (complex)
- Having gone to Amaravathi, I met our C.M. (simple)
- I went to Amaravathi, and met our C.M. (compound)
4. When the sun set, all the cattle returned home. (complex)
- The sun having set all the cattle returned home. (simple)
- The sun set and then all the cattle returned home. (compound)
5. Raju passed his degree and then joined B.Ed., (compound)
- Passing his degree Raju joined B.Ed., (simple)
- When Raju passed his degree, he joined B.Ed. (complex)

13. PHRASES - USES OF PHRASES

A phrase is a group of words without a finite verb, subject and a predicate which together form part of a sentence. (Subject, finite verb (tense ను సూచించే verb) మరియు predicate వంటివి కలిగి ఉండని పదాల సముదాయాన్నే phrase అని అంటారు).

- Eg :** 1. They are all my best friends.
2. You are so very kind.
3. He returned much too quickly.
4. Our house is located behind the old temple.
5. Next year, we will have been living here for 20 years.

పై sentencesలో underline చేయబడి ఉన్న group of words ను phrases గా గుర్తించవచ్చును. వీటిని క్లుప్తంగా పరిశీలించడం ద్వారా, ఒక phrase క్రింది లక్షణాలను కలిగి ఉంటుందని అర్థం చేసుకొనవచ్చును.

- A phrase** → is a group of words
(రెండు లేదా అంతకు మించిన పదాల సముదాయం)
→ has a particular meaning when used together.
(నిర్దిష్ట అర్థాన్ని కలిగి ఉంటుంది)
→ doesn't convey a complete idea.
(కానీ, పూర్తి భావనను తెలియజేయదు)
→ doesn't contain a subject, finite verb and a predicate
→ doesn't have a tense of its own.
(phrase కంటూ ఎటువంటి tense ఉండదు)

Uses of Phrases

Although there are many different types of phrases in English, each of them functions as any of the five main Parts of Speech (Noun, Verb, Adjective, Adverb and Preposition). (Phrases లో ఎన్నో రకాలు

ఉన్నప్పటికీనీ, అందులో ఒక్కొక్కటి ఏదేని అయిదు ప్రధాన Parts of Speech ల యొక్క విధులను నిర్వహిస్తుంది)

Types of phrases :

1. Noun phrase :

A phrase which acts as a noun is called **noun phrase**. A noun phrase can function as the subject of a verb, the object of a verb, the complement of a verb or the object of a preposition.

As the subject of a verb :

Subject	Verb
1. <u>One of my friends</u> <u>is</u> abroad.	
Noun phrase	
Subject	Verb
2. <u>Almost every student</u> <u>has</u> a mobile phone.	
Noun phrase	

As the object of a verb :

Verb	Object
1. I <u>bought</u> <u>a pair of new shoes</u> .	
	Noun phrase
Verb	Object
2. The chief guest <u>made</u> <u>an awe-inspiring speech</u>	
	Noun phrase

As the Complement of the verb :

Verb	Complement
1. India <u>is</u> <u>my country</u> .	
	Noun phrase
	Complement
2. My friend <u>is</u> <u>an excellent teacher of English</u> .	
	Noun phrase

As the object of a preposition :

Preposition	Object
1. Manoj belongs <u>to</u> <u>a wealthy family</u>	
	Noun phrase
Preposition	Object
2. He is fond <u>of</u> <u>delicious dishes</u> .	
	Noun phrase

2. Verb phrase :

A group of words which together act as a verb in a clause or sentence is called **verb phrase**.

Verb

Eg : 1. I am playing cricket.

Verb Phrase

Verb Phrase

2. They will be waiting for me

Verb

Verb

3. It has been raining since yesterday.

Verb Phrase

4. The case is being investigated by the police.

3. Adverb phrase :

A phrase which acts as an adverb describing a verb is called **adverb phrase**.

Verb

Eg : 1. The girl always speaks in a polite manner.

Adverb Phrase

Verb

2. Gopal runs very fast

Adverb Phrase

Verb

3. We elect our leaders once every five years.

Adverb Phrase

4. This time tomorrow, we will be celebrating

Adverb Phrase

Verb phrase

your birthday

4. Adjective phrase :

A phrase which functions as an adjective is called **adjective phrase**. This phrase qualifies a noun or pronoun.

Noun Phrase

Eg : 1. My father is very kind and honest.

Adjective Phrase

Noun

2. Santhi is very rich and beautiful

Adjective Phrase

Noun phrase

3. Your performance is exceptionally wonderful

Adjective Phrase

5. Prepositional phrase :

A phrase that functions as a preposition is called **prepositional phrase**.

Eg : 1. Please look at this picture.

Prepositional phrase

2. Let's go to a nice restaurant

Prepositional phrase

3. The bird flew out of the cage

Prepositional phrase

6. Gerund phrase :

A phrase which consists of a gerund (V + ing acting as a noun) and functions as the subject or object of a verb in a sentence is called **gerund phrase**.

Basically, all gerund phrases are noun phrases. (Gerund అనగా present participle form (V + ing)లో ఉంటూ noun గా act చేసే word అని అర్థం. మరి, ఒక noun phrase కౌన్సి group of words (అందులో gerund ఒకటి తప్పనిసరి)తో ఉంటూ sentence లోని verb కు subject గా లేదా object గా వ్యవహరిస్తుంది. కాబట్టి gerund phrases ను noun phrases గా consider చేస్తారు.

Subject

Eg : 1. Driving a car is an easy job.

Verb

Gerund phrase ('driving' is a gerund)

Object

2. I like playing chess

Verb Gerund

3. My hobbies are watching T.V and

Verb Complement

listening to music

7. Appositive phrase :

Appositive phrase is a noun phrase used to rename a noun right beside it.

It can be identified with its commas that separate this phrase from the other part of the sentence. Appositive phrases are also regarded as noun phrases.

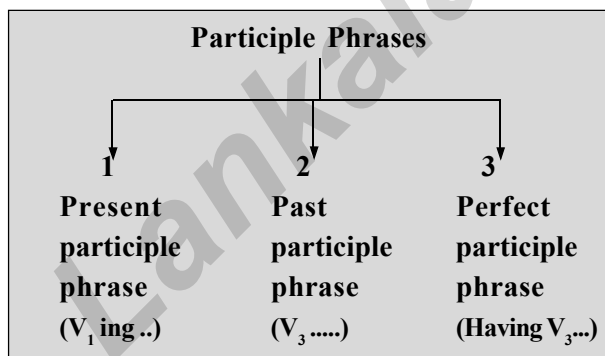
- renames
- Eg : 1. Sarojini Naidu, the Nightingale of India,
was a great poet besides being a political
activist
2. Mahatma Gandhi, the Father of the Nation,
was born in Gujarat. **Appositive phrase**
3. Ajay, one of my classmates, speaks many
languages.

8. Infinitive phrase :

A phrase which begins with the preposition 'to' followed by the base form of the verb (V_1) is called infinitive phrase.

- Eg : 1. I want to go home
infinitive phrase
2. She would like to ask you a few questions.
infinitive phrase
3. What are you going to do now ?
infinitive phrase

పైన పేర్కొన్న 8 రకాల Phrases తో పాటు Participle phrases అనే మరో 3 రకాల phrases కలవు. ఇవి Verbs యొక్క వివిధ రూపాల నుండి ఏర్పడడం ద్వారా వీటిని Participle phrases గా వ్యవహరిస్తారు.

i) Present Participle phrase :

A phrase which begins with a present participle ($V+ing$) is called present participle phrase.

- Eg : 1. I saw her crossing the road.
2. He stood there waiting for me.
3. There is a man standing at the gate.

Note : Gerund phrase మరియు Present participle phrase రెండునూ ఒకేలా కనిపించవచ్చు. కానీ, వీటి మధ్య చాలా తేడా ఉందని అభ్యర్థులు గమనించాలి. Gerund phrase ఒక noun phrase వలె act చేస్తూ Verb కు subject గా, object గా లేదా complement గా వ్యవహరిస్తే present participle phrase ఒక non-finite action ను denote చేస్తుంది.

Eg : I love swimming in a river.

Gerund phrase

పై gerund phrase లో action లేదని, ఇది కేవలం verb కు object గా వ్యవహరించే ఒక noun phrase అని గమనించాలి.

I saw him swimming in a river

Present participle phrase

పై present participle phrase లో non-finite action ఉంది. ఈ phrase ఒక noun phrase కాదని గమనించాలి. ఎందుకంటే verb కు subject గా కానీ, object గా కానీ లేదా complement గా కానీ ఈ phrase వ్యవహరించడం లేదు.

ii) Past Participle phrase :

A phrase which begins with a past participle (V_3) is called past participle phrase.

- Eg : 1. The police found a building
damaged in the firing.
Past Participle phrase
2. This is the mobile stolen by my friend.
Past Participle phrase
3. Discouraged by his words, he withdrew his
Past Participle phrase
attempt to go to the USA.

iii) Perfect Participle phrase :

A phrase which begins with the structure "having+ V_3 " is called perfect participle phrase.

- Eg : 1. Having had my lunch, I resumed my work
Perfect Participle phrase
2. Having delivered his message, he left the meeting
Perfect participle phrase
3. Having seen the movie, we went to a restaurant.
Perfect participle phrase

14. COMPOSITION-LETTER WRITING - PRECIS WRITING

- ★ 'The use of language, in speech or writing in order to produce meaning is called discourse'. (అర్థవంతమైన భాషా వాడుకను Discourse అంటారు)
- ★ If language is produced through speech it's called oral/spoken discourse. If we write and produce language it's called written/graphic discourse.
- ★ Discourse అనేది ఎంత చిన్నదైనా (ఒకే phrase/clause/sentence) కావచ్చు లేదా ఒక పెద్ద ఉపన్యాసం లేదా essay అంతైనా కావచ్చు. అంటే size ముఖ్యం కాదు only 'production of language' matters.
- ★ ELT (English Language Teaching) లో 4 ముఖ్య విభాగాలలో Discourse Construction కూడా ఒకటి. ఆ 4 విభాగాలు.

1. Vocabulary
2. Grammar
3. Phonology (Phonetics)
4. Discourse

- ★ ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే Discourse = Creative Speaking/Writing అని అర్థం. అంటే పిల్లవాడు తన సొంత మాటల్లో కొంత వ్రాయడం లేదా మాట్లాడటం (writing/speaking).
- ★ Discourse ఆధారంగానే ఒక Teaching Methodology CCE కన్నా ముందు వాడుకలో ఉండేది. దాని పేరు D.O.P అంటే "Discourse Oriented Pedagogy". అంటే ప్రతి క్లాస్ చివరి కొద్ది నిమిషాలు పిల్లవాళ్ళు (students) చేత ఆ క్లాస్ లో చెప్పిన lesson/topic పై కొంత రాయటం లేదా మాట్లాడించటం చేయించే బోధనాపద్ధతి. Students lessons విని Question Answers నేర్చుకొని పరీక్షలో రాయటం ద్వారా భాషరాదు. అలా చదివి రాయటాన్ని Discourse అనరు. తన సొంత మాటల్లో (Creative గా) పిల్లవాడు language produce చేసేలా teacher ప్రేరేపించాలి (motivation)

Types of Discourse :

- ★ 'An expression of thought through language' అని నిర్వచించబడే discourse లో అనేక రకాలు ఉన్నాయి. అవి :

1. Letter writing
2. Diary writing
3. Conversation
4. Biographical sketch, Autobiographical sketch
5. Report writing
6. Speech making (elocution)
7. Script writing (skits/dramas)
8. Description
9. Narration
10. Poem writing
11. Essay writing
12. Paragraph writing
13. Argumentative paragraph
14. Group discussion
15. Debate
16. Giving/following instructions అనేవి ముఖ్యమైన discourse లు. వీటిని వాడటం ద్వారా students creative writers/speakers అవుతారు.

1. LETTER WRITING

- ★ Letter writing comes under written discourse/communication.
- ★ The one who writes a letter is called 'Addresser'/'communicator' and who receives a letter is called 'addressee'/'communiquee'/'receiver'.
- ★ ఎవరు ఎవరికి letter వ్రాస్తున్నారు అనే దాన్ని బట్టి letters 2 రకాలు.

1. Informal Letters	2. Formal Letters
• Written to family members, friends and relatives	• Written to officers, traders, employers, etc.
• Casual and friendly in tone	• Serious and professional in tone
• Informal, slang language is used	• Formal, polite language is used
• No fixed pattern is required	• Written in a stipulated format
• It's a personal communication	• It's a professional communication
• Subjective (స్వీయ) in nature	• Objective in nature
• It can have mistakes/errors	• It should be error free (from spellings & grammar)
• These are written in first, second and third persons	• These are written in third person
• Active voice & Imperative Sentences are used in it	• Statements & Passive voice are used in it
• Sentences are short & simple even phrases can be used	• Long and complex sentences are used and straight forward on the purpose
• Size of the letter can be small or large	• Size should be concise no irrelevant matter should be written
• Contractions & Idioms, abbreviations can be used	• Full forms are to be used
• These are also called personal letters	• There are two types 1. Official Letters 2. Business Letters

Parts & Format of letters

- ★ Letters లో 5 parts ఉంటాయి.

- A - Heading
B - Salutation
C - Body of the Letter
D - Subscription/closing
E - Superscription

A - Heading

- ★ ఇది కుడిచేతివైపు పైభాగాన వ్రాయబడుతుంది. ఇందులో
1. Writer యొక్క place (ప్రక్కనే comma (,))
 2. Date లు వ్రాయాలి.
- ★ Personal letter లో date ఎలా అయినా వ్రాయవచ్చు (01/10/19 లేక 01-10-19 etc.)

- ★ Formal Letter లో మాత్రం ఇలా వ్రాయాలి.

1st Oct. 2020
2nd Nov. 2020
3rd Dec. 2020 etc
Date ప్రక్కనే full stop (.) ఉంచాలి.

Note:-

- ★ Formal letters లో place, date వ్రాసిన పిమ్మట ఎడమ border లో ముందుగా From (writer's address) తర్వాత 1 లైన్ gap ఇచ్చి To (receiver's address) రాయాలి. From మరియు To లను underline చేయరాదు. వాటిప్రక్కన Punctuation వాడరాదు. కానీ address లలో మాత్రం అన్నింటి తర్వాత comma (,) పెట్టి చివర full stop (.) use చెయ్యాలి.

Eg:-

From
H.No. 3-811-3,
Rajeev Nagar,
Trunk Road,
Vijayawada.
To
The Manager,
ABC Company,
Hyderabad.

To అను భాగాన్ని From అను భాగం క్రింద ఒక line gap తో వ్రాయెచ్చు లేదా దాని ఎదురుగా కుడిచేతి వైపు వ్రాయెచ్చు. From లో వ్యక్తి పేరువ్రాయాలి. To లో మాత్రం Designation రాయాలి.

Nellore,
11th Feb, 2019.

From	To
R. Harinath,	The Superintendent,
D.N : 11/283-A,	XYZ Hospitals,
Dhanalakshmipuram,	Indira Nagar,
Nellore.	Vijayawada.

Informal Letters లో From, To లు వ్రాయరాదు

Informal Letter Salutations	Formal Letter Salutations
1. Dear <u>father</u>, 2. My dear <u>friend</u>, 3. Hai <u>brother</u>, 4. Hello <u>sister</u>, 5. Dear <u>Vineeth</u> (name of the person) ఇలా ఏవైనా use చేస్తారు. 1,2,5, లు ఎక్కువగా వాడుతారు.	Madam, Sir, Dear sir, Dear Madam, 'Respected Sir/Madam' అనేది వాడరాదు Dear Mr. అని కూడా వాడొచ్చు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ name వ్రాయరాదు

B. Salutation:-

- ★ ఇది Greeting వ్రాసే వ్యక్తికి, receivers మధ్య relation ని బట్టి ఉంటుంది.
- ★ Salutation ప్రక్కన comma (,) తప్పనిసరి.

C. Body of the Letter (అనలు విషయం) - సాధారణంగా ఇందులో మూడు paragraph లు ఉండాలి. Salutation క్రింద ఒక line gap ఇచ్చి Body of the letter వ్రాస్తాం.

- ★ Formal letter లో salutation మరియు body of the letter లకు మధ్యన subject మరియు reference అను రెండు భాగాలు ఉంటాయి. ఇవి compulsory కాదు కానీ officials కు job applications కు ఎక్కువగా use చేస్తారు. (Reference అవసరమైతేనే వ్రాయాలి)

Subject :-

- ★ The purpose of the letter (ఎందుకు వ్రాస్తున్నాం?) ను తెలుపుతుంది. ఇది precise (సంక్షిప్తం)గా ఉండాలి.

Reference :-

- ★ దేని ఆధారంగా letter వ్రాస్తున్నామో చెప్తుంది.

Examples :-

Dear Sir,

Sub : Application for the post of a salesman - Reg.

Ref : Your advertisement in The Hindu dated 11th Oct 2019

- ★ Informal letter లో body of the letter మొదటి paragraph యొక్క మొదటి గురించి కాగా formal letters లో మొదటి paragraph 'purpose of the letter' (ఎందుకు వ్రాస్తున్నామో?) ను గూర్చి రాస్తాం.
- ★ రెండవ paragraph లో actual matter (చెప్పాలనుకున్న విషయం) ను రాస్తాం.
- ★ మూడవ paragraph formal letters లో further consequences (తర్వాత పరిణామాలు - తీసుకోవాల్సిన చర్యలు) గూర్చి కూడా informal letters లో అయితే conveying regards తెలుపుతూ వ్రాస్తాం.
- ★ Body of the letter 'leave taking' తో ముగుస్తుంది.
Thanking you Sir/Madam,

Thank you

(Awaiting your reply/looking forward to, In anticipation of your favourable action. Hope you'll help me) అనే మాటలు thanking ముందు వాడుతాం.

- ★ Letter మొత్తానికి Body of the letter గుండె (Heart) వంటిది. దీనిని క్లుప్తంగా (clear & precise) వ్రాయాలి.

D- Subscription

- ★ Writer యొక్క పేరు/సంతకం ఉంటాయి.

Informal Subscriptions	Formal Subscriptions
Yours lovingly, Your loving <u>friend</u> , Lovingly yours, Yours affectionately, Yours ever, Ever yours Your affectionate <u>son</u> etc.	Yours sincerely, [employer/superior officers కు] Yours faithfully, Yours truly, (editor, business letters కి) 'yours obediently' అని వ్రాయకూడదు. ఆ వాడకం ఇప్పుడు లేదు.

- ★ 'your's' అని రాదుకూడదు (Apostrophe ఉంచరాదు) పై subscription ప్రక్కన comma (,) ఉంచి, దానిక్రింద signature చేసి, దాని ప్రక్కన fullstop (.) ఉంచాలి.

- ★ Subscription 'Body of the letter' క్రింద వక్కు కుడిచేతివైపు రాయాలి.

Superscription : (Address on the envelop)

- ★ Envelop వెనుకవైపు To address వ్రాయాలి. To అని రాసి క్రింద full address pincode తో సహా రాయాలి. చివర full stop (.) దానిపై అన్నింటికీ comma (,) ఉంచాలి.

Examples for Informal Letters

1. Invitations
2. Congratulating/Appreciation letters
3. Enquiring health condition of someone
4. Apologizing letter
5. Wishing (All the best) etc

Example for formal letters

1. Job application
2. Leave letter
3. Complaint letters
4. Letter to Editor
5. Placing an order for items
6. Circulars/memos etc.

Note :

- ★ ఇటీవల letter format లో విప్లవాత్మక మార్పులు వచ్చాయి. Block format అని పిలువబడే నూతన format లో అన్నీ భాగాలు (5 parts) ఎడమచేతివైపు margin నుండి మొదలుపెట్టి, punctuation marks వాడకుండా

వ్రాస్తున్నారు. అయితే DSC స్థాయిలో మాత్రం ప్రశ్నలు Traditional Letter Format పైనే ఉంటున్నాయి.

- ★ Letter Writing లో Punctuation అత్యంత కీలకం.

2. DIARY ENTRY

(a written discourse)

- ★ A diary is a personal record or document of a person's daily memories of joys, sorrows, thrills, wonders, achievements, failures, meeting new people etc. It keeps one's past alive.
- ★ It's written by oneself and for oneself (ఒకరిచే ఆ ఒకరికోసం వ్రాయబడును)
- ★ It's written at the end of each day and we need a new diary every year. It's a regular activity. It's an offense to read others' diary (It's private & Personal.)
- ★ Diary Entry is made in first person narrative and it's subjective in nature.
- ★ It's full of emotions and excitements (thoughts & feelings)
- ★ A diary reflects the mood of the writer
- ★ A diary begins with date and ends with a signature.
- ★ It's an honest and candid record as nobody reads it and one should be true to oneself.

- ★ No formal language is required. The writer can use his own words, short terms or code language also.

Tips for Diary Entry (విద్యార్థులకు Diary Entry నేర్పుటకు)

1. Date the entry as it goes on for a long period of life.
2. Pick a topic (రోజులో ఎదురైన అనుభవాలను topic వారిగా heading పెట్టి రాయటం నేర్పాలి)
3. Write Naturally మనం రాసేది మన కోసమే కాబట్టి సహజంగా నిజాయితీగా ఉండేలా రాయాలి.
4. Be truthful/honest. Diary లో అబద్ధాలు రాయకూడదు అలా చేస్తే మనల్ని మనమే మోసం చేసుకున్నట్లు.
5. Be friendly and make it a habit. భాష నీతో సువ్వు మాట్లాడుకున్నట్లు ఉండాలి. అలవాటుగా రాయాలి.
6. Re-read your entry (వ్రాయటం అయిన తర్వాత ఒకసారి చదవాలి. ఇంకేమైనా మరచి ఉంటే రాయాలి అలాగే Reflect చేసుకోవాలి. ఎప్పుడైనా ఒంటరితనం (lonely) అనిపిస్తే మీదైరిని ఒకసారి తిరగేయండి.)

3. REPORT WRITING

- a written discourse

- ★ It's a record of an event, accident, theft. etc, to be published in a newspaper or in school magazine.
- ★ (ఒక కార్యక్రమాన్ని, ప్రమాదాన్ని, దొంగతనాన్ని మొదలగు వాటి యొక్క report. దీన్ని newspaper లేదా school magazine లో ప్రచురిస్తారు.)
- ★ It's the first hand information by the one who witnesses it closely from beginning to the end. (మొదటి నుండి చివరి వరకు చూసిన వ్యక్తిచే రాయబడ్డ వాస్తవ సమాచారం)
- ★ It's objective (Impersonal) and honest (వ్యక్తిగతం కాదు యదార్థం)
- ★ Reported speech is used and written in formal language.
- ★ Starts with a heading and answers the below questions.

- A - What happened ?
B - Where it happened ?
C - How it happened ?
D - Why it happened ?
E - Who were involved/affected ?
F - What are the consequences ? etc

- ★ It's written in third person narration.
- ★ It presents facts and figures truly.
- ★ It is meant for public reading.
- ★ Mostly past tense is used as it reports the past events
- ★ It should be simple, spontaneous, graphic and factual.
- ★ There's no scope for fiction or guess work. The writer is liable for legal action if the false information is reported.
- ★ Date and place are written just below the heading of the report.

4. DESCRIPTION (వర్ణించుట)

- ★ It's one of the major discourses to be implemented in the classroom. It's a written as well as spoken discourse.
- ★ Description లలో అనేక రకాలున్నాయి.

1. Describing a person
2. Describing a place
3. Describing an incident
4. Describing a thing etc.

Note:-

- ★ Description లో adjectives, adverbs ను విరివిగా use చేస్తాం.
- ★ Describing a person can be a part of 'profile', 'a case study' or a 'biographical sketch'.
- ★ Describing a place can be called a 'Travelogue'.
Describing an incident/programme becomes a 'Report'.
- ★ Describing a thing/tool is called a 'Manual'
- ★ Describing a process becomes a 'Recipe'

1. Describing a person depends on who the person is. whether a freedom fighter/political leader/actor/player etc.

→First physical features, then social status, later achievements, after that his/her contribution to society and finally the writer's personal impressions are to be written. ఇది present tense లో ఉంటుంది.

2. Describing a place లో the geographical location what is the place famous for (ఎందుకు ప్రసిద్ధి), culture and traditions followed (నంస్కృతీ సంప్రదాయాలు), worth seeing sites (చూడదగ్గ ప్రదేశాలు) వంటివి వర్ణించాలి.
3. Describing an event = narration ఎలా చెయ్యాలి మనం report writing లో నేర్చుకున్నాం. ఇది past tense లో ఉంటుంది.
4. Describing a thing అనేది వస్తువు ఎందుకు తయారు చేయబడింది, దానిలో ముఖ్య భాగాలు, వాడుకలో తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తల గురించి ఉంటుంది.
5. Describing a process అనేది sequence/order of things ను సూచిస్తుంది. Step by step ఎలా చెయ్యాలి linkers ను ఉపయోగించి వ్రాయాలి (firstly, secondly, after that, next etc).

5. STORY WRITING/HINTS DEVELOPMENT

- ★ It's a major discourse wherein narration and description are extensively used. It's a written discourse.
 - ★ It's a narration of a series of actions with a good beginning, middle and end.
 - ★ An element of suspense creates more interest among readers.
 - ★ A story needs a catchy title and most of the stories give an underlying message (moral)
- In Exam point of view (protagonist = hero) (antagonist = villain)**
- ★ Some hints are given to students - so it comes under controlled writing. Most of the content is readily available in the hints.

- ★ We use past tense most of the times. Sometimes, we can narrate in present tense as well. But remember we should use only one tense (including its subtenses) throughout the story (story మొత్తం ఒకే tense లో ఉండాలి).
- ★ However, in the middle of a story, Direct Speech is used to present the dialogues of characters. It's in present tense though the entire story is in the past (కథ మధ్యలో Dialogues direct speech లో ఉన్నప్పుడు కథంతా past tense లో ఉన్నా Dialogues present లో ఉండొచ్చు).
- ★ కథ ఎవరి ద్వారా (ఎవరి కోణంలో) చెప్పబడుతో వారిని narrator అనీ, కథ వ్రాసిన వారిని writer లేదా author అనీ అంటారు. ఒక్కోసారి author కోణం నుండి కథ చెబుతారు. అప్పుడు author, narrator ఒక్కరే.
- ★ కథలో linkers, paragraph division, suspense చాలా ముఖ్యం
- ★ కథలో
 1. Plot (కథలోని సన్నివేశాల అమరిక)
 2. Character (పాత్రలు)
 3. Setting (కథ జరిగే ప్రదేశం, కాలం)
 4. Dialogues (సంభాషణలు) అనే ముఖ్య భాగాలు ఉంటాయి.

6. BIOGRAPHICAL SKETCH

- ★ It's a minor discourse that comes under description.
- ★ Biographical sketch is a brief fact presentation of a great person. It's not as lengthy as a biography which is a book size. It's a written discourse.

Biography (జీవిత చరిత్ర)	Autobiography (స్వీయచరిత్ర)
• Life story of an eminent person written by someone who is closely associated to him/her • It's objective in nature • Written in third person narration. • Data is collected by talking to the person his family and friends. Also by reading about him.	• Life history of a great person written by himself/herself (ఒక వ్యక్తి తన జీవితకథను తనేవ్రాయడం) • It's subjective in nature • Written in first person narration • No need to collect data as the person himself writes his own story. But is recollected from past experiences.

- ★ Classroom లో biography నేర్పలేము. biographical sketch మాత్రమే. ఇది 1 లేదా 2 పేజీలలో పూర్తి చెయ్యచ్చు. **Biographical Sketch తో**

1. Birth & Education
2. Professional Achievements
3. Greatness of the person & his contribution to community
4. Awards & Rewards
5. His/her influence on others వంటి విషయాలను ఒక్కో paragraph గా వ్రాస్తాము.

- ★ ఇందులో names, places, dates, qualifications వంటి statistical data (facts and figures) ఉండాలి. మొదటి line లో ఆ వ్యక్తి ఏ రంగంలో ప్రసిద్ధుడో పేర్కొని, తర్వాత పట్టుక, education గూర్చి వ్రాయాలి.

7. SPEECH SCRIPT

(a written discourse for oral presentation)

- ★ Making a speech is a major discourse that is a part of oral communication.
- ★ Preparing a speech script (writing) is the key for public speaking.
- ★ Speech begins with wishing the guests and other audience. So, the first paragraph focuses on greeting listeners and introducing the topic (in present tense).
- ★ Good language is key to speech (formal language to be used)
- ★ We should follow 'Topic sentence and supporting sentence' to make an effective speech (ముఖ్యమైన point దాన్ని support చేసే examples చెబుతూపోవాలి)
- ★ Avoid Repetition
- ★ Use Quotations & Sayings
- ★ Rhetorical Questions అడగటం ద్వారా ప్రేక్షకుల్ని involve చేయవచ్చు.
- ★ Emotional language use చేస్తూ మధ్యమధ్యలో pitch change చేస్తూ (voice modulation) audience ను impress చెయ్యచ్చు.
- ★ Speech ఇచ్చేటప్పుడు Eye contact చాలా ముఖ్యం. listeners ను direct గా address చెయ్యాలి.
- ★ Body language (gestures, signs, hand movements etc.) speech ఇవ్వటంలో key role పోషిస్తుంది.
- ★ Availability of time (మనకు కేటాయించిన time) ను దృష్టిలో ఉంచుకుని speech length (duration) ఉండేలా చూసుకోవాలి.

- ★ Speech script రాయటానికి అనేక books మరియు online source లు refer చేయాలి.

- ★ Beginning ఎంతముఖ్యమో, సరైన conclusion అంతకన్నా ముఖ్యం. Conclusion లో ఇప్పటివరకు చెప్పిన విషయం పట్ల మన భావాలు/అభిప్రాయం చెబుతూ వీలైతే ఒక మంచి message (సందేశం) ఇవ్వగలగాలి.
- ★ మన speech ఎవర్నీ గాయపరిచేలా (Hurt) ఉండరాదు. ఎవరి విశ్వాసాలను, ఆచారాలను, నమ్మకాలనూ మనం అగౌరవపరచరాదు.

8. CONVERSATION/DIALOGUE WRITING

- ★ It's a major discourse under oral communication.
- ★ It is a discreet (విచక్షణ గల) discourse.
- ★ Conversation లో కనీసం 5 నుండి 10 exchanges ఉండాలి.
- ★ ఇచ్చిన topic పైనే focus చేస్తూ frank గా మాట్లాడగలగాలి.
- ★ Beginning లో greeting/wish తో మొదలెట్టి తర్వాత main topic లోకి వెళ్ళాలి.
- ★ It's subjective in nature.
- ★ Dialogues should be simple and straight to the point.
- ★ Voice has to be intelligible (అర్థమయ్యేంత స్పష్టంగా) Pitch and tone should suit the context (సందర్భానుసారంగా)
- ★ Stress and intonation along with accurate pronunciation is required.
- ★ Don't make lengthy dialogues.
- ★ Questions are to be framed carefully because they are key in conversation.
- ★ Polite terms of social norms are very important (sorry, thank you, glad to meet you, It's my pleasure, etc).
- ★ Linkers usage చాలా ముఖ్యం. అప్పుడే speech లో cohesion & coherence సాధ్యమౌతాయి. (well, obviously, of course, finally, etc).
- ★ 'Greetings & wishes' అనే topic లో ఇచ్చిన expressions ఒకసారి నేర్చుకుంటే ఏ సందర్భంలో ఎలాంటి dialogues వాడాలో అర్థమవుతుంది.

Ex:-

- ★ ఎవరైనా "How are you ?" అంటే "I'm fine, thank you" అనీ, "How do you do ?" అన్నప్పుడు "How do you do ?" అని పలకరించాలి. ఇవి conversation లో correct గా use చెయ్యాలి.

- ★ Conversation కు Conclusion apt గా ఉండాలి.

Ex:- 'Ok, see you later', 'meet you later' లాంటి dialogues తో.

15. COMPREHENSION

PREVIOUS TET&DSC PASSAGES

Read the passage and choose the correct answer to the question given after.

Horses have close to 360 degree all-round vision. The only place they cannot see is directly behind or right in front of them, which is why it's dangerous to stand behind a horse. The horse riders cover their horse's eyes with blinkers.

- ♦ **The horse riders cover their horse's eyes with blinkers so that the horses (4)**

1. can see what is behind.
2. can move faster.
3. can carry heavy loads.
4. can focus only to the road ahead.

A library inspires the students to develop the habit of reading books. The reading room provides an atmosphere where every man wants to read the books.

- ♦ **We can develop our reading habit; (1)**

1. by visiting a library frequently.
2. by watching TV serials.
3. by visiting our friends' houses.
4. by meeting people in various places.

Read the passage and choose the correct answer to the question given after.

Tagore's early contact with nature helped him acquire the serenity of mood that distinguished him all his life. It was in his garden that he came to understand the principle of harmony that was at work throughout the universe.

- ♦ **Tagore was a distinguished man because of;**

- 1) His love for nature (4)
- 2) His writing about nature
- 3) His knowledge about nature
- 4) His serenity of mood acquired from nature

Read the passage and choose the correct answer to the question given after.

Bunny was a rabbit and it was always in the company of animals. One day he heard a pack of hunting dogs and was afraid of them. He asked the bear, the monkey, the zebra for help but could not get.

- ♦ **Bunny asked the monkey for help because;**

- 1) It was a rabbit (4)
- 2) It lived in a forest
- 3) It did not get help from the tiger
- 4) It may be killed by hunting dogs.

Read the passage and choose the correct answer to the question given after.

A horse is able to sleep standing up as he is able to lock his leg muscles so that he doesn't fall while sleeping. Nor do all horses in the same field ever lie down at once-one animal always stands on "look out" duty.

- ♦ **The horse locks his leg muscles while standing in order to; (3)**

1. escape from the enemies
2. look out on duty
3. prevent from falling while sleeping.
4. search for fodder

Read the passage and choose the correct answer to the question given after.'

A library not only spreads knowledge but also preserves it. We can know about the past civilization and culture from the books which are kept in a library. Preservation of knowledge is essential for the progress of the country.

♦ **People come to know about the past civilization through** (3)

1. the present weather
2. the present culture
3. the books preserved in a library
4. the progress of the country

Read the passage and choose the correct answer to the question given after.

Nicholas learnt to make strong kites modeled on the Japanese kites, Rokkaku that could endure harsh winds. A novice in his chosen field, set out to train himself.

♦ **The purpose of Nicholas to make strong kites on the model of "Rokkaku" was :**

1. to train himself how to fly kites (2)
2. to withstand harsh winds
3. to create history in the field of kite flying
4. to take them to Japan

Read the passage and choose the correct answer to the question given after.

Once there was a cat in a mill. It used to hunt rats every night. One day all the rats assembled when the cat was away. 'The cat is very smart. It walks very soft. We could not find him until he jumps on us,' said an old rat.

♦ **The rats could not find the cat until it jumps on them because:** (4)

1. it lived in a mill
2. it hunts every night
3. the rats don't assemble and listen to
4. it walks very soft

Read the passage and choose the correct answer to the question given after.

As a teenager, Nicholas had two passions, photography and kite flying. During a trip to India to make a photo report on kite making, he learnt about the unique style of photography.

♦ **Nicholas was on a trip to India because**

1. he was a teenager (3)
2. he wanted to know more about India
3. he wanted to make a photo report on kite making
4. he wanted to fly kites in India

Read the passage and choose the correct answer to the question given after.

There are many uses of libraries. A library spreads knowledge. The poor students who cannot afford to purchase books, can make the best use of a library. They can borrow books and gather knowledge.

♦ **The poor students who cannot afford to purchase book, gather knowledge by :**

1. spreading knowledge (2)
2. borrowing books from the library
3. not making use of a library
4. meeting his family members

Read the passage and choose the correct answer to the question given after.

Socrates was a funny-looking man with a high, bald, domeshaped head, a face very small in comparison, a round upturned nose and a long way beard that didn't seem to belong to such a perky face. His ugliness was a standing joke among his friends.

- ♦ Socrates' appearance was : (4)

1. gloomy and miserable
2. delightful
3. handsome
4. a sense of joy to the people

EXPLANATION :- Comic face

Read the passage and choose the correct answer to the question given after.

The people of the town were staring at the sight of two swans carrying a turtle in the sky. "Look at that! This is a rare sight that two birds are carrying a turtle with the help of a stick," they shouted in admiration.

- ♦ The people of the town shouted in admiration because : (4)

1. they saw two swans carrying turtles in the sky.
2. they lived in the town.
3. the turtle was carrying two swans in the sky.
4. they saw two swans carrying a turtle with the help of a stick.

Read the passage and choose the correct answer to the question given after.

The benefit of the study of history covers the broad range of human experience. War and peace, which are a part of history, are certainly covered as national and international affairs. Human nature is an important part of history: emotions like passion, greed and insecurity have influenced the shaping of world affairs.

- ♦ The following influences the world affairs. (2)
1. Human emotions
 2. The study of history
 3. The historians
 4. The human experience

Read the passage and choose the correct answer to the question given after.

Psychology is the study of human behavior of how people behave and why they behave in just the way they do. Its chief purpose is to know more about human nature and human activity.

- ♦ The study of psychology helps us to understand : (3)

1. human body
2. human evolution
3. human nature
4. human culture

COMPREHENSION PASSAGES

Read the following passages and choose the correct answers to the questions that follow.

1. Plato is the earliest important educational thinker, and education is an essential element in "The Republic" (his most important work on philosophy and political theory, written around 360 B.C.). In it, he advocates some rather extreme methods: removing children from their mothers' care and raising them as wards of the state, and differentiating children suitable to the various castes, the highest receiving the most education, so that they could act as guardians of the city and care for the less able. He believed that education should be holistic, including facts, skills, physical discipline, music and art. Plato believed that talent and intelligence is not distributed genetically and thus is be found in children born to all classes, although his proposed system of selective public education for an educated minority of the population does not really follow a democratic model.

1. What is the title of the book written by Plato?
 - A. The Reunion
 - B. The Resolution
 - C. The Revolution
 - D. The Republic

2. Which of the following extreme methods that Plato doesn't advocate?

- A. removing children from their mother's care.
- B. raising them as wards of the state.
- C. offering the most education to the children of low castes.
- D. differentiating children on the basis of their castes.

3. According to Plato Education should include

- A. skills B. music
- C. art D. all of the above

4. Pick the word from the passages which means recommend.

- A. advocates B. raising
- C. beloved D. distributed

Key : 1.D, 2.C,3.D, 4.A

2. Unfortunately, the Indian education system at present is jay-walking. In spite of being home for great philosophies on education, the system is failing to pick up messages from the subtle frequencies of great philosophers.

Our divine poet, Rabindranath Tagore was born during a period of strife in pre-independence India. He stood for the development of a free mind, free knowledge and a free nation. Even as a young boy he could sense that school was nothing but a dead routine and lifeless. He regarded schools as mills of rote learning with no freedom for creativity. Schooling almost had no influence in his life. According to him, the primary objective of education was to enable the preservation of the perfect symphony between one's life and the world outside.

1. What's the meaning of the expression 'jay-walking'?

- A. functioning illegally
- B. functioning improperly
- C. functioning appropriately
- D. functioning steadily

2. What did NOT Tagore support?

- A. a free mind
- B. free knowledge
- C. a free nation
- D. free ethics

3. The main goal of education according to Tagore was?

- A. to have symphony between one's life and the world outside.
- B. to preserve the perfect symphony between one's life and one's friends .
- C. to preserve one's life in the outside world.
- D. to achieve one's symphony in the outside world.

4. Young Tagore considered schools as:

- A. mills for creativity
- B. mills for freedom
- C. mills of rote learning
- D. mills of routine learning

5. Which thing didn't help Tagore to grow great in life?

- A. freedom B. education
- C. schools D. mills

Key : 1.B, 2.D, 3.A, 4.C, 5.C

3. The Commonwealth of Nations, generally known simply as the Commonwealth, is a political association of 53 member states, nearly all of them former territories of the British Empire. The chief institutions of the organisation are the Commonwealth Secretariat, which focuses on inter-governmental aspects, and the Commonwealth Foundation, which focuses on non-governmental relations between member states.

1. The word Commonwealth means;

- A. countries having common borders
- B. states trading with one another
- C. groups of states that are politically linked with one another
- D. countries having wealth in common

2. The most common quality among Commonwealth nations is _____
 A. All of them are poor countries
 B. All are rich countries
 C. They all are in one continent
 D. All were once colonized by the British
3. The organization that takes care of the informal relations among Commonwealth nations is _____
 A. UNO
 B. the Commonwealth Foundation
 C. the Commonwealth Secretariat
 D. The Commonwealth club
4. Identify the word that means 'land/s that is/are under the control of a particular country or ruler'
 A. empire B. territories
 C. states D. organization

Key : 1.C 2.D. 3.B. 4.B

4. Mosquitoes are one of the deadliest animals in the world. Their ability to carry and spread disease to humans causes millions of deaths every year. In 2015 malaria alone caused 438000 deaths. The worldwide incidence of dengue has risen 30-fold in the past 30 years, and more countries are reporting their first outbreaks of the disease. Zika, dengue, chikungunya, and yellow fever are all transmitted to humans by the *Aedes aegypti* mosquito. More than half of the world's population live in areas where this mosquito species is present. Sustained mosquito control efforts are important to prevent outbreaks from these diseases. There are several different types of mosquitoes and some have the ability to carry many different diseases.

The female mosquito of the genus *Anopheles* carries the malaria parasite. Worldwide, malaria is a leading cause of premature mortality, particularly in children under the age of five. Botflies are known to parasitize humans or other mammals, causing myiasis.

1. Why are mosquitoes called one of the deadliest animals?
 A. They kill human beings
 B. They die because of human beings
 C. They spread fatal diseases
 D. Mosquitoes cause irritation when they bite
2. Which diseases is not caused by mosquitoes?
 A. myiasis B. zika
 C. yellow fever D. typhoid
3. The death rate of malaria in 2015 was ____
 A. 4.38 lakhs B. 43.8 lakhs
 C. 4.38 thousand D. 43.8 thousands
4. Who carries malaria parasites to human body?
 A. Male mosquito
 B. *Anopheles*
 C. Botflies
 D. Zika
5. If we want to save humans from zika, malaria, dengue and other diseases, we need to;
 A. Cure those diseases with advanced
 B. Distribute mosquito nets to all people
 C. Sustain mosquito control efforts
 D. Give vaccinations in advance

Key : 1.C. 2.D. 3.A. 4. B 5.C

5. A fact that draws our attention is that, according to his position in life, an extravagant man is either admired or loathed. A successful business man does nothing to increase his popularity by being prudent with his money. A person who is wealthy is expected to lead a luxurious life and to be lavish with his hospitality. If he is not so, he is considered mean, and his reputation in business may even suffer in consequence. The paradox remains that he had not been careful with his money in the first place; he would never have achieved his present wealth.

Among the low income group, a different set of values exists. The young clerk, who makes his wife a present of a new dress when he has not paid his house rent, is condemned as extravagant. Carefulness with money to the point of meanness is applauded as a virtue. Nothing in his life is considered more worthy than paying his bills.

1. Which of the following would be the most appropriate title for the passage:

- A. Being extravagant is always condemnable
- B. The cause of poverty is extravagance
- C. Extravagance is a part of the rich as well as of the poor.
- D. Stingy habits of the poor

2. According to the passage the person, who is a successful businessman and wealthy

- A. Is expected to have lavish lifestyle.
- B. Should not bother about popularity.
- C. Is more popular if he appears to be wasting away his time.
- D. Must be extravagant before achieving success.

3. The phrase 'lavish with his hospitality' in the passage means

- A. Thoughtful in spending only on guests and strangers.
- B. Unconcerned in treating his friends and relatives.
- C. Stinginess in dealing with his relatives.
- D. Extravagance in entertaining

4. A poor man is criticised

- A. When he's not spending money lavishly
- B. If he spends extravagantly
- C. For paying monthly bills
- D. If he fails to treat his guests well

5. According to the passage, A rich man rises to his position because;

- A. He treats his guests lavishly
- B. He spends very cautiously at the beginning

- C. He doesn't respect and treat his guests
- D. He cheated and looted the poor

Key : 1.C. 2.A. 3.D. 4. B 5.B

6. *Corduroy is fast establishing itself at this year's fabric, While the ribbed cotton itself provides utilitarian tenacity, texture and warmth. it is the fabric's long held associations may provide a hint to its current revival as a fabric for all seasons.*

It is Corduroy's link with the good breeding and country living that made it an essential ingredient in the gentleman's wardrobe along with Wellington boots and decent woolly. I combines the comfortable nonsense appeal of cotton with the perfectly correct luxury finish of velvet. Corduroy has the ability to appear either supremely sophisticated or rough and ready.

1. Which one of the following best describes the passage?

- A. It tells us about the usefulness of corduroy
- B. It talks us about the virtues of corduroy
- C. It persuades us to buy corduroy
- D. It makes us understand the everlasting appeal of corduroy to the young

2. According to the author, the special quality of corduroy is that

- A. it needs no ironing
- B. it combines the virtues of both cotton and velvet
- C. it contains the correct mixture of cotton and velvet
- D. both the rich and that not-so rich can afford to buy it

3. Corduroy is a fabric for all seasons because

- A. it can be worn not only in winter but also in summer
- B. of its peculiar texture and warmth
- C. it is made popular by catchy advertisements
- D. gentleman can wear it in both formal and informal occasions

4. According to the passage, corduroy is essential in a gentleman wardrobe because

- A. it goes with Wellington boots
- B. its current revival gives a taste of the latest fashion
- C. it has its associations with good upbringing and a conservative lifestyle
- D. it can be an idea alternative to the woollen clothes

5. When the writer refers to corduroy's 'utilitarian tenacity' he means that

- A. though expensive, it is economic in the long run
- B. it is useful because it is durable
- C. it has remained fashionable over several years
- D. it does not need frequent washing

Key : 1. B 2. D 3. A 4. C 5. B

7. *Speech is great blessings but it can also be great curse, for while it helps us to make our intentions and desires known to our fellows, it can also if we use it carelessly, make our attitude completely misunderstood. A slip of the tongue, the use of unusual word, or of an ambiguous word, and so on, may create an enemy where we had hoped to win a friend. Again, different classes of people use different vocabularies, and the ordinary speech of an educated may strike an uneducated listener as pompous. Unwittingly, we may use a word which bears a different meaning to our listener from what it does to men of our own class. Thus speech is not a gift to use lightly without thought, but one which demands careful handling. Only a fool will express himself alike to all kinds and conditions to men.*

1. The best way to win a friend is to avoid

- A. irony in speech
- B. pomposity in speech
- C. verbosity in speech
- D. ambiguity in speech

2. While talking to an uneducated person, we should use

- A. ordinary speech
- B. his vocabulary
- C. simple words
- D. polite language

3. If one used the same style of language with everyone, one would sound

- A. flat
- B. boring
- C. foolish
- D. democratic

4. A 'slip of the tongue' means something said

- A. wrongly by choice
- B. unintentionally
- C. without giving proper thought
- D. to hurt another person

5. Speech can be curse, because it can

- A. hurt others
- B. lead to carelessness
- C. create misunderstanding
- D. reveal our intentions

Key : 1. D 2. B 3. C 4. C 5. C

8. *In the world today we make health and end in itself. We have forgotten that health is really means to enable a person to do his work and do it well. a lot of modern medicine and this includes many patients as well as many physicians pays very little attention to health but very much attention to those who imagine that they are ill. Our great concern with health is shown by the medical columns in newspapers. the health articles in popular magazines and the popularity of television programmes and all those books on medicine. We talk about health all the time. Yet for the most part the only result is more people with imaginary illness. The healthy man should not be wasting time talking about health: he should be using health for work. The work does the work that good health possible.*

1. Modern medicine is primarily concerned with

- A.promotion of good health
- B.people suffering from imaginary illness
- C.people suffering from real illness
- D.increased efficiency in work

2. The passage suggests that

- A.health is an end in itself
- B.health is blessing
- C.health is only means to an end
- D.we should not talk about health

3. Talking about the health all time makes people

- A.always suffer from imaginary illness
- B.sometimes suffer from imaginary illness
- C.rarely suffer from imaginary illness
- D.often suffer from imaginary illness

4. The passage tells us

- A.how medicine should be manufactured
- B.what healthy man should or should not do
- C.what television programmes should be about
- D.how best to imagine illness

5. A healthy man should be concerned with

- A.his work which good health makes possible
- B.looking after his health
- C.his health which makes work possible
- D.talking about health

Key : 1) B 2) C 3) D 4) B 5) A

9. Two hundred years after Malthus predicted that population growth would overtake food production by a margin of 256 to 9 the simple fact is that food production had always been ahead of the population growth. Malthus doomsday prediction simply did not come true due to two major reasons : first, population did not grow geometrically and birth rates in all Western countries fell during 20th century, resulting in very slow population growth. Over the past quarter century, birth rates have been falling in the

developing countries too. Second, modern agricultural practices and better irrigation have resulted in tremendous growth in food production in all most all parts of the globe, with notable exception of Sub-Saharan Africa. Therefore, at the global, the Malthusian doomsday never befell on us.

India's population grew by about two and a half times in the past 45 years from 361 million in 1951 to an estimated 916 million in 1995. But during the same period, India's food grain production grew by nearly four times from 51 million tonnes in 1951 to 191 million tonnes in 1995.

1. The prediction of Malthus did not come true because..

- 1) Population did not grow geometrically
- 2) Food production increased tremendously.
- 3) Population increased considerably.
- 4) Agriculture became very profitable.

- A) 1 and 2 B) 1
- C) 3 and 4 D) 1 and 3

2. What was India's food grain productions in 1951

- A) 191 million tonnes
- B) 51 million tonnes
- C) 361 million tonnes
- D) not specified

3. In the developing countries the birth rate is

- A) increasing B) static
- C) falling D) not specified

4. India's food production between 1951 and 1995 grew nearly....

- A. five times B. four times
- C. three times D. two times

5. Pick out from the passage which means 'forecast'.

- A. doomsday B. overtake
- C. prediction D. ratio

Key : 1) A 2) B 3) C 4) B 5) C

16. VOCABULARY - ANTONYMS, SYNONYMS & SPELLINGS

* Synonyms : Syno = same/similar
nymo = name

Words with same meaning (meanings అని కూడా అంటారు)
similar

* Antonyms : Anti = against/opposite
nymo = name

Word with opposite meaning (opposite words అని కూడా అంటారు)

* Synonyms మరియు Antonyms కలిగి ఉన్న పుస్తకాన్ని
Theasarus అంటారు.

Exams లో వీటిని గుర్తించేటప్పుడు ఈ క్రింది జాగ్రత్తలు
తీసుకోవాలి.

1. Same Tense లో ఉన్నవాటినే గుర్తించాలి.

Ex:-

Q1. Synonym of the word 'fetch' is _____

- a) brought b) bring
c) take d) give

Answer :- b

b - bring అగును. కారణం fetch present tense లో
ఉంది.

Q2. Antonym of the word 'saved' is _____

- a) protects b) safe-guarded
c) endanger d) spent

Answer :- d

d - spent (endanger కూడా save కి opposite కానీ
saved past కాగా endanger present. Saved, spent
రెండూ past. కాబట్టి అదే choose చేసుకోవాలి)

2. Same form (parts of speech) లో ఉండే వాటినే
గుర్తించాలి.

Q1. What's the synonym of 'healthy' ? _____

- a) strength b) stong
c) strengthen d) fitness

Answer :- b

b- strong (healthy-adjective, strong-adjective)
(fit అనేది కూడా adjective కానీ ఇక్కడ fitness ఉంది)

Q2. The antonym of 'poverty' is _____

- a) wealthy b) wealth
c) rich d) property

Answer :- b

b - wealth (poverty - noun, wealth - noun) అదే
poor కి wealthy మరియు rich లు right అగును
(అన్నీ Adjectives)

3. అన్నీ options ఒకేలా ఉంటాయి. పూర్తిగా 4 options
చదివిన తర్వాతే answer ఎంచుకోవాలి.

4. Sentences రూపంలో ఇచ్చినప్పుడు context కు తగిన
పదాన్నే answer గా choose చెయ్యాలి.

Ex:-

1. Bahuguna saved many trees. Choose the
synonym of the underlined word.

- a) stored b) protected
c) exempted d) avoided

Answer :- b

b (stored కూడా saved కి synonym కానీ ఈ context
లో కాపాడెను అనే అర్థానికి protected మాత్రమే correct
అగును)

* ఇక చాలా మంది synonyms మరియు antonyms ను
వేర్వేరుగా అభ్యసిస్తుంటారు. దీని వల్ల సమగ్ర అభ్యసన
(comprehensive learning) జరుగదు. ఇవి ఒకేసారి
పోల్చుకుంటూ నేర్చుకుంటే పరిపూర్ణ అభ్యసనం జరుగును.
కాబట్టి, ఇక్కడ మధ్యలో word, ఎడమచేతివైపు దాని
synonyms మరియు కుడిచేతి వైపు దాని antonyms
ఇవ్వబడ్డాయి. అలాగే word ప్రక్కన bracket లో దాని
parts of speech కూడా ఇవ్వబడింది.

దాన్ని కూడా నేర్చుకోవడం మంచిది. అలాగే spellings చాలా important అవి కూడా ఇక్కడ నేర్చుకోవాలి. ఎందుకంటే spellings అనే topic లో ఇచ్చిన పదాలే అడుగుతారని అనుకోలేము.

* కాబట్టి ఈ క్రింద ఇవ్వబడిన table నుండి అభ్యర్థులు

Word - parts of speech - synonym - antonym మరియు అన్ని words spellings అభ్యసిస్తే అనేక విధాలుగా మార్కులు సాధించవచ్చు.

* గత పరీక్షలలో ఈ అంశాలపై ప్రశ్నలు ఎక్కువగా 6-10వ తరగతి ఇంగ్లీష్ textbooks నుండి ఇవ్వబడిన సంగతి గుర్తించి వాటిపై ఎక్కువ focus చేయగలరు.

Synonyms	Word	Antonyms
Inserted, wrapped, kept, pushed	Tucked (v)	Expanded, spread, let go
Anxious, flustered, frantic, worried, troubled.	Distraught (Adj)	Balanced, composed, peaceful, calm cool, happy, pleaded
Frighten, hurt, annoy, intimidating	Bullying (n)	Caring, encouraging, assisting
Movement, motion, flexibility	Mobility (n)	Immobility, permanance, fixation
Misfortune, hardship, misery, difficulty, calamity, trouble	Adversity (n)	Blessing, prosperity, fortune, luck
Belief, certitude, faith, fact	Conviction (n)	Doubt, disbelief, amnesty, threat
Rude, coarse, impolite, unpleasant	Boorish (adj)	Polite, sophisticated, decent, cultured
Outgoing, sociable, friendly, genial out spoken, amiable, talkative	Extrovert (n)	Introvert, instrospective, recluse
Careful, scrupulous, precise	Meticulous (adj)	Careless, sloppy, slovenly, inaccurate
Urbane, smooth, refined, polite	Suave (adj)	Awkward/contemptuous, clumsy
Calm, tranquil, peaceful, serene	Placid (adj)	Excited, violent, wild, rough
Repulsive, offensive, disgusting nasty, unpleasant, foul	Obnoxious (adj)	Appealing, nice, pleasant, enjoyable
Kind, sympathetic, benevolent, merciful, humane, charitable	Compassionate (adj)	Cruel, harsh, atrocious, heartless
Shy, bashful, cowardly, fearful, coy, nervous, meek, hesitant	Timid (adj)	Brave, bold, courageous, confident
Introspective, thinking in oneself	Introvert (n)	Extrovert, out spokent, sociable
Harmful, malevolent, spiteful, evil, vicious, wicked, cunning	Malicious (adj)	Kind, benevolent, loving, good
Hopeful, positive, confident	Optimistic (n)	Pessimistic, gloomy, negative
Kind, charitable, liberal, good	Generous (adj)	Greedy, selfish, stingy, miserly
Tensed, anxious, uneasy, upset	Nervous (adj)	Brave, confident, relaxed, cool
Intelligent, sharp, brilliant, wise	Smart (adj)	Stupid, idiotic, dull, foolish
Friendly, affable, cordial, warm	Sociable (adj)	Lonely, unfriendly, introvert, aloof

Synonyms	Word	Antonyms
Brave, bold, valiant, fearless, daring, valorous, heroic	Courageous (adj)	Coward, timid, fearful, scary
Dependable, trustworthy, true	Reliable (adj)	Unreliable, disloyal, fickle
Subject, subordinate, reliant	Dependent (adj)	Independent, Self reliant
Submissive, docile, willing, tame, dutiful, servile, meek	Obedient (adj)	Disobedient, Rebellious
Brave, courageous, fearless	Valiant (adj)	Cowardly, timid, fearful
Egoistic, Selfish, narcissist	Self-centred (adj)	Selfless, amicable
Haughty, proud, smug, vain	Arrogant (adj)	Humble, modest, meek
Satirical, ironic, biting, cynical	Sarcastic (adj)	Diplomatic, polite, mild
Contentious, combative, argumentative, irritable	Quarrelsome (adj)	Pacifist, agreeable, amiable, friendly
Impolite, harsh, uncultured	Rude (adj)	Polite, cultured, decent
Imaginative, inventive, innovative, productive	Creative (adj)	Destructive, uncreative, dull, imitative, idle
Obstinate, obdurate, inflexible, firm, adamant	Stubborn (adj)	Flexible, compliant, docile, yielding
Sluggish, idle, indolent, lethargic, slow, inactive	Lazy (adj)	Active, enthusiastic, industrious, diligent
Pretentious, conceited	Pompous (adj)	Modest, humble, unassuming, demure
Sensible, reasonable, wise	Level-headed (adj)	Capricious, worried
Gloomy, moody, morose, grim, ill tempered, dismal	Sullen (adj)	Cheery, happy, pleasant
Stealthy, sly, cunning, tricky	Sneaky (adj)	Honest, frank, forthright
Enthusiastic, happy, cheerful, lush, profuse, energetic	Exuberant (adj)	Depressed, sad, dull
Dictatorial, autocratic, imperious, authoritative	Bossy (adj)	Friendly, humble, unassuming
Creative, ingenious, clever	Imaginative (adj)	Realistic, dull, imitative
Alert, watchful, vigilant, attentive, mindful	Observant (adj)	Unaware, absent minded, careless, negligent
Curious, eager, passionate, excited, animated, active	Enthusiastic (adj)	Bored, apathetic, indifferent
Sociable, friendly, amicable	Outgoing (adj)	Reserved, shy, introspective

Synonyms	Word	Antonyms
Arrogant, proud, uppity	Haughty (adj)	Humble, modest, meek
Sloppy, untidy, dirty, messy careless, reckless, dowdy	Slovenly (adj)	Neat, stylish, tidy, smart
Miserly, greedy, mean, cheap	Stingy (adj)	Selfless, generous, liberal
Utopian, romantic, visionary	Idealistic (adj)	Realistic, pragmatic, practical
Friendly, genial, amiable	Affable (adj)	Unfriendly, rude, harsh
Hostile, belligerent, offensive, bellicose, proud, violent	Aggressive (adj)	Peaceful, pacifist, humble
Rival, opposing, combative	Competitive (adj)	Compromising, cooperative
Fussy, fastidious, critical	Finicky (adj)	Easy, open, relaxed
Fearless, courageous, brave	Intrepid (adj)	Timid, cowardly, fearful
Reasonable, rational, intelligent	Logical (adj)	Illogical, irrational, crazy
Vulgar, nasty, evil, low	Mean (adj)	Nice, dignified, royal
Civilized, decent, educated	Cultured (adj)	Uncultured, barbarous
Persistent, determined, endurance, grit, resolve	Perseverance (n)	laziness, apathy, idleness cowardice, indolence
Trunk part of body	Torso (n)	Full bodied, complete
Defeat, conquer, exceed	Overcome (v)	Fail, yield, succumb
Deviation, diversion, by pass	Detour (n)	Straightness, direct course
Old, used, damaged, struck	Beat-up (adj)	New, unused
Invade, swarm, overwhelm	Infest (v)	Disinfect, disperse
Think, imagine, devise, form believe, design	Conceive (v)	Destroy, doubt, distrusted
Divulged, evaded, bent down	Ducked (v)	Straightened, confronted
Snap, easy, surety, proof	Cinch (n)	Bother, labor, difficulty
Remarkable day, day of test	D-Day (n)	Ordinary day, common day
Epitome, model, idol, symbol	Icon (n)	Common man, average
Bright, intelligent, clever	Precocious (adj)	Stupid, unintelligent
Silly, stupid, foolish, ridiculous	Daft (adj)	Clever, wise, intelligent
Steal, nip, squeeze, take	Pinch (v)	Release, give, advantage
Welcome, escort, lead, guide	Usher (v)	Stop, cease, cache, end
Self satisfied, comfortable	Complacent (adj)	Discontented, concerned
Cheerfully, gaily, animatedly	Chirpily (adj)	Grimly, dully, lifelessly
Tight, comfortably, secure	Snug (adj)	Loose, uncomfortable
Delayed, belated, pending	Overdue (adj)	Punctual, paid, prompt

17. MEANING OF IDIOMATIC EXPRESSIONS

* A group of words whose meaning is different from the literal meaning of individual terms is called an idiom. They are formed by repeated or extensive usage. (విరివిగా వాడబడటం వల్ల కొన్ని పదాలు వాటి సాధారణ అర్థాన్ని కోల్పోయి, ఒక ప్రత్యేకార్థాన్నిచ్చు పదసమూహాన్ని Idiom (జాతీయం) అంటారు).

* ప్రతి భాషలో కొన్ని ప్రత్యేక జాతీయాలు ఉంటాయి. అవి మరొక భాషలో true translation చేయటం సాధ్యం కాదు.

Ex:-

- Be under a cloud = సంశయముతో ఉండు (ఇక్కడ మేఘం క్రింద ఉండు అని అర్థం కాదు)
 - Black sheep = దుష్టుడు/గౌరవం లేని వంశాన పుట్టిన వాడు (true translate చేస్తే నల్లగొర్రె అనే అర్థం వచ్చును. అది తప్పు).
- * కాబట్టి every language has its own idiomatic expressions. They help us enrich our language production. DSC మరియు ఇతర పోటీ పరీక్షలలో Idioms ఇచ్చి వాటి meaning కను గుర్తించమని అడుగుతున్నారు కావున అభ్యర్థులు Telugu meaning కన్నా English meaning identify చేయగల్గాలి. ఇటీవలి TET మరియు DSC లలో Text Books (6th - 10th) నుండి ప్రశ్నలు ఇవ్వబడ్డాయి. కావున ముందు అవి నేర్చుకుని, తర్వాత ఇతర ముఖ్యమైన idioms అభ్యసిద్ధం.

Idiom	Meaning
1. Get one's own way (మాట నెగ్గించుకొను) Ex:- She always tries to get her own way	: Persuade others to allow you to do what you want to do
2. Drive a hard bargain (గట్టి భేరమాడు) Ex:- My wife often drives a hard bargain with her sisters.	: Try hard to negotiate agreements in one's own favour
3. What the dickens/devil (నొచ్చుకున్నప్పుడు వాడే expression) Ex:- What the dickens do you mean by reading my diary ?	: To express that you are annoyed or surprised by the others
4. For ages (అనేక రోజులుగా) Ex:- I haven't met my friend for ages.	: For a long period of time
5. Set - foot (అడుగు పెట్టు) Ex:- I would never set foot in my mother-in-law's house again.	: To enter or visit
6. Get rid of (విముక్తి పొందు) Ex:- We should get rid of false friends.	: To be free of/liberated from
7. Give way (చారినిచ్చు) Ex:- We mustn't give way to despair Note:- Give away (Phrasal Verb) = Present (ప్రధానం చేయు)	: To allow to enter

8. At length (సవివరంగా) Ex:- Our teacher explained the idoms at length.	: In detail or elaborate manner
9. On purpose (ఉద్దేశపూర్వకంగా/కావాలనే) Ex:- The government delayed DSC postings on purpose.	: Deliberately/not by accident/wantedly
10. Took by surprise (అశ్చర్యపరచు/సంభ్రమాశ్చర్యానికి గురిచేయు) Ex:- Kajal Agarwal's frankness on premarital sex took us by surprise.	: To happen unexpectedly or shockingly
11. At a loss/at sea (ఏమీ పాలుపోని స్థితి) Ex:- His comments against my family left me at a loss for a while.	: Not knowing what to do/say (or) confused
12. Muster up confidence (ధైర్యం పోగుచేసుకొను) Ex:- At last, he could muster up his confidence to raise his voice.	: Gain confidence/to loose fear
13. 16-annas Telugu lass (16 అణాల తెలుగు పడుచు) Ex:- Savitri was a 16-annas Telugu lass.	: A perfect Telugu girl
14. Lion's share (సింహభాగం) Ex:- He played a lion's share in the success of his team.	: Major part
15. Part and parcel (అంతర్భాగం) Ex:- Games and sports are a part and parcel of schooling.	: An integral part of/not a separate part
16. Rough and ready (వాడకానికి తయారుగా) Ex:- The new secretariat is rough and ready.	: Almost finished/ready for use
17. Leaps and bounds (కోకోల్లుగా) Ex:- His business flourished in leaps and bounds.	: In big leaps/in large amounts
18. Bread and butter (జీవనోపాధి) Ex:- Teaching gives me bread and butter	: Livelihood/very important
19. Pick and choose (అచిత్తూచి ఎంచుకొను) Ex:- You can't pick and choose a govt job. You have to accept any job that you get now.	: A large choice/choosing important things
20. Give and take (ఇచ్చిపుచ్చుకొను) Ex:- Give and take policy helps us in building relations.	: Help one another/share with one another

21. Heart and soul (సర్వం) Ex:- Our C.M is putting his heart and soul on Grama Sachavalayam.	: Dedicated to/with a lot of energy
22. Thick and thin (కష్టాలలో సైతం) Ex:- Harinath, my best friend, stands by me through thick and thin.	: Even during difficult times
23. Odds and ends (ముఖ్యం కానివి) Ex:- We shouldn't waste money buying odds and ends	: Unimportant things
24. By and large (సంపూర్ణంగా నిజం కాదు) Ex:- By and large, I enjoy my time spending with Sneha.	: Generally true but not completely
25. Crash and burn (అకస్మాత్తుగా చెడిపోవు) Ex:- The minister's career crashed and burned after involving in the scam.	: Go wrong/fail suddenly
26. Pros and cons (లాభనష్టాలు) Ex:- Weigh the pros and cons before starting the business.	: Advantages and disadvantages
27. Flesh and blood (మామూలు మనిషి) Ex:- At last, the homeopath became a man of flesh and blood when the snake had left his room.	: Normal human being
28. Image cut in granite (విగ్రహంలా) Ex:- When the snake coiled around his shoulder the homeopath was like an image cut in granite.	: Stand like a statue
29. Earth shaking/earth-shattering (ముఖ్యమైన) Ex:- He took an earth shaking decision.	: Very important
30. Bird's eye view (అన్ని కోణాలలో చూచు) Ex:- The Kabaddi rider had a bird's eye view.	: View of all the aspects
31. Call it a day (ముగించు) Ex:- The player called it a day for his career	: Decide to stop doing something
32. On the verge of (అతిచేరువలో) Ex:- I was on the verge of kissing her when someone knocked on the door	: Very near to the moment when something happens
33. Bear the brunt (కష్టాలు భరించు) Ex:- Government will have to bear the brunt of the Tsunami.	: To receive the worst effects of
34. Heart - rending (బాధ కలిగించు) Ex:- There were heart rending scenes all over the flood hit area.	: Causing grief

35. Earning one's keep (భ్రతుకుటకు సంపాదించు) Ex:- It became difficult for me to earn my keep.	: Doing useful things to live
36. On toes (పనిలో busy) Ex:- Mr.Sriram is always on toes.	: Very busy/always ready to work
37. Make both ends meet (అవసరానికి మాత్రమే సరిపడేలా సంపాదించు) Ex:- These days he can't make both ends meet.	: Earn just enough money
38. Carve a niche (పేరు తెచ్చుకొను) Ex:- It took five years for the dancer to carve a niche.	: Build reputation/to become famous
39. Fish out of water (గందరగోళ పరిస్థితి) Ex:- When we went to Dubai, I felt like a fish out of water.	: Feeling uncomfortable because of unfamiliar situations/surroundings.
40. Thorn in the flesh (పదేపదే బాధపెట్టు) Ex:- His words are like thorns in my flesh.	: A person/thing that annoys us repeatedly
41. On Top of the world (ప్రపంచాన్ని జయించినంత ఆనందంగా) Ex:- He's on top of the world for his success	: Extremely happy/proud
42. Cat on the wall (గోడమీద పిల్లి) Ex:- Gopi is a cat on the wall.	: One who changes his words depending on the situation
43. Sore in back foot (కాలిలో ముల్లు మాదిరిగా) Ex:- Borrowing money from shylock was like a sore in back foot.	: Troubling often
44. Lose heart (ప్రేమలో పడు) Ex:- Dr. Prakash lost his heart to a nurse, Komali.	: To fall in love
45. Eat your heart out (అసూయలో రగులు) Ex:- Don't eat your heart out at my dance.	: Suffer from envy/jealousy
46. Have a heart (దయ చూపు) Ex:- Have a heart for the disabled.	: To be kind/sympathetic
47. Broken heart (ప్రేమలో ఓడిన) Ex:- Nithin remained a broken heart.	: Lost love/failed in love
48. Break a heart (గుండెను పిండేలా) Ex:- It breaks my heart to see my father in death bed.	: Make us feel very unhappy
49. Get by heart (బట్టి పట్టు) Ex:- Teacher asks us to get the poem by heart.	: Using only memory

50. Heavy heart (బాధాతప్త హృదయం) Ex:- I left the job with a heavy heart.	: Sadness
51. Take to heart (మనసు గాయపరచుకొను) Ex:- We mustn't take silly comments to heart.	: Take seriously
52. A heart of a stone (రాయిలాంటి హృదయం) Ex:- He seems to have a heart of a stone.	: Man of no feelings
53. From the bottom of my heart (హృదయ అంతరాల్లోంచి) Ex:- I thanked him from the bottom of my heart.	: A very deep and sincere
54. My heart leaps (గుండెల్లో సంతోషం/అలజడి) Ex:- My heart leaps on seeing my children at play.	: Sudden happiness/excitement
55. Heart miss a beat (భయం కల్గించు) Ex:- My heart missed a beat when I saw my child in hospital.	: Sudden feeling of fear
56. Heart sinks (బాధతో నిండిన గుండె) Ex:- His heart sinks in sorrow when she divorced him.	: Sad/depressed
57. Heart of gold (మంచి మనసు) Ex:- Mother Teresa had a heart of a gold	: Being a very kind person
58. Heart in mouth (Tension పడు) Ex:- My heart was in my mouth when I got a telegram from him.	: Feeling nervous/tensed
59. Red letter day (అమూల్య దినము) Ex:- August 15 th is a red letter day for Indians.	: An Important day
60. Once in a blue moon (అరుదుగా) Ex:- I go to temple once in a blue moon.	: Very rarely/not frequently
61. Between the devil and the deep blue sea (ముందునుయ్యి వెనుక గొయ్యి) Ex:- My present condition is between the devil and the deep blue sea.	: Between two dangers
62. Beat black and blue (అత్రంగా కొట్టు) Ex:- The S.I beat the culprits black and blue for the offense.	: Hit until severely injured

63. Blue blood (ఉన్నత వంశం) Ex:- Rahul Gandhi is not proud of his blue blood	: From a noble family
64. Black day (దుర్దినం) Ex:- April 13 is a black day in Indian history. (జలయన్వలా బాగ్)	: A tragic day
65. Paint the town red (త్రాగి అనందించు) Ex:- He painted the town red on the eve of his marriage.	: To go to bar, club etc., and enjoy
66. Red in tooth and claw (ఏ మాత్రం మానవత్వం లేని) Ex:- The opponent boxer is red in tooth and claw.	: A pitiless enemy
67. Whiter than white (స్వచ్ఛమైన) Ex:- Rama's heart was whiter than white.	: Completely honest and good
68. Grass is greener on the other side (మరోవైపు మంచి ఉంది/ఒకే వైపు చూడకు) Ex:- You have to know that the grass is greener on the other side.	: Pessimistic nature
69. Green flag/green signal (అంగీకరించు) Ex:- My brother waved a green flag for marriage.	: To allow/to proceed
70. Green with envy (అసూయతో ఉండు) Ex:- Ramesh is green with envy as Suresh got a good job.	: Very jealous
71. White feather (యుద్ధం నుండి వెనుదిరుగుట) Ex:- Seeing the brave potter with a tree in one hand the enemy camp showed a white feather.	: To stepback from fight
72. Join hands (కలిసి పనిచేయు) Ex:- The enemies joined hands to face the new enemy.	: To work together/to be allied
73. All ears (అత్యంత శ్రద్ధగా విను) Ex:- The students were all ears to the speech of Kalam.	: To listen more attentively
74. All eyes (అత్యంత శ్రద్ధగా చూచు) Ex:- The spectators were all eyes in the final over of world cup finale 2019.	: To observe/see keenly

75. At hand (చాలా దగ్గరలో) Ex:- The cafe is at hand from my office.	: Very near
76. At arm's distance/length (దూరం పెట్టు) Ex:- Keep the dishonest friends at arm's distance.	: To keep someone away
77. At finger's ends (చేతివేళ్ళపై) Ex:- All the tense structures are at my fingers ends.	: Learn thoroughly
78. Burn one's finger (నష్టపోవు) Ex:- Suresh burnt his fingers by investing in share market	: To try and fail
79. At logger heads (విరోధం పెట్టుకొను) Ex:- The two sisters are at logger heads with each other.	: Being enemical
80. Be a tool in the hands of (కీలుబొమ్మలాగా) Ex:- He became a tool in the hands of his wife.	: To be in control of
81. Blow one's own trumpet (సొంత గొప్పలు చెప్పుకొను) Ex:- We shouldn't blow our own trumpet	: To boast of oneself
82. Crocodile tears (దొంగ ఏడ్పులు) Ex:- He sheds crocodile tears. Beware !	: False pretentions of sympathy
83. At sixes and sevens (గందరగోళంగా) Ex:- All his books are at sixes and sevens in the room	: Confused state/in disorder
84. Cold blooded (ఉద్దేశపూర్వకంగా చేయుచెడ్డపని) Ex:- That was a cold blooded murder.	: Harming wantedly
85. Bad blood (ద్వేష భావం) Ex:- There's bad blood between Srinu and his brother.	: Hatred
86. Face to face (ప్రత్యక్షంగా) Ex:- I am feeling guilty to talk to him face to face.	: Directly
87. From head to foot/from top to toe (పై నుండి క్రింది వరకు) Ex:- The lady is covering herself from head to foot.	: Totally
88. Heart to heart talk (మనఃపూర్వక సంభాషణ) Ex:- I spoke heart to heart with my father after a year.	: Warm talk

89. Have an itching palm (అంచం తీసుకొను) Grease one's palm (అంచం ఇచ్చు) Ex:- The M.R.O has an itching palm. You have to grease his palms to get your work done.	: To take bribe : To give bribe
90. Head and heart (దయార్థ హృదయం) Ex:- Karna was known for his quality of his head and heart.	: Have a kind - heart
91. Beat $\frac{\text{about}}{\text{around}}$ the bush (పరోక్షంగా మాట్లాడు) Ex:- Don't beat about the bush. Come straight to the point	: Not speaking frankly
92. Hand to mouth (చేతికి నోటికి అందని) Ex:- Many farmers are leading a hand to mouth life.	: Insufficient money/food
93. In high spirits (చాలా ఉత్సాహంగా) Ex:- Kohli is in high spirits as the team reaches finals.	: Very excited/enthusiastic
94. Keep an eye on (జాగ్రత్తగా గమనించు) Ex:- Hari keeps an eye on his followers	: Observe carefully
95. Kiss the rod (శిక్షకు లోబడుట) Ex:- The thief accepted his crime and was ready to kiss the rod.	: Ready to face the punishment
96. Bring to book (న్యాయానికి తెచ్చు) Ex:- The case is at last brought to book	: To bring to justice
97. One foot in the grave (మూడుకాళ్ళు ముసలి) Ex:- Mr. Murthy has one foot in the grave now.	: Very old
98. Poke one's nose (తలదూర్చు) Ex:- Don't poke your nose in the couple's affairs.	: To interfere in other's issues
99. See eye to eye (పూర్తిగా ఒప్పుకొను) Ex:- The employees of R.T.C can't see eye to eye with K.C.R	: To agree completely
100. Slip of the tongue (నోరుజారు) Ex:- I'm sorry for the slip of the tongue.	: Speak out by mistake

FOREIGN PHRASES (విదేశీ భాషా పంక్తులు)

Foreign Phrase	Meaning
1. En masse (అంతాకలసి/తందోపతందాలుగా) Ex:- The young men attended the hero's meeting en masse.	: All together, in large numbers
2. Viva voce (హాఖిక పరీక్ష) Ex:- We need to pass in the viva voce in addition to a written test to get the J.L post.	: A spoken/Oral examination
3. In toto (మొత్తంగా) Ex:- I agree with you in toto.	: Totally
4. Alma mater (గతంలో చదివిన సంస్థ) Ex:- He donated 10 benches to his alma mater, Z.P high school.	: Mother of soul (school, college or university)
5. Ex officio (ఉన్నత స్థాయి అధికారంలో) Ex:- He is supervising the irrigation project as an ex officio.	: By virtue of office/a man of high rank/ cadre
6. In absentia (గైర్వాజురిలో) Ex:- The meeting was held in absentia of the chief minister.	: In the absence of
7. Detour (దూరపు దారి) Ex:- Failure is a detour to success not the dead end	: A longer route we take to avoid danger
8. Verbatim (మక్కికి మక్కి/మాటకు మాట/ఉన్నదున్నట్లు) Ex:- The answer written by the student is verbatim from a guide.	: Word to word/exactly as spoke/written
9. Status quo (ప్రస్తుత పరిస్థితి) Ex:- Narendra Modi wants to maintain the status quo at Kashmir.	: Situation as it is now
10. Ad hoc (తాత్కాలిక) Ex:- He's appointed as the H.M on ad hoc basis.	: Not planned in advance
11. Bona fide (ధృవీకరించబడ్డ) Ex:- He needs to show his bona fide certificates at the college.	: Genuine, real or legal/original

12. Lingua franca (అనుసంధాన భాష) Ex:- English is a lingua franca in India	: Link language
13. Magnum Opus (అతిగొప్ప పని) Ex:- Bahubali is the magnum opus of Prabhas.	: The greatest work
14. Sine die (నిరవధిక) Ex:- The meeting was postponed sine die.	: Indefinitely
15. Ad nauseam (పదే పదే చెప్పి/చేసి విసిగించు) Ex:- Children repeat the same words ad nauseam.	: Irritating by saying or doing something again and again
16. Bon voyage (శుభ ప్రయాణ ఆకాంక్ష) Ex:- We said 'bon voyage' to Janardhan while he was flying to U.K.	: To wish good while someone travels.
17. Corte blanche (అపరిమిత అధికారం) Ex:- As a headmaster, Mr. Murthy had the carte blanche at the school.	: Unlimited authority
18. Caveat emptor (కొనుగోలుదారుడి భద్రం) Ex:- Caveat emptor when you buy things at that super market.	: Let the buyer beware.
19. Ipsa facto (వాస్తవానికి) Ex :- A teacher, ipso facto, is in charge of his/her class.	: By the fact that
20. Modus operandi (పనిచేయు పద్ధతి) Ex:- Kohli's modus operandi in batting is very special.	: Method of operating
21. Persona non grata (అంగీకరించబడని వ్యక్తి) Ex:- Mr. Kiran is persona non - grata in our school as he's an outsider.	: Unacceptable person
22. Prima donna (కోపం కల్గిన మరియు పంచన చేయు వ్యక్తి) Ex:- Hitesh is considered a prima donna.	: A tempermental and conceited person.
23. Quid pro quo (ఒక దాని బదులు ఒకటి) Ex:- I helped Hari learn literature quid pro quo for grammar.	: Something for something (an exchange)
24. Pro bono (ఉచితంగా చేయు/దానం చేయు) Ex:- The teacher's pro bono teaching for the orphans gives him self satisfaction.	: Done freely/donated
25. Faux pas (సాంఘిక తప్పిదం) Ex:- Not attending parents at their last days is a faux pas.	: Social blunder

18. CORRECTION OF SENTENCES

* ఒక అభ్యర్థి యొక్క English grammar లోని పరిజ్ఞానం ఎంత మేరకు ఉందో ఈ 'correction of sentences' అనే topic ద్వారా తెలుసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ topic English grammar లోని ఏ ఒక్క topic కు పరిమితం కాక అన్ని అంశాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది. కావున, ఈ topic నందు మంచి మార్కులు సంపాదించాలంటే, అభ్యర్థులు English grammar లోని అన్ని అంశాలపై సంపూర్ణ మరియు సమగ్ర అవగాహనను కలిగి ఉండాలి.

* నేడు వివిధ శాఖలకు సంబంధించి నిర్వహిస్తున్న అనేక రకాల పోటీ పరీక్షలలోని English subject నందు ఎక్కువ ప్రశ్నలు ఈ 'correction of sentences' నుండి వస్తున్నాయి అని గ్రహించాలి. మరి ఎందుకు ఆలస్యం ? ఒక్కో grammar item నుండి 'correction of sentences' ఎలా ఉంటాయో క్షణంగా అభ్యసిద్ధాం.

I. Correction of sentences in the use of Articles.

1. He is a LIC agent. ✗
He is an LIC agent ✓
('L' అనే letter లో రెండు శబ్దాలు దాగి ఉన్నాయి. అవి 'ఎ' మరియు 'ల్'. వీటిలో ముందుగా ఉచ్చరించే 'ఎ' అను అచ్చు శబ్దం ఉన్నందున 'an' అనే article ను వాడాలి. An అనే article ను అన్ని అచ్చు శబ్దాలతో ప్రారంభమయ్యే పదాలకు వాడాలని ఇది వరకే తెలుసుకున్నాం.)
2. Rich should help poor. ✗
The rich should help the poor. ✓
(rich మరియు poor అనే పదాలు adjectives గా వ్యవహరిస్తే 'the rich (ధనికులు) మరియు 'the poor' (పేదవారు) అనే noun phrases Collective nouns గా act చేస్తాయి.
3. He is fastest runner. ✗
He is the fastest runner. ✓
(Superlative degrees ముందు 'the' అనే definite article ను use చేయాలి)
4. We live in the Tirupathi. ✗
We live in Tirupathi. ✓
(places యొక్క names ముందు ఎటువంటి article ను వాడరాదు).
5. Don't make noise. ✗
Don't make a noise. ✓

6. The gold is a precious metal. ✗
Gold is a precious metal. ✓
(material nouns ముందు ఎటువంటి article ను use చేయరాదు. Gold, silver, iron, plastic, wood, paper etc. వంటి పదాలు material nouns క్రిందకు వస్తాయి).
7. A book which you gave me is very interesting. ✗
The book which you gave me is very interesting. ✓
(పై sentence లోని 'మీరు ఇచ్చిన book' అంటే ఆ బుక్ గురించి ఇది వరకే ప్రస్తావన జరిగింది కాబట్టి ఒక book (a book) అనడం కంటే the book అనడమే అర్థవంతం.
8. He has failed in the English. ✗
He has failed in English. ✓
(Academic subjects ముందు ఏ article ను use చేయరాదు. 'the English' అనగా 'ఆంగ్లేయులు' అనే అర్థం ఉందని మార్చిపోరాదు).
9. Mr. Jayasankar is an university professor. ✗
Mr. Jayasankar is a university professor. ✓
('University' లోని మొట్టమొదటి sound (initial sound) u (యూ) అంటే consonant శబ్దం. కావున 'a' అనే article ను వాడాలి.)

Note :-

It is always 'the sound' that is more important than 'the letter' while dealing with 'articles'.

10. It is an one - man show. ✗
It is a one - man show. ✓
('one' అనే word ను pronounce చేయగా first పలికే sound 'వ'. ఇది ఒక హల్లు శబ్దం. కనుక, 'a' అనే article నే వాడాలి).

II. Correction of sentences in the use of prepositions.

1. I believe on God. ✗
I believe in God. ✓
(believe, trust, faith అనే words తర్వాత 'in' అనే preposition ను use చేయాలి).
2. Why are you angry on me ? ✗
Why are you angry with me ? ✓
('angry' తర్వాత 'with' రావాలి)
3. We are going to home. ✗
We are going home. ✓
('home' అనే word ముందు 'to' అనే preposition ను వాడరాదు)

<p>4. They are discussing about the matter. ×
They are discussing the matter. ✓
(‘discuss’ మరియు ‘describe’ తర్వాత ‘about’ అనే preposition ను వాడరాదు).</p> <p>5. My brother went to abroad. ×
My brother went abroad. ✓
(‘abroad’ అనే adverb ముందు ‘to’ వాడరాదు)</p> <p>6. I prefer chicken biryani than mutton biryani. ×
I prefer chicken biryani to mutton biryani. ✓
(‘prefer’ అనే verb తర్వాత ‘than’ అనే conjunction ను కాకుండా ‘to’ అనే preposition ను వాడాలి).</p> <p>7. He accompanied with his friends to the cinema. ×
He accompanied his friends to the cinema. ✓
(‘accompany’ అనే verb తర్వాత ‘with’ అనే preposition ను వాడరాదు).</p> <p>8. Others are not allowed to enter into the office. ×
Others are not allowed to enter the office. ✓
(enter తర్వాత ‘into’ అనే preposition ను భౌతికంగా కనిపించే locations ముందు వాడరాదు. ఇంకా క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే ‘concrete nouns’ ముందు వాడరాదు. ‘Abstract nouns’ ముందు వాడవచ్చును).</p> <p>9. They went swimming despite of all the danger signs. ×
They went swimming despite all the danger signs. ✓
(‘despite’ అనే preposition తర్వాత ‘of’ వాడరాదు. ‘in spite of’ మరియు ‘despite’ రెండు సమానార్థాలు ఇస్తాయి అని గమనించాలి).</p> <p>10. The three brothers shared the property equally between themselves. ×
The three brothers shared the property equally among themselves. ✓
(ఏవేని రెండింటి మధ్య అన్నప్పుడు ‘between’ అనే preposition ను మూడు లేక అపై ‘వాటి మధ్య’ అన్నప్పుడు ‘among’ ను use చేయవలెను).</p> | <p>2. The sceneries in Ooty are magnificent. ×
The scenery in Ooty is magnificent. ✓
(‘scenery’ అనే word uncountable noun కనుక దీనికి plural form లేదు)</p> <p>3. I have eaten a bread. ×
I have eaten a piece of/a loaf of bread. ✓
(bread, advice, paper, information etc., వంటి పదాలను singular nouns వాడాలంటే ‘a piece of’ అనే noun phrase ను వాడవలెను).</p> <p>4. Today's childrens are tomorrow's future. ×
Today's children are tomorrow's future. ✓
(‘children’ అనే word plural గా ఉన్నది. ‘childrens’ అను పదప్రయోగం సరియైనది కాదు)</p> <p>5. It is a five days programme. ×
It is a five day programme. ✓
(day, year, hundred, thousand, meter, foot, dozen వంటి పదాలను ‘adjectives’ గా use చేసినప్పుడు వాటిని singulars forms లోనే ఉంచాలి).</p> <p>6. English and Telugu are the mediums of instruction in our school. ×
English and Telugu are the media of instruction in our school. ✓
(<u>datum</u> singular ఐతే <u>data</u> plural గాను, <u>memorandum</u> singular ఐతే <u>memoranda</u> plural గాను, <u>bacterium</u> singular ఐతే <u>bacteria</u> plural గాను అలాగే <u>medium</u> singular ఐతే <u>media</u> plural గా ఉన్నాయి అని అభ్యర్థులు గమనించాలి).</p> <p>7. There are many sheeps in the field. ×
There are many sheep in the field. ✓
(<u>sheep, deer, species, means</u> వంటి singular nouns కు plural forms కూడా అవే వచ్చునని గ్రహించాలి).</p> <p>8. The car's roof was not damaged in the accident. ×
The roof of the car was not damaged in the accident. ✓
(inanimate (నిర్జీవమైన) things కి apostrophe (‘s) use చేయరాదు).</p> <p>9. This is my friend's Shankar's car. ×
This is my friend, Shankar's car. ✓
(‘This is my friend's car’ అనిగానీ. ‘This is Shankar's car’ అని గానీ use చేయవలెను).</p> |
|--|---|

III. Correction of Sentences in the use of Nouns

1. She is my cousin sister. ×
She is my cousin. ✓
(‘cousin’ అను word తర్వాత ‘brother’ కాని ‘sister’ కాని వాడరాదు)

10. I have three brother - in - laws. ✗
 I have three brothers - in - law. ✓
 (plural గా మార్చవలసింది 'brother' అనే noun తో కాని 'law' అనే word తో కాదు).

IV. Correction of Sentences in the use of Pronouns

1. I and she are good friends. ✗
 She and I are good friends. ✓
 (ఒక sentence లో ఒకటికి మించి pronouns ను subject గా use చేయనప్పుడు మొదటగా II person ను, తర్వాత III person ను చివరిగా I person ఒక sequence లో use చేయదురు అని గమనించాలి).
2. Myself have done this job. ✗
 I have done this job. ✓
 (or)
 I have done this job myself. ✗
 I myself have done this job. ✓
 (ఏ sentence కూడా emphatic pronouns అయినటువంటి myself, ourselves, yourself, yourselves, himself, herself, itself, themselves etc. వాటితో ప్రారంభమవ్వకూడదు. పైన సవరించిన విధంగా వీటిని use చేయాలి).
3. My mobile phone is costlier than your's. ✗
 My mobile phone is costlier than yours. ✓
 ('yours' అనే you యొక్క possessive pronoun మీద apostrophe (') ఉంచరాదు).
4. Latha sat between she and he. ✗
 Latha sat between her and him. ✓
 (Preposition తర్వాత ఎల్లప్పుడు pronouns ను subjective case లో కాకుండా objective case లో ఉపయోగించాలి).
5. You should blame you for the accident. ✗
 You should blame yourself for the accident. ✓
 (ఒక sentence లో subject మరియు object ఒక్కరే అయినప్పుడు objective case లో ఎల్లప్పుడు reflexive pronouns అయిన myself, ourselves, yourself, yourselves, himself, herself, itself, themselves etc. వాటిని మాత్రమే use చేయాలి).
6. One should love his country. ✗
 One should love one's country. ✓

(పై sentence లో 'one' అనే indefinite pronoun ను subject గా use చేయడం ద్వారా ఈ pronoun యొక్క possessive case 'one's' ను మాత్రమే use చేయాలి).

7. Somebody is inside the room, isn't he ? ✗
 Somebody is inside the room, aren't they ? ✓
 (one, some, many, all, somebody, everybody, anybody, nobody వంటి indefinite pronouns ఏదేని sentence లో subject గా ఉన్నప్పుడు tag questions లో 'they' అనే pronoun ను మాత్రమే use చేయాలి).
8. Let they go. ✗
 Let them go. ✓
 (verb తర్వాత use చేసే pronouns అన్నియు objective case లో ఉండవలెను)
9. Who's book is it ? ✗
 Whose book is it ? ✓
 (who's ను expand చేస్తే 'who is' అని అర్థం వస్తుంది. 'whose' అనే word యొక్క meaning 'ఎవరిది'. కాబట్టి ఈ book ఎవరిది ? అనాలి అంటే 'whose book is it' ? అని use చేయాలి).
10. This is my books. ✗
 These are my books. ✓
 ('this' అనే singular pronoun కు 'these' అనే plural form వాడాలి. అలాగే, 'that', అనే pronoun కు those అనే plural form ను use చేయాలి).

V. Correction of Sentences in the use of Adjectives

1. I am more stronger than you. ✗
 I am stronger than you. ✓
 ('strong' అనే adjective 'comparative degree' లో 'stronger' గా మారుతుంది. దీని ముందు 'more' అనే adverb ను use చేయరాదు).
2. Gireesh is the most best student in the class. ✗
 Gireesh is the best student in the class. ✓
 (superlative degree అయిన 'best' ముందు most వాడరాదు).
3. There is many work to do. ✗
 There is much work to do. ✓
 ('work' uncountable noun కనుక 'much' అనే adjective ను వాడాలి. Countable nouns ముందు 'many' అనే adjective ను వాడాలి).

4. What is the last news ? ×
What is the latest news ? ✓
(last news అనరాదు)
5. There are less girls in the class ×
There are fewer girls in the class ✓
(‘less’ అనే adjective ను uncountable nouns ముందు వాడాలి. ‘girls’ countable noun కనుక ‘fewer’ అనే adjective ను వాడాలి).
6. You should eat strengthly food. ×
You should eat the food that makes you strong. ✓
(‘strengthly’ అనే word English లో లేదు అని గమనించాలి).
7. Chennai is further from Vijayawada than Vizag. ×
Chennai is farther from Vijayawada than Vizag. ✓
8. He is the most unique orator. ×
He is a unique orator. ✓
(Absolute adjectives అయిన ‘unique, impossible, adequate, complete, unanimous, unavoidable, perfect, minor, major, universal, ideal, whole, etc., వంటి వదాలకు comparative degree మరియు superlative degree forms లేవు)
9. My brother is older to me by 3 years. ×
My brother is elder to me by 3 years. ✓
(‘older’ అను comparative degree తర్వాత ‘than’ రావాలి. అలాగే ‘elder’ తర్వాత ‘to’ use చేయాలి).
10. I am interesting in sports. ×
I am interested in sports. ✓

VI. Correction of sentences in the use of Adverbs.

1. My father walks fastly. ×
My father walks fast ✓
(‘fastly’ అనే word English లో లేదు అని గ్రహించాలి)
2. My sister sings good ×
My sister sings well ✓
(‘good’ adjective కాగా ‘well’ adverb అని గమనించాలి)
3. He is very fat to walk. ×
He is too fat to walk ✓
(పై sentence ను too.....to అనే structure తో వాడాలి)

4. He carefully drives his car ×
He drives his car carefully ✓
(‘carefully’ లాంటి adverbs of manner లను ‘verb’ తర్వాత use చేయాలి)
5. Rakesh is strong to lift the box. ×
Rakesh is strong enough to lift the box. ✓
(పై sentence లో adjective అయిన ‘strong’ తర్వాత ‘enough’ అనే adverb ను వాడాలి. ‘Box’ ను ఎత్తుటకు తగినంత శక్తివంతుడైయున్నాడు’ అని పై sentence యొక్క అర్థం).
6. Sita looks beautifully. ×
Sita looks beautiful. ✓
(look, smell, feel, taste, seem, appear లాంటి verbs తర్వాత ‘adverbs’ కాకుండా adjectives వాడాలి)
7. He always comes lately to office. ×
He always comes late to office. ✓
(late అనగా ‘అలస్యంగా’ అని lately అనగా ‘recently’ అను అర్థాలను గమనించాలి).
8. I am not very rich as you. ×
I am not $\frac{so}{as}$ rich as you. ✓
(positive degree లో use చేసే as..... $\frac{adjective}{adverb}$ as.....ను గమనించాలి).

9. My parents work hardly ×
My parents work hard. ✓
(‘hardly’ అనే ‘adverb of negation’ negative meaning ను సూచిస్తుంది).

10. Go to there. ×
Go there ✓
(where, here, there లాంటి ‘adverbs of place’ ముందు ‘to’ అనే preposition ను వాడరాదు)

VII. Correction of Sentences in the use of Verbs/ Tenses

1. I look forward to see you ×
I look forward to seeing you. ✓
(‘look forward to’ అనే phrasal verb తర్వాత present participle (V+ing) వాడాలి)

2. I am sorry if I have hurted you. ×
I am sorry if I have hurt you. ✓
(‘hurt’ అనే verb యొక్క v_2 and v_3 forms కూడా ‘hurt’ అని గమనించాలి).
3. I wish I am a bird ×
I wish I were a bird ✓
(‘I wish’ అను clause తర్వాత వచ్చు clause లో ‘be’ form అయితే ‘were’ అని active verb అయితే ‘ v_2 ’ ను subject తో సంబంధం లేకుండా వాడాలి).
4. My father does not beats us. ×
My father doesn't beat us. ✓
(‘does’ అను helping verb తర్వాత main verb కి ‘s’ కాని ‘es’ కాని ‘ies’ కాని చేర్చరాదు).
5. He did not wrote the exam well yesterday. ×
He did not write the exam well yesterday. ✓
(‘did’ అనే auxiliary verb తర్వాత main verb ను base form (v_1) లోనే use చేయాలి)
6. We are going to school daily ×
We go to school daily ✓
(‘repeated actions’ ను present simple లో మాత్రమే use చేయాలి)
7. He made her to cry ×
He made her cry. ✓
(make, let, see, bid, hear, లాంటి ‘bare infinitives’ తర్వాత ‘to’ అనే preposition ను వాడరాదు).
8. You had better to take an umbrella with you. ×
You had better take an umbrella with you. ✓
(‘had better’ మరియు ‘would rather’ తర్వాత bare infinitive (v_1) మాత్రమే use చేయాలి).
9. I am not remembering your name. ×
I don't remember your name. ✓
(remember, forget, know, have, own, consist of, contain, hear, see, smell, seem, appear, love, hate, like, dislike, feel వంటి verbs ను progressive (continuous) tenses లో వాడరాదు).

10. He did not get a job yet. ×
He has not got a job yet. ✓
(‘yet’ అనే adverb ను present perfect tense లో use చేస్తారు)

VIII. Correction of Sentences in the use of Conjunctions

1. Although he worked hard but he failed. ×
Although he worked hard, he failed. ✓
(ఒక sentence లో ఏదేని రెండు clause లను join చేసేటప్పుడు కేవలం ఒకే ఒక్క ‘conjunction’ ను use చేయాలి).
2. For we were tired, we stopped the work. ×
We stopped the work for we were tired. ✓
(for, and, nor, but, or, yet, so వంటి co-ordinate conjunctions ను రెండు clause లను join చేయుటకు ఆ రెండింటి middle లోనే use చేయాలి)
3. He did not come to the party because he was ill. ×
He did not come to the party because he was ill. ✓
(sub-ordinate clause అయిన ‘because he was ill’ ను separate గా use చేయరాదు. ఇటువంటి clause లను complex sentences లో ‘main clause’ తో మాత్రమే use చేయాలి).
4. No sooner had I left the office when it started raining. ×
No sooner had I left the office than it started raining. ✓
(‘no sooner..... than’ combination తో ఉన్న correlative conjunction ను వాడాలి).
5. He likes neither sweets or fruits. ×
He likes neither sweets nor fruits. ✓
(‘neither - nor’ combination మాత్రమే సరియైనది)
6. It doesn't take more then an hour to get there. ×
It doesn't take more than an hour to get there. ✓
(‘then’ అనే adverb కన్నా ‘than’ అనే conjunction ను use చేయాలి).

7. Hardly had we arrived at the station than the train started. ✗
Hardly had we arrived at the station when the train started. ✓
(‘hardly.....when’ combinationతో ఉన్న correlative conjunction ను మాత్రమే use చేయాలి)
8. Since it was raining so we stayed indoors. ✗
Since it was raining, we stayed indoors. ✓
(ఒక sentence లో రెండు conjunctions use చేయరాదు)
9. Not only he is a teacher but also a farmer. ✗
He is not only a teacher but also a farmer. ✓
(‘not only’ ను ఏ part of speech ముందు వాడుతామో ‘but also’ని కూడా అదే part of speech ముందే వాడాలి).
10. I won't come unless you don't invite me. ✗
I won't come unless you invite me. ✓
(or)
I won't come if you don't invite me. ✓
(‘unless’ అనే conjunction ‘if not’ కు బదులుగా వాడుతారు. ‘unless మరియు not’ ను కలిపి వాడరాదు).

IX. Correction of sentences in the use of Voice

1. You are not known by me. ✗
You are not known to me. ✓
(passive voice ‘know’ అనే main verb తో ‘by’ అనే preposition ను కాకుండా ‘to’ని use చేయాలి)
2. The traffic rules must follow ✗
The traffic rules must be followed ✓
(passive voice లో modal verbs తర్వాత ‘be + v₃’ structure ను use చేయాలి)
3. We were visited an exhibition last sunday. ✗
We visited an exhibition last sunday. ✓
(పై sentence active voice లో ‘S+V₂+O’ structure తో use చేయాలి)

4. Sita was married by Rama. ✗
Sita was married to Rama. ✓
(passive voice లో ‘marry’ అనే main verb తర్వాత ‘by’ use చేయరాదు).
5. She was asked me a question. ✗
She asked me a question. ✓
6. I have selected for the post. ✗
I have been selected for the post. ✓
(Active voice లోని $\frac{have}{has} + v_3$ structure; passive voice లో $\frac{have}{has}$ been + v₃ గా మారునని గమనించాలి).
7. The student punished by the teacher. ✗
The student was punished by the teacher. ✓
(or)
The student has been punished by the teacher.
8. Let the door close. ✗
Let the door be closed. ✓
(passive voice లో ‘let’ తో ప్రారంభమయ్యే sentence లో ‘be+v₃’ అనే verb phrase ను use చేయాలి)
9. You are request to come onto the dais ✗
You are requested to come onto the dais. ✓
10. She was come just now ✗
She has come just now ✓
(Active voice లో ‘was+v₃’ అనే verb structure ను use చేయరాదు. పై sentence ‘present perfect tense’ లో ఉండుటచే మరియు subject అయిన ‘she, doer of the action’ గా act చేయడం చే. ‘S+have/has+V₃+O’ structure ను use చేయాలి.

19. SEQUENCING OF THE SENTENCES IN THE GIVEN PARAGRAPH

1. There were two friends. They were travelling through a forest. They had agreed that they would help each other in danger. Suddenly there appeared a bear before them. One friend saw the bear and to save himself climbed up a tree to escape. The other didn't know how to climb. But he understood everything. At once to escape from the bear, he lay down on the ground and held his breath. Soon the bear came upon him and smelled his face.

He thought him dead and went away without doing anything to him. It is said that bears do not attack the dead ones. The friend who had climbed up the tree came down and asked him what the bear said in his ear. The other told him that the bear said, "Beware of a friend who runs away in time of danger."

Now arrange the following sentences in a sequential and meaningful order.

- A. Bears are said to spare corpses
- B. The bear warned him to be careful with a selfish friend.
- C. The two friends decided to be helpful for each other in times of hazards.
- D. One friend climbed up a tree.
- E. He knew what to do in order to prevent himself from being attacked by the bear.

- 1. C, A, E, D, B 2. A, D, E, B, C
- 3. E, C, D, A, B 4. C, D, E, A, B

2. The first human cases of COVID-19, the disease caused by the novel coronavirus causing COVID-19, subsequently named SARS-CoV-2 were first reported by officials in Wuhan City, China,

in December 2019. Retrospective investigations by Chinese authorities have identified human cases with onset of symptoms in early December 2019. While some of the earliest known cases had a link to a wholesale food market in Wuhan, some did not. Many of the initial patients were either stall owners, market employees, or regular visitors to this market. Environmental samples taken from this market in December 2019 tested positive for SARS-CoV-2, further suggesting that the market in Wuhan City was the source of this outbreak or played a role in the initial amplification of the outbreak. All available evidence to date suggests that the virus has a natural animal origin and is not a manipulated or constructed virus. Many researchers have been able to look at the genomic features of SARS-CoV-2 and have found that evidence does not support that SARS-CoV-2 is a laboratory construct. If it were a constructed virus, its genomic sequence would show a mix of known elements. This is not the case.

Now arrange the following sentences in a sequential and meaningful order.

- A. The market in Wuhan City is thought to have been the birth place for coronavirus.
- B. Novel coronavirus is later named SARS-CoV-2 which causes COVID 19.
- C. Coronavirus is not found to be a manipulated virus.
- D. First human cases were reported in early December.
- E. It was the employees, stall owners and regular visitors that were first affected by the virus.

1. B, D, E, A, C 2. A, D, B, E, C
3. B, E, A, C, D 4. C, D, B, A, E

3. Once upon a time there was a rich merchant. He was riding home from a fair. He had a large sum of money with him. All of a sudden, the weather became bad. Soon it started raining. Within minutes it became very heavy rainfall. The merchant got wet and his money was also wet. He started grumbling as he valued money more than anything.

He tried his best to 'keep himself and the money safe every danger. But what was destined to happen, happened. Shortly after it there came a robber. The robber understood everything. He realised that the merchant had plenty of money. So the robber attacked him with his gun. But his gun didn't fire as the gun powder had become wet. Meanwhile, the merchant found a chance to escape and within no time he escaped. Thus the rain which he had considered bad had saved his life and money.

Now arrange the following sentences in a sequential and meaningful order.

- A. The gun failed to function for it got wet too.
- B. He loved nothing more than money.
- C. The man was returning home from a fair.
- D. The robber sensed that the merchant was carrying huge sums of money.
- E. The rain which the merchant had cursed really helped him save his life from the robber.

1. B, C, A, E, D 2. C, B, D, A, E
3. C, D, A, B, E 4. D, C, A, E, B

4. Many people must have been visited by a bat in their drawing room or bedroom at one time or another and if they had not been too scared of it they would have been fascinated by its swift, skilful fight and the rapid twists and turns with which it avoids all obstacles, including objects like shoes, and towels that are sometimes hurled at it. Now, despite the old saying bats are not blind. The eyes, however, are certainly not good enough for them to perform some of the extraordinary flying stunts in which they indulge. It was an Italian naturalist called Spallanzoni, in the eighteenth century, who first started to investigate the flight of bats and by the unnecessary cruel method of blinding several bats, he found that they could still fly about unhampered, avoiding obstacles as though they were injured. But how they managed to do this, he could not guess.

Now arrange the following sentences in a sequential and meaningful order.

- A. Bats have long been considered blind.
- B. People are usually scared of bats.
- C. Spallanzoni was the first person to study the flight of bats.
- D. In spite of being blinded, the bats could continue to fly without being hampered.
- E. Bats' eyes, sometimes, do not let enable them to do some amazing stunts.

1. B, E, C, D, A 2. D, C, E, A, B
3. B, A, E, C, D 4. C, D, A, E, B

20. ERROR IDENTIFICATION WITHIN A SENTENCE

PRACTICE BITS - 1

Read each sentence to find out whether there is any grammatical error in it. The error, if any, will be in one part of the sentence. The alphabet corresponding to that part is your answer.

1. When Sai reached (a)/at the gate of Shreya's house, (b)/he found she(c)/ locking up the gate(d)(TET cum TRT-2018)

1. a 2. b
3. c 4. d

2. She is (a)/ a most (b) / beautiful girl (c)/ in the class (d). (TET cum TRT - 2018)

1. a 2. b
3. c 4. d

3. All the boys students (a) / are advised to (b) / attend (c) / morning assembly positively (d). (TET cum TRT - 2018)

1. a 2. b
3. c 4. d

4. Without taking proper medicine (a) / the patient could (b) / not have been saved (c) / his life (d). (TET cum TRT - 2018)

1. a 2. b
3. c 4. d

5. I went to (a) / a restaurant (b) / and ordered for (c) / two cups of tea. (d)

(TET cum TRT - 2018)

1. a 2. b
3. c 4. d

6. He ordered me (a) / to complete (b) / all the tasks (c) / as early like possible. (d)

(TET cum TRT - 2018)

1. a 2. b
3. c 4. d

7. The Taj Mahal (a) / is (b) / situated (c) / at the Agra. (d) (TET cum TRT - 2018)

1. a 2. b
3. c 4. d

8. I said, (a) / 'This is (b)/ the most unique (c)/ work of art' (d) (TET cum TRT - 2018)

1. a 2. b
3. c 4. d

9. My sister (a) / is more (b) / prettier than (c) / my cousin. (d) (TET cum TRT - 2018)

1. a 2. b
3. c 4. d

10. One of my friend (a) / told me (b) / that you are not (c) / staying in Delhi. (d)

(TET cum TRT - 2018)

1. a 2. b
3. c 4. d

KEY WITH NECESSARY EXPLANATION

1. 3 (he found 'her')
2. 2 (the most)
3. 1 (all the boy students)
4. 3 (not have saved)
5. 3 (ordered తర్వాత 'for' ఉండరాదు)
6. 4 (as early as)
7. 4 (at Agra)
8. 3 (a unique)
9. 2 ('more' use చేయరాదు)
10. 1 (one of my friends)

PART - B : METHODOLOGY

1. ASPECTS OF ENGLISH

Language :

- A system or method of human communication, either spoken or written, used by a particular country or community. There are thousands of languages in the world.
- Human language is **Primarily speech**.

Definitions of Language :

1. "Language is an arbitrary system of vocal symbol through which a social group interacts"
- **Wardhaugh**
2. "Language is the 'infinite use' of 'finite means'
- **W.V.Humboldt**
3. "Language is wine upon the lips" - **Virginia Woolf**.
4. "Language exerts hidden power, like the moon on the tides"
- **Rita Brown**
5. "Our language is the reflection of ourselves. It's a reflection of character". - **Cesar Chavez**.
6. "Language shapes the way we think and determines what we can think about" - **Benjamin Lee Whorf**.
7. "Language is the blood of the soul into which thoughts run and out of which we grow." - **Oliver. W. Holmes**
8. "Language is the road map of a culture. It tells you where its people come from and where they are going" - **Rita Brown**.

- **Note :** ఈ definitions అడిగే అవకాశం ఉంది. బట్టి పట్టుకుండా ఒక్కో definition లోని keywords ను వాటిని చెప్పిన వారితో associate చేసుకుంటే సులువుగా గుర్తుంచుకోవచ్చు.

Four Philosophical principles of human language: (భాషను ఈ క్రింది 4 అంశాలు శాసిస్తాయి)

1. **Meaning** : ఇది logic తో ముడిపడి ఉంటుంది.
2. **Use** : encoding (వాడటం - మాటల్లో లేక రాతలో) by communicator

3. **Understanding: decoding** (encode చేసిన దాన్ని అర్థం చేసుకొనుట)
by communicatee
4. **Reflection** : thinking (వాడే ముందు లేదా వాడిన తర్వాత ఆలోచించడం)

- The Scientific study of a language is called 'linguistics' (భాషా అధ్యయనం) Who studies language scientifically is a 'linguist.'
- The Scientific study of the development of a particular language is called 'Philology' and the person is called 'philologist.'
(భాష యొక్క పుట్టుక, అభివృద్ధి క్రమాన్ని అధ్యయనం చేసేది philology. ఒక భాషలో ఉన్న sounds, systems, structures, rules, grammar మొదలగు వాటి అధ్యయనం Linguistics).

Features of a language : (ఒక భాష యొక్క లక్షణాలు) Characteristics అని కూడా అంటారు.

- Language features are called '**design features**'. The word was coined by **CF Hockett**. భాషకు అనేక లక్షణాలున్నాయి.

Main Features :

1. '**Duality**' of structure : భాషా నిర్మాణంలో duality (ద్వినిర్మాణం) ఉంటుంది
అవి [Morphology (Word formation)
Syntax (Grammar - sentence structure)
ప్రతిభాషలో కొన్ని పదాలు ఏర్పాటు వాటిని వాక్యాలుగా మార్చుకునే నిర్మాణం అనే రెండు ప్రక్రియలు ఉంటాయి. వీటి వల్ల ఒక్కోభాష ప్రత్యేకతను సంతరించుకొనును.
2. '**Arbitrary**' feature of a language (Arbitrariness = అనియత / ఏకపక్షత) No connection (logic) between an object and its name (ఒక వస్తువుకి, దాని పేరుకి సంబంధం ఉండదు అంటే ఒకే వస్తువును విభిన్న భాషల్లో విభిన్న పేర్లతో పిలుస్తారు. ఆ పేరుతోనే ఎందుకు పిలవాలి అనే ప్రశ్నకు సమాధానం ఉండదు)

Ex: Water = నీళ్ళు = పానీ = తన్నీ = వెళ్ళమ్ = జల్
(English) (తెలుగు) (హిందీ) (తమిళ) (మళయాళం) (బెంగాలీ)

(ఇలా వస్తువు ఒకటే. పేర్లు వేరు. అసలు ఆ పేరుతో ఆ వస్తువును ఎందుకు పిలిచాలి అనేదానికి కారణం ఉండదు. కేవలం ముందుతరం వారు అలా పిలిచారు. మనం అలాగే పిలుస్తున్నాం.) 'కుక్క'ను మన పూర్వీకులు 'పిల్లి' అని పిలిచి ఉంటే? మనం కూడా అలాగే సంభోదించే వాళ్ళము.

3. Language is 'Creative and extendable'

(సృజనాత్మకత-అభివృద్ధి) Language keeps changing though ideas are same. So, language keeps growing. (క్రొత్త క్రొత్త పదాలు expressions వుడుతూ భాషను creative గా చేస్తాయి. అందువల్ల భాష పెరుగుతూ ఉంటుంది)

Ex : I will kill you. (నిన్ను చంపేస్తాను)

I will not let you live. (నిన్ను బ్రతకనివ్వను)
పై రెండు వాక్యాలు అర్థం ఒకటే కానీ creativity కారణంగా రెండవది ఉద్భవించింది.

4. Displacement : We can talk/write about things / people that are not here (in this place)

- (మన దగ్గరలేని వస్తువులు / వ్యక్తుల గురించి అలాగే గతం, భవిష్యత్తుల గురించి మనం మాట్లాడగలం)

Ex : ఒక కాకి ఒకచోట ఆహారం చూస్తే, అదేచోట పైకి ఎగిరి గట్టిగా అరిచి మిగతా కాకుల్ని పిలుస్తుంది. అంతేకాని అవున్న చోటుకు వెళ్ళి ఫలానా చోట ఆహారం ఉందని చెప్పలేదు, దాని భాష సరిపోదు.

ఒక కుక్క తన యజమానికి ఏమైనా చెప్పాలంటే అతన్ని అచటకు తీసుకెళ్తుంది. (Animal language is context bound) అదే మనిషి అయితే Andhra లో ఉండి America లేక అంతరిక్షం గురించి కూడా చెప్పగలడు. అదే human language ప్రత్యేక లక్షణం.

5. Cultural Transmission : Language spreads culture. It's not inherited. - (భాష సంస్కృతిని విస్తరింపజేస్తుంది).

"Language is not a genetic gift, it is a social gift" - **Frank Smith**

"Language is the road map of culture" - **Rita Brown.**

6. Interchangeability (పరస్పరము) :

వినుట-మాట్లాడుట.

We receive language and respond to it.

Both encoding and decoding take place.

This is the communication feature of language.

7. Redundancy (పునరుక్తి) : We can understand complete meaning even if something is not

heard or seen. వినేటప్పుడు కొన్ని మాటలు వినబడ కున్నా, చదివేటప్పుడు కొన్ని అక్షరాలు కనబడకున్నా మనం అర్థం చేసుకోగలము. అలాగే ఒక sentence లో ఒకటి లేక రెండు words meaning తెలియకున్నా మనం guess చెయ్యగలము. ఈ 7 features కాక మరికొన్ని features కూడా ఉన్నాయి.

8. Language is dynamic (keeps changing according to demand or situation)

9. Discreetness - భాష 3 రూపాలలో ఉంటుంది.

Phonemes

Syllables

Morphemes

ఈ మూడింటి వల్ల విభిన్న పదాలు సృష్టించవచ్చు.

Ex : e,a,t అను మూడు అక్షరాలతో

eat

ate

tea లు సృష్టించవచ్చు.

10. Reflexiveness : We can talk about a language using the same language (ఒక భాష గురించి అదే భాషలో చెప్పుట)

11. Specialization : No need of complete involvement to use a language (మనం తింటూ మాట్లాడవచ్చు, వ్రాస్తూ T.V చూడొచ్చు. పూర్తిగా involve అవ్వాలిని పనిలేదు.)

Stages of Language Learning :

(భాష నేర్చుకునే దశలు)

There are mainly six stages according to Psycholinguists. తల్లి గర్భంలో ఉన్నప్పటి నుండే బిడ్డ భాష వినటం ప్రారంభిస్తాడని researches ఋజువు చేశాయి. అయితే వుట్టిన తర్వాత మొదట 'crying' భాషతో బిడ్డ communicate చేస్తాడు. ఇక అక్కడి నుండి ఈ 6 దశలు మొదలవుతాయి.

1. Gurgling (0-6months) stage : It is also called prelinguistic stage or cooing (6-8weeks) or mewling stage. (ఈ దశలో ఏడుపుతోపాటు చిన్ని చిన్ని sounds చేస్తాడు.)

2. Babbling stage (7-10months) : Gurgling దశలో చేసిన కొన్ని శబ్దాల కలయికతో meaningful sounds (words కాదు) చేస్తారు.

Ex : mama, baba, dada, nana, papa, pipi etc (phonemes)

3. One Word Stage or Holophrastic Stage (11-14 months) : Phonemes (శబ్దాలు) are combined and single words are uttered.

4. Two word stage (15-24 months) : Child starts framing two word sentences. Especially Nouns & Verbs.

Ex : Milk want, Give ball, Papa come, Phone give. etc.

No grammatical correctness.

5. **Lisping Stage (25 months-3 years) :** Child slowly constructs small sentences. He frames them using pronouns, helping verbs, etc. However, grammatical accuracy won't be found.

6. **Sentence formation stage / Telegraphic stage (3-5years) :** Child acquires accuracy (correctness) and gradually starts speaking like adults. He/She also starts writing slowly.

Note : ఈ stages ను ఒక్కో పుస్తకంలో ఒక్కో విధంగా ఇచ్చి ఉన్నారు. అయితే approximate గా నేర్చుకుంటే సరిపోతుంది.

Mother tongue Vs Second language

'The language that a child learns at birth is called mother tongue.' It is the one that we speak from early childhood. (మాతృభాష అంటే తల్లిదండ్రుల యొక్క భాష కాదు. చాలామంది అలా అనుకుంటారు. ఉదాహరణకు ఒక ఆంధ్ర అబ్బాయి ఒక మహారాష్ట్ర అమ్మాయిని ప్రేమించి పెళ్ళాడాడనుకోండి వాళ్ళకు అమెరికాలో ఉద్యోగాలున్నాయి. వారిద్దరూ ఇంట్లో English లోనే మాట్లాడుతారు. అప్పుడు వారికి పుట్టిబిడ్డకు మాతృభాష ఏది? తెలుగా? మరాఠీనా? ఇంగ్లీషా? ఖచ్చితంగా ఇంగ్లీషే. అంటే ప్రాంతం, మత, మాతృత్వంతో సంబంధం లేకుండా చిన్నప్పటి నుండి వింటూ నేర్చుకునే భాషను Mother tongue అంటారు)

► Mother tongue is also called '**First language**'.

► Any language learnt after early childhood is Second language.

Language Learning Vs Language Acquisition

ఇవి చాలా ముఖ్యంగా నేర్చుకోవాల్సిన concepts.

Acquisition	Learning
* 'Acquire' means 'gain' (పొందుట) So, It's natural and innate (సహజసిద్ధం)	* 'Learn' means gain by studying. It's not innate but studies help it.
* It's a subconscious process. (మనం గమనించకుండానే / తెలియకుండానే వస్తుంది)	* It's a conscious process. (మనం ఉద్దేశపూర్వకంగా నేర్చుకుంటారు)
* It needs no efforts but spontaneous అప్రయత్నంగా అబ్బుతుంది)	* We should put in efforts (ప్రయత్నం, సాధన ద్వారా నేర్పబడును)
* Parents, family members and environment play key role. (కుటుంబం, వాతావరణం వల్ల వస్తుంది)	* Teachers & books help it. (గురువులు, పుస్తకాల ద్వారా వస్తుంది)
* Mother tongue / first language is acquired.	* Second Language is learnt.

► So, if a teacher can create a natural environment and provide opportunities that allow a child to acquire a language effortlessly, learning becomes acquisition. This is much needed in English language teaching (teachers సరైన వాతావరణం, సహజసిద్ధంగా వినే / మాట్లాడే అవకాశాలు కల్పిస్తే Second language (English) కూడా acquire చెయ్యొచ్చు)

Factors affecting language learning

There are 3 factors that affect language learning / acquisition.

1. **Physical factors :** శరీర అవయవాలు ముఖ్యంగా Articulatory organs మరియు చెవులు చక్కగా పనిచేస్తేనే భాష నేర్చుకోగలము.

2. **Psychological factors :** Human emotions and mental condition also affect language learning. (మానసిక పరిపక్వత చాలా అవసరం.)

3. **Social factors :** 'Language learning is a result of our social interaction'. శరీర అవయవాలు, మానసిక పరిపక్వత సరిగా ఉన్నా Social interaction (సామాజిక సంభాషణ) లేకుండా భాష నేర్చుకోలేము.

Ex : Rudyard Kipling వ్రాసిన '**The Jungle Book**' అనే novel లోని Mowgli అనే బాలుడు తోడేళ్ళ మధ్య పెరుగుతాడు. అందువల్ల అతనికి మనుషుల భాషరాదు. ఆ జంతువులలాగే శబ్దాలు చేస్తుంటాడు. ప్రస్తుతం అనేక cartoon channels లో ఈ character చాలా popular. ఆ బాలుడికి social interaction లేకపోవడమే భాష రాకపోవడానికి కారణం. అలా జంతువుల మధ్య పెరిగిన పిల్లలను English లో **Feral Child** అంటారు.

► "Language is life and life is language".

► **Dialect (మాండలికము) :** A form of a particular language that people of a particular region speak. It's a branch of that particular language. (ఒక భాషలోని మరో రూపాన్ని ఒక ప్రత్యేక ప్రాంత ప్రజలు మాట్లాడటాన్ని మాండలికం అంటారు. ఒక్కో భాషలో అనేక dialects ఉంటాయి. ఇవి ప్రాంతాన్ని వాడుకను బట్టి ఏర్పడతాయి. ఉదాహరణకు తెలుగులో ఆంధ్రమాండలిక, తెలంగాణ, రాయలసీమ మాండలికాలు అను మూడు dialects ఉన్నాయి.

English Language (English is a living language - DSC 2018)

English is called

- 1) Top International language
- 2) Link language (lingua franca)
- 3) Global language
- 4) Computer and library language
- 5) 'Window-of the World' - Jawaharlal Nehru

► **Origin and growth (పుట్టుక-అభివృద్ధి)**

► English belongs to Indo-European language family. It was originated from West-Germanic language, a branch of Indo-European language family.

(English భాష Indo-European భాష కుటుంబానికి చెందిన/West Germanic భాష నుండి ఉద్భవించింది.)

► West Germany కి చెంది Angles అనే తెగ మరియు Denmark కు చెందిన Saxon అనే తెగలు బ్రిటన్ తీరంలో settle అయ్యి క్రీ.శ. (A.D) 5th నుండి 7th శతాబ్దాల మధ్య English భాషను ఆవిర్భవించారు. అందుకే మొదటి English ను Anglo-Saxon English (old-English) అని పిలుస్తారు.

► Saxon తెగ క్రమక్రమంగా నశించగా Normans అనే క్రొత్త తెగ బ్రిటన్ తీరంలో settle అయ్యి Anglo-Saxon English ను Anglo-Norman English (Middle English) గా రూపాంతరం చెందించారు.

► Old English - 410-1066 A.D (Anglo-Saxon English)

► Middle English - 1066 - 1470 A.D (Anglo-Norman English)

► **Modern English (from 1500 A.D. - till date)**

అనేక రూపాంతరాలు పొందిన Old మరియు Middle English చివరకు ప్రస్తుతమున్న Modern English గా మారుటలో ఈ క్రింది వ్యక్తులు ప్రముఖ పాత్ర పోషించారు.

1. Geoffrey Chaucer : The first writer to write in Vernacular (వాడుక భాష-సామాన్యుల) అంతకు ముందు writers Latin లో వ్రాసేవారు.

"Chaucer found English a dialect and left it a language" - Andrew Lowell

► Canterbury Tales అనే రచన ద్వారా సామాన్య భాషను పుస్తక భాషగా మార్చిన Chaucer ను ఈ క్రింది పేర్లతో పిలుస్తారు.

- a) Father of English language
- b) Father of English literature & Poetry
- c) The first founder of English.

► ఇతని కాలం 1343-1400 A.D. i.e., Middle English period.

► He's also called Morning Star of English Renaissance (ఇంగ్లీషు పునరుజ్జీవన పితామహుడు)

2. William Caxton అను వ్యక్తి John Ghutenberg అనే German శాస్త్రవేత్త కనిపెట్టిన Printing Press ను 1476 లో England లో ప్రవేశపెట్టాడు. దీన్ని Caxton's Printing Press అంటారు. దీని రాకతో English language స్వరూపమే మారిపోయింది. అప్పటివరకు చేతివ్రాతలో ఉన్న పుస్తకాలను Printed texts గా మార్చాడు. English spellings ను Standard చేసాడు.

► **William Caxton** standardized English Spelling and Language (SGT 2018)

3. William Shakespeare : World's greatest dramatist అయిన ఇతను తన 37 dramas, 154 sonnets ద్వారా Middle English ను Modernize చేశాడు. Elizabethan Period కు చెందిన ఇతని కాలం 1564-1616.

► Shakespeare standardized English language rules and grammar.

► He introduced many new words and phrases to English and caused the enrichment of language.

► He made English more expressive and colourful.

► He used as many as 17000 English words in his works.

4. King James I : (1603-1625 వరకు England ruler) ఇతను First 'authorized version of the Bible' (1611) ను వ్రాసాడు. ఇది English లో వ్రాయబడ్డ అతిపెద్ద గ్రంథం. English రూపురేఖల్ని మార్చిన గ్రంథం.

► No other book influenced English Language as much as King James' Bible.

► It brought many proverbs, phrases, moral sayings to English.

► ఈ వ్యక్తులతోపాటు The English Renaissance మరియు Great Vowel Shift అనే ప్రక్రియలు కూడా English భాషాభివృద్ధికి దోహదపడ్డాయి.

5. The Renaissance (1500–1660) అంటే 'rebirth / 'revival' (పునరుజ్జీవనం) అని అర్థం. 1453లో జరిగిన Fall of Constantinople (నగర పతనం) వల్ల అనేక Roman Scholars Rome ను వీడి Italy, France లకు తమకు సంబంధించిన విలువైన గ్రంథాలతో పారిపోయారు. తర్వాత England కు రావటం ఆ గ్రంథాలను English లోనికి translate చెయ్యటం వల్ల English బాగా enrich అయ్యింది.

6. Great Vowel Shift అనే పదాన్ని Otto Jespersen అనే Danish linguist 1994 లో coin చేసాడు.

► Great Vowel Shift అంటే 1350-1700 సం॥ల మధ్య జరిగిన, a series of changes in the pronunciation of English language'.

► అనేక భాషల నుండి తీసుకోబడ్డ English words, pronunciation ను మార్చిన ప్రక్రియ ఇది.

Status of English Language / Spread of English

► English is the richest language in terms of vocabulary. It has 5 lakh (approx.) words or even more.

► English borrows words from various languages freely. So many words are added to English daily. (దాదాపు రోజుకి 6 పదాలు)

► England's (British) Empire expansion paved way for its growth. (బ్రిటీష్ రాజ్య విస్తరణ English విస్తరణ-అభివృద్ధికి ప్రధాన కారణంకాగా America అగ్రరాజ్యంగా ఎదగటం, computer అభివృద్ధి మిగిలిన అతి ముఖ్యమైనవి.)

► అంతేకాక ఉన్నత విద్య, Research కి చెందిన అనేక books English లోనే ఉన్నాయి. అందుకే English ను 'Library Language' అని కూడా అంటారు.

► English is the first language (Mother tongue) in 7 countries 1) England 2) U.S.A. 3) Ireland 4) Canada 5) South Africa 6) Australia 7) Newzealand

► India, Singapore, Malawi వంటి దేశాలలో English Second language గా ఉండగా India లోని Nagaland రాష్ట్రంలో English First Language.

► International trade (అంతర్జాతీయ వ్యాపారం) ప్రధానంగా English లోనే జరుగును. అందుకే దీన్ని 'Trade Language' అని కూడా అంటారు.

► ప్రపంచంలో 1/3 వంతు Newspapers English లోనే publish అవుతాయి. 70% Journals, 80% physics కూడా English లోనే ఉంది.

The Weekly News (1622) - World's first newspaper

The London Gazette (1666) - World's second newspaper

NewYork Times - World's top newspaper presently. అన్నీ English language లోనే

► English Language was first given 'special status' by The League of Nations (నానాజాతి సమితి మొదటిసారి ప్రత్యేక హోదా కల్పించింది.)

► Movies కి sound (dialogues) add చేసిన మొదటి భాష English (అంతకు ముందు movies అన్నీ mookies)

English in India (as a second language)

► Aug. 24, 1608 లో బ్రిటీష్ వారి రాకతో India లోకి enter అయిన English ఈ రోజు part and parcel of Indian life and education అయ్యింది. ఈ స్థాయికి చేరిన English యొక్క ప్రయాణాన్ని step by step నేర్చుకుందాం.

► India లో use చేసే English ను Indian English అంటారు.

► మొదట్లో బ్రిటీష్ వారు, వారితో వ్యాపారం చేసిన Indians మరియు వారి వద్ద పనిచేసిన Indians కు English నేర్పారు. తర్వాత gradual గా British Empire build కావటంతో వారి Administrative needs కొరకు ఆపై Indian Education లోకి ప్రవేశించింది. ఆ growth stage ను English as a second language in India గా అభివర్ణిస్తారు.

Macaulay's Minutes (Feb. 2 1835)

► It is the first official language policy of the British in India.

► English language education was formally (officially) introduced with it. (ఆంగ్ల విద్య దీనితోనే ప్రారంభం)

► It's also called 'English Education Act 1835'.

► Famous Bengali Reformer **Raja Ram Mohan Roy** యొక్క అభ్యర్థన మేరకు అప్పటి British

Governor General **Lord William Bentinck** ఈ నివేదిక తయారు చేయాల్సిన బాధ్యతను **Thomas Babington Macaulay** ను కోరగా అతను చక్కగా ఈ Report ను సమర్పించాడు.

- It laid strong foundation for English in Indian Education.
- ఈ నివేదిక ప్రకారం అప్పటి వరకు Language of Administration and Law Courts గా ఉన్న Persian language ను English replace చేసింది.
- aim - "Training the youngmen who would be Indians in blood and colour but English in taste and intellect."
- ఈ నివేదికను తయారు చేసినందుకు Macaulay ను "Father of English Education in India" అని పిలుస్తారు.

Note : 1813 Charter Act ప్రకారం Indian Education కోసం British Government మొదటిసారి 1 lakh spend చేసారు. ఇది కేవలం English కోసం కాదు. మొత్తంగా Education కు.

Wood's Despatch = The Magna Carta of Indian Education

- It's also called Magna Carta of Western (English) Education in India.
- British governor-general **Lord Dalhousi** appointed it in **1854** under the leadership of **Charles Wood**, the president of Board of Control.
- It consolidated English Language Teaching (ELT) in India.
 - A) Primary Schools - Vernacular Language (native language)
 - B) High schools - Anglo Vernacular Language (English & native)
 - C) College Education - English medium
 - D) Special Schools for Girl Education (first time) and Vocational Courses.

A,B,C,D లు Wood's Despatch చేసిన సూచనలు, అన్నింటినీ ప్రభుత్వం ఒప్పుకుంది.

- Aim :**
- i) to check the status of English education that was suggested by Macaulay's minutes.
 - ii) to create English class among Indians.

July 1854 లో Report ను East India Companyకి సమర్పించారు.

Result : Indian education development లో అతిముఖ్యమైన ఈ Wood's Despatch కారణంగా India లో University లు establish చెయ్యబడ్డాయి.

1. University of Calcutta (24 Jan. 1857)
 2. University of Bombay (18 July. 1857)
 3. University of Madras (5 Sep. 1857)
 4. University of Punjab (in Lahore) (14 Oct. 1882)
 5. University of Allahabad (23 Sept. 1887)
- వీటి అవిర్భావంతో భారత ఉన్నత విద్యా రూపురేఖలు మారిపోయాయి. ఇది సత్యం.

1st University Commission (1902)

- Lord Curzon వైశ్రామ్యంగా ఉన్నప్పుడు Thomas Raleigh (అప్పటి law minister) నాయకత్వంలో Sd. Hussain Belgrooni, Durdas Benerjee లు సభ్యులుగా 1902 లో ఏర్పాటు చేశారు. (1901 సిమ్లాలో ఉన్నత విద్యపై జరిగిన Review Meeting ప్రకారం)
- పైన పేర్కొన్న university లు - వాటి పనితీరుపై ఈ commission వేశారు.
- Education standards, good salaries for teachers and Examination pattern పై పలు సూచనలు చేసింది. ఈ సూచనలను లార్డ్ కర్జన్ 1904 Indian Universities Act అనే చట్టం చేసి అమలు పరిచారు.

2nd University Commission (1917)

- It is also called Calcutta University Commission or Sadler Commission.
- Lord Chemsford** Viceroy గా ఉండి Michael Sadler (V.C of Leeds University) నాయకత్వంలో కలకత్తా University స్థితిగతులు తెలుసుకోవడానికి నియమించారు. కానీ సూచనలు అన్నీ Universities కు అమలు చేసారు.
- Report :**
 - i) Universities not in good condition
 - ii) Limited Staff with limited Salary and facilities
 - iii) No English teaching standards
- వీటిపై తగు చర్యలు తీసుకొని ముందుగా Secondary School Education ను Strengthen చెయ్యాలని సూచించారు.
- English Medium Education ను India లోని అన్ని Universities ఒప్పుకున్నా

- 1) Benaras Hindu University, Varanasi
 - 2) Osmania University, Hyderabad లు ఒప్పు కోలేదు.
- ➡ ఇప్పటి వరకు English ను Indian Education లో భాగం చేయుటకు Britishers చేసిన చట్టాలు, commission లు చూసాం. ఇప్పుడు English ను subject గా ఎలా establish చేసారు. ఎలాంటి Methods, Approaches, Techniques ను India లో introduce చేసారో నేర్చుకుందాం.
- 1) 1835-56 is called the first phase of E.L.T. in India. (Pronunciation, Grammar, Reading, Writing, Vocabulary.)
 - 2) 1857-1882 is the second phase in which English Medium was introduced in universities.
 - English as a second language from 3rd year of schooling.
 - Standards of exams were set first time in January 1868.
 - Dictionary & Rote memory of words were encouraged.
 - 3) 1883-1935 is the most important phase of E.L.T in India.
 - A) ● **Grammar Translation Method** came to India in 1890's.
 - The first method of E.L.T. in India.
 - Grammar and Translation (Rules, Reading) were the best priority.
 - Listening, Speaking were neglected.
 - B) ● **Language through Literature** was first introduced during 1890's at Madras presidency. (English సాహిత్యం చదవడం ద్వారా English language నేర్చుకోవడం.)
 - First University Commission (1902 Act) didn't like Grammar Translation Method because it didn't allow learners to speak.
 - C) ● **Direct method** was introduced in 1904 by Henry Sharp, who was the director of public instruction in India.
 - It avoids Translation and allows only English in Classroom.
 - Encouraged natural acquisition of English. So, it was called Natural Method. (సహజంగా English వాతావరణం కల్పించి నేర్పాలి)

- Speaking in English was top priority;
- Library periods started in India.
- Direct Method didn't allow Mother Tongue in Teaching & Learning.
- The main technique was "**Lecture**" (teacher keeps talking)
- '**Exposure**' was the major source for learning English.

- ➡ Direct Method was highly successful where there were fluent teachers but failed where there were incompetent teachers.
(Teachers చక్కగా English మాట్లాడేవారయితే Direct Method విజయవంతమయ్యింది లేనిచోట విఫలమయ్యింది.)

Note : Thorndike మరియు Lorge అనే ఇద్దరు linguists Indians కొరకు అత్యంత తరచుగా వాడబడే 5000 English words ను వారు వ్రాసిన '**The Teachers' Word Book**' అనే పుస్తకంలో పొందుపరచడం వల్ల India లో Vocabulary Teaching జోరందుకుంది. వాటిలో మరలా the best 500 words కూడా వారే suggest చేశారు.

D) New Method or Reading Method (1926)

- ➡ Michael West (was teacher instructor in Dacca, once Bengal) ఈ method ను ప్రవేశ పెట్టాడు. Direct Method Indians కు suit కాదని చెప్పాడు.
- ➡ Main purpose of learning English for Indians is "to read books and acquire Knowledge". (English లో ఉన్న పుస్తకాలు చదివి knowledge పొందుటకు -English వారిలా మాట్లాడుటకు కాదు అన్నాడు)
- ➡ Thorndike, Lorge లు సూచించిన 5000 words నుండి 2000 ముఖ్యమైన words ను West Alphabetical order లో పొందుపరచి వాటిని usage తో సహా తన 'The General Service List of English Words (1953)' అనే book లో పొందుపరచాడు.
- ➡ Michael West provided a Pedagogical Model by dividing English learning into 'Six' stages and he designed a series of '6 books for 6 levels' (6 స్థాయిలుగా విభజించి ఒక్కో స్థాయికి 1 book ముద్రించారు.)
- ➡ India లో English Teaching కొరకు అత్యంత పాటుపడిన వ్యక్తి

- Reading - 1st priority; Writing - 2nd priority
- 1935-47 మధ్య రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ కారణంగా English Language Teaching పై ప్రత్యేక శ్రద్ధలేదు. ఈ period ను Indian E.L.T. లో Stagnation period అని చెప్పవచ్చు.

E) Structural Approach :

- Reading Method లో Listening, Speaking లను neglect చెయ్యడంతో Communication Skills Indians లో లోపించాయి.
- ఇదే time లో Behaviour Psychology మరియు Structural Linguistics బాగా ప్రాచుర్యం పొందాయి. వీటి కృషి ఫలితంగా అభివృద్ధి చెందిన Structural Approach (మొదట U.S.A. లో 'Charles Fries' father గా) India కు వచ్చింది (1930లలో)
- Structures ఆధారంగా Speaking పై ఇది focus చేసింది.
- Form is more important than meaning is its belief.
- Imitation & Repetition are its strategies.

F) Situational Approach / Oral Approach (1940's)

- Introduced by **Palmer and Hornby**
- Structural Approach meaning ను neglect చెయ్యడంతో fail అయ్యింది.
- Context లేదా situation ప్రకారం meaningful speaking కు importance ఇస్తూ England లో పుట్టిన Situational Approach India కు వచ్చింది.

G) Communicative Approach / Functional Approach

- పై methods ఏవీ complete teaching - learning satisfaction ఇవ్వకపోవడంతో Notional Approach అని కూడా పిలవబడే ఈ England Approach ను India లో introduce చేశారు.
- ఇది సమగ్రంగా అన్ని skills (L.S.R.W) కు ప్రాధాన్యం ఇచ్చి విజయవంతం అయ్యింది.

Note : ఈ Methods & Approaches ను ఇక్కడ India లోకి తీసుకు వచ్చిన order కోసమే brief గా వివరించబడ్డాయి. ప్రత్యేక chapter లో సవివరంగా నేర్చుకుందాం.

- L.S.R.W. skills were introduced by Harold E. Palmer.
- Harold.E. Palmer says, "Language should integrate Linguistics, Pedagogy and Psychology".

- He believes 'Speak before you write' and 'pronounce before you read'.
- He asserts to follow 'Example before Rules' (inductive) and 'Quality before Quantity'.
- 'Basic English' అనే concept ను Odgen అను linguist propose చేశాడు.
- aim - 'to provide international second language for General and technical communication.
- ఈ concept Nehru కు బాగా నచ్చడంతో India లో ప్రవేశపెట్టబడింది.

E.L.T. in India after Independence

A) University Education Commission - 1948

- Soon after Independence due to high Nationalism and Patriotism it was decided that Regional language should be the medium of Instruction even at university level.

(జాతీయవాదం వల్ల మరియు అప్పుడే స్వతంత్ర్యం వచ్చిన భావావేశంలో English medium ను నిషేధించాలని తీర్మానించారు.)

- But they allowed students to study English to gain more knowledge.

B) Kunzru Committee (1954) :

- 1st S.R.C (States Reorganization committee) లో భాగంగా Dr. H.N. Kunzru (Kashmir మేధావి మరియు భారత రాజ్యాంగ పరిషత్ సభ్యుడు) నాయకత్వంలో 1954లో ఏర్పడ్డ Committee 1955లో English Education పై కొన్ని సూచనలు చేసింది.
- English ను neglect చెయ్యద్దు. School level నుండే 'Proper Foundation', 'Suitable Methods and aims' ద్వారా English teach చెయ్యడం వల్ల Indian Students అనేక లాభాలు పొందగలరని పేర్కొంది.

C) Three-Language Formula (1968)

- It was proposed by Central Advisory Board of Education.
- The Chief Ministers Conference - 1961 accepted it.
- Formulated in 1968. (అధికారికంగా అమలులోకి వచ్చింది)1
- Hindi, English & Regional language (స్థానిక భాషలు school level లో నేర్పాలని దీని ఉద్దేశ్యం. Hindi

mother tongue అయిన states కు ఇది వర్తించదు.
Bilingual formula మాత్రమే.

- Mainly Southern States like A.P, Karnataka, Maharashtra, Kerala and Northern States Bengal, Gujarat, Punjab follow it. (Tamil Nadu ఇందులోంచి వైదొలగింది.)

D) English Review Committee :

1960 (led by Prof.G.C. Benerjee) suggested Objectives, Methods of teaching English.

It opined that all English teachers should be trained at Central Institutes of English (C.I.E's) to maintain standards in teaching.

E) Education Commission (1964-66)

- Stressed the importance of 'Working Knowledge of English'
- English for functional purposes
- Special vocabulary for special fields (daily life పనులలో (duties) English కు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. ఇది కేవలం ఒక school subject గా కాకుండా మానవ అభివృద్ధికి తోడ్పడాలి).

F) 3 Study Groups led by Prof. V.K.Gokak (1965, 1969, 1971)

- English teaching పై suggestions, Reviews చేయుటకు మరియు English teaching failure పై సప్ట నివారణకు ఈ groups ను Govt. వేసింది.
- Stressed the importance of 3M
Men (Teachers),
Materials (books, TLM)
Methods
- Teacher training ఖచ్చితంగా అవసరమని చెప్పింది.
- Syllabus designing, Practical Activity వంటి విషయాలపై పలు సలహాలు చేసింది.
- The Structural Syllabus was brought to India in 1952.
- India లో మొదటి English Language teaching institute ను 1954 లో Allahabad లో establish చేసింది.
- C.I.E.F.L (Central Institute of English and Foreign Languages - ప్రస్తుతం EFLU - English and Foreign Languages University) ను Hyderabad లో 1958 లో establish చేసారు.

- R.I.E. (Regional Institute of Education) లను 1963లో మొత్తం 5 (Ajmer, Bhopal, Bhubaneswar, Mysore) నెలకొల్పారు. ఆంధ్ర విద్యార్థులు RIE, Mysore లో చదవవచ్చు. ఇవి School Education ను బలోపేతం చేయటానికి ఏర్పరచబడ్డాయి.

G) NPE 1986 (National Policy on Education)

- P.M. - Indira Gandhi later Rajiv Gandhi
- Led by K. Kasturi Rangan
- Aim : to promote education amongst Indians from elementary level to college level.
- Promoted "Child-Centred Approach"
- took up "Operation Blackboard" for elementary education.
- Project works, problem solving tasks, language games. etc., were introduced.
- Integration of skills (all 4 skills) was advised.

H) Procedural Syllabus by N.S. Prabhu (1987)

- Prabhu was experimenting with the Methods of E.L.T in Bangalore and found S-O-S or Structural Approach failed.
- Brought Communicative Approach to India through his study project (with students of age between 8 and 13)
- Procedural Syllabus is learning-centred (not Learner-Centred)
- No fixed materials but problem solving tasks in E.L.T.
- Meaning is more important not form / structures.
- Language shouldn't be learnt but acquired.
- No systematic teaching.
- CDC = Curriculum Development Centre - 1987 (NPEలో భాగంగా)

Quotes on English to Indians

- "English is better and worth knowing than Secularist and Arabic" - Macaulay
- "English is a gift of Goddess Saraswathi to Indians" - C.Rajaji
- "Because Indians speak English, we like and have good relations with Indians" - Henry Kissinger

- "English is a major window on the world" - Pandit J. Nehru
- "We got a tongue without a song!" (English) - N. Krishnaswamy & Sriraman

I. Kothari Commission or National Education Commission

- Time : 1964 - 66 (formed on July 14 1964)
- Led by : Daulat Singh Kothari, UGC Chairman
- The commission emphasized English teaching.
- Called English as
 - The link language (lingua franca)
 - Library language
 - Language of Administration
 - Language of opportunity / employment
 - Language of Reason
- Says "English is an integral part of Indian Education".
- English should be taught from Class V.
- English is -3rd Language at School level
2nd Language in Intermediate
1st Language in Graduation and afterwards
- J. NCERT 1986 says
 - I - V - Mother tongue
 - VI - X - M.T + Hin + Eng
 - XI onwards - M.T. + English
 - 1st four years - R.W.L.S skills
 - Later - L.S.R. W.
- Article 343 (Official language Act - 1963)
ప్రకారం (Schedule - 8)
Hindi is the official language of India and
English is the Associate Official language

Theories / Principles of Language Learning

There are 3 main theories of human Language Learning.

1. Behaviourism (Behaviouristic Approach to Language Learning)

- A group of psychologists like Skinner, Kofka, Watson, etc., are the Psychologists who spoke about language learning.

- Behaviourists believe that "All learning is change in behaviour and that change can be observed and controlled" (ప్రవర్తనలో మార్పు)
- Skinner says, "Language learning is a habit formation through repeated use of a structure". (భాషాభ్యసనం అలవాటు వంటిది.)
So, 'Repetition' and 'Drilling' are main techniques.
- 'Structural Approach' is based on this theory of Behaviourism.
- Behaviourists మరియు structural linguists కూడా structure / form వల్ల language learning చెయ్యవచ్చని నమ్మారు. కానీ, ఇది ఒక దశ వరకు మాత్రమే సాధ్యం. వీరిది Deductive method.

2. Cognitivism

"Language learning is a process of Discovery".

- They are against Behaviourists.
- They believe language learning involves a lot of 'Thinking'.
- Brain plays a major role in learning a language.
- We observe things, note them and make 'Generalizations' (విషయాలు గమనించి, మనసుతో ఆలోచించి సాధారణీకరించుకుంటాం)
- కాబట్టి 'Exposure' is the key to language learning. (repetition కాదు)
- 'Meaning' is more important than structure / form.
- They support 'Inductive method' of Teaching.
- Direct Method ఈ సిద్ధాంతం పై ఆధారపడింది.

3. Psycho-linguistic Theory (Cognitivism కు అనుబంధ సిద్ధాంతం)

- Every human being has the 'innate ability to learn language' (ప్రతి మనిషి పుట్టుకతో భాష నేర్చుకునే సామర్థ్యం కల్గి ఉంటాడు.)
- Human Brain is divided into '2' parts i.e. Right and Left hemispheres. Left hemisphere plays a key role in language learning. 'Frontal Lobe' in left part plays a vital role in it.

(మానవ Brain Right - Left అను రెండు భాగాలను కలిగి ఉంటుంది. అందులో Left భాగంలోని Frontal Lobe అనే విభాగం భాషాభ్యసనంలో కీలక భూమిక పోషిస్తుంది.)

- ▶ ఇలా 'innate ability' కల్గి ఉండటాన్ని 'Labeled Language Acquisition Device' - LAD అంటారు.
- ▶ Childhood లోనే భాషాభ్యసనం fast గా మరియు అధికంగా ఉంటుంది. యువ్యవస్థలో చాలా తక్కువగా ఉంటుంది.

▶ Language learning happens better when errors are excused and children are treated with love and encouragement. (తప్పులు దిద్ద కూడదు, ప్రేమాభిమానాలు, ప్రోత్సాహం వల్ల ఎక్కువ వేగంగా భాష వస్తుంది.

- ▶ Language learning 5 years (60 months) లో పూర్తవుతుంది.
5 years children are called 'Linguistic Adults.'

4. Deductive Method	Inductive Method
* Teachers start teaching Rules first and then give Examples.	* Teachers give Examples first. Students discover Rules from those Examples.
* It's a programmed / conditioned learning like Behaviorist theories.	* It's spontaneous learning like cognitive theories.
* Structures/form play a key role.	* Meaning and Functions play key role.
* Structural Approach, Grammar - Translation Method are based on it.	* Direct Method & Communicative Approach are based on it.

5. Principles of Gradation (Grading)

- ▶ Language material or content must be graded based on the Principles of
 - 1) Frequency (ఎంత తరచుగా వాడుతాం)
 - 2) Usefulness (ఎంత ఉపయోగం)
 - 3) Range (స్థాయి)
 - 4) Productivity (language ఉత్పత్తి)
 - 5) Simplicity (సామాన్యత / సరళత)
 - 6) Teachability (బోధనకు అనుకూలత)
- ▶ పై 6 విషయాలు మరియు level of the learners, need of the learners (అవసరాలు) and background knowledge లను base చేసుకొని 'Known to Unknown' Principle పాటిస్తూ పాఠ్యాంశాలు ఉండాలి.

Problems of Teaching - Learning English

Indians, especially rural background students, find a lot of difficulties in learning English. There are many problems for it. Let's see some of them.

1. **Multilingualism** : We follow Three-language formula in India. A small Child has to learn Telugu, Hindi & English. It confuses him. Even teachers can't carry children through.
2. **Multiculturalism** : Indian society consists of various cultures because there are many religions and castes and they come from various Mother-tongue backgrounds and a teacher needs to understand all those languages. (అనేక మతాల students విభిన్న భాషలను మాతృభాషలుగా నేర్చుకుని school కి వస్తారు. ఆ భాషలన్నీ teacher కి తెలియక ఇబ్బందులు వస్తాయి)
3. **Students' Mindset (Readiness)** : Some students are not so interested in learning new languages. They feel it is a tough task - (English చాలా కష్టమనే భావన)

4. Lack of specialist / trained teachers :

Particularly, at Elementary level, the teachers are not exclusively from English subject background. So, they can't handle English effectively (T.T.C. B.Ed వంటి కోర్సుల్లో ఒక Methodology గా మాత్రమే English చదువుతారు)

5. Fast changing and diverse needs of students ఒక్కో విద్యార్థి ఒక్కో purpose తో English చదవడం.

6. Mother Tongue influence : Indian language structures vary from that of English. So, they tend to use English like mother tongue.

Ex : నేను బడికి వెళ్ళాను (S + O + V)

I school went. (x) (S + O + V)

I went to school. (S + V + prep + O)

(Indian Languages లో preposition object తర్వాత వస్తుంది. అలాగా subject, object లు ప్రక్కప్రక్కన వచ్చి చివరన object వస్తుంది. ఈ confusion పిల్లలచే అనేక తప్పులు చేయిస్తుంది.)

7. Lack of Exposure : Children listen to English only in one period (40-45mins) a day. That's not enough.

8. Incompetent or inefficient teachers : In many schools, Science or Social teachers teach English. They may be good at their subject but some of them are incompetent or inefficient in English. (అసమర్థ teachers లేదా నైపుణ్యం లేనివారు English చక్కగా బోధించలేరు.)

9. Faulty examination system : Our English Exams test only Writing and Grammar. No speaking tests are conducted. So, students don't learn to speak.

10. Large Classrooms : Teacher can't give opportunity for all the students within 45 minutes if the class is large in strength.

11. Non-availability of Teaching Learning Materials : Teachers use only textbooks as source. Many schools don't have access to library and multimedia classes.

12. Teacher's temptation for Mother Tongue usage : Many teachers read in English and explained in Mother Tongue thinking students can't understand English.

13. Difficulty of English Pronunciation (Phonology)

14. Lack of regular trainings / refresher courses to teachers.

15. Faulty methods of Teaching English : Many teachers focus on structures rather than on functions of Grammar. Communication and creative writing are neglected. Only ready-made answers are mugged up. (Grammar rules నేర్పటం, Creative writing పై శ్రద్ధ పెట్టకపోవడం, Communication కు అతి తక్కువ scope ఇచ్చి బట్టీ విధానం వల్ల Answers నేర్పటం వల్ల English సమర్థవంతంగా అభ్యసించలేరు. పరీక్షలలో marks మాత్రమే వస్తాయి.)

16. Lack of Clear-cut policies

2. OBJECTIVES OF TEACHING ENGLISH

- Objectives are also called 'Learning Outcomes'. They are the aims / goals of teaching. (అభ్యసనా ఫలితాలు / లక్ష్యాలు)
- Objectives should describe what the learners must know by the end of a course of teaching. 'Why' we teach them is mentioned in objectives. (ఏమి నేర్పబోతున్నామో ? ఎందుకు నేర్పుతున్నాం? అనే ప్రశ్నలకు సమాధానమే objectives)
- "Educational objectives are the desired goal or outcome at which instruction is aimed at." - Dr. B.S. Bloom
- **Characteristics of Good Objectives :** (Objectives లక్షణాలు)
- Objectives should be based on Psychological Principles / theories.
- 'Needs' determine objectives. (అవసరాలు లక్ష్యాలను నిర్దేశిస్తాయి)
- Objectives should match the 'age' and 'mental levels' of the students. (వయసు-మానసిక స్థాయికి సరిపడేలా లక్ష్యాలు ఉండాలి)
- They should be according to the content (syllabus) of teaching.
- They should be helpful in changing the behaviour of students. (విద్యార్థుల ప్రవర్తనలో మార్పుకు ఉపయోగపడేలా ఉండాలి)

Types of Objectives :

There are 2 types of objectives in teaching English as a second language.

- 1) Language aims
- 2) Literary aims.

1. Language development objectives : It aims at developing language skills L.S.R.W. (Listening, Speaking, Reading, Writing).

There are the four aspects of language.

- A. Semantics - Understanding meaning (Reading - Listening)
- B. Phonetics - Pronunciation (speaking)
- C. Phonetic cum graphics - Reading the texts
- D. Graphic - Writing

2. Literary Objectives : to use English for study purpose across the curriculum (to gain knowledge of all subjects)

(ఇది కేవలం English subject ను మాత్రమే కాక English లో ఉన్న అన్ని subjects చదివి understand, interpret, analyse, create, communicate చేయుటకు)

➤ NCF - 2005 says that the objectives of teaching English are two-fold. They are :

- 1) Attaining basic English Proficiency. i.e. Basic interpersonal skills (ప్రాథమిక సామర్థ్యం సాధించుట) (BICS)
- 2) To make learners acquire abstract thought and knowledge i.e., Cognitive Academic Linguistic Proficiency (CALP)

Note : Objectives is the first step in writing a lesson plan. We need to mention two types of objectives in our lesson plans.

I. General objectives are common to all levels of learners. They are as follows

- 1) To understand written English (Reading & Comprehending)
- 2) To understand spoken English (Listening & Comprehending)
- 3) To speak correct English (Speaking)
- 4) To write correct English (Writing)
- 5) To learn the core vocabulary (Word building)
- 6) To use the basic structures (Grammar)
- 7) To become aware of the usage of English as a source of knowledge (జ్ఞానసముపార్జన వనరు-ఎందుకంటే higher education books అన్నీ English లోనే ఉంటాయి.)
- 8) To understand the importance of the English language as an international means of communication. (అంతర్జాతీయ communication సాధనమని తెలుసుకొనుట)

II. Specific Objectives (ప్రత్యేక లక్ష్యాలు): These are definite and clear-cut aims for each lesson. They vary from lesson to lesson. It helps in adopting the suitable method of teaching. (ఇవి ఖచ్చితంగా ఫలానా lesson ద్వారా పిల్లలకు ఏమి నేర్పుతామో చెబుతాయి. Lesson - Lesson కు విభిన్నంగా ఉంటాయి. ఈ specific objectives ను బట్టి Suitable Teaching Methods ను ఎంచుకోవటం జరుగును)

Objectives for Primary - level (1-5 classes)	Objectives for Upper-Primary-level (6-8 classes)
* to provide motivation to learn English * to show the learners that English learning is fun * to create English acquisition environment * to build confidence in them * to gradually familiarize them with English through spoken inputs (మాటల ద్వారా భాషతో పరిచయం) (by reciting rhymes, songs, telling simple stories etc.,) * to assist the students to build working proficiency of the language (words, phrases, two / three word sentences, basic structures వంటి వాటిని వాడే సామర్థ్యం పెంపొందించుట) * to acquire basic language skills (L.S.R.W. skills) * to enable them to use basics of grammar (Articles, prepositions, helping verbs, etc.) * to enable them to speak and also to understand what is spoken. * to enable them to gain phonological accuracy (సరైన pronunciation) * to help them associate meaning with oral and written language (చదివిన, వినిన భాషకు అర్థం తెలుసుకొనుట) * to help them follow instructions, questions and respond using appropriate expressions. (ప్రశ్నలు, ఆదేశాలు అర్థం చేసుకొని తగు విధంగా స్పందించుట)	* Developing listening comprehension * Improvement in speaking ability * Development in reading & comprehension * Improvement in writing skill * Enriching Creativity (సృజనాత్మకతను పెంచుట) * Enhancing sensitivity (నున్నితత్వంను పెంపొందించుట) to feel good or bad at things happening around) * to develop linguistic ability * making them think and communicate freely, fluently and spontaneously (స్వేచ్ఛగా, ధారాళంగా, సమయానుకూలంగా భావవ్యక్తీకరణ చేయుటకు సహకరించుట) * to help them use stress and intonation accurately (ఉచ్చరణ స్పష్టంగా వచ్చేలా నేర్పుట) * to help them identify, distinguish and interpret complex information (క్లిష్ట సమాచారాన్ని అర్థం చేసుకొని, అన్వయించుకొనేలా చేయుట) * to enable them to use figurative language. * to help their critical and analytical thinking * to help them evaluate the content and texts to make generalizations (వారు చదివిన, వినిన విషయాలను పోల్చుకుని సిద్ధాంతాలు రూపొందించు కొనుట) * to build planning, organizing, revising and editing written discourses (వ్రాయటానికి ప్రణాళికాబద్ధమైన steps పాటించేలా చేయుట)

Objectives for Secondary level (IX-X classes)

- * to develop abilities to understand the complete meaning of English passages (complex) (కఠినమైన passage లు సైతం చదివి అర్థం చేసుకునే సామర్థ్యం)
- * to improve the functional knowledge and understanding of Grammar (Grammar rules కాకుండా వాడుకను పెంపొందించుట)
- * to enrich their ability of using grammar in their writing and speaking in order to gain accuracy (వారి writing, speaking లలో Grammar వాడి ఖచ్చితమైన (తప్పులు లేని) English వాడుటకు)
- * to develop interest in reading more English texts, especially literature (సాహిత్యం పై మక్కువ మరియు ఇతర English books చదివేలా ఆసక్తి కల్పించుట)
- * to improve their 'Self-Study habit'
- * to enhance competencies in writing essays, summaries, stories, letters, etc., (discourse) in their own language. (వారిలో creative writing of Discourses సామర్థ్యంను అభివృద్ధి చేయుట)
- * To develop their thinking, reasoning, etc., in English (English లో ఆలోచించి, తర్కించేలా చేయుట)
- * To improve their insight and favourable attitude towards English language

Objectives for Senior Secondary level (Colleges)

- * to train them to acquire 'Job skills'.
- * to motivate them for further (advanced) study of English (అత్యున్నతస్థాయి English నేర్చుకునేలా)
- * to develop their ability of grasping the underlying themes, figurative language of poetry (Poetry లో నిగూఢ ఉద్దేశ్యాలు, అలంకార భాషను అర్థం చేసుకొనుట)
- * to inculcate the habits of writing poems, passages, Articles, Reviews etc. (విద్యార్థులు సొంతంగా Poems, వ్యాసాలు Reviews వ్రాసే అలవాట్లు పెంపొందించుట)
- * to develop their public speaking habit in English (education, debates, group discussions, speeches, interview వంటి public speaking అలవాట్లు వృద్ధి చేయుట)
- * to improve their mastery of language in presentations of Expressions (భాషపై సంపూర్ణపట్టు సాధించి, వ్యక్తీకరించేలా ప్రోత్సాహం)
- * to develop manners, values, ethics, morals and personality of learners (విద్యార్థులను విలువలతో కూడిన వ్యక్తిత్వం కల్గిన మనుషులుగా తీర్చిదిద్దుట)
- * to improve their critical thinking, appreciation and criticizing abilities (విమర్శనాత్మక ధోరణిని విద్యార్థుల్లో పెంచుట)

Note : Students యొక్క level (class) తో పాటు Type of Lesson (ఎలాంటి పాఠం) అనేది కూడా objectives of Teaching ను influence చేస్తుంది.

A) Objectives of Teaching Poetry

- Chief aim of teaching poetry is 'for pleasure' (సంతోషాన్ని కల్పించుట)
- It's not to give them knowledge of English but 'the feel of it'. (భాషను అనుభవించేలా feel చేయుట. knowledge సాధించుట కాదు)
- To develop a sense of appreciation of the beauty, rhythm, rhyme and style of writing of the poems - ఇది Aesthetic objective (భాష

సౌందర్యాన్ని, ప్రాసను, style ను అస్వాదించేలా ప్రోత్సహించుట)

- To enrich their taste for Reading and Writing Poetry (కవిత్వాలు చదువుట, రాయుటకు అభిరుచిని కల్పించుట)
- To make them enjoy reciting or singing individually or in groups (పాటల్లా పాడి ఆనందించేలా బోధించుట)
- To develop their imagination (ఊహాత్మక ఆలోచనలు పెంచుట)
- To develop love for literature (సాహిత్యంపై మక్కువను పెంచుట)

- To understand the 'mood and tone' of the poet.
- Specific objectives differ from poem to poem. They depend largely on setting, context and theme of the poems.
(Specific objectives poem ను బట్టి వాటిని వ్రాసిన సందర్భం, ఉద్దేశ్యంను బట్టి మారుతూ ఉంటాయి)
- To develop 'sensibilities' in the students (విద్యార్థుల ఇంద్రియజ్ఞానం పెంపొందించుట)

B) Objectives of Teaching Prose :

(Intensive Reading)

- Unlike poetry, the chief aim of teaching prose is to make students 'learn language' (భాషను నేర్చుకొనుట prose ముఖ్యలక్ష్యం)
- To make them read the text (passage) with certain speed and to understand its meaning (వారి వారి స్థాయి (age,class) కు తగిన వేగంతో చదివేలా మరియు చదివినది comprehend (అర్థం చేసుకునేలా తర్ఫీదు ఇచ్చుట)
- To read aloud with correct pronunciation, stress, intonation and voice modulation (పైకి (గట్టిగా) సరైన ఉచ్చరణతో చదువుట)
- To read silently and grasp the meaning (Silent గా చదివి అర్థం గ్రహించుట.)
- to enrich their active vocabulary. (తరచుగా వాడే పదసంపదను పొందుట)
- to enjoy reading and leading to writing. (Reading ను ఆస్వాదించి తద్వారా writing కు దారి తీయుట.)
- to gain knowledge present in books (జ్ఞానం పొందుట) and prepare students for world citizenship (తద్వారా ప్రపంచ పౌరులుగా తీర్చిదిద్దుట)
- to learn the styles of writing.
- to attain coherence and cohesion in their writing by linking their thoughts and sentences properly. (linkers ను వాడటం నేర్చుకుని, విద్యార్థులు వ్రాసేటపుడు thoughts మరియు sentences ను క్రమపద్ధతిలో అమర్చి cohesion సాధించుట.)
- Prose is for Intensive Reading. So, it aims at learning structures, detailed analysis of sentences etc.

(Prose లోతుగా చదివి sentence structures ను అర్థం చేసుకొనుటకు, meaning ను విశ్లేషించుకొనుటకు ఉద్దేశించబడింది.)

- to study meanings of all the words, their synonyms and usage in addition to learning their Antonyms. (ప్రతీపదం యొక్క Synonyms, Antonyms మరియు usage ను నేర్చుకోవాలి)

C) Objectives of Teaching Supplementary Reader

- It's meant for Extensive Reading
- To generate interest and sustain it in wide reading. (విద్యార్థుల్లో Reading పట్ల ఆసక్తి కల్గించి అది కొనసాగి అనేక పుస్తకాలు చదివించుట.)
- to gain Study Skills like note-making, note-taking, summarizing, precis writing.
- Consolidate what is learnt in Intensive Reading and to reinforce it. (Intensive Reading ద్వారా చదివిన దాన్ని బలపరచుకొనుట)
- To enrich Passive Vocabulary of various subjects and fields. (అనేక విషయాల పదజాలం నేర్చుకొనుట)
- To make Reading a continuous habit. (Reading ను ఒక అలవాటుగా మార్చుకొనుట)

D) Objectives of Teaching Grammar

"Grammar is a means through which linguistic creativity is ultimately achieved" - Wilkins

- To make learners become accurate users of English. ఖచ్చితమైన English నేర్పటం = (తప్పులు లేని భాష)
- to provide the knowledge of underlying 'rules' of language. (నిగూఢమైన rules జ్ఞానం కల్పించుటకు)
- to develop their insight into the structure of English. (English structures పై విద్యార్థులకు అంతర్దృష్టి కల్పించుటకు)
- to teach learners rule governed language behaviour. (రూల్స్ చేత నడవబడే భాషా ప్రవర్తనను అలవరచుటకు)
- to develop mental abilities of Reasoning and logic.

3. PHONETICS /fə'netiks/

Phonetics అనేది 'linguistics' లోని ఒక branch. ఇది human speech ను అధ్యయనం చేస్తుంది.

'English Alphabet' నందు '26' letters కలవు అని, అందులోని a, e, i, o, u అనే ఈ 5 letters, vowel letters అని మరియు మిగిలిన 21 (b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, y, z) అక్షరాలు consonant letters అని మనందరికీ తెలుసును.

అయితే మనం ఇక్కడ జాగ్రత్తగా గమనించాల్సిన విషయం ఏమనగా English language నందు వాడబడే human speech sounds మొత్తం '44' ఉండగా అందులోని 20 శబ్దాలు Vowel sounds అయితే మిగిలిన 24 శబ్దాలు consonant sounds గా ఉన్నవి. దీని ద్వారా, English Language లోని 26 letters అదే భాషలో గల మొత్తం 44 sounds ను represent చేయడానికి సరిపడే సంఖ్యలో లేవు అని మనకు స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది.

"One to one correspondence between sounds and letters doesn't exist in the English language." దీనిర్థం ఏమనగా English language లోని letters కు మరియు sounds కు ఎటువంటి పొంతన లేదు. మరింత విపులంగా వివరించాలంటే, English లో ఏ letter అయితే use చేస్తామో అదే sound pronounce చేయాలని లేదా ఏ sound అయితే pronounce చేస్తామో ఆ sound కు సంబంధించిన letter మాత్రమే use చేయాలనే నిబంధన లేదు. అందుకే English Language ను 'non-phonetic language' అని అంటారు.

Some Important Points :

- Total sounds in English - 44
- No. of vowel sounds in English - 20
- No. of consonant sounds in English - 24

Vowels : Vowels are the sounds during the production of which air passes through mouth freely and continuously without any audible friction. (Vowels ను pronounce చేయునప్పుడు air ఎటువంటి friction ను కలిగించక mouth నుండి free గా pass అవుతుంది.)

Types of Vowels based on position of tongue :

There are two types of vowels i.e.,

- 1) Pure Vowels (Monophthongs)
- 2) Impure vowels (Diphthongs)

1. Monophthongs : Monophthongs are the vowels during the production of which the tongue remains stable.

(Monophthongs ను articulate చేయునప్పుడు tongue కదలికలు చేయక stable గా ఉండునని గ్రహించాలి). Monophthongs are also called pure vowels which are 12 in number. Monophthongs are further divided into 3 categories.

- i.e. a) Front Vowels (04)
b) Back Vowels (05)
c) Central Vowels (03)

(a) Front Vowels : నాలుక ముందు భాగం నుండి ఉచ్చరించ బడే sounds ను front vowels అంటారు. ఇవి మొత్తం నాలుగు. అవి :

i) /ɪ/ (ఇ) : It is a front half-close unrounded short vowel.

- Eg :
1) it	/ɪt/
2) bit	/bɪt/
3) city	/sɪtɪ/
4) village	/vɪlɪdʒ/
5) ticket	/tɪkɪt/

ii) /i:/ (ఈ) : It is a front close unrounded long vowel.

- Eg :
1) eat	/i:t/
2) feast	/fi:st/
3) street	/stri:t/
4) tea	/ti:/
5) tree	/tri:/

iii) /e/ (ఎ) : It is a front half-open unrounded short vowel.

- Eg :
1) end	/end/
2) any	/enɪ/
3) pen	/pen/
4) shell	/ʃel/
5) send	/send/

iv) /æ/ : It is a front half-open unrounded short vowel.

Eg :	1) ant	/ænt/
	2) animal	/æniml/
	3) apple	/æpl/
	4) bank	/bæŋk/
	5) garage	/gæra:ʒ/

(b) Back Vowels : నాలుక వెనుక భాగం నుండి ఉచ్చరించబడే sounds ను backvowels అంటారు. ఇవి మొత్తం అయిదు. అవి :

i) /ɑ:/ (అ): It is a back-open unrounded long vowel.

Eg :	1) art	/ɑ:t/
	2) clerk	/klɑ:k/
	3) caste	/kɑ:st/
	4) heart	/hɑ:t/
	5) car	/kɑ:/

ii) /ʊ/ (ఉ): It is a back half-close rounded short vowel.

Eg :	1) put	/pʊt/
	2) foot	/fʊt/
	3) wool	/wʊl/
	4) to	/tʊ/
	5) wood	/wʊd/

iii) /u:/ (ఊ): It is a back-close rounded long vowel.

Eg :	1) food	/fu:d/
	2) true	/tru:/
	3) ooze	/u:z/
	4) blew	/blu:/
	5) blue	/blu:/

iv) /ɒ/ (అ): It is a open-rounded short vowel.

Eg :	1) ox	/ɒks/
	2) top	/tɒp/

3) doctor	/dɒktə/
4) stop	/stɒp/
5) god	/gɒd/

v) /ɔ:/ (ఆ): It is a back half-open rounded long vowel.

Eg :	1) ought	/ɔ:t/
	2) aught	/ɔ:t/
	3) daughter	/dɔ:tə/
	4) draw	/drɔ:/
	5) law	/lɔ:/

(c) Central Vowels : నాలుక వెనుక భాగం నుండి ఉచ్చరించబడే sounds ను central vowels అంటారు. ఇవి మొత్తం మూడు ఉన్నాయి అవి :

i) /ʌ/ (అ): It is a central-open unrounded short vowel.

Eg :	1) up	/ʌp/
	2) uncle	/ʌŋkl/
	3) onion	/ʌŋjən/
	4) but	/bʌt/
	5) cut	/kʌt/

ii) /ə/ (అ): It is a central half-close unrounded short vowel.

Eg :	1) again	/ə'geɪn/
	2) another	/ə'nʌðə/
	3) police	/pə'li:s/
	4) teacher	/ti:tʃə/
	5) palace	/pæləs/

iii) /ɜ:/ (అ): It is a central half-open unrounded long vowel.

Eg :	1) earn	/ɜ:n/
------	---------	-------

2) learn	/lɜ:n/
3) birth	/bɜ:θ/
4) berth	/bɜ:θ/
5) turn	/tɜ:n/

2. Diphthongs : Diphthongs are the vowels during the articulation of which the position of tongue changes. Diphthongs are also called impure vowels or glides. (Diphthongs ను articulate చేయునప్పుడు tongue యొక్క position, sound కు తగినట్లుగా change అవుతుంది.) Diphthongs are 8 in number. They are :

i) /eɪ/ (ఎఐ) : It is a front half-open unrounded long vowel.

Eg :	1) name	/neɪm/
	2) same	/seɪm/
	3) day	/deɪ/
	4) eight	/eɪt/
	5) ate	/eɪt/

ii) /ɪə/ (ఐఅ) : It is a front half-close unrounded long vowel.

Eg :	1) ear	/ɪə/
	2) dear	/dɪə/
	3) serious	/sɪərɪəs/
	4) hero	/hɪərəʊ/
	5) cheer	/tʃɪə/

iii) /aɪ/ (అఐ) : It is a central open unrounded long vowel.

Eg :	1) sky	/skaɪ/
	2) ice	/aɪs/
	3) fly	/flaɪ/
	4) kite	/kaɪt/
	5) nice	/naɪs/

iv) /ɔɪ/ (అఔ) : It is a back half-open rounded long vowel.

Eg :	1) oil	/ɔɪ/
	2) boil	/bɔɪ/

3) boy	/bɔɪ/
4) toy	/tɔɪ/
5) voyage	/vɔɪ.ɪdʒ/

v) /aʊ/ (అఉ) : It is a central open unrounded long vowel.

Eg :	1) out	/aʊt/
	2) about	/ə'baʊt/
	3) cow	/kaʊ/
	4) town	/taʊn/
	5) now	/naʊ/

vi) /ʊə/ (ఉఅ) : It is a back half-close rounded vowel.

Eg :	1) poor	/puə/
	2) tour	/tuə/
	3) during	/dʊərɪŋ/
	4) curious	/kjuəriəs/
	5) furious	/fjuəriəs/

vii) /əʊ/ (అఉ) : It is a central half-open unrounded vowel.

Eg :	1) goat	/gəʊt/
	2) go	/gəʊ/
	3) slow	/sləʊ/
	4) boat	/bəʊt/
	5) load	/ləʊd/

viii) /eə/ (ఎఅ) : It is a front half-open unrounded long vowel.

Eg :	1) care	/keə/
	2) air	/eə/
	3) dare	/deə/
	4) parent	/peərənt/
	5) aeroplane	/eərəpleɪn/

- Note :**
- 1) All vowels are voiced sounds
 - 2) All diphthongs are long vowels

Consonants : Consonants are the sounds during the production of which the breath (air) that flows out through the mouth is blocked by the teeth, tongue or lips. (Consonants ను pronounce చేయునపుడు air ను tongue, teeth లేదా lips చేత block చేయబడును)

There are **24 consonant sounds** in English.

Description of consonants : Consonants ను ఉచ్చరించే విధానాన్ని బట్టి రెండు రకాలుగా వర్గీకరిస్తారు.

1. Place of Articulation
2. Manner of Articulation

1. Place of articulation : Organs of speech ను base చేసుకుని consonants ను **8** రకాలుగా వర్గీకరించవచ్చును. అవి :

i) Bilabial : రెండు పెదవుల (lips) కలయికతో ఉచ్చరించబడే sounds ను bilabial consonant sounds అంటారు.

There are 3 bilabial sounds in English.

They are :

1) /p/	(ప్)
2) /b/	(బ్)
3) /m/	(మ్)

ii) Labio-dental : క్రింది పెదవి (lower lips) మరియు upper teeth (పై దంతాలు) కలయికతో ఉచ్చరించబడే sounds ను labio-dental (labio = lips, dental = teeth) consonant sounds అంటారు. There are two labio-dental consonant sounds in English.

There are :

1) /f/	(ఫ్)
2) /v/	(వ్)

iii) Dental : Tip of the tongue మరియు upper teeth (పై దంతాలు) కలయికతో ఉచ్చరించబడే sounds ను dental consonant sounds అంటారు. There are two dental sounds in English.

There are :

1) /θ/	(థ్)
2) /ð/	(ద్)

iv) Alveolar : Tip of the tongue మరియు upper teeth ridgeల కలయికతో ఉచ్చరించబడే sounds ను alveolar sounds అని అంటారు. There are **6 alveolar sounds** in English.

They are :

1) /r/	(ర్)
2) /s/	(స్)
3) /z/	(జ్)
4) /l/	(ల్)
5) /t/	(ట్)
6) /n/	(న్)

v) Palato - alveolar : నాలుక అంచు (blade of the tongue) teeth ridge ను touch చేస్తూ articulate చేసే sounds ను palato-alveolar sounds అంటారు. There are 4 palato-alveolar sounds i.e.

1) /ʃ/	(ష్)
2) /ʒ/	(జ్)
3) /tʃ/	(చ్)
4) /dʒ/	(జ్)

vi) Palatal : నాలుక ముందు భాగం (front of the tongue) hard palate ను touch చేస్తూ ఉచ్చరించబడే sound ను palatal sound అని అంటారు. There is only one palatal sound in English i.e.

1) /j/	(య్)
--------	------

vii) Velar : నాలుక వెనుక భాగం (back of the tongue) soft palate ను touch చేస్తూ ఉచ్చరించబడే శబ్దాలను velar sounds అంటారు. There are 3 velar sounds in English.

They are :

1) /k/	(క్)
2) /g/	(గ్)
3) /ŋ/	(న్)

viii) Glottal : Vocal cords ను narrow చేయడం ద్వారా produce కాబడే sound ను glottal sound అంటారు. There is only one glottal sound in English i.e.,

1) /h/	(హ్)
--------	------

2. Manner of articulation : Articulators యొక్క structure ను మరియు అవి పలికే విధానాన్ని (manner) ను బట్టి consonants ను **7** రకాలుగా వర్గీకరించవచ్చును. అవి :

i) Plosives : Mouth నుండి flow అవుతున్న air ను stop చేసి ఆపై sudden గా release చేయడం ద్వారా produce

కాబడే sounds ను plosives లేదా stops అంటారు. **There are 6 plosives in English.**

They are :

- 1) /p/ (ప్)
- 2) /t/ (ట్)
- 3) /k/ (క్)
- 4) /b/ (బ్)
- 5) /d/ (డ్)
- 6) /g/ (గ్)

ii) Fricatives : Lips, teeth మరియు tongue సహాయంతో breath (శ్వాస)ను ఒక narrow space ద్వారా బలంగా friction ను కలిగిస్తూ produce చేసే sounds ను fricatives అంటారు.

There are 9 fricatives in English i.e.,

- 1) /f/ (ఫ్)
- 2) /v/ (వ్)
- 3) /θ/ (థ్)
- 4) /ð/ (ద్)
- 5) /s/ (స్)
- 6) /z/ (జ్)
- 7) /ʃ/ (ష్)
- 8) /ʒ/ (జ్)
- 9) /h/ (హ్)

iii) Affricates: మొదట ఒక plosive తదుపరి ఒక fricative ల కలయికతో produce కాబడే sounds ను affricates అంటారు.

There are 2 affricates in English. They are :

- 1) /tʃ/ (ట్చ్) {t (plosive) + ʃ (fricative)}
- 2) /dʒ/ (డ్జ్) {d (plosive) + ʒ (fricative)}

iv) Nasals: Nose ద్వారా air ను వెలుపలకు release చేస్తూ ఉచ్చరించే శబ్దాలను nasals అంటారు.

There are 3 Nasal sounds in English i.e.,

- 1) /m/ (మ్)
- 2) /n/ (న్)
- 3) /ŋ/ (న్గ్)

v) Lateral : Mouth middle భాగం మొత్తం close అవుతూ గాలి (air) sides నుండి escape కావడం ద్వారా produce కాబడే sound ను lateral అంటారు.

There is only one lateral in English i.e.,

- 1) /l/ (ల్)

vi) Roll / Trill : Tip of the tongue (నాలుక కొన భాగం) పదే పదే rapid గా teeth ridge ను tap చేయడం ద్వారా ఉచ్చరించబడే sound ను roll లేదా trill అని అంటారు.

There is only one roll/trill in English. That is :

- 1) /r/ (ర్)

vii) Semi-vowels : Vowels వలె ఉచ్చరించబడే sounds ను semivowels అని అంటారు.

English నందు 2 Semivowels కలవు. అవి :

- 1) /w/ (వ్)
- 2) /j/ (య్)

Based on the vocal cords causing vibration or non-vibration, consonants are categorised into 2. They are :

- 1) Voiced consonants
- 2) Voiceless consonants

1) Voiced consonants : Articulate చేయునప్పుడు ఏ consonants అయితే vocal cords ను vibrate చేస్తాయో అట్టి consonants ను voiced consonants అని అంటారు. The following are the voiced consonants in English.

- 1) /b/ (బ్)
- 2) /d/ (డ్)
- 3) /g/ (గ్)
- 4) /v/ (వ్)
- 5) /ð/ (ద్)

6)	/z/	(జ్ఞ)
7)	/ʒ/	(జ్ఞ)
8)	/dʒ/	(జ్ఞ)
9)	/m/	(మ్)
10)	/n/	(న్)
11)	/ŋ/	(న్)
12)	/l/	(ల్)
13)	/w/	(వ్)
14)	/r/	(ర్)
15)	/j/	(య్)

పైవన్నీ Vocal cord ను vibrate చేస్తాయి.

Note : All Vowels are voiced sounds in English.

2) Voiceless consonants : Articulate చేయునప్పుడు ఏ consonants అయితే vocal cords ను vibrate చేయుటకు కారణమవ్వవో అట్టి consonants ను voiceless consonants అని అంటారు. The following are the voiceless consonants in English.

1)	/p/	(ప్)
2)	/t/	(ట్)
3)	/k/	(క్)
4)	/tʃ/	(ట్చ్)
5)	/f/	(ఫ్)
6)	/θ/	(థ్)
7)	/s/	(స్)
8)	/ʃ/	(ష్)
9)	/h/	(హ్)

పైవన్నీ Vocal cord ను vibrate చేయవు.

Note : There is no voiceless vowel in English.

Detailed description of consonants :

1. /p/ (ప్) : It is a voiceless bilabial plosive.

Eg : 1)	pin	/pɪn/
2)	spin	/spɪn/
3)	clap	/klæp/

2. /b/ (బ్) : It is a voiced bilabial plosive.

Eg : 1)	bank	/bæŋk/
2)	trouble	/trʌbl/
3)	tub	/tʌb/

3. /t/ (ట్) : It is a voiceless alveolar plosive.

Eg : 1)	ticket	/tɪkɪt/
2)	cotton	/kɒtʌn/
3)	skirt	/skɜ:t/

4. /d/ (డ్) : It is a voiced alveolar plosive.

Eg : 1)	dog	/dɒg/
2)	ladder	/lædɹ/
3)	road	/rəʊd/

5. /k/ (క్) : It is a voiceless velar plosive.

Eg : 1)	king	/kɪŋ/
2)	pocket	/pɒkɪt/
3)	luck	/lʌk/

6. /g/ (గ్) : It is a voiced velar plosive.

Eg : 1)	galaxy	/gæləksɪ/
2)	beggar	/begɹ/
3)	log	/lɒg/

7. /f/ (ఫ్) : It is a voiceless labio dental fricative.

Eg : 1)	family	/fæməli/
2)	laughter	/la:ftə/
3)	cough	/kɒf/

8. /v/ (వ్) : It is a voiced labiodental fricative.

Eg : 1)	vehicle	/vi:əkl/
2)	sevant	/sɜ:vənt/
3)	cave	/keɪv/

9. /θ/ (థ్) : It is a voiceless dental fricative.

Eg : 1)	thin	/θɪn/
2)	author	/ɔ:θə/
3)	breath	/breθ/

10. /ð/ (ð) : It is a voiced dental fricative.

Eg : 1)	that	/ðæt/
2)	another	/əˈnʌðə/
3)	breathe	/bri:ð/

11. /s/ (s) : It is a voiceless alveolar fricative.

Eg : 1)	song	/sɒŋ/
2)	muscle	/mʌsl/
3)	bus	/bʌs/

12. /z/ (z) : It is a voiced alveolar fricative.

Eg : 1)	zip	/zɪp/
2)	possess	/pəˈzes/
3)	rose	/rəʊz/

13. /ʃ/ (ʃ) : It is a voiceless palato-alveolar fricative.

Eg : 1)	ship	/ʃɪp/
2)	pressure	/preʃə/
3)	bush	/bʊʃ/

14. /ʒ/ (ʒ) : It is a voiced palato-alveolar fricative.

Eg : 1)	genre	/ʒɒnrə/
2)	pleasure	/pleʒə/
3)	garage	/gæra:ʒ/

15. /h/ (h) : It is a voiceless glottal fricative.

Eg : 1)	hat	/hæt/
2)	mahout	/məˈhaʊt/
3)	heel	/hi:l/

16. /m/ (m) : It is a voiced bilabial nasal.

Eg : 1)	mango	/mæŋgəʊ/
2)	summer	/sʌmə/
3)	some	/sʌm/

17. /n/ (n) : It is a voiced alveolar nasal.

Eg : 1)	nest	/nest/
2)	dinner	/dɪnə/
3)	gun	/gʌn/

18. /ŋ/ (ŋ) : It is a voiced velar nasal.

Eg : 1)	young	/jʌŋ/
2)	finger	/fɪŋgə/
3)	song	/sɒŋ/

19. /tʃ/ (tʃ) : It is a voiceless palato-alveolar affricate.

Eg : 1)	chin	/tʃɪn/
2)	teacher	/ti:tʃə/
3)	church	/tʃɜ:tʃ/

20. /dʒ/ (dʒ) : It is a voiced palato-alveolar affricate

Eg : 1)	jug	/dʒʌg/
2)	judgement	/dʒʌdʒmənt/
3)	fridge	/frɪdʒ/

21. /r/ (r) : It is a voiced alveolar roll / trill / approximant

Eg : 1)	river	/rɪvə/
2)	perish	/perɪʃ/
3)	brush	/brʌʃ/

22. /l/ (l) : It is a voiced alveolar lateral

Eg : 1)	lemon	/lemən/
2)	balloon	/bəˈlu:n/
3)	skill	/skɪl/

23. /j/ (j) : It is a voiced palatal approximant.

Eg : 1)	young	/jʌŋ/
2)	during	/dʒʊərɪŋ/
3)	curious	/kʊərɪəs/

24. /w/ (w) : It is a voiced bilabial approximant.

Eg : 1)	woman	/wʊmən/
2)	language	/læŋwɪdʒ/
3)	waist	/weɪst/

Syllabification / Syllabic Division

Syllable : Syllable is a unit of pronunciation having at least one vowel sound and with or without surrounding consonants, forming the whole or a part of a word. (Syllable అనేది కనీసం ఒక vowel sound మరియు దీనికి ముందు లేదా తరువాత consonants (ఉండొచ్చు లేదా ఉండక పోనూ వచ్చు) కలయికతో ఏర్పడే pronunciation unit. ఇది ఒక సంపూర్ణ పదం (word) గా లేదా word లో ఒక భాగం (part) గా కలిగి ఉంటుంది.)

ఉదాహరణకు pronunciation అనే పదాన్ని

5 syllables (pronunciation units) గా విభజించవచ్చును.

అవి	1. pro	(CCV)							
	2. nun	(CVC)							
	3. ci	(CV)		prə	.	nʌn	.	si	.'eɪ . ʃən
	4. a	(V)	1	2	3	4	5		
	5. tion	(CVC)							

పై word లోని మొదటి syllable (pro) consonant + consonant + vowel గా, రెండవ syllable (nun) c+v+c గా, మూడవ syllable (ci) C+V గా మరియు 5వ syllable (tion) C + V + C గా form అయితే 4వ syllable మాత్రం కేవలం ఒక vowel ను మాత్రమే కలిగి ఉంది. దీని ముందు కానీ తర్వాత కానీ ఎటువంటి consonant లేదు. దీనిని బట్టి ఒక syllable లో consonant కన్నా vowel తప్పని సరి అని మనం గ్రహించాలి.

Tip : ఒక word లో ఎన్ని syllables ఉన్నాయో సులువుగా తెలుసుకోవాలంటే ఆ word ని pronounce చేయినప్పుడు క్రింది దవడ (lower jaw) ఎన్నిసార్లు క్రిందికి move అవుతుందో అంత సంఖ్యగల syllables ఉన్నాయి అని గ్రహించాలి. ఒకసారి pronunciation అనే ఈ word ను try చేస్తే మీకే అర్థమవుతుంది. ఒక word లో ఉండే number of syllables ను base చేసుకుని words 4 ప్రధాన రకాలుగా వర్గీకరించవచ్చును. అవి :

- 1) Monosyllabic words
- 2) Disyllabic words

- 3) Trisyllabic words
- 4) Polysyllabic words

1) Monosyllabic words : Words with only one syllable are called monosyllabic words. (కేవలం ఒకే ఒక్క syllable ను కలిగి ఉండే పదాలను monosyllabic words అని అంటారు.)

Eg :	1) night	/naɪt/
	2) strength	/streŋθ/

['strength' లో 8 letters ఉన్నప్పటికీనీ syllable మాత్రం ఒక్కటే అని గ్రహించాలి. మీ క్రింది దవడ (lower jaw) movement తో దీన్ని అర్థం చేసుకొనవచ్చును.]

3)	soap	/səʊp/
4)	fast	/fa:st/
5)	road	/rəʊd/
6)	purse	/pɜ:s/
7)	earth	/ɜ:θ/
8)	tree	/tri:/
9)	ship	/ʃɪp/
10)	try	/traɪ/

Note : 'try' అను పదంలో vowel letter లేకపోయినా 'ai' అనే diphthong ఉండుటను గమనించగలరు.

2) Disyllabic words : Words consisting of two syllables are called disyllabic words. (రెండు syllables ను కలిగి ఉన్న పదాలను disyllabic words అని అంటారు.)

Eg :		
1) father	/'fa: . ʔə/	1 2
2) sister	/'sɪs: . tə/	1 2
3) July	/dʒʊ: . 'laɪ/	1 2
4) Super	/'su: . pə/	1 2
5) better	/'be: . tə/	1 2

6) city	/ˈsɪ. tɪ/
	1 2
7) major	/ˈmeɪ. dʒə/
	1 2
8) system	/ˈsɪs. təm/
	1 2
9) British	/ˈbrɪ. tɪʃ/
	1 2
10) parent	/ˈpeə. rənt/
	1 2

3) Trisyllabic words : Words having three syllables in them are called trisyllabic words. (3 syllables కలిగి ఉన్న పదాలను trisyllabic words అని అంటారు.)

Eg :	
1) agency	/ˈeɪ. dʒən. sɪ/
	1 2 3
2) disaster	/ˈdɪ. ˈzɑː. stə/
	1 2 3
3) educate	/ˈe. dʒʊ. keɪt/
	1 2 3
4) galaxy	/ˈgæ. ləks. sɪ/
	1 2 3
5) library	/ˈlaɪ. brə. rɪ/
	1 2 3
6) origin	/ˈɒ. rɪ. dʒɪn/
	1 2 3
7) relative	/ˈre. lə. tɪv/
	1 2 3
8) strategy	/ˈstræ. tə. dʒɪ/
	1 2 3
9) remedy	/ˈre. mə. dɪ/
	1 2 3
10) tradition	/trə. ˈdɪ. ʃən/
	1 2 3

4) Polysyllabic words : Words that consist of 4 or more syllables are called polysyllabic words. 4 లేదా అంతకు మించిన syllables కలిగియున్న పదాలను polysyllabic words అని అంటారు.

Eg :	
1) University	/ˈjuː. nɪ. ˈvɜː. sə. tɪ/
	1 2 3 4 5
2) examination	/ɪg. zæ. mɪ. ˈneɪ. ʃən/
	1 2 3 4 5
3) ability	/ə. ˈbɪ. lə. tɪ/
	1 2 3 4
4) possibility	/pɒ. sə. ˈbɪ. lə. tɪ/
	1 2 3 4 5
5) advertisement	/əd. ˈvɜː. ˈtɪs. mənt/
	1 2 3 4
6) pronunciation	/prə. nʌn. sɪ. ˈeɪ. ʃən/
	1 2 3 4 5
7) environment	/ɪn. ˈvaɪ. rən. mənt/
	1 2 3 4
8) eradication	/ɪ. ræ. dɪ. ˈkeɪ. ʃən/
	1 2 3 4 5
9) academic	/æ. kə. ˈde. mɪk/
	1 2 3 4
10) especially	/ɪ. ˈspe. ʃə. lɪ/
	1 2 3 4

Word Stress

English లోని words లో గల syllables గూర్చి మరియు వాటి division గూర్చి ఇంతకు ముందు chapter లో విపులంగా తెలుసుకున్నాం. ఈ chapter నందు word stress అంటే ఏమిటో సోదాహరణంగా తెలుసుకుందాం.

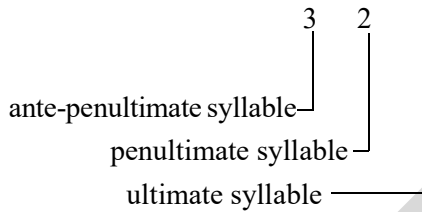
ఏదేని English word లో ఎన్ని syllables ఉన్నప్పటికీ అన్నీ syllables ను same force లేదా strength తో ఉచ్చరించము. అందులోని ఏదైనా ఒక్క syllable ను మాత్రమే loud గా, strong గా మరియు important గా stress చేసి pronounce చేస్తాము.

Eg : Important అనే ఈ word లో అనే మూడు syllables కలవు. అయితే రెండవ syllable అయిన 'por' ను pronounce చేసినంత loud గా మిగిలిన రెండు syllables ను చేయము.

Tips to identify stress : ప్రతి word లో ఫలానా syllable ను మాత్రమే stress చేయాలి అనే rules చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. నిజానికి, rules ద్వారా కన్నా, practice ద్వారానే word stress (word accent) ను identify చేయగలము. అయినప్పటికీ, stress కు సంబంధించిన కొన్ని tips ను మీ కోసం క్రింది ఇవ్వడం జరిగింది.

Note : 'Stress rules / tips' ను ఎప్పుడూ word లోని చివరి syllable నుండి apply చేయాలి.

Eg : pronunciation / prə . nʌn . si . 'eɪ . ʃən /

Tip - 1 : Monosyllabic words లో ఒకే syllable ఉన్నందున stress ఉండదు.

- Eg : 1) book /buk/
2) fan /fan/
3) ring /rɪŋ/
4) shirt /ʃɜ:t/
5) sky /skaɪ/

Tip - 2 : సాధారణంగా రెండు syllable కలిగి ఉన్న nouns లలో మొదటి syllable stress అవుతుంది.

- Eg : 1) 'content /'kɒn.tent/
2) 'record /'re.kɔ:d/
3) 'product /'prɒ.dʌkt/
4) 'rebel /'re.bəl/
5) 'paper /'peɪ.pə/

Tip - 3 : సాధారణంగా రెండు syllables కలిగి ఉన్న verbs లో మొదటి నుండి రెండవ syllable ను stress చేయడం జరుగుతుంది.

- Eg : 1) con'tent /kɒn.'tent/
2) re'cord /rɪ.'kɔ:d/

- 3) de'lete /dɪ.'li:t/
4) pro'duce /'prɒ.'dju:s/
5) be'lieve /bi.'li:v/

Tip - 4 : a, en, em, be, de, re వంటి weak prefixes తో start అయ్యే పదాలలో మొదటి నుండి రెండవ syllable ను stress చేయడం జరుగుతుంది.

- Eg : 1) a'mong /ə.'mʌŋ/
2) a'rrrest /ə'rest/
3) be'tween /bi.'twi:n/
4) be'gin /bi.'ɡɪn/
5) e'nable /ɪ.'neɪbl/
6) e'nact /ɪ.'nækt/
7) em'power /ɪm'bɒdi/
8) em'body /'ɪm'bɒdi/
9) deceive /di.'si:v/
10) receive /rɪ.'si:v/

Tip - 5 : ఏ words అయితే -cy, -ty, -phy మరియు -gy వంటి letters తో end అవుతాయో ఆ words లో గల ante-penultimate (చివరి నుండి 3వ syllable)ను stress చేయవలెను.

- Eg : 1) de'mocracy /dɪ.'mɒ.krə.si/
2) 'secrecy /'si : krə . si/
3) philosophy /fə.'lɒ.sə.fi/
4) photography /fə.'tɒ.grə.fi/
5) a'bility /ə.'bɪ.lə.tɪ/
6) ac'tivity /æk.'tɪ.və.tɪ/
7) psy'chology /saɪ.'kɒ.lə.dʒɪ/
8) geology /dʒɪ.'bɪ.lə.dʒɪ/

Tip - 6 : '-ic' తో end అయ్యే words లో penultimate (చివరి నుండి రెండవది) syllables ను stress చేయవలెను.

- Eg : 1) aca'demic /æ . kə.'de.mɪk/
2 1
- 2) photo'graphic /fəʊ. tə. 'græ . fik /
2 1
- 3) demo'cratic /də.mə.'kræ. tɪk/
2 1
- 4) pro'lific /prə .'li. fik/
2 1

Tip - 7 : '-ion' తో end అయ్యే words లో penultimate (చివరి నుండి రెండవది) syllables ను stress చేయవలెను.

- Eg : 1) exami'nation /ɪg.zæ.mi.'nei.ʃən/
2) pronuci'ation /prə.nʌn.si.'ei.ʃən/
3) exhi'bition /ek.si.'bi.ʃən/
4) eradi'cation /ɪ.ræ.dɪ.'keɪ.ʃən/
5) pol'lution /pə.'lu:.ʃən/

Tip - 8 : '-ise/ize' తో end అయ్యే పదాలలో ante-penultimate syllable (చివరి నుండి మూడవది)ను stress చేయవలెను.

- Eg : 1) 'minimize /'mi.ni.maɪz/
2) 'analyse /'æ.nə.laɪz/
3) 'maximize /'mæ.ksi.maɪz/
4) 'terrorize /'te.rə.raɪz/
5) 'specialise /'spe.ʃə.laɪz/

Tip - 9 : '_self/selves' తో end అయ్యే words లో ultimate syllable (చిట్ట చివరి syllable) పై stress ను mark చేయవలెను.

- Eg : 1) my'self /maɪ.'self/
2) him'self /him.'self/
3) her'self /hɜ:.'self/
4) our'selves /a : . 'selvz/
5) them'selves /ðəm.'selvz/

Tip - 10 : '_teen' తో end అయ్యే words లో last syllable ను stress చేయవలెను.

- Eg : 1) thir'teen /θɜ:.'ti:n/
2) four'teen /fɔ:.'ti:n/
3) fif'teen /fɪf.'ti:n/
4) six'teen /sɪks.'ti:n/
5) canteen /kæn.'ti:n/

Tip - 11 : '_ette, -e e, -ique' వంటి letters తో end అయ్యే పదాలలో last syllable ను stress చేయవలెను.

- Eg : 1) ciga'rette /si.gə.'ret/
2) ca'ssette /kə.'set/
3) refe'ree /re . fə 'ri/
4) addre'ssee /æ . dre . 'si :/
5) an'tique /æn . 'ti : k/
6) cri'tique /krɪ . 'ti : k/

TRANSCRIPTION

ఇప్పటికే English words ను Phonetic transcription లోనికి మార్చమని లేదా Phonetic transcription లో నున్న పదాలను normal English words లోనికి మార్చమని **DSC** మరియు **TET** పంటి పోటీ పరీక్షలలో తరచుగా అడుగుతూ ఉంటారు. కావున అభ్యర్థులు మొత్తం 44 phonemes ను క్లుప్తంగా అభ్యసించవలెను. కనీసం ఏ phoneme ఏ sound ను represent చేస్తుందో గుర్తించగలిగే స్థితిలో ఉండవలెను. దాదాపు 60% symbols, English Alphabet లోని letters ను పోలి ఉంటూ మనకు తెలిసిన sounds నే represent చేస్తున్నందున తక్కిన symbols అయినటువంటి /f/, /z/, /θ/, /ð/, /tʃ/ /dʒ/, /ŋ/ etc. పై ప్రత్యేక శ్రద్ధ సారించవలెను. అదే విధంగా 20 Vowel Sounds లోని 8 diphthongs ను కూడా బాగా practice చేయవలెను.

ముందుగా, transcribe చేయబడి ఉన్న కొన్ని words ను normal English words లోకి మార్చే ప్రయత్నం చేద్దాం !

1. /'mɪnətʃe/	=	miniature	24. /'krɪstʃən/	=	Christian
2. /wɜ:ld/	=	world	25. /'nɒlɪdʒ/	=	knowledge
3. /'mæɪdʒ/	=	marriage	26. /'tri:zn/	=	treason
4. /kwɪ'zi:n/	=	cuisine	27. /'mɪrə:ʒ/	=	mirage
5. /pə'zeʃn/	=	possession	28. /'pi:tʃə/	=	pizza
6. /pə'lu:ʃn/	=	pollution	29. /'ʌnjən/	=	onion
7. /ɪg'zɑ:mpl/	=	example	30. /'mɔ:ɡɪdʒ/	=	mortgage
8. /ɪntju'ɪʃn/	=	intuition	31. /'faʊntən/	=	fountain
9. /'leɪʒə/	=	leisure	32. /'ætməsfɪə/	=	atmosphere
10. /'ɔ:dnəri/	=	ordinary	33. /'menəs/	=	menace
11. /'ju:ʒuəl/	=	usual	34. /θret/	=	threat
12. /aɪ'di:əl/	=	ideal	35. /kleɪm/	=	claim
13. /'kæptɪn/	=	captain	36. /'kɒlɪdʒ/	=	college
14. /ɪn'veɪʒn/	=	invasion	37. /dɪ'zi:z/	=	disease
15. /'eksail/	=	exile	38. /'gærɑ:ʒ/	=	garage
16. /'mɔɪstʃə/	=	moisture	39. /'eəriəl/	=	aerial
17. /ɪ'rəʊʒn/	=	erosion	40. /'æktʃuəl/	=	actual
18. /'vɔɪɪdʒ/	=	voyage	41. /'emfəsəɪz/	=	emphasise
19. /pə'tenʃl/	=	potential	42. /tʃeɪndʒ/	=	change
20. /'mæʃn/	=	mansion	43. /mə'ʃi:n/	=	machine
21. /'spɪnɪʃ/	=	spinach	44. /pɒlə'tɪʃn/	=	politician
22. /kæŋɡə'ru:/	=	kangaroo	45. /'ɔ:θə/	=	author
23. /'eɪʒn/	=	Asian	46. /'veəriəs/	=	various

47. /ɪgzæspə'reɪʃn/ = exasperation
 48. /pɜ:sə'næləti/ = personality
 49. /eksɪ'bɪʃn/ = exhibition
 50. /dʒʌdʒmənt/ = judgement
 51. /kə'set/ = cassette
 52. /'deɪndʒə/ = danger
 53. /bæŋ/ = bang
 54. /'temprətʃə/ = temperature
 55. /'ziərəʊ/ = zero
 56. /'nɔ: tɪ/ = naughty
 57. /'əʊʃn/ = ocean
 58. /'aɪlənd/ = island
 59. /'mɪnəskju:l/ = minuscule
 60. /'brɪdʒɪn/ = origin
 61. /'sʌmθɪŋ/ = something
 62. /'reɪz/ = raise
 63. /'berɪ/ = bury
 64. /kɔ:t/ = caught
 65. /'sʌpə/ = supper
 66. /rɪ'vendʒ/ = revenge
 67. /lɔ:/ = law
 68. /bredθ/ = breadth
 69. /dɪ'zɑ:stə/ = disaster
 70. /'eɪnʃənt/ = ancient
 71. /'kɔ:d/ = chord
 72. /'mʌŋki / = monkey
 73. /'debri:/ = debris
 74. /'aɪən/ = iron
 75. /jʊərə'pi:ən/ = European

ఇప్పుడు కొన్ని English Words ను Phonetic transcription లోనికి మార్చే ప్రయత్నం చేద్దాం !

1. chin = /tʃɪn/
 2. greet = /gri:t/

3. palace = /'pæləs/
 4. student = /stju:dnt/
 5. signature = /'sɪgnətʃə/
 6. house = /haʊs/
 7. sky = /skaɪ/
 8. mountain = /'maʊntən/
 9. phone = /fəʊn/
 10. image = /'ɪmɪdʒ/
 11. pamper = /'pæmpə/
 12. honesty = /'ɒnəstɪ/
 13. certain = /'sɜ:tn/
 14. threw = /θru:/
 15. bracket = /'brækɪt/
 16. deity = /'deɪəti/
 17. apology = /ə'pɒlədʒɪ/
 18. questions = /'kwɛstʃən/
 19. exam = /ɪg'zæm/
 20. engine = /'endʒɪn/
 21. stapler = /'steɪplə/
 22. amount = /ə'maʊnt/
 23. process = /'prəʊses/
 24. structure = /'strʌktʃə/
 25. language = /'læŋwɪdʒ/
 26. pupil = /'pju:pl/
 27. vowels = /'vaʊəlz/
 28. quality = /'kwɒləti/
 29. muscles = /'mʌslz/
 30. enough = /ɪ'nʌf/
 31. inferior = /ɪn'fɪərɪə/
 32. activity = /æk'tɪvəti/
 33. vocabulary = /və'kæbjələri/
 34. demand = /dɪ'ma:nd/
 35. tour = /tuə/

4. DEVELOPMENT OF LANGUAGES SKILLS

- Learning a language is a skill which can be acquired through practice and becomes a habit.

(భాషాభ్యసనం ఒక నైపుణ్యం. సాధన ద్వారా అది సాధ్యమై ఒక అలవాటుగా మారును)

- There are 4 important language skills that enable us to make language learning complete.

1) Listening skill

2) Speaking skill

3) Reading skill

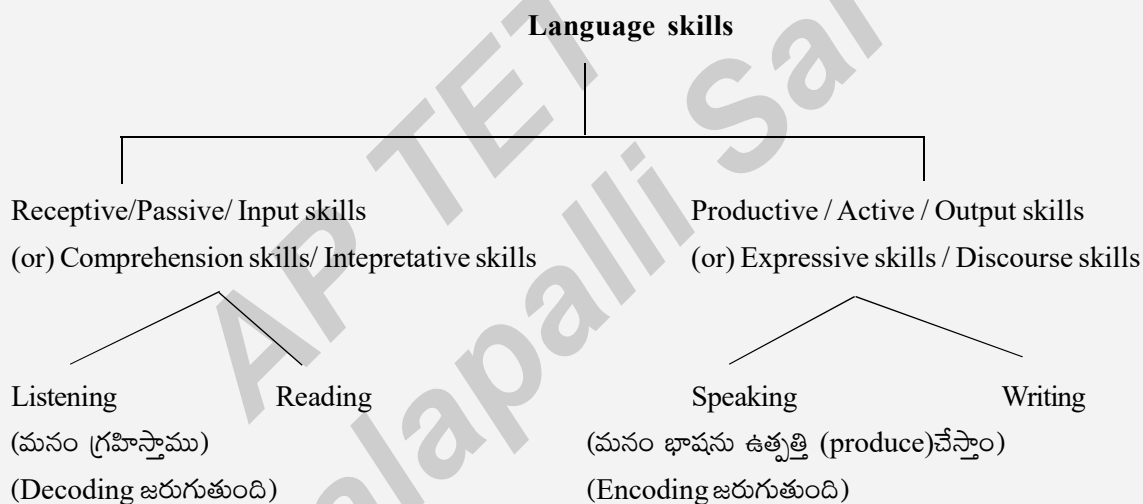
4) Writing skill

These are called Macro-skills.

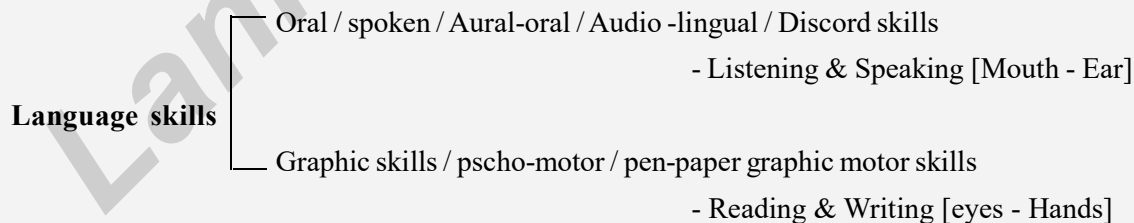
Grammar, vocabulary and pronunciation are micro skills.

Classification : These skills are classified in two ways.

A) Based on the direction of communication (in-out) language skills are of two types (దిశను బట్టి skills రెండు రకాలు)

B) Based on the method of communication language skills are of two types

Note : ఒకప్పుడు Reading - Writing - Listening - Speaking (R.W.L.S) క్రమంలో బోధించబడే ఈ 4 skills ను Harold E. Palmer అను linguist L.S.R.W. క్రమంలో teach చేస్తే మెరుగైన ఫలితం ఉంటుందని మార్పు చేశాడు.

1) Listening skill

"Speech is silver but silence is gold" అంటారు. అంటే ఇక్కడ Silence అంటే 'నిశబ్దం' అని కాదు. 'Listening' అని అర్థం. దీన్నిబట్టి Listening అనేది Language Learningలో ఎంత ప్రముఖమో అర్థం చేసుకోవచ్చు. కానీ English teaching లో Listening కు గతంలో అత్యల్ప ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం వల్లనే అనేక మంది విద్యార్థులు English లో మాట్లాడలేకపోయేవారు.

► "Listening lies at the heart of all growth from birth through years of formal Education" - James Brown

► "Listening is the shortest way to learn a language" - Harold E. Palmer

పై రెండు quotes ను బట్టి language learning లో Listening skill ప్రాధాన్యత అర్థం చేసుకోవచ్చు. ముఖ్యంగా English as a Second Language teachingలో.

► James Brown, Ralph Nichols, Carl Weaver అను ముగ్గురు ప్రముఖ linguists Listening ను 1940's లో ఒక skill గా establish చేశారు. అందుకే ఈ ముగ్గురిని **Fathers of Listening Skill** గా పిలుస్తారు.

► 'International Listening Association' was established in 1979.

► "We have two ears and one mouth so that we can listen twice but speak once" - Epictetus
So, if we listen more, we can speak more'.
Listening and speaking are inseparable. They should be taught together.

"Listening and Speaking are Interwined Conversational Skills" - Brumfit & Ceke Murcia

Kinds of Listening : Listening is mainly of two types

► **Passive Listening :** It's just like hearing without specific purpose. It's also called **Casual Listening**. There's no interaction between listener and speaker. No brain-involvement.

Ex : Listening to songs, radio, railway announcements, etc.

► **Active Listening :** It is focussed / attentive listening. There's an interaction between speaker & listener. Listener needs to use his brain to comprehend, analyse, interpret and do something (respond)

Ex: Listening to class, lecture, seminar etc.

Note : Wohin and Coakly categorized Active listening into 5 types. They are

i) Discriminative Listening (విచక్షణాత్మక శ్రవణం)

- Makes us sensitive to arguments in a language
- Enables listeners to differentiate (distinguish) facts from opinions. (వాస్తవాలు-అభిప్రాయాల మధ్య తేడాను గుర్తిస్తుంది.)

Ex : debates, group discussions.

ii) Comprehensive Listening : (అర్థం చేసుకొను శ్రవణం)

- helps us to understand (comprehend) the message of speakers. (వినిన సమాచారం అర్థం చేసుకొనుటకు - to decode)

Ex : Listening in the class, to a lecture, seminar, demo etc.

iii) Critical Listening (విమర్శనాత్మక శ్రవణం)

- enables us to evaluate a message and then we may accept it or reject it.

Ex: A review writer, A judge at elocution etc.

iv) Therapeutic Listening [Clinical Listening] (చికిత్సా శ్రవణం)

- helps listeners to echo the spoken sounds.
- Serves as a sounding board - no evaluation, comprehension or judging (కేవలం వినిన message ను తిరిగి పలకటం మాత్రమే)

Ex : Speech therapy for the deaf & dumb; listening to music

- Therapeutic Listening was developed by Sheila Frick.

v) Appreciative Listening (అభినందనాశ్రవణము)

- It's meant for enjoyment of sensory impression & Pleasure (ఇది విని ఆనందించుటకు - ఇంద్రియ శ్రవణం) It is aesthetic in nature

Ex: Listening to songs, movie dialogues, comedy shows etc.

Note : Effective listening కు behavioural మరియు cognitive interaction రెండూ అవసరము.

Brown మరియు Yule అను linguists oral communication ను 2 విధాలుగా విభజించారు.

1. Interactional Language * It has social purpose. * It is listener oriented. * It is a two way communication process. (ఇది పరస్పరం, listener ప్రధానమైనది)	2. Transactional Language * It is for transfer of message. * It's message oriented. * It's a one-way process. (ఇందులో message చేరవేసేది ప్రధాన ఉద్దేశ్యం. listener కు అంత ప్రాధాన్యం లేదు)
---	---

➡ **Process of Listening :** Richard మరియు Chaudron అను linguists Listening comprehension లో రెండు process లను సూచించారు.

1. Bottom-up process * Incoming data (information / message) is used as source for comprehension * Comprehension begins with the message received (పూర్తిగా క్రొత్త విషయంను అర్థం చేసుకొనుట. ఇందుకు గత అవగాహన ఉండదు. వచ్చిన message (speaker's words) ను ఆధారం చేసుకొని అర్థం చేసుకోవాలి) * Vocabulary, grammar help the listener to comprehend	2. Top-Down process * Background knowledge & past experiences help in comprehending the received message * Listener doesn't totally rely on the message received. (గత అవగాహన, అనుభవాల ఆధారంగా కేవలం వచ్చిన message మీద ఆధారపడకుండా అర్థం చేసుకోవటం) * Situation, context, mood & tone of the speaker help the listener to comprehend.
--	--

Sub-skills of Listening :

Richards defined and discussed over 50 sub-skills (micro listening skills) that the students of English as second language need to master. Some of them are :

- Decoding sounds
- Comprehension of Structure
- Guessing the meaning of new words or phrases
- Recognizing Discourse markers (Linkers)
- Inference
- Skim or Scan for specific details
- Predicting
- Identifying the mood & tone of speakers
- Understanding the attitude of speakers
- Transferring the message into diagrams
- Following Instructions
- Understanding Conceptual meaning
- Recognizing the connected speech
- Understanding the gist

- Listening for pleasure
- Interpreting the data etc.

Do's and Don'ts of Listening Activities by Teachers.

- ➡ Tasks should be based on the level of the students.
- ➡ Make sure that the pupils have to do something after listening [Ex : Agree/ disagree; taking notes; draw a picture, make a paper cutting, simple questions to answer]
- ➡ Tasks must be task-based; not topic based. i.e. Don't test knowledge but test comprehension.
- ➡ Listening tasks should be used to TRAIN students but not to TEST them.
- ➡ Activities should be problem-solving rather than debate style.

- ➡ Listening should have
 - Reason (Purpose)
 - Understanding (comprehension)
 - Result (knowledge)

Note : Before taking up listening activities, the teacher must make sure of the below factors.

- Motivation :** Set the minds of the students ready to listen (make them curious) (వినడానికి సిద్ధపడేలా ప్రేరణ జరపాలి)
- Context :** ఇచ్చే task సందర్భానుసారంగా ఉండేలా చూసి సరైన instructions ఇచ్చి, activity అందరికీ అర్థమయ్యేలా చూడాలి.
- Time / Duration :** After giving speaking inputs to the students, give them enough time to think. But make sure the time is strictly followed. (మాట్లాడిన తర్వాత పిల్లలు వింటారు. వెంటనే task start చెయ్యక వారికి ఆలోచించుకునే time ఇచ్చి ఆ time కాగానే activity జరపాలి)
- Application :** Task లు real-life activity కి అనుగుణంగా ఉండేలా చూడాలి. Task పూర్తయిన వెంటనే students' feedback తీసుకోవాలి.
- Adaption :** Students age, level మరియు classroom environment ను బట్టి listening activities ను teacher change చేస్తూ ఉండాలి.

Activities for Listening : The main purpose / objective of Listening skill is speaking
Listening 'Very Passive' నుండి 'Very Active' listening వరకు చెయ్యాలి. ఆ stages ఇలా ఉంటాయి.

Stage - 1	Just Listen (కేవలం వినటమే; classes I & II)
Stage - 2	Listen & Minimum response (True / False, Yes/No లాగా)
Stage - 3	Elaborate Response (2,3 sentences లో answer ఇవ్వడం)
Stage - 4	Fair & Fluent Response (Note-taking లాంటివి)

Activities can be from word level (sounds) to sentence level

Listening Activities at Elementary Level

- Listen & Fill a table** (a rhyme or story is told)

Ex : Name
Age
Town

- Listen and Answer** (in a word or phrase)

Ex : What is the boy doing ? playing

Where is he playing ? - behind a temple

- Colouring objects** following Teacher's instructions

- Making objects** (following teacher's guidelines)

Ex: take square-shaped paper, make two folds, insert the first fold, fold the second one etc.

- Flow Charts**

Ex: Market → fruits → vegetables → provisions

- Fill up grids**

Ex :

	Tennis	Cricket	Chess	Carroms
Vamsi	✓	×	×	✓
Kasi	×	✓	✓	×

- Completing dialogue
- Finding similarities & Differences
- Dictation
- Quiz, Puzzles, Language games
- Chinese Whisper (Children stand in line each one whispers in other's ears)

Listening Activities at Secondary Level

- Narration (teacher narrates a story / event and asks questions.
- Telephone call (Listening to a phone call and writing the message on paper)
- Explaining a Doodle ఒక బొమ్మల చిత్రాన్ని ఒక group విద్యార్థులకు చూపి, వారు వివరిస్తే మిగతా groups విని సరైన explanation ఏదో నిర్ణయిస్తారు.
- Predictions (ఊహించి చెప్పటం)
Teacher narrates a part of a story and asks the listeners to predict the remaining.
- Puzzles (చిక్కుముడులు), Riddless (పొడుపుకథలు) మరియు Logical Questions విని వాటి సమాధానం చెప్పటం.
- Listening to recipes (వంటకాల తయారీ)
- Listening to News, Weather Reports, sport commentaries, Railway announcements etc.
- Language games
- Jigsaw Listening ఒక్కో group కొంత information విని మొత్తం ఒక Discourse గా తయారు చేయటం.

10. Gap Filling tasks
11. Recorded Cassettes/CD's / language laboratory
12. Role-play (It involves both listening & speaking)
13. Guessing titles (ఒక కథ / కవిత విని title select చేయాలి)
14. Debates and Discussions లో పాల్గొని విని respond అవ్వడం.

II. Speaking Skill : (The most basic skill for communication)

Language is primarily speech. Speaking skill is a productive skill in oral mode. It's the most important aim of learning any language. (ఏ భాషనైనా నేర్చుకున్నాం అంటే అది మాట్లాడగలగడం ప్రధాన లక్ష్యం)

► "Conference (speaking) makes a ready man" - Francis Bacon

► "A man who can speak two languages is worth two men" - Napoleon Hill

► The main goal of teaching speaking skill is to develop Fluency (free and spontaneous flow of words).

Speaking fluently means expressing oneself intelligibly, reasonably, freely (naturally) without undue hesitation.

[Speaking skill ప్రధాన లక్ష్యం Fluency. అంటే ఎలాంటి భయం, బిడియం లేకుండా ధారాళంగా మాట్లాడగలగడం. intelligibility (అర్థంమయ్యేలా ఉచ్చారణ), spontaneity (యాదృచ్ఛికత), Reasonable speed Naturality (సహజత్వం) అనేవి speaking skill లో చాలా ముఖ్యం)

Note : Listening and speaking skills should be taught integrately because their functions are reciprocal. (పరస్పరమైనవి)

Types of speaking situations - 3

1. **Interactive speaking situations :** Both Listener and speaker exchange message i.e., communicate. **Ex :** Face to face conversations, interviews, telephone calls, etc.,
2. **Partially interactive situations :** Speaker goes on speaking and listeners / audience don't interrupt him but express their feelings through

gesture (body language), facial expression, clappings etc. (Speaker మాట్లాడుతూ ఉంటారు. ప్రేక్షకుల హావభావాల ద్వారా మాత్రమే స్పందిస్తారు).

Ex : Lecture, public speech, paper presentation.

3. **Non-interactive situations :** Like news reading, recorded speech, etc., where listeners just listen but never respond.

* **Sub-skills of speaking :** John Munby అనే linguist తన communicative syllabus design అనే book లో 5 ముఖ్యమైన speaking sub-skills ను పేర్కొన్నాడు.

1. Articulation of sounds in isolation (విడివిడిగా శబ్దాల ఉచ్చరణ)
2. Articulation of sounds in connected speech (సంభాషణలో శబ్ద ఉచ్చరణ)
3. Articulation of stress patterns within words (పదాలలో stress)
4. Manipulation of stress in connected speech (సంభాషణలో stress)
5. Using proper Intonation to express attitude, tone and mood (సరైన voice modulation ద్వారా భావ ప్రకటన)
ఇవి కాక మరికొన్ని sub-skills కూడా ఉన్నాయి. అవి
6. Language Register (సరైన పదాలు, structure గుర్తుంచుకొని వాడటం)
7. Using correct forms of words (సరైన పదాల రూపంను వాడటం)
8. Organizing thoughts in a logical sequence (ఆలోచనల క్రమ అమరిక)
9. Ask and answer questions (ప్రశ్నలు అడగగలగటం - సమాధానం ఇవ్వటం)
10. Conveying ideas relevantly, clearly, effectively and convincingly.

* **Do's & Don'ts of Teacher**

(Speaking skill బోధనలో teacher చేయవలసిన పనులు)

- Create meaningful situations.
- There should be sufficient repetition and variety in tasks.
- Don't correct the learners' speech. Be selective (ప్రతి తప్పునూ correct చెయ్యరాదు. అతిముఖ్యమైనవి మాత్రమే)

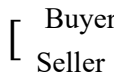
- Don't interfere when they speak but provide Feedback at the end (మధ్యలో జోక్యం చేసుకోకుండా - అయిపోయిన తర్వాత feedback ఇవ్వాలి)
- Activities should be graded from simple to complex.
- At elementary level more drilling is to be given.
- Be a facilitator and mentor; assist them only if needed
- Teacher talk should be reduced. Learner participation is to be increased.

*** Activities for developing speaking skills:**

A) Individual Tasks (వ్యక్తిగత Activity - ఒక్కొక్క విద్యార్థిచేసేవి)

- Self introduction
- Telling jokes, stories, anecdotes
- Describing people, places, things
- JAM (Just a Minute Speaking)
- Speech making / elocution (Secondary level)
- Singing / reciting; monologue (ఏకవ్యక్తి సంభాషణ)
- News reading activity (Secondary level)

B) Group Tasks (భృందంగా చేయు Activities)

- Dialogues Exchange dialogues
- Action chain game - a group activity to complete a series of actions.
- Guessing games using cue cards - students guess and respond seeing a cue card.
- Expanding ideas given in short
- Role-plays (Donhue మరియు Parson అను వ్యక్తులు ప్రవేశపెట్టారు) students take roles and communicate
- Data-Collecting Activity : Students form in groups and collect data from other groups.
- Shopping game
- Group Work /Peer Work
- Group Discussions, debates (Secondary level)
- Interviews (Secondary level)
- News Reporter game etc.

III. Reading Skill

- National Education Commission (or) Kothari Commission (1964) called English "Library Language". It means the Primary objective of Reading English is 'to acquire knowledge'. (పుస్తకాలలో దాగివున్న knowledge ను gain చెయ్యటం reading ప్రధాన లక్ష్యం)
- "Reading maketh a full man" - Francis Bacon in his "Of studies"
- "If a man reads little he has cunning nature" - Bacon
- Dr. Michael West, the educational inspector at Bengal gave more emphasis to Reading skill (for Indians) and proposed Reading Method or New Method of E.L.T.
"Reading is a process of sight - sound - sense"
- **Michael West**
(చదవడం అనేది 3'S' ప్రక్రియ చూడటం-ఉచ్చరించడం చదవడం) - అర్థం చేసుకోవడం)

*** Objectives (or Aims of Reading Skill)**

- to read with normal speed (సాధారణ వేగంతో చదవటం)
- to understand lexical and structural items (అర్థం - నిర్మాణం తెలపటం)
- comprehend the writer's message and attitude
- know the mood and tone of the writer
- summarizing the text / material
- understanding the morphology, syntax and semantics.

*** Factors (Problems) affecting Reading Skill**

- 1. Dyslexia :** Reversal of letters (అక్షరాలు తారుమారు 'b' బదులు 'd'), difficulty in reading, can't read aloud పైకి చదవడం Mispronouncing words (తప్పుగా పలకడం) వంటి లక్షణాలు
- 2. Sub-vocalization :** improper tongue, lip & vocal mover దీనినే silent speech అని కూడా అంటారు.
- 3. Regression (తిరోగమనం) :** going back to the words that were read (ముందుగా చదివేసిన పదాలను మరలా చదవడం)
- 4. Poor Eye-span** కొన్ని పదాలు / అక్షరాలు మాత్రమే చూడగలగటం.

5. Undesirable reading habits : కాళ్ళు ఊపుతూ చదవటం, పుస్తకంలోని పదాలపై వేళ్ళు / pen జరుపుతూ చదవటం వంటి చెడ్డ అలవాట్లు	6. Emotional disturbances : మానసిక కలత / ఒత్తిడి సరిగా చదవనివ్వదు.
* Types of Reading skill Reading is mainly two types	
1. Loud Reading * aimed at fluency in reading speed and accuracy in pronunciation * Teacher should provide model * Punctuation needs to be observed. * Mostly done at primary classes. * Comprehension may not be possible. * Time-consuming (కాలయాపన) * Causes disturbance to others.	2. Silent Reading * aimed at comprehending the text * Teacher has to cultivate this habit as students grow in level / class * Mostly done at secondary level. * Better & Individual comprehension takes place. * Saves time & energy * It's a natural & peaceful action
* Loud Reading without understanding the test is like barking at the print - <i>Maria Montessori</i> * Strategies / Sub-skills of Reading	
1. Intensive Reading * Detailed examination of text (ప్రతీ పదాన్ని అర్థం చేసుకొని క్షుణ్ణంగా చదువుట) * Language study (భాషా అధ్యయనం జరుగును) * It's meant for skill development and aimed at lexical, syntactical structures (Grammar కూడా తెలుసుకుంటాం) * Fundamental and functional in L₂ learning	2. Extensive Reading * for gist, specific required formation (సారాంశం కోసం చదవడం) * Reference కొరకు మాత్రమే భాష అధ్యయనం జరగదు. * meant for pleasure and non-skill study (information తెలుసుకుంటాం) * Literary in character (సాహిత్య గుణంను కల్గి ఉంటుంది)
► Munby అనే linguist ఈ రెండు రకాల గురించి 1968లో తెలిపారు.	
3. Skimming (Overall) * For overview, preview, review or summary (సారాంశం, సమీక్షల కొరకు దీన్ని వాడుతాం) * Covers a large material in limited time (తక్కువ సమయంలో ఎక్కువ సమాచారం సేకరించవచ్చు) Ex : 1. Reading Introduction & conclusions and understanding 2. Newspaper Headings 3. Reading titles, chapter names, headings, sub-headings 4. Reading examples and knowing rules.	4. Scanning (space) * For specific details (facts & figures like names, dates, number etc.,) కేవలం ఖచ్చితమైన / అత్యవసర సమాచారం కొరకు) * Answers to particular questions Ex : 1. Referring to a dictionary Thesaurus for meaning 2. going through telephone directory 3. Reading character names, places, dates, years etc. 4. Referring time, tables, index etc.,

5. **Skipping** : Skip చేయడం అంటే 'పదిలివేయటం' అనగా చదివేటప్పుడు పదాలు చదవకుండా Skip చేసినా meaning అర్థం చేసుకోవచ్చు.

* Speed గా చదువుటకు ఇది ఉపయోగపడును.

❏ చిన్నచిన్న పదాలు (structural words) ను skip చేసి తక్కువ time లో ఎక్కువ చదవచ్చు.

* Predictability (ఊహించగలగడం) skipping లో చాలా ముఖ్యం.

Methods of teaching Reading Skills :

❏ Thomas Gray linguist 2 methodsను propose చేశాడు (1961లో)

1. Synthetic Methods	2. Analytic Methods
* Words, sounds ను emphasize చేస్తాయి. ఇందులో 3 sub-methods ఉన్నాయి. Ex : 1. Alphabetic method : ముందుగా Alphabet లోని letters తర్వాత syllables - words - sentences క్రమంలో reading నేర్పుతారు. 2. Phonic Method : letters (అక్షరాలు) కాక sounds ను తర్వాత పదాలు, పిమ్మట connected passages క్రమంలో నేర్పుతారు. 3. The syllabic Methods : Syllables - words - sentences క్రమంలో Reading నేర్పుతారు.	* Words, sounds కన్నా పెద్ద వాటిని emphasize చేస్తాయి. ఇందులో 4 ఉప పద్ధతులున్నాయి. Ex : 1. Word method : నేరుగా words సాయంతో, బొమ్మలు సాయంతో నేర్పే ఈ Method ను Cornelius ప్రవేశపెట్టారు. పదాల ద్వారా letters నేర్పబడతాయి. 2. Phrase Method : Words సముదాయమైన phrases తో Reading start చేస్తారు. 3. Sentence Method : 'Sentence' is true & meaningful unit of a language. కాబట్టి నేరుగా sentenceలను నేర్పుతారు. 4. Story Methods : నేరుగా Storyలు చదివించి Readings ను నేర్పుతారు.

Note : ఈ రెండు రకాల పద్ధతులను మధ్యేమార్గంగా Gray 1961 లో Psycho - phonic Method of Readings ను ప్రవేశపెట్టాడు. ఎందుకంటే ఆ రెండు పద్ధతులకు చెందిన T - methods అన్నీ మంచివే కానీ ఏ ఒక్కటీ పరిపూర్ణంగా Reading Skill ను నేర్పలేదు.

Psycho-phonic Method : ప్రకారం Sounds మరియు letters ను words తో compare చేసి చదవటం నేర్పుతారు.

❏ Words are the basic units in this method.

❏ Order of words is determined by Frequency & usefulness

IV. Writing Skill :

❏ Writing is a personal process that reveals the writer's total personality and his/her scholarship. (ఇది వ్యక్తిగత ప్రక్రియ. రచయిత యొక్క వ్యక్తిత్వాన్ని మేధాశక్తిని ఇది సూచిస్తుంది)

❏ "Writing maketh an exact man"

– Francis Bacon

❏ Writing isn't an easy task. It's a complex productive skill. It requires a lot of efforts.

"What is written without effort is read without pleasure". – **Dr. Samuel Johnson.**

❏ **The process of Writing** : There are 3 stages in writing

Writing Stages

1. Pre-writing

- Choosing topic, readers
- Collecting data, ideas
- Forming an outline

2. While-writing

- Choosing words
- Organizing ideas
- linking Headings, sub-headings
- Drafting a rough copy

3. Re-writing

- Editing
- Reviewing
- Making the final copy

- But now, Writing is considered as a Recursive process (అనగా ఈ stages ను విడివిడిగా, ఒక క్రమంలోనే కాక మూడింటిని ఒకేసారి చెయ్యొచ్చు).

Types of Writing :

- There are mainly four types of writing.

- 1. Narrative Writing :** Narration is a process of presenting events in a sequence. It can be factual or fictional. It's mostly written in '**past tense**' and sometimes in present simple tense also. We use '**Reported Speech**' more often in narration.

(కథనం అనేది ఒక వరుసక్రమంలో వ్రాసే సంఘటనల సమాహారం. అది వాస్తవం కావచ్చు.)

- 2. Descriptive Writing :** It's the most common form of writing. It presents the details of persons, places, things, concepts, etc.

(వర్ణనాత్మక రచన వ్యక్తుల, వస్తువుల ప్రదేశాలను సవివరంగా వర్ణించటం)

Eg : Diary entry, personal letters, science theories, travelogues, etc.

- 3. Persuasive Writing :** It's done to prompt or convince the readers to support a party, person, things, tool, etc., and to vote for or choose or buy them.

(మద్దతు కూడుగట్టి Readers వ్యక్తులు, Party లకు Vote వేసేలా లేదా వస్తువులు కొనేలా ప్రోత్సహిస్తుంది.)

Ex : Advertisements, Brochures, Pamphlets, Posters etc.

- 4. Expository Writing :** దీనిని Hayes మరియు Flower అను linguists Propose చేశారు. ఇది Instructions, Illustrations, definitions, classifications ను present చేస్తుంది. Cause and Effect ను తెల్పుతుంది.

Ex : Comparing, contrasting.

- ➔ **Composition :** The art of writing (రచనా కళను composition అంటారు)

3 Types of Compositions

Guided Composition

- teacher guides writing
- subject matter is given
- vocabulary is suggested
- a little freedom for pupils

Ex : Hints development, Question answers

Controlled composition

- done at elementary level
- no freedom to write own sentences
- ఏమి రాయాలి ? ఎలా రాయాలి ?
- ఏ words వాడాలి teachers నిర్ణయిస్తారు.

Ex : Dictation, Copy writing, cloze test, Transformation of sentences

Free Composition

- at secondary level
- complete freedom for Students
- It's creative in nature

Ex : Dialogue writing, Essay writing, Diary writing

5. APPROACHES, METHODS AND TECHNIQUES OF TEACHING ENGLISH & REMEDIAL TEACHING

	Approach	Method	Techniques
Definition	'A set of assumptions about language and Language learning" - Richards & Rodgers	'An overall plan for the orderly presentation of language material - Antony	The actual implementation in language classroom teaching - Antony
Deals with	1. Theory of language- Nature 2. Philosophy of language 3. Theories of language learning and acquisition * Determines Curriculum	1. Objectives of teaching 2. Type of syllabus, skills 3. Role of Teachers 4. Role of Learners 5. Role of Textbooks (material) * Determines Syllabus	1. activities 2. tasks, homework 3. motivation 4. classroom practices 5. language games * Determines Teaching strategies
Key points	* It guides methods with theory of language and theory of learning. Helps government to frame educational policies. * ఇవి తత్వం, సిద్ధాంతాలు, నమ్మకాలపై ఆధారపడతాయి భాషా స్వభావం, భాషా అభ్యసనం సిద్ధాంతాలను తెలుపుతాయి.	* It implements approaches * Methods are theories put into practice. It covers the content and the order of items in the content (ఆ సిద్ధాంతాలను ఆచరణలో పెట్టి ఏమి బోధించాలి? ఏ వరుసక్రమంలో బోధించాలి, అధ్యాపకుల-విద్యార్థుల పాత్ర, పుస్తకాలు ఎలా ఉండాలి? అనే విషయాలు తెలుపుతాయి)	* Techniques implement methods. * These are step-by-step events designed for effective teaching. * Techniques change according to type of lesson, types of skills and also the level of learners. * Everyday practices (తరగతిలో ఎలాంటి కృత్యాల ద్వారా సులువుగా భాష నేర్పవచ్చు అనే విషయాలను తెలుపును.)
Examples	Structural Approach Oral Approach Communicative Approach Audio-Lingual Approach etc.	Grammar - Translation Method Direct Method Bilingual Method Reading Method etc.	Role-play, Pair-work, Group-work, Drilling, Debates, Discussions, Language games, Exercises etc.,

A) Approaches :

1. Structural Approach (An American Approach)

Other names (ఇతర పేర్లు) : a) Structural - Situational Approach (or) b) S-O-S [Structural - Oral - Situational] Approach

Pioneered by (ప్రముఖుడు) : Charles. Fries, a structural linguist

Time (కాలం) : 1920-30; After World War-1. firstly for Army who fought for the U.S.A.

Aims (లక్ష్యాలు) : 'Speaking' through careful presentation and practice of selected Grammatical Structures. (Grammar structures ను teacher present చేసి students తో practice చేయించి English మాట్లాడేలా చేయటం)

Features : (ప్రత్యేక లక్షణాలు) : Grammar is taught in Deductive Method.

- 1) Language is viewed as System of structurally related elements (syllables - words - structures to form meaningful sentences)
- 2) Speaking skill is first priority as they believe 'Language learning begins with spoken form' (Speaking కు అత్యంత ప్రాధాన్యం)

3) However, '**structures**' are the key to teach speaking skill. The structures are graded from simple to complex. (Speaking ను structures ద్వారా నేర్పేవారు. వాటిని ఒక క్రమ పద్ధతిలో బోధించిరి)

4) Structures are graded on the basis of

- 1) Frequency (తరచు వాడుక)
- 2) Usefulness (ఎంత ఉపయోగకరం)
- 3) Teachability (బోధనకు ఎంత అనుకూలం)

5) Material is taught orally first (పాఠ్యాంశాలను రాత ద్వారా కాక speaking ద్వారా ముందు బోధించే వారు)

6) Structures & Vocabulary are presented through natural and fictional situations (సందర్భానుసారంగా structures, words నేర్పుతారు) అందుకనే దీనిని structural - oral - situational Approach అన్నారు.

In India : India లో Direct Method కు substitute (ప్రత్యామ్నాయంగా) దీనిని 1920's లో మొదట Madras state లో ప్రవేశపెట్టారు. ఇది తర్వాత Srinagar లో జరిగిన CIE మీటింగ్ నిర్ణయంతో దేశవ్యాప్తమయ్యింది.

Merits	Demerits
* Learning becomes systematic * Material is graded and presented from easy to difficult. * Drilling, practice make learners accurate speakers. (తప్పులు దొర్లవు) * Right language habits are formed. * Situational learning helps in daily life (సందర్భానుసారం నేర్పడం నిజ జీవితంలో ఉపయోగపడును)	* But, creativity & flexibility are missing. * Quick learners feel it boring * Too much speaking & drilling * Writing is neglected * Well-trained teachers alone can make it interesting and they are very few (శుశిక్షితులు, నైపుణ్యంగల teachers మాత్రమే న్యాయం చేయగలరు. వారు చాలా తక్కువ.) * Very hard to create many situations and learning becomes slow (సందర్భాలు సృష్టించడం చాలా కష్టం. దీనివల్ల learning slow అగును.

2. Situational Approach (A British Approach)

Other names (ఇతర పేర్లు) : a) Oral Approach
b) Situational language teaching - learning

Pioneered by (ప్రముఖులు) :

- 1) Harold E. Palmer
- 2) A.S. Hornby, British applied linguists

Time (కాలం) : 1930- 60

Note : ఇది Structural Approach కు ప్రతిస్పందన (reaction) గా వచ్చింది. ఎందుకంటే Strutural Approach కేవలం Structure (rule) కు మాత్రమే ప్రాధాన్యత ఇచ్చి Meaning /sense) ను విస్మరించింది.

జీవితంలో Meaningకు Structure కన్నా importance అని చెబుతూ ఇది వచ్చింది.

* Situational Approach అనేది Behaviourists యొక్క 'Habit Formation theory' పై ఆధారపడింది.

* Structural Approach కు Situational Approach కు మధ్య ప్రధాన తేడా మొదటిది 'Structure based situations' తో teach చేయగా రెండవది 'Situation based structures' ద్వారా teach చేస్తుంది.

Aims (లక్ష్యాలు) : Use language to negotiate through a variety of situations. (జీవితంలో మనం ఒక సందర్భం నుండి మరో సందర్భంకు వెళుతూ మాట్లాడాల్సి ఉంటుంది. అందుకు English ను సమర్థవంతంగా use చేయటం దీని లక్ష్యం)

Features :

1) Syllabus is built around a set of situations the learners are likely to be in. (పిల్లల నిజజీవితంలో ఎదుర్కొనే పలు సందర్భాలకు అనుగుణంగా)

Ex : at a shop, at a theatre, in the school, with parents, with friends at a cafe, in the play ground etc.

- 2) Introduces & practises new language items situationally.
- 3) Selection, gradation & presentation of situations and expressions used in the situations.
- 4) Structures / common expressions used in specific situations are taught (దైనందిన జీవితంలోని పలు సందర్భాలలో ఎలాంటి వాక్యాలు, expressions వాడుతామో, అవే నేర్పుతారు.)
- 5) Oral practice is given extensively.
- 6) Grammar is taught inductively based on situations.

In India :

Came to India during 1970's.

Some books were published on this method.

Succeeded only in urban areas - Structural Approach was more successful.

Merits	Demerits
* Learning becomes meaningful. * More useful at elementary level. * Functional Grammar is encouraged. * Situations make learners interested in language learning. * Speaking is given top priority	* But learning becomes slow. * Not so useful for higher levels. * Structures are learnt easily. * But, it is very challenging for teachers to create many situations. * Writing is totally neglected.

3. Audio-Lingual Approach (An American Approach)

Other names : a) Army Method
b) New Key

Pioneered by : Leonard Bloomfield

Time : After World War - II (1950's)

Aim : to gain communication skills required in every day Discourse (దైనందిన జీవితానికి అవసరమగు సంభాషణ)

Features :

- 1) Focuses primarily on speaking & Listening
- 2) Reading & writing are secondary

3) '**Dialogues**' are the Chief means of presenting language material.

(Structural Approach లో structures; Oral Approach లో situations; Audio - lingual Approach లో Dialogues ద్వారా బోధన జరుగును.)

4) Avoids Mother tongue completely

5) '**Patterned Drills**' is the important technique in this approach.

* **Language Laboratory** అనేది ఈ Approach ద్వారా ELT లోకి వచ్చింది. దీనివల్ల Listening మరియు memorizing patterned Drills improve అగును.

Direct Method ను ఇది పోలి ఉంటుంది.

Merits (Advantages)	Demerits (Disadvantages)
* Listening is given top priority so that speaking is improved naturally. * Using Audio-Visual teaching aids makes vocabulary easy & lively. * Accurate pronunciation is attained. * Easy to execute in large classes.	* Reading was neglected so writing couldn't develop. * A teacher-dominated Approach. * But Grammar mistakes prevailed * Learner becomes imitator because of patterned drills, practice in language lab and memorizing dialogues.

4. Communicative Approach (a British Approach)

Other names : a) Functional Approach
b) Notional Approach

Pioneered by : Wilkins, Widdoson, Candlin, Brumfit, Hymes, Canale & Swain

Time : From 1970's - till date

Note : ఇది structural teaching కు వ్యతిరేకంగా వచ్చింది.

Aims / Objectives :

- 1) To develop communication proficiency.
- 2) To develop communication competence.
- 3) Interaction, communication.

Features : Canale & Swain లు ఈ Approach లక్షణాలను వివరించారు.

- A) Integration of all Language Skills (LSRW skills కు సమప్రాధాన్యత)
- B) Child Centred class - not teacher dominated
- C) Teacher is only a facilitator, mentor
- D) Learners are encouraged to express freely in a natural environment
- E) Language is best learnt when taught with a purpose
- F) Communication is a two-way process (not just teacher speaking all the time)
- G) Use of Authentic material in English teaching. Textbook is not a compulsory component. Teacher is not the only source (Textbook, teacher మాత్రమే ముఖ్యం కాదు. నిజ జీవిత వస్తువుల్ని వాడి English నేర్పాలి).

H) Learners are active participants, not passive listeners

I) Mother Tongue is also allowed (only when really needed)

J) Errors are tolerated

K) Discourse (production of language by pupils) is key factor

L) Fluency is more important than accuracy.

M) Functions are more important than structures.

N) Meaning is more important than form

O) Grammar is not so important. It's taught Inductively.

P) Structures, rules, forms are avoided.

Q) Main aim is language production (speaking-writing) but achieved only by Listening & Reading. So all skills are given equal importance.

* **Wilkins** అను linguist మొదటిసారి communicative Approach లో syllabus తయారు చేశాడు. దాని పేరు Notional Syllabus.

* **N.S. Prabhu** అను Indian ఈ Approach పై research చేస్తూ (1979-81, Bangalore) Procedural Syllabus ను design చేశాడు.

"Form is best learnt when focus is on meaning - **N.S. Prabhu** (8th class Students పై research project చేశాడు.)

*** Techniques used in communicative Approach**

'A set of techniques is called Procedure' - Prabhu. ఇది Learner - Centred Approach కాబట్టి అనేక Activities లో students ను involve చెయ్యాలి. "Tell me and I forget; teach me and I may remember; involve me and I learn." - Benjamin Franklin

- * Role-play
- * Problem solving
- * Group-works
- * Language games
- * Pair-works
- * skits, songs, dialogues etc.

'Communicative Competence' అనే పదాన్ని **Dell Hymes** 1966లో coin చేశాడు. ఇది **Noam Chomsky** యొక్క 'Linguistic Competence' అనే భావనకు వ్యతిరేకంగా వచ్చింది. Linguistic Competence అనేది Language rules నేర్చుకోవడానికి నమానం. Communicative competence అంటే ఆ rules (Grammar) తోపాటు Functions (వాడుక) కూడా తెలుసుకొని చక్కగా Communicate చెయ్యగలిగే సామర్థ్యం అని అర్థం.

5. Constructivist Approach	6. Collaborative Approach	7. Eclectic Approach
1. Developed by Jean Piaget, a cognitive Psychologist who profounded the theory on child development called Genetic Epistemology. (జీన్ పియాజే అనే సంజ్ఞానాత్మవాది, Genetic Epistemology సిద్ధాంత కర్తచే ఈ Approach రూపొందించ బడింది) 2. ఇది Communicative Approach కి పునాది. 3. Free environmentలో Students ను 'Meaning making' లో involve' చేస్తే learning నులభం అని నమ్ముతారు. ఇదే Communicative Approach కి మూలం. 4. It believes, "Knowledge builds on Existing knowledge" (known-New) Existing knowledge = schema (తెలిసిన దాన్నుండి కొత్త జ్ఞానం నిర్మితమగును.) 5. Learners are active participants. 6. Learning happens when classes are Interactive & Child centred. (స్వేచ్ఛావాతావరణం, స్నేహపూరిత ప్రోత్సాహం, విద్యార్థి కేంద్రక విద్య ప్రధాన లక్షణాలు) 7. Project Works మరియు problem Solving Activities ఈ Approach వల్ల వచ్చినవే. దీన్ని improve చేస్తే Communicative Approach అయ్యింది.	1. California నగరంలోని కొందరు Technical Education teachers కృషి వల్ల ఇది Technical education లో ముందుగా వచ్చింది. 2. దీని ప్రధాన విశ్వాసం ఒక్కో subject విడివిడిగా కాకుండా ఒక subject ద్వారా మరో subject అలాగే ఒక్కో విద్యార్థి విడిగా కాకుండా అందరూ share చేసుకొని (collaboration) నేర్చుకుంటే అభ్యసనం నులభం. ['Learning can happen best when it is shared with others'] ఈ విశ్వాసమే Peer Teaching కు పునాది. 3. English teacher should be good at other subjects and use them to teach English and help students learn other subjects in English (ఇంగ్లీషు ద్వారా మిగిలిన subjects వాటి ద్వారా English నేర్పాలి.) 4. Student to Students; Teacher to students interaction ఎక్కువగా జరగాలి. 5. Pair-Work, group-work, team work వంటివి ఈ Approach వల్ల వచ్చినవే (Collaboration = కలసికట్టుగా / జట్టుగా)	1. It's doesn't choose one particular Approach but a mix of all. It's called "All embracing Approach" (ఏ ఒక్క Approach కి పరిమితం కాక విద్యార్థుల అవసరాలను, స్థాయిని, background knowledge ను దృష్టిలో ఉంచుకుని ఏ lesson కు ఏ Approach / method suit అవుతుందో అంచనా వేసుకుని బాగా సరిపడు Approach ఎంచుకోవటం) 2. It doesn't restrict to one specific philosophy/theory but freely chooses the most suitable one. 3. Teacher is free to choose the best method / technique and the best materials that serves his/ her purpose for that particular period.

B - Methods

1. Grammar - Translation Method [G.T.M]

Other names : Prussian Method (Prussia - Germany లో పుట్టింది)

Pioneered by :

- 1) **Karl Ploetz** (father of the Method,
- 2) **Seiden Stucker,**
- 3) **J.V. Meidinger** also contributed.

Time : 1840-1940

Aims / Objectives : 1) Learning a foreign language is to read its literature and benefit from the mental discipline that resulted from the F.L. (విదేశీ భాషా సాహిత్యాన్ని తెలుసుకొని తద్వారా మానసిక ఆనందాన్ని పొందటం)

2) To know the Grammar of the foreign language in order to translate it into Mother Tongue (ఆ భాషా Grammar తెలుసుకొని translate చెయ్యగలడం)

Features : G.T.M. is the oldest and one of the long-lasting Methods in a Second language teaching.

- * English లోకి ఈ Method ను తీసుకు వచ్చింది Richards and Rodgers. వారు "Approaches and Methods in Language Teaching" అనే books లో G.T.M. లక్షణాలను ఇలా పేర్కొన్నారు.

1. Second language is best learnt by analysing the Grammar rules of it and comparing it with the rules of the first language .

2. After learning grammar one should be able to apply them in translating L_1 sentences into L_2 and Vis-a-Vis (ముందు second language Grammar నేర్చుకుని Mother tongue (L_1) నుండి Second language (L_2) కు, దీన్నుండి దానికి translate చెయ్యగలడం)

3) Reading and writing of L_2 are the major focus .

4) Vocabulary is learnt through bilingual method ($L_1 L_2$ అర్థాలు నేర్పడం)

5) Dictionary study, Memorizing words are key

6) 'Accuracy' (ఖచ్చితత్వం) is more emphasized

7) Grammar is taught in Deductive Method (rules first-examples next)

8) Mother-Tongue is the medium of instruction

9) **Sentence** is the basic unit of teaching

In India : 1854 Woods' Despatch తర్వాత India లోకి వచ్చింది. చాలా బాగా success అయ్యింది. Rural areas లో నేటికీ పలు schools లో ఈ method ను వాడుతున్నారంటే అతిశయోక్తి కాదు.

Merits	Demerits
* Very easy for teacher * Vocabulary is effectively learnt * Reading and writing are learnt * Comprehending a passage becomes easy * Accuracy is gained * Understanding, Interpreting, Analysing, Assimilating are done in Mother Tongue. So easy for learners.	* Confusing for young learners to compare L_1 & L_2 * But usage of words is not there. * Listening & Speaking are neglected. * Fluency in expression is missing. * Difficult to memorize all the rules. * No thinking in English. Thinking in M.T and translating into English. So, time-taking (No bond between Thought (L_1) & Expression (L_2))

2. Direct Method

Other names : a) Natural method b) Phonic Method c) Anti-Grammar method

Pioneered by : 1) **Gouin**

2) **L. Sauveur**

3) **Henry Sharp** (in India)

Time : 1880-1920

As a reaction against Grammar-Translation method & Paving way to structural Approach.

Objectives / Aims : Making second language like first language Acquisition (మాతృభాష నేర్చుకున్నంత సహజంగా L_2 నేర్పడం)

Features : "Teacher must encourage direct and spontaneous use of Foreign Language (L_2) in order that student might imbibe the rules of Grammar."

- Frank, German linguist

1. Classroom instruction (teaching) should be totally in English.
2. Everyday vocabulary is taught.
3. '**Sentence**' is the key unit of teaching in this method.
4. Oral communication skills (Listening & Speaking) are given top priority.
5. Small and intensive classes (కొద్దిమంది విద్యార్థులు తీవ్రమైన శిక్షణ)
6. Grammar is taught inductively (Examples first-Rules next)

7. All teaching is done orally first.
8. Accuracy is stressed in Pronunciation and Grammar.
9. Question-Answer technique is used (mostly oral questions)
10. Let students 'Think in English' (Based on Cognitivism) So that there's a bond between 'Thought' & 'Expression'
(విద్యార్థులు మాతృభాషలో ఆలోచించి English లో అనువదించి చెప్పడానికి time పడుతుంది. అక్కడ Thought కి Expression కి direct bond ఉండదు.)
11. Teacher should demonstrate (వివరంగా చూపించి చెప్పటం) but not translate in Mother Tongue.

Merits	Demerits
* Gives ample exposure to English because all teaching is in English. * Can improve speaking. * Class becomes lively. * Learning is psychological. So, concepts can be learnt easily. * Students become confident to express.	* But rural area students feel it difficult to understand as total teaching is in English. * Neglects Reading Skill * More stress on teachers as they shouldn't use Mother Tongue in class. * Very difficult to find teachers who can use only English * Material is not graded.

* Henry Sweet అను Linguist ఈ Direct Method ను వ్యతిరేకించి పైన పేర్కొన్న demerits ను List out చేశాడు.

3. New Method (An Indian method by a Britisher)

Other name : Reading Method, West's Method

Pioneered by : Dr. Michael West

Time : 1926 - 40 (Very Short-lived method)

Objectives : 1) To make students fluent readers.
2) To enable learners to read books (in English) and gain knowledge.

Features :

1. Fluent Reading is more important than speaking in teaching L_2
2. Comprehension is the key to learning
3. Oral Reading by teacher and Silent Reading by students are encouraged.

4. Reading texts are graded in terms of Vocabulary & Structures.
5. Intensive & Extensive reading were introduced in India.

Key Points about Dr. West

- * Dr. West was an inspector of schools in Bengal.
- * He prepared a list of 2000 most commonly used words and designed textbooks for 6 grades (classes) grading those words. (General Service List of English Words - GSL)
- * He wrote a book called "**Teaching English Under Difficult Circumstances**"

- * He said that 1:50 ratio should be maintained in teaching vocabulary. (ప్రతి 50 పదాలకు ఒక క్రొత్త పదం teach చెయ్యాలి)

- * He believed that textbooks should be developed using controlled vocabulary. (సరళమైన పదాలతో books ఉండాలి)

Merits	Demerits
* Reading and gaining knowledge help students. * Easy for teachers. * Vocabulary is developed	* Listening - speaking neglected. * The method was confined to Bengal & Bangladesh * Communication skills are not taken care of

4. Bilingual Method (A British Method)

- * A branch of Audio-Lingual Approach
- * A combination of Grammar - Translation Method & Direct Method

Pioneered by : C.J. Dodson (experimented in Wales)

Time : 1960s

Aim : Developing general proficiency of English.

Features :

1. Mother Tongue is allowed but restricted to teacher (M.T ను teachers మాత్రమే వాడొచ్చు)
2. Only words that are difficult to explain in English are translated by teacher in M.T for better understanding. Full sentences are not to be translated (English లో Explain చెయ్యలేని పదాలు మాత్రమే M.T లో చెప్పాలి. మిగిలిన వాక్యమంతా English లోనే చెప్పాలి)
3. Students shouldn't use M.T in Class
4. All four skills (L.S.R.W) are equally important
5. Situation based Syllabus.
6. Students should produce Discourses both in writing and speaking.
7. Fluency & Accuracy are stressed.
8. Involves imitation & interpretation of foreign language.

9. 3P's are key 1) Presentation 2) Practice 3) Production
- * CIEFL (EFLU) ఈ Method ను సమర్థించింది.
- * **In India :** Prof. HNL Sastry ఈ Method ను Hyderabad లోని Nripathunga High School లో Experimental గా వాడి ప్రయోజనకరంగా ఉందని పేర్కొన్నారు.
- * ఈ 4 Methods లోని ఇది అత్యంత suitable. పెద్దగా లోపాలు లేవు. teachers చక్కగా implement చేస్తే Writing-Speaking రెండూ develop అవుతాయి.

5. Total Physical Response (T.P.R)

- * **James Asher** అనే Experimental Psychologist ఈ పద్ధతిని establish చేశారు.
- * Especially useful for teaching Vocabulary
- * 'Learning by doing' అనే principle మీద ఆధారపడి తయారు చేశారు.
- * Teacher gives verbal inputs (Commands) - Students respond through physical actions
- * Listening skill is given top priority
- * Drilling ద్వారా విద్యార్థులకు English నేర్పుతారు. Imperative Drills
- * Meaning of F₂ is best learnt through action
- * Inductive Grammar is taught. Meaning is more important than Form.
- * More useful at elementary level

Merits	Demerits
* Involves students actively as they act and enact. * Learning is made permanent and meaningful * Practice, drills develop spontaneity in pupils * Role-plays, drills make class lively	* All language can't be taught through commands. * All commands can't be enacted. * Reading & Writing are neglected. * Good learning habits & manners can't be developed through commands. * Not useful for higher classes.

Remedial Teaching (సవరణాత్మకబోధన)

- If students fail to achieve desired objectives of teaching-learning, Remedial teaching is needed. (అశించిన ఫలితాలు / అభ్యసనం జరగనపుడు చేసే teaching ను Remedial teaching అంటారు)
- Diagnostic Tests decide whether a student needs remedial teaching and in which topic he/ is poor at.

Objectives of Remedial Teaching

- Providing support to the students who are lagging (slow learner) (వెనుకబడిన విద్యార్థులకు support గా)
- Consolidating / reinforcing students' learning (అభ్యసనను పటిష్ఠపరచుటకు)

Features of Remedial Teaching

- 1) It's highly specific and need-based (ఇది అందరి విద్యార్థులకు కాదు. కేవలం అవసరం ఉన్న వారికి (slow-learnersకి)

2. It's like a crash course (Already బోధించిన దాన్ని తక్కువ సమయంలో మరలా నేర్పుటకు)
3. It's not re-teaching but reinforcement of what is learnt (తిరిగి బోధించుటకు కాదు. వెనుకబడ్డ అంశాలను బలపరచుటకు మాత్రమే)
4. No theory but more of practice (ఇందులో సిద్ధాంతాలు కాక ఆచరణ, సాధన మాత్రమే చేయిస్తారు)
5. At the end of Remedial teaching an informal test is conducted (Remedial teaching విజయవంతమయ్యిందో లేదో చూచుటకు చివర్లో ఒక informal test పెడతారు. అందులో marks record చెయ్యరు)
6. English Grammar మరియు Composition అంశాలపై Remedial teaching అవసరమగును.
7. Students ని discourage చెయ్యకూడదు. 'You failed, 'You don't know anything' వంటి మాటలు అనకుండా ప్రేమ, ప్రోత్సాహంతో నేర్పాలి.

6. TEACHING OF STRUCTURES & VOCABULARY

► What is a structure ?

The word 'structure' comes from the Latin term 'Structura' which means 'to build' or 'the process of building'. In terms of a language, 'structure' can be defined as 'an act of arranging words to convey a sense'. (సాధారణంగా, structure అనగా నిర్మాణం అని అర్థం. ఒక భాషరీత్యా చూస్తే, కొన్ని పదాలను కలిపి ఒక క్రమపద్ధతిలో అమర్చి తద్వారా ఏదేని అర్థాన్ని తెలియజేయు ప్రక్రియను structure అని అంటారు.)

Structures are integral parts of grammar. Each tense has many different structures all of which cannot be taught to the students at a time. In fact, structures can better be taught and practised in isolation or in a context than they are dealt with as part of tenses. (Structures అనేవి tenses లో భాగం. వీటిని సందర్భానుసారంగా బోధించుట వలన విద్యార్థులు సులువుగా నేర్చుకోవడమే కాకుండా, వారి నిరంతర సంభాషణలో ఉపయోగించగలరు.)

Ways of teaching structures : There are many different ways of teaching structures being implemented by teachers of English across the world. Some of them are discussed below.

1. **Substitution tables :** A substitution table is one of the best ways of teaching structures of English. H.E Palmer defines a substitution table as "a process by which any model sentence may be multiplied indefinitely by substituting for any of its words or word groups, including others of the same grammatical family and within certain semantic limits". (ఒక sentence లోని ఒక word లేదా group of wordsను మార్చి వాటి place లో వేరే words ను use చేయడం ద్వారా పలు రకాల క్రొత్త వాక్యాలను నిర్మించడానికి substitution tables చాలా ఎక్కువగా ఉపయోగ పడతాయి.)

Eg:		your his her your	favourite	movie ? colour ? touring spot ? dish ?
What	is	father's your mother's		T.V. programme ? fruit ? song ? novel ? sport ?

2. **Classroom situation :** The teacher, at any point, can create a situation and introduce a structure followed by the response and practice of the students. (తరగతి గదిలో ఏదేని lesson ను deal చేయనపుడు, teacher structures ను situation కు తగినట్లుగా introduce చేసి ఆపై విద్యార్థులచే practice చేయించి వారి నుండి new sentences ను పలికించవచ్చును.)

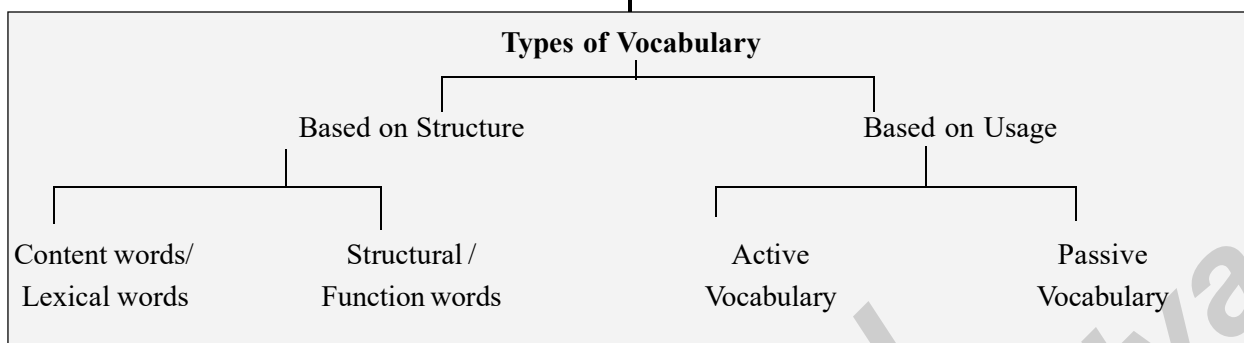
3. **Pictures and diagrams :** By drawing pictures and diagrams on the board, the teacher can elicit responses from the students with the help of an example provided by him/her.

4. **Role-plays and Language games :** Getting students to play roles and play language games is also one of the best ways of teaching structures. Students enjoy learning structures while playing a role or playing games. (role-play మరియు language games ద్వారా students కు English structures ను easy గా నేర్పించవచ్చును.)

Teaching vocabulary : The term vocabulary comes from the Latin word 'Vocabularius' which means all the words that are in existence in a particular language or all the words that a person knows or uses. (ఒక భాషలో వాడుకలో ఉన్న అన్ని పదాలను లేదా ఒక వ్యక్తికి తెలిసిన లేదా తనచే ఉపయోగించబడే అన్నీ పదాలను vocabulary (పదజాలం) అని అంటారు.)

Types of Vocabulary : Based on structure, vocabulary is of two types i.e.,
1) content words 2) structural words.

Based on usage, vocabulary is categorised into two i.e.,
1) Active vocabulary 2) Passive Vocabulary

Content words Vs Structural Words

Content words/Lexical Words	Function /Structural Words
➤ Carry actual information. ➤ Convey meaning ➤ Present facts (ఒక sentence లోని ముఖ్యమైన సమాచారాన్ని మరియు main meaning ను carry చేసే పదాలు) ➤ Nouns, Adjectives, Main verbs and adverbs are called content words. ➤ also called 'Lexical Words'. ➤ often referred to as 'Open Class Words' because we can add new words to this category of words. Eg : I have <u>seen</u> a <u>tall</u> , <u>old</u> <u>man</u> with a <u>stick</u> in his <u>hand</u>. - Underline చేసినవన్నీ content words	➤ help a structure to be formed. ➤ give grammatical correctness ➤ can't change meaning (ఒక sentence ను grammatical గా construct చేయడానికి దోహదపడే పదాలను structural words అని అంటారు. ➤ Pronouns, Conjunction, Prepositions, Interjections, Articles, Auxiliaries are called Function / Structural words. ➤ also called 'Function words'. ➤ often referred to as 'closed class words' because we cannot add new words to this category of words. Eg : I have seen <u>a</u> tall, old man <u>with</u> <u>a</u> stick <u>in</u> his hand. (Underline చేసినవన్నీ Structural words

Active Vocabulary Vs Passive Vocabulary

Active Vocabulary	Passive Vocabulary
➤ <u>Productive</u> in nature. ➤ <u>Recalled and used in writing or speaking.</u> ➤ Present facts (వ్రాయునపుడు లేదా మాట్లాడునపుడు మనచే వాడబడు పదజాలం) ➤ limited to learner (ఇది పరిమితంగా ఉండును) ➤ encoding vocabulary.	➤ Receptive in nature ➤ Identified and comprehended in reading or listening. (చదివేటప్పుడు లేదా వినేటప్పుడు మాత్రమే గుర్తించి అవగాహన చేసుకునే పదజాలం) ➤ more than Active Vocabulary. (Active Vocabulary కన్నా అధికంగా తెలిసి ఉండును.) ➤ decoding vocabulary.

7. TEACHING - LEARNING MATERIALS IN ENGLISH

Any collection of materials that a teacher uses in a teaching and learning situation so as to enable the students to achieve desired learning objectives are called 'teaching and learning materials' or instructional materials.

Teaching aids not only help students to enhance their learning but also make their learning permanent.

Teaching aids play a vital role in providing cognitive enrichment (సంజ్ఞానాత్మక వృద్ధి) and realistic teaching.

Types of Teaching-Learning Materials : Teaching aids are broadly classified into three categories based on the sensory organs they appeal to. **They are :**

- 1) Audio aids
- 2) Visual aids
- 3) Audio-Visual aids

1) Audio aids	2) Visual aids	3) Audio-Visual aids
- Facilitate learning by using the sense of hearing (కేవలం వినడం ద్వారా అభ్యసనానికి సహకరించేవి.) Eg : radio, tape recorder, linguaphone, language laboratory Uses: - to give oral practice. - each student listens individually - students can self-check recording their own voice. - fluency can be tested.	- Facilitate learning by using visual organs. (కేవలం చూడడం ద్వారా అభ్యసనానికి సహకరించేవి.) Eg : board, charts, pictures, objects, flashcards, maps etc. Uses : - to focus on meaning - to create a real classroom - can be used at any stage	- Facilitate learning by using both the sense of hearing and visual organs. (వినడం మరియు చూడడం ద్వారా అభ్యసనానికి సహకరించేవి) Eg : television, computer, filmstrips, projector (OHP) Uses : - These appeal to <u>eyes and ear</u>. - Provides novelty

❖ Based on the teaching aids being made available, they are of three kinds ie.

- 1) Teacher made aids / materials
- 2) Student made aids / material
- 3) Authentic material

1)Teacher made aids / materials	2) Student made aids / materials	4) Authentic materials
- The materials which are prepared by the teacher to facilitate better learning experience for the students (Teachers చే తయారు చేయబడి తరగతి గదిలో ఉపయోగించబడే మెటీరియల్స్) Eg : flash cards, pictures, charts, models etc.	- The materials that are prepared by the students themselves. (students చే తయారు చేయబడిన materials) Eg : charts, models	- Any material which has not been specifically produced for the purpose of language teaching. (బోధన కోసమై తయారు చేయబడినవి కాక బోధనలో ఉపయోగించే materials) Eg : newspapers, wrappers, recipes, articles, application forms, catalogues, advertisements, schedules, letters etc.

8. LESSON PLANNING

► "Plan your teaching and workout your plan while teaching".

► "A lesson plan is actually a plan of action. It, therefore, includes the working philosophy of the teacher, his knowledge of education philosophy, his understanding of his pupils, his comprehension of objectives of education, his knowledge of material to be taught and his ability to utilize effective methods of teaching"

- **Lester B. Stand**

[Lesson Plan అనేది పని యొక్క ప్రణాళిక. అది teacher యొక్క తత్వాన్ని, అతనికి విద్యాతత్వం, విద్యార్థుల తత్వం, విద్యా లక్ష్యాలు, భోదించాల్సిన పుస్తకాల పట్ల గల అవగాహన మరియు శక్తివంతమైన methods ను ఉపయోగించుకోగల సమర్థత)

► "Lesson plan is the title given to a statement of the achievements to be realized and the specific means by which these are to be attained as a result of the activities engaged in day-by-day classroom under the guidance of the teacher"

- **N.L. Bossing**

(ప్రతిదినము తరగతి గదిలో teacher పర్యవేక్షణలో జరిగే కృత్యాల ద్వారా ముందుగా నిర్దేశించుకున్న విద్యాప్రమాణాలను సాధించుటకు ఉపకరించు ప్రవచనమే Lesson plan.)

Advantages of Lesson Planning

- Lesson plan specifies objectives i.e., purpose of teaching.
- Though it takes time for preparing a Lesson Plan, it saves teaching time & teacher's energy.
- It gives clarity of teaching step by step to teachers.
- It allows teachers to manage TIME, EFFORT and RESOURCES efficiently.

► It makes classes lively and interesting.

► It helps in specifying the problems that may occur in teaching.

► It gives confidence to teachers, as they go to class prepared.

► "A Lesson Plan is a Framework and Roadmap which each teacher creates using an individual style. A good lesson plan is that sees the "big pictures" but includes detailed information of each activity" - Melissa Kelly

Note : There are 3 types of plans that a teacher needs to prepare.

They are :

- 1) Year Plan
- 2) Unit Plan
- 3) Period Plan.

► **1) Year Plan / Annual Plan :** It's done at the beginning of every academic year. It shows the distribution of time over the whole year. This is a comprehensive (సమగ్ర) plan. It needs a lot of planning. (ఒక సం॥ మొత్తంలో చేయబోవు కృత్యప్రణాళిక)

Note : A teacher needs to read the textbook from front cover to back cover and every page within. Particularly, he/she needs to study "A Note to Teacher" before writing year plan.

Important things to know before writing Year Plan (Year Plan వ్రాసే ముందు ఈ క్రింది విషయాలపై చక్కని అవగాహన కావాలి)

- i) Academic calendar of the school
- ii) A copy of syllabus
- iii) A copy of textbook

iv) Number of classes (periods) allotted/available for a week and Number of working days in the year.

v) Clear idea of the number of tests (Formative & Summative) to be conducted in the year.

vi) Model Paper of the Final Examination.

➤ Approx no.of periods available 220

➤ No.of periods for tests (approx) 25

No.of periods for teaching 195

Unexpected factors like (C.L's training programmes, meetings etc. 15

Actual no.of periods left 180

No.of Units in English $6 = \frac{180}{6} = 30$

(కానీ అన్నీ Units కు ఒకే number of periods అవసరం కావు. Difficulty level మరియు No.of activities ను బట్టి షుమారు ఒక్కో Unit కు 24-32 periods వరకు అవసరమవుతాయి.

ఈ 24-32 Periods ను ఈ క్రింది అన్ని పనులకు కేటాయించాలి. కేవలం Reading A,B,C లు చేయటానికి మాత్రమే కాదు.

Teaching Lessons, Giving notes, Grammar, Vocabulary, Listening, Study Skills, Discourse Writing, Classwork activities, Homework, CW notes editing, Feedback, Remedial teaching.

Format of Annual Plan

School Name :

Class :

Subject :

Total Periods :

TLP Periods :

Objectives :

By the end of the year the learners will be able to

- 1) Become effective users of English language.
- 2) Listen and comprehend English
- 3) Attain good speaking & writing abilities
- 4) Read fluently and comprehend etc., are samples.

Year Plan table - Format

Unit No.	Theme of the unit	No. of periods required	Methods of teaching	TLM & Other resources	Month	Activities
Ex: 1.	Games and Sports	24	C.L.T Bilingual Method	Blackboard, charts, posters, pictures, Video clips etc.,	July	project work Field trip, Game commentary etc.

Teacher's Reflections : At the end of the academic year, the teacher writes his remarks on his/her own plan - implementation

Principal's suggestions : Principal / H.M. may provide necessary suggestions after Reviewing teacher's academic year plan.

2. Unit Plan :

➤ A unit plan is the sub-part of the implementation of a year plan. A.P. state English syllabus consists of 6 units for each class.

➤ Each unit comprises 3 Reading Lessons.

➤ Every unit is based on a particular theme and all the three lessons are related to it.

➤ In a unit we have :

Prose lesson (for detailed study)

Poem (for pleasure)

Supplementary reading passage (for Extensive Reading)

So, teachers must plan carefully depending upon the motive (purpose of) reading passages.

➤ A unit plan should showcase pre-reading Activities, T.L.M. required, Assignments, Project works etc., to be taken up during its transaction period.

Components of a Unit Plan (Unit plan లోని అంశాలు)

"A unit plan is one which involves a series of learning experiences that are linked to achieve the aims composed by methodology and content" - **Samford.**

➡ A unit plan has 8 main components.

- 1) Title & Theme of the unit
- 2) Objectives
 - A-General Objectives
 - B-Specific Objectives
- 3) Activities for the unit
- 4) Strategies / techniques for developing various skills
- 5) Activities for the purpose of Practicing skills for learners
- 6) Teaching aids required (TLM)

7) Assessment of learning

8) Feedback / Remarks of the teacher

Format of a unit plan

Class : VI

Subject : English

No. of periods required :

(Year plan లో పేర్కొన్నన్ని ఇక్కడ వ్రాయాలి)

I. Objectives (Expected outcomes of the unit)

A) General objectives :

- 1.
- 2.
- 3.

B) Specific objectives :

- 1.
- 2.
- 3.

(General, specific objectives unit లో గల lessons ను బట్టి వ్రాయాలి. అవి ఏదే topics కు ఎలా వ్రాయాలో unit-2 (Objectives of Teaching English) లో స్పష్టంగా నేర్చుకున్నాం.

II. period -wise details of a unit plan

Period No.	Content / Topic	Technique / Strategy	T.L.M. required	Remarks
Ex :				
1.	Facesheet	Interactive questions, Anecdote	Video clipping	Very lively
2.	Reading : A Paragraphs 1-4	Silent Reading, Collaborative Reading, Model Reading Comprehension questions	Newspaper cutting, charts	Students responded very well

3. Period Plan :

➡ A period plan is the plan for teaching-learning process that happens in one period. We may need 24-32 period plans to complete a unit.

➡ Period plan depends on the type of the lesson like :

- * Prose lesson (Reading : A)
- * Poem (Reading : B)
- * Supplementary reading Passage (Reading C)
- * Grammar lesson
- * Vocabulary

* Discourse construction

* Listening & Speaking etc.

* Objectives / Learning outcomes should come first in a lesson plan

➡ There are 5 Main steps in a period plan.

- 1) Preparation / Motivation / Warm-up
- 2) Presentation / Teaching / Transaction / Instruction
- 3) Practice
- 4) Production
- 5) Evaluation

- ఈ 5 steps లోనూ Teacher's Role & Students' Role ను పొందుపరచాలి.

Note : Period plan అనేది type of the lesson ను బట్టి మారుతూ ఉంటుంది.

* Period-Plan for a Prose Lesson

1. Objectives

General :

- to enable learners to read and comprehend the text
- to make them fluent readers

Specific :

- to learn the new words in the passage and their usage
- to understand the grammatical structures present in the lesson
- to use the expressions / language functions in the lesson in daily life etc.

2. Preparation / Motivation / Warm-up/Pre-Reading Activity

Teacher's Role :

- Triggers the learners' attention by using the Face Sheet or by telling an Anecdote / Story / joke.
- Asks a few questions that drive the learners towards the theme of the lesson
(Face sheet ను చూపి పిల్లల ఏకాగ్రతను unit యొక్క theme (ముఖ్య ఉద్దేశం) వైపు తిప్పుతాడు. అవసరమైతే Anecdotes (నిజ జీవిత సంఘటనలు) jokes, చిన్న stories చెబుతాడు. తర్వాత కొన్ని friendly questions వేసి పిల్లల్ని lesson వైపు ప్రేరేపిస్తాడు)

Learners' Role :

Facesheet చూసి, Anecdote/story విని teacher అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెబుతారు. అవసరమైతే Mother Tongue వాడొచ్చు.

3. Presentation / Instruction : Communicative Language Teaching (CLT) ప్రకారం teacher lesson చదివి తెలుగులో explain చెయ్యరాదు. Teacher has to involve students by making them active

participants. First, learners should try to read and comprehend the text. (పిల్లలే చదివి అర్థం చేసుకునే ప్రయత్నం చేయాలి. Teacher ఒక facilitator మాత్రమే, అవకాశాలు కల్పించువాడు. Students కు క్రింది steps తో teacher lesson ను transact చెయ్యాలి.

- Silent Reading :** ఇది Individual Reading. ఒక lesson లోని కొన్ని paragraphs (1period కు సరిపడే)ను select చేసి teacher students చే silent reading చేయిస్తారు. Meaning అర్థమయినా కాకపోయినా వీలైనంత speedగా చదవాలి.
- Collaborative Reading :** ఇది Group Reading. Students ఒకరితో ఒకరు sharing of knowledge ద్వారా peer understanding కు try చేస్తారు.
- Model Reading :** ఇది Teacher's loud reading. ఈ దశలో teacher సరైన pronunciation, stress, intonation (Voice Modulation) use చేసి Model Reading చెయ్యాలి. అది వింటూ పిల్లలు correct Reading habits ను నేర్చుకోవాలి.
- Vocabulary & Structure presentation :** మొదటి 3 దశల తర్వాత కొన్ని Factual Questions అడగబడుతాయి. తర్వాత text లోని newwords ను teacher board పై sentences రూపంలో discuss చేస్తారు. అలా చెయ్యటం వల్ల పిల్లలకు text పూర్తిగా అర్థమవుతుంది. అలాగే sentence లో గల structure ను teacher present చేస్తారు.
 - వివరగా Reading between the lines, beyond the lines కు చెందిన Inferential మరియు Analytical questions ద్వారా అప్పటి వరకు చదివిన paragraphs ను consolidate చేస్తారు.
- Practice :** ఇది పిల్లలకు అభ్యసనం జరిగిందో లేదో తెలుసుకునే దశ. ఈ stage లో vocabulary, structure పైన one-word answer, Fill in the blanks type ప్రశ్నలు వేస్తారు. పిల్లల answers ను appreciate చెయ్యాలి. Wrong answer చెబితే నిందించరాదు. అభినందించాలి, మరియు ప్రోత్సహించాలి.
- Production :** Every class (period) should end with some language production i.e. Discourse. వివరగా students ఏదో ఒక Discourse (writing / speaking) చెయ్యాలి.
- Evaluation :** Learners చేసిన Discourse ను teacher evaluate / edit చెయ్యాలి. Positive Feedback ఇవ్వాలి.

Period Plan Format :

Class :

Subject :

Period No. :

Time : 45 mins

Teaching Item / Topic / Sub-Topic :

1. Expected Learning outcomes / objectives :

1.

2.

3.

Stage	Teacher's Strategy	Students' Role	T.L.M.
Preparation/ Triggering			
Presentation / Instruction			
Practice			
Production of Language			
Evaluation & Feedback			
Time utilization ■■ Total Time (45 Min) — Preparation : 5-6 mins — Presentation : 25-27 mins — Production : 5-6 mins — Evaluation : 2 - 3 mins			

■ According to C.L.T all 5 stages should happen in a class. Planning a Lesson is so essential for that.

■ **Period-Plan for a Poetry Lesson**

■ The objectives of teaching poetry are different totally from that of the prose.

A) Objectives of Poetry

1) To make them feel the beauty of English (rhyme, rhythm)

2) To understand figurative language

Secondary level లో పై 2 objectives తోపాటు

3) Capture the intended meaning of the poet (కవియొక్క అంతర్గత అర్థం తెలుసుకోవాలి, అది నిగూఢంగా ఉంటుంది)

4) To know the tone, mood & temperament of the poet (కవి మానసిక స్థితి, ఆలోచనా తీరు గ్రహించడం)

B) Preparation : Textbook లో 'A' - Reading కు ఉన్నట్లు poem కి Facesheet ఉండదు. కావున teacher సొంతంగా ఏవేని paper cuttings, video clips, Flash cards, Audio clips వంటివి కానీ లేదా Blackboard పై Mind-mapping లేక Ice-breaking వంటి Activities ద్వారా Motivate చేసి పిల్లల్ని theme of the poem వైపు tune చేసుకోవాలి.

C) Presentation : Teaching poetry shouldn't be like that of the prose because prose is for intensive reading and language learning but poetry is for aesthetic pleasure (prose లా poetry ని teach చెయ్యరాదు. ఎందుకంటే prose భాష నేర్చుకోవటానికి poetry భాషను అన్వేషించడానికి) ఇందులో steps

1) Loud Reading by teacher (1time)

2) Silent Reading by learners (2-3 times)

3) Collaborative Reading by learners (1time)

4) Loud Reading by learners (Recitation)

* Poem ను Word by Word meanings ఇచ్చి explain చెయ్యరాదు.

* Simple interactive questions అడగాలి తర్వాత new words ను board పై sentences లో వ్రాసి usage తో సహా explain చెయ్యాలి.

D) Interpretation : Prose లో practice stage బదులు poetry బోధనలో Interpretation అనే stage వస్తుంది. ఈ stage లో

Rhyme scheme, Rhythm, Imagery,

Figures of speech లను discuss చెయ్యాలి. Lecture చెయ్యరాదు. ఇవి అయిన తర్వాత, poem యొక్క Summary, meaning అర్థమౌతాయి.

E) Appreciation : ఈ దశలో కొన్ని Analytical, interpretative questions ను అడిగి poet యొక్క mood, tone, attitude లను అర్థమయ్యేలా చెప్పొచ్చు. Poems ద్వారా structure/ Grammar teach చేయరాదు.

F) Discourse : చివరగా poem యొక్క summary రాయమనవచ్చు లేక చెప్పమనవచ్చు లేదా students ను 3-4 line poems creative గా రాయమని చెప్పొచ్చు. Teacher ఇలా వ్రాసిన poem ను appreciate చేసి improvement కొరకు suggestions చెయ్యాలి.

Period - Plan for Supplementary Lesson (Reading : C)

A) Objectives : Supplementary lesson యొక్క Primary objectives

- to consolidate the learning that has already taken place.
- to create interest in the learner to reader further i.e., Extensive Reading

B) Presentation : Supplementary lesson ను teach చెయ్యరాదు. Students చే చదివించి, వాళ్ళు Reading ను enjoy చేసేలా ప్రోత్సహించాలి.

* Collaborative Reading

* Summarizing

* Factual, inferential questions use చేసి lesson అర్థమయ్యిందో లేదో చూడాలి.

* Dictionary usage ను encourage చేసి పిల్లలే సొంతగా text అర్థం చేసుకునేలా ప్రోత్సహించాలి.

* Peer learning ను encourage చెయ్యాలి.

* Library periods ను allot చెయ్యాలి. story books, Childrens' Magazines, Newspaper చదివేలా ప్రోత్సహించాలి.

C) Production : Supplementary Reader transact చేసిన తర్వాత major discourses ను పిల్లలచే practice చేయించాలి.

Ex : Story telling / writing

Paragraph writing

Narration

Description వంటివి

Key Points in teaching Grammar & Vocabulary

► ఈ topic ను Unit-6 లో 'Teaching of Structures & Vocabulary' నందు detailed గా నేర్చుకున్నాం. మరోసారి key points Revise చేద్దాం.

► Grammar ను Traditional పద్ధతి (GTM) లో కాక Functional Grammar గా teach చెయ్యాలి.

► Inductive method లో Grammar teach చెయ్యాలి. అంటే ముందుగా Examples (functions) board పై present చేసి వాటి నుండి structure (Rules) ను పిల్లలచే elicit చేయించాలి.

► Grammar ను lessons లోని sentences ను use చేసి teach చేస్తే మరింత అర్థవంతంగా ఉంటుంది. ఆ తర్వాత more number of examples ఇచ్చి students చే practice చేయించాలి.

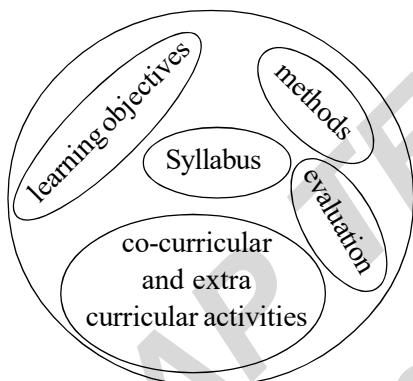
► Paragraphs ను వ్రాయించి Grammar usage ను improve చేయించ వచ్చును.

9. CURRICULUM AND TEXT BOOKS

Definition of Curriculum : Curriculum is a set of goals and guidelines prescribed to help or direct the educators to decide on the content of a course. It is the curriculum that decides the objectives, contents and methods of a course. In one word, Curriculum determines what is to be taught, how it is to be taught and why something is to be taught.

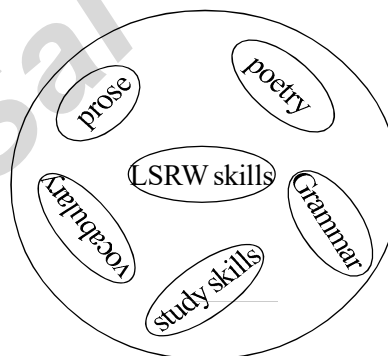
ఒక course కు సంబంధించి ఏమి బోధించాలి, ఎలా బోధించాలి, ఎందుకు బోధించాలి, బోధించినది ఎలా 'evaluate' చేయాలి. మొదటిని నిర్ధారించేదే Curriculum

The Components of a Curriculum

Definition of Syllabus : Syllabus is a list of topics to be covered in a subject. A syllabus, which is usually made by teachers who actually deal with it, includes details such as schedules, assessments, assignments, projects, etc. Unlike curriculum, syllabus is accessible to students. (In one word, syllabus is always designed in accordance with the curriculum. (Curriculumను అనుసరించి syllabus ను రూపొందించడం జరుగుతుంది. ఒక నిర్దిష్ట subject నందు ఎటువంటి పాఠ్యాంశాలు ఉండాలన్నది syllabus తెలియజేస్తుంది.)

Eg : Components of the Syllabus (of English as a secondary language)

Differences between Curriculum and Syllabus

Curriculum	Syllabus
* It is an <u>overall content to be taught</u> in an educational system.	* It is a list of topics to be taught <u>in a subject</u> .
* It contains the <u>objectives, contents and methods</u> of a course.	* It contains <u>schedules, assessments, assignments, projects</u> of a subject.
* It is usually designed at the <u>national, state, district or institute level</u> .	* It is usually made by <u>individual teachers</u> .
* Curriculum is <u>prescriptive</u> .	* Syllabus is <u>descriptive</u> .
* Its scope is <u>wide</u> .	* Its scope is <u>narrow</u> .
* Curriculum is <u>not accessible to students</u>	* Syllabus is <u>accessible to students</u> .

Features of English Language Textbook:

Following are some of the important features of a good English textbook. (English textbook క్రింది ఇవ్వబడిన important features ను కలిగి ఉండవలెను.)

- It should reflect local arts, local customs, culture and traditions.
- Lessons need to be based on a wide variety of discourses like songs, stories, poems conversations, autobiographies, essays, letters etc.
- Lessons should also have language tasks such as writing conversations, puppetry, dramatisation, reviews, descriptions, translations, project works, riddles, cultural songs, proverbs, idioms etc.
- It should contain (particularly in stage 1 and 2) attractive and thought provoking pictures and illustrations appropriate to the lesson. Printing and Paper should be of high quality.

- It should have a good glossary, cross references, references to other resources and an index of vocabulary and language items.
- Each unit should have meaningful tasks at the end.
- There should be relevant pictures to support the subject matter.
- The print should be bold and thick for the lower classes and it should be thin for the higher classes.
- There shouldn't be any typographical errors in the textbook.
- Glossary for unfamiliar words along with their pronunciation should be provided without fail, especially for the higher classes.
- The following themes that are compatible with NCF 2010 are suggested for making of textbooks.

Core Themes	
1. Self, family, home, friends and pets.	Other Themes
2. Neighbourhood and community	1. Environment
3. The nation-diversity and heritage.	2. Mystery
4. The World-India's neighbourhood.	3. Fashion and shopping
5. Adventure and Imagination	4. Films, Media
6. Sports and Games.	5. Festivals
7. Issues relating to adolescence	6. Education and career
8. Science and Technology	7. People- differently abled, marginalised sections, etc.
9. Peace and Harmony	8. Freedom
10. Travel and Tourism	9. Disaster management
11. Mass media	10. Crime and Violence
12. Art and Culture	11. Agrarian issues
13. Health and Reproductive health	

12. Social issues :

Dowry
Migration
Violence against women
Old-age problems
Child labour
Unemployment
Globalisation etc.

ప్రస్తుతం Telangana లోని Class I నుండి Class X వరకు పైన పేర్కొనబడిన themes ను base చేసుకుని English textbooks ను రూపొందించడం జరిగింది. ఉదాహరణకు VIII కు సంబంధించిన English textbook ను analyse చేసి చూసినయెడల పైన themes తో పాటు ఒక్కో unit లో ఉండవలసిన అంశాలు ఏమిటో కూడా తెలుసుకొనవచ్చును.

Sl.No	Unit	Contents	Themes
1.	A. Reading B. Reading (Poem) C. Extensive Reading	The Tattered Blanket My Mother A Letter to a Friend	Family
2.	A. Reading B. Reading (Poem) C. Extensive Reading	Oliver Asks for More The Cry of Children Reaching the Unreached	Social Issues
3.	A. Reading B. Reading (Poem) C. Extensive Reading	The Selfish Giant (One act play) The Selfish Giant (One act play) The Garden Within	Humanity
4.	A. Reading B. Reading (Poem) C. Extensive Reading	The Fun They Had Preteen Pretext The Computer Game (One act play)	Science and Technology
5.	A. Reading B. Reading (Poem) C. Extensive Reading	The Treasure within (Part I) The Treasure within (Part II) They Literally Build the Nation	Education and Career
6.	A. Reading B. Reading (Poem) C. Extensive Reading	The Story of Ikat The Earthen Goblet Maestro with a Mission	Art and Culture

7.	A. Reading	Bonsai Life (Part I)	Women Empowerment
	B. Reading (Poem)	Bonsai Life (Part II)	
	C. Extensive Reading	I Can Take Care of My self	
8.	A. Reading	Dr. Dwarakanath Kothis	Gratitude
	B. Reading (Poem)	Be Thankful	
	C. Extensive Reading	The Dead Rat	

Components of a unit

- **Face sheet:** English textbookలోని ప్రతి unit ఒక face sheetతో మొదలవుతుంది. Face sheet అనగా సంబంధిత unit కి సంబంధించిన theme ను project చేసే sheet అని అర్థం. ఇందులో గల pictures విద్యార్థులను వారు పఠించబోయే lesson పట్ల ముందస్తుగా సంసిద్ధులను (readiness) చేస్తూ వారి యొక్క ఆసక్తిని పెంచుతుంది. ప్రతి sheet క్రింద కొన్ని interactive questions ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ questions ద్వారా విద్యార్థులు వారి యొక్క speaking skills ను develop చేసుకుంటూ unit కి సంబంధించిన theme పట్ల motivate కాబడతారు.
- **A. Reading :** ప్రతి unit నందు మొదటగా ఇవ్వబడిన 'A. Reading' అనునది detailed study (intensive reading) నిమిత్తం ఇవ్వబడుతుంది. ఇందులో గల 'Glossary', 'Vocabulary' మరియు 'Grammatical items' ను అభ్యర్థులు చాలా క్షుణ్ణంగా అభ్యసించవలెను. ఈ reading కు సంబంధించి Discourses, Study skills, Project Work కూడా ఇవ్వడం జరుగుతుంది.
- **B. Reading :** ప్రతి unit లో ఈ 'B. Reading' నందు ఒక poem ఇవ్వడం జరుగుతుంది. Poem అనేది 'pleasure' కోసం అని గ్రహించాలి. ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులచే Poems ను song రూపంలో పాడించి వారిని ఈ Section నందు ఆసక్తి కలిగించేలా చేయవలెను.
- **C. Reading :** unit లో చివరి section అయిన C. Reading 'extensive reading' కోసం ఇవ్వడం జరుగుతుంది. విద్యార్థులు తమంతట తాము స్వతంత్రులుగా ఈ C. Reading నందు ఇవ్వబడిన lesson ను పఠించవలెను. ఈ reading యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం

ఏమనగా విద్యార్థులను 'independent readers' గా తీర్చిదిద్దడం కొరకు.

National Curriculum Framework (NCF) 2005-

Guiding Principles

- Ensuring that learning is shifted away from rote methods.
- Creating multiple texts from given text.
- Learning must be multi-disciplinary.
- Learning must provide variety and challenge, and be interesting and enjoyable for the learners.
- Learning takes place both within and outside the school.

The National Curriculum Framework for Teacher Education 2010

- Conformity with constitutional values.
- Development of physical and mental abilities to the fullest extent.
- Learning through activities, discovery and exploration in a child friendly and child-centred manner.
- Learning without burden-Reducing physical and cognitive load.
- Uniformity and links between syllabus, textbooks, teaching learning, assessment and teacher training.
- Focus on Human Rights and values as a part of school curriculum.

10. EVALUATION IN ENGLISH LANGUAGE BASING ON CCE

► "The systematic gathering of information for the purpose of making decisions is Evaluation" - **Weiss** (అనగా వివిధ మార్గాల ద్వారా పరిశీలించి పరీక్షించి బోధిస్తున్న - నేర్పుకున్న విద్య, దానియొక్క లక్ష్యాన్ని (objectives) చేరగల్గిందా లేదా అని కొలిచే సాధనం.)

► "Evaluation is the means of determining whether a programme (course) is meeting the goals or prescribed outcomes"

- **Bruce Tuckman**

(ఏదేని ఒక కోర్సు ముందుగా నిర్దేశించిన లక్ష్యాలను సాధించినదా లేదా విఫలమైనదా అని ఆ కోర్సు చివరలో ఒక అంచనాకు రావడాన్ని Evaluation అంటారు.)

► "Evaluation is a broad and continuous effort to inquire into the effects of utilizing content and process to meet clearly defined goals"

- **Ronald Dall.**

ఒక కోర్సు దాని curriculum మరియు teaching వల్ల ముందుగా నిర్దేశించిన లక్ష్యాలను సాధించిందో లేదో తెలిపే ఒక సమగ్ర ప్రక్రియ.

► Evaluation 'pronounces judgement of effectiveness of both teaching and learning'.

ఒక విద్యాసంవత్సరం (కోర్సు) అయిపోయిన తర్వాత Teachers యొక్క బోధన మరియు learners యొక్క అభ్యసన రెండూ విఫలమా? సఫలమా? అని నిర్ణయిస్తుంది.

Note : చాలా మంది Evaluation ను Assessment నూ ఒకటే అనుకుంటారు. Assessment అనేది ఆద్యంతం ఒక course లో బోధన ఎలా జరుగుతుంది? teaching ఎలా ఉంది? learning ఎలా ఉంది? అనే విషయాలు గమనిస్తూ మధ్యలో అవసరమైన మార్పుల సూచిస్తూ ప్రక్రియ (course) విజయవంతమవడానికి దోహదపడుతూ ఉంటుంది. అదే Evaluation ఈ Assessment ప్రక్రియను పరిశీలించి చివర్లో ఆ course యొక్క success లేదా failure ను judge చేస్తుంది. Assessment బోధనాప్రక్రియలో భాగం కాగా Evaluation చివరి నిర్ణయం (Final judgement of a course). Assessment నిరంతర ప్రక్రియ. Evaluation ఆ ప్రక్రియ ఫలితమేంటో తేలుస్తుంది.

Note : Test మరియు measurement లు Assessment లో భాగాలు కాగా ఈ మూడు కలిసి Evaluation కు ఉపయోగపడతాయి.

► "Test is a tool to elicit a specific sample of an individual behaviour" (Test అనేది ఒక ప్రత్యేక topic పై ఒక్కో విద్యార్థి యొక్క పట్టును సూచిస్తుంది. **Ex:** parts of speech అనే topic లో Ramesh ప్రతిభ ఎలా ఉంది ?

► "Measurement is a process of quantifying characteristics of persons according to explicit procedures and rules."

విద్యార్థి యొక్క ప్రగతి / అభ్యసనాన్ని లెక్కగట్టి చెప్పడమే Measurement

Ex : i) నిమిషానికి Suresh ఎన్ని పదాలు చదవగలడు?
ii) Lavanya 5 నిమిషాలలో ఎన్ని పదాలు type చెయ్యగలడు?

Note : Test, Measurement లు Assessment (అంచనా)కు సాధనాలు కాగా ఈ మూడింటి ఫలితాలు విశ్లేషించి success మరియు Failure లను నిర్ధారించేది Evaluation

Test — Measurement — Assessment — Evaluation (final judgement)

Note : Gibbs says Assessment has six main functions

- 1) Capturing the student time and Attention (విద్యార్థిని గమనిస్తూ ఉంటుంది)
- 2) Generating appropriate student learning activities (అభ్యసనా కృత్యాలను తయారు చేయటం)
- 3) Providing timely feedback for students to do better (అభివృద్ధికి దోహదపడు సూచనలు చేయటం)
- 4) Helping students to internalize discipline subject. (ఒక్కో subject ను అంతర్గతం చేసుకోవటం)
- 5) Generating marks, grades to distinguish good, average and below average students. (మార్కులు grade ఆధారంగా విద్యార్థుల స్థాయిని తేల్చడం)

- 6) Providing evidence for material outside the course (పాఠ్యేతర పుస్తకాల ద్వారా మరియు జ్ఞాన సముపార్జనకు దారి చూపటం)

CCE (Continuous Comprehensive Evaluation)

గతంలో Evaluation అంటే ఒక unit అయిన తర్వాత ఒకసారి మరియు సం॥ అంతంలో ఒకసారి test మరియు Exams conduct చేసి result announce చెయ్యటం.

- కానీ, ప్రస్తుతం Evaluation ఒక నిరంతర ప్రక్రియ (Continuous Process)
- కేవలం Test లో వచ్చిన మార్కులు ద్వారానే కాక Classroom మరియు outside the classroom (curricular మరియు co-curricular) లో విద్యార్థుల ప్రగతిని (all-round development) ను గణించే Comprehensive Process.

Aims of CCE

1. C.C.E aims at

- a. Cognitive domain
- b. Affective domain and of learners
- c. Psycho-motor domain

A) Cognitive growth (Intellectual development అనగా ability to comprehend, analyse, apply (అర్థం చేసుకొని, విశదీకరించే మరియు అన్వయించుకునే సామర్థ్యం) Cognitive growth leads to self-expression and self-evaluation.

B) Affective growth means the development of learners' attitude, interests and personality (దృక్పథం, అభిరుచి, వ్యక్తిత్వంలో మార్పు ఎదుగుదల)

C) Psycho-motor growth refers to learners' ability to perform some activity (sports, dance, drawing, etc.,) and to do some practical work. (కళలు, ఆటలు, నైపుణ్యాభివృద్ధి)

2. Evaluation is a part of teaching-learning process (అభ్యసనం మరియు బోధనలో అంతర్భాగం - చివరి భాగం కాదు)
 3. Teaching should be learner-centred and activity-based.
 4. Learning is not just mastering content but the development of character & personality.
 5. Evaluation should diagnose the difficulties in learning and make suggestions for improvement (చివరి ఫలితాలు తెల్పటం కాకుండా లోపాలు గుర్తించి మెరుగుపరచుకొనుటకు తగు సూచనలు చెయ్యాలి)
 6. Rote-learning to be avoided and creative thinking should be facilitated (బట్టీ విధానానికి స్వస్తి - సృజనాత్మకతకు నాంది)
 7. Digitalization of teaching and laboratories for practical learning (బోధనలో కంప్యూటర్ వాడకం - ప్రయోగశాలల వినియోగం)
 8. Assessment should be linked with day to day situations
 9. Stress-free tests and joyful learning.
 10. Flexible curriculum (అవసరానికి తగ్గట్టు మార్పులు చేసుకునే వీలు.)
- C.C.E. process లో 2 రకాల పరీక్షలుంటాయి.

Types of Evaluation

Formative Evaluation	Summative Evaluation
➤ also called 'continuous' or 'on-going' Evaluation. ➤ gives feedback regularly at every stage of teaching. ➤ Aim is to diagnose and plan improvement (లోపాల గుర్తింపు - వృద్ధి ప్రణాళిక) ➤ Parts or chunks of syllabus are tested. ➤ It's process oriented. ➤ It is an assessment for learning. (అభ్యసనానికి పరీక్ష) ➤ Result is for better teaching learning experience	➤ also called 'Terminal' or 'End' Evaluation. ➤ gives feedback at the end of a term or course. ➤ Aim is to announce fail or pass ➤ It's a holistic test that covers total syllabus. ➤ It's result oriented ➤ Assessment for judging performance of individuals (నిర్ణయం కొరకు పరీక్ష) ➤ Result is statistically announced in grades & ranks.
Tools : Questionnaires, slip tests, project works, notebook writing, observation schedules, checklists etc.	Tools : Formative Tests, Examinations

Process of Formative Evaluation for English Subject

4 Formative Tests are conducted in every Academic year.

Each Formative Test is for 50 marks (4x50= 200 Marks)

50 Marks Tools -1. Observation / Review Writing - 10 M

(తరగతి గది ప్రతిస్పందనల / పుస్తకసమీక్ష)

2. Writing (book లో exercises C.W&H.W) - 10M

3. Project Work - 10M

4. Slip Test - 20M

50M

Review writing Secondary classes (6-10class) కు నిర్వహిస్తారు. ఒక book/story చదివి పిల్లలు review / reflections రాయాలి. 1-5 తరగతులకు Classroom Reflections ను పరీక్షిస్తారు.

1. Review 10M

Introduction - 2M

Content - 4M

Conclusions - 4M

10M

2. Writing Works 10M

Notebook Writing - 4M

Textbook Exercises - 3M

Error-free creative Expressions - 3M

10M

3. Project Work 10M

Data Collection - 3M

Report Writing - 4M

Presentation - 3M

10M

4. Slip Test 10M

Reading Comprehension - 5M

Vocabulary - 5M

Grammar - 5M

Creative Writing (Discourse) - 5M

20M

Registers of Formative Assessment :

Formative Assessment class-wise register క్రింది విధంగా ఉంటుంది.

Class V

Subject : English

S.No.	Name of the Student	Reflections (1)	Writing (10)	Projectwork (10)	Slip test (20)	Total (50)	Grade
1.	S. Vanaja	7	6	8	14	35	B ₂
2.	V. Sowmya	8	9	7	16	40	B ₁
3.	N. Masthan	6	7	6	14	33	B ₂
4.	P. John	9	5	7	12	33	B ₂
5.	B.V.Raghava	5	6	8	13	32	B ₂

Process of Summative Assessment

Elementary level English లో ఈ క్రింది Academic standards ఉంటాయి.

1. Oral skills (Listening & Speaking)	10%
2. Reading Comprehension	30%
3. Grammar	15%
4. Vocabulary	15%
5. Conventions of writing	10%
6. Creative writing	20%

100%

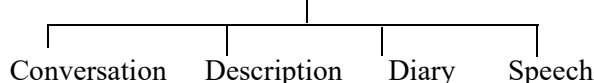
Note : High school level లో English subject లో 2 papers ఉంటాయి. ఇంతకు ముందు ఒక్కో paper 40 Marks కు ఇచ్చేవారు. 2019-20 academic year నుండి ఒక్కో paper - 50 Marks ప్రకారం 100 (total) marks కు ఉంటుంది. వాటి Academic Standards క్రింది విధంగా ఉంటాయి.

Paper - I

Section A(15M): Reading Comprehension (Textual)

Section B(20M): Grammar

Section C(15M): Creative Writing

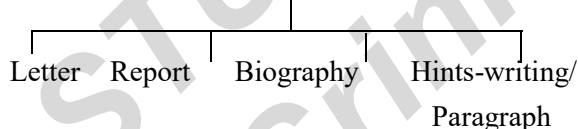

Paper - II

Section A(15M): Reading Comprehension (Unseen)

Section B(20M): Vocabulary

Section C(15M): Creative Writing

Summative Assessment Register

I. Elementary Level English (I – VII)

S.No	Name of the student	Oral skills (10)	Reading (10)	Grammar (15)	Vocabulary (15)	Conventions of writing (10)	Creative writing (20)	Total & Grade

II. High School Level English (VIII – X)

S.No.	Name of the student	Paper - I			Paper - II			Total & Grade
		Reading (15)	Grammar (20)	Creative Expression	Reading (15)	Vocabulary (30)	Creative Expression (15)	

Qualities of a good Test

1. **Objectives / Aims :** A good test should be based on clear objectives i.e. purpose of the test (why is the test conducted)

2. **Validity :** (ప్రామాణికత) : It's the most important quality of a good test. It refers to

- Contents of the test (విషయం)
- Usefulness (పరీక్షవల్ల గల ప్రయోజనం)
- Design of testing items

(ఇది ప్రశ్నాపత్రం ఎలా ఉంది? Objectives కు సరియగు ప్రశ్నలు ఇచ్చారా? ఈ పరీక్ష వల్ల పిల్లల సామర్థ్యాన్ని వాస్తవంగా పరిశీలించామా? అనే అంశాలను అంచనా వేస్తుంది)

Validity is of 5 types :

i. **Face Validity (ముఖ ప్రామాణికత) :** It refers to the appearance of the question paper and its format. A question paper should provide the details such as the date of the test, time allotted, maximum marks, name of the subject etc. It also refers to proper margin, font, etc., of the question paper.

ఇది Question paper యొక్క appearance మరియు ప్రాథమిక వివరాలైన date, time, marks, subject, class వంటి యొక్క ప్రామాణికతను పరిశీలిస్తుంది. అలాగే paper print, margin అన్నీ అందరి విద్యార్థులకు అర్థమయ్యేలా ఉండాలి.

ii. **Content validity (విషయప్రామాణికత) :** Content is the king of any subject. Test లో అడిగే ప్రశ్నలు syllabus నుండి ఇవ్వబడ్డాయా, లేదా? నిర్దేశించిన objective ను పరీక్షిస్తుందా, లేదా? అనే విషయాలు అంచనా వేస్తుంది.

Ex : i) DSC English teacher ఎంపికచేసే test లో Grammar, Methodology content అన్నీ విషయాలపై ప్రశ్నలు ఇస్తే content validity ఉన్నట్లు.

ii) ఒక S.I. ను Selection test లో ప్రశ్నలు శరీర ధారుడ్యం, law, crime and punishment వంటి అంశాలపై ఉండాలి. అలా కాకుండా ప్రశ్నలన్నీ physics, botany, geography పైనే ఇస్తే content validity లేనట్లు.

iii. **Operational Validity :** (కార్యచరణ ప్రామాణికత): Test should be practical. The activities / tasks

given in the test should be appropriate. పరీక్షలో ఇచ్చిన కృత్యాలు చేయదగినవిగా ఉండాలి. అతి సులభంగా లేక అతికష్టంగా ఉండకుండా స్థాయికి, ఇచ్చిన సమయానికి సరిపడేలా ఉండాలి.

Eg : i) ఒక మూడవ తరగతి English paper ఒక పదిపేజీల story ఇచ్చి చదవమంటే ఇచ్చిన 2-30 గం|| సమయంలో మిగతా ప్రశ్నలతోపాటు ఈ కృత్యం పిల్లలు చెయ్యలేరు.

ii) అలాగే ఒక 6వ తరగతి question paper లో 1000 words లో సమాధానం ఇవ్వండి అంటే ఆ స్థాయి పిల్లలు చెయ్యలేరు అంటే operational validity లేనట్లు. స్థాయికి మరియు పరీక్షా సమయానికి తగ్గట్టు tasks ఉంటే operational validity ఉన్నట్లు.

iv. **Factorial Validity (భాజ్యక ప్రామాణికత):**

Multiple tests are conducted and their result is calculated in order to get the profile of a test taker. (వివిధ రకాలైన పరీక్షలు పెట్టి వాటి ఫలితాలను విశ్లేషించి ఒక అభ్యర్థి యొక్క ప్రగతిని కొలుచుట.)

Ex : 1) Mental ability tests

2) Personality development tests

v. **Construct Validity (నిర్మాణాత్మక ప్రామాణికత) :** ఇది Factorial validity కి భిన్నమైనది. It is an individual characteristic. ఒక్కో అంశాన్ని విడివిడిగా పరిశీలించి అంచనా వేయడం.

Ex : Reading comprehension

Mathematical reasoning వంటి సామర్థ్యాలను వాటి ప్రామాణికతను తెలుసుకోవటం.

3. **Reliability :** (విశ్వసనీయత)

It judges whether the scores yielded in the tests are dependable. Validity పరీక్ష జరిగే తీరు, ప్రశ్నాపత్రం యొక్క quality లను గురించి తెలుపుతుంది. Reliability ఫలితాలు నమ్మదగినవా, లేదా? అనే లక్షణాన్ని తెల్పుతుంది.

The results of a student should be consistent. They shouldn't fluctuate much. ఒక student ఫలితాలు స్థిరంగా ఉంటే ఆ పరీక్షలో Reliability ఉన్నట్లు. హెచ్చుతగ్గులు మరి ఎక్కువగా ఉంటే Reliability లేనట్లు

Ex : i) Siraj అనే అబ్బాయికి F_1 లో 40, F_2 లో 36, F_3 లో 42 మరియు F_4 లో 39 వస్తే ఆ ఫలితాల మధ్య వ్యత్యాసం స్థిరంగా ఉన్నట్లు అంటే Reliability ఉంది.

ii) Priya అనే అమ్మాయికి F_1, F_2, F_3, F_4 లలో వరుసగా 18, 42, 21, 47, వస్తే Reliability లేనట్లు.

Types of Reliability : There are 4 types of Reliability

i. **Inter - rater Reliability :** (Different People, same test)

It's also called 'inter-observer reliability' or 'inter-observer reliability' ఒకే పరీక్షను ఒకే స్థాయి (తరగతికి) చెందిన వేర్వేరు students కి నిర్వహించి ఫలితాలు స్థిరంగా అంటే Intelligent students అందరికీ ఒకే స్థాయిలో (80-90%) Average students కి ఒకే స్థాయిలో (60-80%) Below average students కి ఒకే స్థాయిలో (40-60%) వస్తే Reliability ఉన్నట్లు

ii. **Test-retest Reliability :** (Same people, different tests) : A student should get approximately same marks whenever the test is conducted. ఒక విద్యార్థి వివిధ సందర్భాలలో conduct చేసిన ఒక పరీక్షలో (ఒకే syllabus /topic పై) దాదాపు ఒకే విధమైన ఫలితాలు తెచ్చుకుంటే Test-retest Reliability ఉన్నట్లు.

Ex : Active-Passive Voice పై Monday జరిగిన test లో Saritha 20/25 మార్కులు తెచ్చుకుంది అదే topic పై Friday జరిగిన test లో 5/25 మరియు Sunday జరిగిన పరీక్షలో 7/25 వస్తే Monday జరిగిన పరీక్షకు Reliability లేనట్లు. Friday-Sunday జరిగిన పరీక్షకు Test - Retest Reliability ఉన్నట్లు.

3. **Parallel-forms Reliability / Intex Method reliability :** (Different people, same time different method test) This reliability evaluates different people at the same time with two different methods of testing.

ఒకే సమయంలో వేర్వేరు వ్యక్తులకు ఒకే syllabus పై వేర్వేరు methods ద్వారా పరీక్షించి విశ్వసనీయతను సూచిస్తుంది.

Ex : ఒకే syllabus పై 20 మంది విద్యార్థులను objective questions ఇచ్చి మరో 20 మందికి essay type questions ఇచ్చి test చేశారు. ఆ రెండు పద్ధతులలో ఏ పద్ధతిలో విశ్వసనీయ ఫలితాలు వస్తే ఆ test ను పరగణలోని తీసుకుంటారు.

iv. **Internal Consistency Reliability :** (Same Student, different questions / different Subjects) It evaluates individual questions in comparison with one another for their ability to give

consistent results. (ఒకే పరీక్షలో ఒక విద్యార్థి వివిధ ప్రశ్నలలో దాదాపు సమాన ఫలితాన్ని సాధిస్తే Internal consistency Reliability ఉన్నట్లు)

Ex: Kranthi scored 5/5 in the section of Verb forms but scored only 2/10 in Active & Passive Voice. Then there's no Internal Consistency Reliability. ఈ మూడు కాక మరికొన్ని Qualities of a Good Test చూద్దాం.

4. **Scoring :** A good test should ensure scoring. Subjective Tests are difficult to score but Objective Tests are easy.

5. **Rubrics or Instructions :** Test paper పై ఇచ్చే Rubrics చాలా స్పష్టంగా, అందరు students కి అర్థమయ్యేలా ఉండాలి. అలాగే font (bold/italics) ను కల్గి ఉంటే మరింత బావుంటుంది.

Ex : Fill in the blanks with a,an or the (X) (ఇది తప్పు ఎందుకంటే a,an, the లో ఏది వ్రాసినా Marks ఇవ్వాలి ఉంటుంది. Instruction లో స్పష్టత ఉండాలి.

Fill in the blanks with the suitable articles a,an, or the (స్పష్టత ఉంది.) (✓)

6. **Time (Duration) :** A good test requires certain amount of time stipulated to write answers. The number of questions and the length of answers should match the given time. Time depends on the level of students. (Test time అన్ని ప్రశ్నలకు answer చేసేందుకు సరిపోవాలి)

7. **Discriminatory :** A good test should meet the needs and purposes of all levels of learners (అన్ని స్థాయిల students answer చేసేలా ప్రశ్నలు easy-moderate-difficult అన్ని రకాలుగా ఉంటాయి. కనీసం 20% easy questions ఉండాలి.)

8. **Coverage :** A valid test should cover the full scope of syllabus. It has to follow certain Blue-Print. (Syllabus లోని అన్ని topics cover అయ్యేలా test ఉండాలి)

9. **Economical & Practical :** ఖర్చు, కాలం రెండూ తగు విధంగా Practical గా ఉండాలి.

10. **Usability : Administration :** నిర్వాహకులు సరైన సౌకర్యాలు, వసతులు, కల్పించాలి. Proper ventilation, benches, lights, fans, drinking water, toilets etc.

Types of Tests

Depending on the purpose of tests they are mainly 5 types.

1. Achievement tests : Based on the subject (syllabus) taught we conduct tests and assess the outcomes of learning. (అప్పటి వరకు బోధించిన syllabus పై ఒక term/course ending లో నిర్వహించి విద్యార్థి pass/fail అయ్యాడని నిర్ధారించే పరీక్షను Achievement Test అంటారు. Marks, Grades ప్రామాణికంగా ఇవి నిర్వహించబడతాయి)

Ex : Summative Tests, Board of S.S.C. & Intermediate Examinations (వీటిని Teacher made / Standard Tests అంటారు.)

2. Proficiency Tests : These are conducted to measure learners' ability to use language that is expected from them at their level / age. (ఒక విద్యార్థి తన వయసుకు మరియు తరగతి తగినంత భాష మాట్లాడగలిగి, రాయగలగుతున్నాడో పరీక్షించే పరీక్షలు) ఒక 1st class student కు Good Morning చెబితే తిరిగి Good Morning చెప్పటం తన వయసు / క్లాసు ఉండాల్సిన సామర్థ్యం దాన్నే Proficiency అంటారు.

Ex : i) TOEFL - Testing of English as a Foreign Language (విదేశీ చదువులకై వెళ్ళాలనుకుంటున్న Indians ఇది ఖచ్చితంగా pass అవ్వాలి)

ii) Michigan & Cambridge proficiency Tests

iii) IELTS iv) CAE v) CPE

3. Diagnostic Tests : Tests conducted to know the strengths and weaknesses, are called diagnostic tests. They are conducted to know where students are lagging and they help teachers for remedial teaching. These tests discover the lacunae / deficiencies of individuals and to build a profile of a learner. They are conducted very often. (విద్యార్థుల

బలాలు, బలహీనతలు కనుగొనుటకు వీటిని నిర్వహిస్తారు. ఏయే topics లో పిల్లవాడు వెనుకబడ్డాడో గుర్తించి Remedy చేయుటకు ఇవి ఉపయోగపడతాయి. బోధన మధ్యలో అనేకసార్లు వీటిని నిర్వహిస్తారు.

Ex : i) Slip tests ii) Formative tests iii) Unit tests etc.

4. Placement Tests : ఒక job లో కానీ, పై స్థాయి కోర్సులో కానీ చేరుటకు నిర్వహించే పరీక్షలను placement Tests అంటారు. వీటిని Admission లేదా Entrance Test లు అని కూడా అంటారు. ఇవి ఒక్కో course కు ఒక్కో సంస్థకు ఒక్కోలాగా ఉంటాయి. ఇవి రెండు రకాలు.

Placement Test 2 types

Norm-Reference Tests (ఎన్ని మార్కులకు Pass లేదా Qualify అవుతామో ముందే పేర్కొంటారు.)	Criterion-Reference Tests (Result వచ్చిన తర్వాత Merit ప్రకారం placement ఇచ్చేవి.) (Ranks ఆధారంగా ఇస్తారు)
--	---

Ex : UGC NET, APSET, Departmental Tests Ex : IIT, EAMCET, TTC B.Ed, DSC etc.

5. Aptitude tests (అభిరుచి పరీక్షలు) : These tests assess if learners have innate abilities (skills) to learn a language. They measure the linguistic abilities of learners. They test learners' readiness to learn English. They check if the learners have desire and motivation for language learning. (విద్యార్థులకు అంతర్గత సామర్థ్యం మరియు అభిరుచి భాష నేర్చుకునేందుకు తగిన కోరిక, ప్రేరణ ఉన్నాయో లేదో test చేస్తాము.

Speech Therapy doctors మరియు Linguists ఇలాంటి పరీక్షలు చేస్తారు.)

*** Approaches to Testing :** నిర్వహించే తీరునుబట్టి (అంటే paper set చేయటం, Marks ఇవ్వటం) Tests కు 5 రకాల Approaches కలవు.

1. Direct Testing	Indirect Testing
* Test చేయదలచిన skill ను direct గా test చేయటం. Ex : Testing vocabulary by asking Antonyms & Synonyms	* Test చేయదలచిన skill ను నేరుగా కాక మరో skill ద్వారా test చేయటం. Ex : Asking to write a paragraph and testing vocabulary.

2. Discrete-point Testing * ఒక్కో skill ను విడివిడిగా (discrete) test చేయటం.	Integrate Testing * Skills అన్నింటినీ విడివిడిగా కాక integrated (సమైక్యంగా) test చేయటం. ఇది చాలా మంచి పద్ధతి
3. Norm-Reference Testing * ముందుగా pass మరియు Qualifying Marks ను Prescribe చేసి test పెట్టడం. Ex : S.S.C. Exam	Criterion - Reference Testing * ముందు Test conduct చేసి Merit ఆధారంగా ఫలితాలు ఇవ్వటం. Ex : Competitive Exams
4. Objective Testing * Impartial (నిష్పక్షపాతం)గా మార్కులు ఇచ్చే విధానం. Ex : Essay type Questions కు పక్షపాతంగా ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. అందుకే Multiple-Choice Questions ను ఇస్తారు. ఈ విధమైన tests కు Reliability ఉంటుంది.	Subjective Testing * Partial గా మార్కులు ఇవ్వటం అంటే తెలిసిన, సంబంధం కలిగిన వ్యక్తులకు మరిన్ని మార్కులు ఇచ్చి, ఇష్టంలేని వ్యక్తులకు తక్కువ ఇవ్వటం. Ex : Multiple-Choice Questions ను ఇలా ఇవ్వటం కుదరదు. ఈ Tests కు Reliability ఉండదు.
5. C.A.T [Computer Adaptive Testing] These are conducted using computers. * Firstly, average questions are given to candidates. * If they are easily answered difficult questions are given. * If average questions can't be answered easy questions are given. Wash-Back Effect / Back-Wash Effect : * Refers to the effect of the tests on learners and teachers. (విద్యార్థులు / teachers పైన ఫలితాల ప్రభావంను తెలిపేది) * The impact of tests can be seen on classroom teaching, syllabus, curriculum design and educational policy. (ఈ పరీక్షా ఫలితాలు students, teachers పైన కాక Methods, syllabus, curriculum మరియు విద్యావిధానం మొత్తాన్నైనా ప్రభావితం చేస్తాయి)	Wash-Back Effect : 2 రకాలు 1. Positive Wash-Back : Exam, students & teachers పై సత్ప్రభావం చూపెట్టి మరింత శ్రద్ధగా బోధించేలా, చదివేలా చేయటం. 2. Negative Wash-back : Exam students & teachers పై దుష్ప్రభావాన్ని చూపెట్టి విసుగు, నిరాశను తెప్పించడటం. ఒక్కోసారి Fail అయిన విద్యార్థులు Suicide చేసుకునే స్థాయికి ఈ ప్రభావం ఉంటుంది. Halo Effect * It's a cognitive bias in which the overall impression of a person is influenced which impacts evaluation or judgement of that person's specific traits. (ఒక వ్యక్తి పట్ల మనకున్న సాధారణ అభిప్రాయం. అతని యొక్క మిగతా లక్షణాలను కూడా ప్రభావితం చేయటాన్ని Halo Effect అంటారు) Ex : i) ఒక Cinema hero movies లో act చేసే తీరును పోషించే పాత్రలను బట్టి నిజజీవితంలో కూడా అలాగే అంత గొప్పగా ఉంటాడనుకోవటం. ii) మన teacher ఒకరు చాలా గొప్పగా బోధించి మనసుల్ని గెలుచుకోవచ్చు. కానీ ఇంట్లో అతను బద్దకస్తుడు అయి ఉండొచ్చు. అది మనం పసిగట్టలేం.